ΕΤΟΣ Β'.— ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'.— ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 33 (99) ΑΡΙΘ. ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ 3-03 ΚΥΡΙΑΚΗ, 5 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1928

ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

ΖΩΝΑΙ
ΕΛΑΣΤΙΚΑΙ
Ὅλων τῶν εἰδῶν
Ν. ΧΙΟΝΗΣ & Σια
ΛΥΚΟΥΡΓΟΥ 15

«ΒΟΤΡΥΣ»
ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ
ΟΙΝΩΝ ΚΑΙ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΝ
ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ
Κεφάλαιον Μετοχικὸν καὶ Ἀποθεματικὸν Δραχ. 57.500.000
Κεντρικὸν Πρατήριον ὁδὸς Ἀθηνᾶς 53.

Οἶνοι χῦμα: λευκοί, ἐρυθροί, γλυκεῖς, μοσχάτοι.

Οἶνοι εἰς φιάλας: Ἐπιτραπέζιοι, ἐπιδόρπιοι, ὀρεκτικοί, τονωτικοί.

Βερμοὺτ ἐκ παλαιοῦ Μοσχάτου οἴνου Μαυροδάφνη ἀπαράμιλλος.

Παλαιὸν ἀπόσταγμα Οἴνου «ΒΟΤΡΥΣ» τύπου Κονιάκ.

ΕΦΑΜΙΛΛΟΝ ΤΩΝ ΚΑΛΛΙΤΕΡΩΝ ΓΑΛΛΙΚΩΝ ΚΟΝΙΑΚ

Πωλοῦνται εἰς ὅλα τὰ κέντρα καταναλώσεως.

Κυρία,
Θέλετε ν' ἀποκτήσητε ἕνα καινούργιο καὶ μοδέρνο φόρεμα; Βάψατε μόνη τὸ παληό σας μὲ Γερμανικὴν βαφὴν ὑφασμάτων
ARTI
καὶ κανεὶς δὲν θὰ ἐννοήσῃ ὅτι εἶνε φόρεμα παληὸ καὶ βαμμένο.
Πωλοῦνται στὰ Ἐμπορικὰ καὶ Φαρμακεῖα. Ἀντιπρόσωπος:
Π. ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ
Ἀθῆναι Λέκα 21α

ΚΑΖΙΝΟ ΣΠΕΤΣΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ **ΠΕΡΙΧΑΡΟΥ**

ΡΟΥΛΕΤΤΑ - ΜΠΑΚΑΡΑΣ
ΤΡΑΝΤ - Ε - ΚΑΡΑΝΤ
ΣΕΜΕΝ ΝΤΕ ΦΕΡ

ΤΑΚΤΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Ἡ γνωστὴ θαλαμηγὸς «Ἔλλη Δασκαλάκη» ἀναχωρεῖ ἕκαστον Σάββατον 4 μ. μ. καὶ ἑκάστην Κυριακὴν 8.30' π. μ.

ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ - ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ

Διὰ τὴν εὐτυχίαν σας, διὰ τὸ μέλλον τῶν παιδιῶν σας, γενῆτε κάτοχοι τοῦ ΩΡΟΛΟΓΙΟΥ - ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ.

Τό ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ - ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ θὰ εἶνε τὸ κόσμημα τοῦ σαλονιοῦ σας, τοῦ γραφείου σας, τοῦ σπιτιοῦ σας καὶ μιὰ μέρα ἡ αἰτία τῆς εὐζωΐας σας.

Ἀγόρια, κορίτσια, ζητήσατε ἀπὸ τοὺς γονεῖς σας ἕν τοιοῦτον ὡρολόγιον νὰ σᾶς ἐξυπνᾷ τὸ πρωῒ διὰ τὰς μελέτας σας, σύντροφον τῶν σπουδῶν σας καὶ ἀφορμὴν ἐξασφαλίσεως τοῦ μέλλοντός σας.

Ἡ ἀσφάλεια ἐπὶ τῆς ζωῆς εἶνε ἐξ ἴσου ὠφέλιμος εἰς τοὺς πτωχοὺς καὶ εἰς τοὺς πλουσίους, εἰς τοὺς γέροντας καὶ εἰς τοὺς νέους, ὅστις δὲ παραμελεῖ αὐτὴν θὰ ὑποφέρῃ ἐκ τούτου.

Τό ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ - ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ διευκολύνει τὸ πέρτατον τοῦτο καθῆκον.

Πληροφορίαι παρὰ τῇ Γενικῇ Ἀντιπροσωπείᾳ τοῦ ΕΘΝΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ (Σταδίου 47 - Γ. Σταύρου 2, Ἀθῆναι) καὶ παρὰ τοῖς ἀντιπροσώποις εἰς τὰς ἐπαρχίας καὶ τοὺς περιοδεύοντας.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ & ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΣ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ

Ἀπαλάσσονται αἱ **ΚΥΡΙΑΙ** καὶ **ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΕΣ** διὰ τῆς χρήσεως τοῦ καλλυντικοῦ καὶ ἀβλαβοῦς Ἀμερικανικοῦ ἀντιϊδρωτικοῦ:

ODO-RO-NO

ἐκ τῆς ἐνοχλήσεως τοῦ ἱδρῶτος καὶ τῶν καταστρεφῶν τῶν ἐνδυμάτων καὶ ΕΠΙΤΥΓΧΑΝΟΥΣΙ τὴν διακοπὴν τοῦ ἱδρῶτος ἐφ' ὅσον θέλουν καὶ ὁπόταν θέλουν καὶ τὴν ἄμεμπτον καὶ εὐχάριστον ἐμφάνισίν των.

Τό ODO-RO-NO σᾶς παρέχει ὡς ἐγγύησιν ὅτι εἶνε τὸ πρῶτον εἰσαχθὲν καὶ χρησιμοποιούμενον εἰς 130 Κράτη.

Πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ καλὰ Καταστήματα καὶ Μυροπωλεῖα.

Καταστήματα: Μ. Ν. ΜΑΤΣΟΥΚΑ
Κανάρη 10, Τηλεφ. 21—68 ΑΘΗΝΑΙ Βουλῆς 14, Τηλέφ. 13 - 45 Νέον

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Δ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ
ΙΑΤΡΟΣ-ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ
Ὁδὸς Σίνα 9 - Ἀθῆναι
Ἀριθ. τηλεφ. 8-72 (Παλαιόν)

Δρ Α. Γ. ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΣ
Νοσήματα δέρματος, τριχωτοῦ κεφαλῆς, Μεταδοτικά
Σολωμοῦ 52α 3 - 6 μ. μ.

ΚΥΝΗΓΟΙ

Κτυπᾶτε ἕνα θήραμα τὸ ὁποῖον ἢ σᾶς ξεφεύγει ἢ πίπτει χίλια μέτρα μακρυά, ἐνῶ μὲ τὰ φυσίγγια

ΜΠΑΚΜΑΝ

μένει στὸν τόπο κόκκαλο.

Αὐτὸ ἀπεδείχθη στὰ καρτέρια τῶν τρυγονιῶν ὅπου ἔγιναν καὶ στοιχήματα.

Διὰ νὰ πεισθῆτε μέχρι πόσων βημάτων κτυποῦν καὶ ποίαν συγκέντρωσιν ἔχουν, ἐρωτήσατε ὅλους τοὺς ἐρασιτέχνας κυνηγούς, τοὺς ἐπαγγελματίας κυνηγοὺς καὶ τοὺς Ὀλυμπιονίκας.

Γεν. Ἀντιπρ. διὰ τὴν Ἑλλάδα
ΣΤΑΥΡΟΣ ΠΙΓΓΟΠΟΥΛΟΣ
Ἀθῆναι Ἀριστείδου 6
(Στοὰ Εὐταξία)

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Γ. ΑΚΤΥΠΗΣ
Ἰατρὸς Μαιευτὴρ—Γυναικολόγος
Ἐπιμελητὴς Δημοτ. Μαιευτηρίου
Ἐπισκέψεις: 4-6 Ὁδὸς Τζώρτζη 12
Πλατεία Κάνιγγος

Ο "ΕΘΝΙΚΟΣ ΚΗΡΥΞ,,
ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΥΟΡΚΗΣ
ΙΔΡΥΤΗΣ
ΠΕΤΡΟΣ ΤΑΤΑΝΗΣ

Ἡ μεγαλυτέρα ἐκδοτικὴ ὀργάνωσις τῆς Ἀμερικῆς καὶ ὁ συνεκτικὸς δεσμὸς ποὺ κρατεῖ εἰς ἐπικοινωνίαν ὅλους τοὺς Ἕλληνας τοῦ νέου κόσμου

«Ἡμερήσιος Ἐθνικὸς Κῆρυξ» «Κυριακάτικος» καὶ «Μηνιαῖος»

Ὁ «Κυριακάτικος» κυκλοφορεῖ παντοῦ ὅπου ὑπάρχουν Ἕλληνες. Εἰς τὰς σελίδας του ἀντικατοπτρίζεται ὅλη ἡ ἐνδιαφέρουσα καὶ πολυθόρυβος Ἀμερικανικὴ ζωὴ εἰκονογραφημένη, μὲ τὰς ἐκκεντρικότητας τῶν ἑκατομμυριούχων της, μὲ τὰς ἐρωτικὰς περιπετείας τῆς ἀριστοκρατίας της, μὲ τὰς κατακτήσεις καὶ τὰς ἐπιτυχίας τῶν μεγαλοεπιχειρηματιῶν της, μὲ τὰ θαύματα τῶν ἐφευρετῶν της, μὲ τοὺς πολιτικοὺς ἀγῶνας της καὶ μὲ τὰς εἰς ὅλας τὰς ἐπιδόσεις προόδους τῶν Ἑλλήνων τῆς Ἀμερικῆς.

Ὅσοι παρακολουθοῦν τὸν «Κυριακάτικον» παρακολουθοῦν καὶ τὴν ζωὴν τῆς μεγάλης Ἀμερικῆς, ὅσον μακρὰν καὶ ἐὰν εὑρίσκωνται.

Ὁ «Μηνιαῖος» θαῦμα καλλιτεχνικῆς ἐμφανίσεως καὶ συμπλήρωμα ἀπαραίτητον κάθε Ἑλληνικῆς Βιβλιοθήκης. Αἱ σελίδες του πλούσιαι εἰς ἐπίκαιρα θέματα καὶ ζητήματα τῶν ἐκλεκτῶν συνεργατῶν του.

Τὰς ἐκδόσεις τοῦ «Ἐθνικοῦ Κήρυκος» τῆς Νέας Ὑόρκης συμπληρώνει τὸ Ἡμερολόγιόν του μὲ τὰς ὑπερτετρακοσίας σελίδας του, αἱ ὁποῖαι ἀπαρτίζουν ἀληθινὴν ἐγκυκλοπαίδειαν.

Τὸ Ἡμερολόγιον τιμᾶται ἀντὶ ἑνὸς μόνον δολλαρίου χρυσόδετον.

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται διὰ κάθε ἔκδοσιν ἢ ὅλας μαζὺ εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ «Ἐθνικοῦ Κήρυκος» Ἐν Ἀθήναις Ὁδὸς Βουλῆς ἀρ. 18.

ΓΕΩΡ. Ν. ΜΟΥΜΟΥΤΖΗΣ
Ἰατρὸς Δερματολόγος. Ἐπὶ δεκαεξαετίαν Ἐπιμελητὴς τῆς ἰδιαιτέρας Κλινικῆς τοῦ Καθηγητοῦ κ. Γεωργίου Φωτεινοῦ. Δέχεται καθ' ἑκάστην
Ὁδὸς Κεφαλληνίας 30
Ὧραι 8—11 π. μ. καὶ 4—7 μ.μ.
Ἀριθ. τηλεφ. 7-62 Παλαιόν

ΕΤΟΣ Β'.—ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β'.—ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 33 (99) ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΑΧ. 2.50

Οἰκογένεια

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΔΡΑΧ. 130
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΛΙΡΑΙ ΑΓΓΛΙΑΣ 1
ΑΜΕΡΙΚΗΣ . . . ΔΟΛΛΑΡΙΑ 5

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ
ΚΩΝΣΤ. Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΚΥΡΙΑΚΗ 5 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1928

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΛΕΚΑ ΑΡΙΘ. 7.
ΤΥΠΟΓΡ.: *Γερμανοῦ Π. Πατρῶν 5.*
ΑΡΙΘ. ΤΗΛΕΦΩΝΟΥ 2-03

Απο Οτι Βλεπω Και Ακουω

Κ. Γ. ΚΑΡΥΩΤΑΚΗΣ

Θλιβερὰ ἀπώλεια διὰ τὰ ἑλληνικὰ γράμματα ὑπῆρξε ὁ τόσον τραγικὸς θάνατος τοῦ ποιητοῦ Κ. Γ. Καρυωτάκη, ὁ ὁποῖος πραγματικῶς κατελύπησεν ὅλους ὅσους ἐνδιαφέρονται διὰ τὴν νέαν μας φιλολογιαν. Ὁ Καρυωτάκης ἦτο ἕνας ἀπὸ τοὺς ὀλίγους νέους ποιητάς, περὶ τῆς ἀξίας τῆς ποιήσεως τῶν ὁποίων καμμία δὲν ἐχωροῦσε ἀμφιβολία οὔτε ἐγένετο κἂν συζήτησις. Ἡ ποίησίς του ἀνεγνωρίζετο ἀπὸ ὅλους. Ἐκτὸς ὅμως τῆς ἀξίας του, ὁ Καρυωτάκης ἦτο ἕνας ἀπὸ τοὺς δυὸ-τρεῖς νέους ποιητάς, οἱ ὁποῖοι προσπαθοῦν νὰ δώσουν εἰς τὴν συγχρονον ἑλληνικὴν ποίησιν μίαν πραγματικῶς σύγχρονον κατεύθυνσιν. Καί, μολονότι ἀπέθανε νεώτατος, ἀσφαλῶς τὸ μεγαλείτερο μέρος τοῦ ἔργου του θὰ μείνη ὡς ἕνα ἀπὸ τὰ καλύτερα δείγματα τῆς ποιήσεώς μας, κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν. Ὡς ἄνθρωπος πάλιν ἦτο ἀκριβῶς ὅ,τι ἔπρεπε νὰ εἶνε ἕνας ποιητής. Καὶ γι' αὐτὸ ἡ ἀνάμνησις του θὰ μείνη ἀνεξάλειπτος εἰς ὅλους ὅσους τὸν ἐγνώρισαν.

……

ΟΙΚΟΠΕΔΑ ΚΑΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

Ἡ αὐτοκτονία τοῦ ποιητοῦ Καρυωτάκη ὀφείλεται, ὡς ἀνεγράφη καὶ εἰς τὸν καθημερινὸν τῦπον, εἰς τὴν ἀπηνῆ δίωξιν τὴν ὁποίαν ὑπέστη οὗτος ἀπὸ τὸν τέως ὑπουργὸν κ. Κῖρκον, εἰς τοῦ ὁποίου τὸ Ὑπουργεῖον εἰργάζετο. Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ, δὲν θὰ ἦτο ἄκαιρος ἡ δημοσίευσι τοῦ ἀκολούθου ἀνεκδότου ἑνὸς ἀπὸ τοὺς πιὸ γνωστοὺς καὶ τοὺς πιὸ καλοὺς παλαιοτέρους ποιητάς μας. Ὁ ποιητὴς αὐτὸς εἶχ' ἕνα μοναδικὸν οἰκόπεδον εἰς τὴν Κοκκινιάν, τὸ ὁποῖον ἀνεξετάστως ἀπαλλοτριώθη ὑπὸ τοῦ κ. Κίρκου. Καὶ ὁμιλῶν σχετικῶς πρὸ ἡμερῶν εἰς φιλικόν του κῦκλον, εἶπε: «Δὲν μοῦ μένουν πειὰ παρὰ τὰ ποιήματά μου. Εὐτυχῶς αὐτὰ δὲν μπορεῖ νὰ μοῦ τὰ ἀπαλλοτριώσῃ ὁ κ. Κῖρκος...» Ἰδοὺ ὅμως ποὺ διεψεύσθη σ' αὐτό. Καὶ ναὶ μὲν τὰ ποιήματα τοῦ ἐν λόγῳ ποιητοῦ ξεφύγαν ἀπὸ τὸν παμφάγον κ. Κῖρκον, δὲν ξέφυγε ὅμως ἕνας ἄλλος ποιητής, ὁ Καρυωτάκης!

……

ΤΟ "ΕΝΙΑΙΟΝ ΤΩΝ ΝΟΣΩΝ,,

Ὑπὸ τοῦ ἰατροῦ κ. Κούζα ἐξεδόθη ἐπιστημονικὴ διατριβή, ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ νέα ἰατρικὴ ἐπιστήμη» εἰς τὴν ὁποίαν γίνεται ἐκτενὴς ἀνάλυσις καὶ ἐξήγησις τῆς θεωρίας τοῦ ἐν λόγῳ ἰατροῦ περὶ τοῦ ἑνιαίου τῶν νόσων καὶ τῆς ἀνυπαρξίας τῶν μικροβίων, διὰ τὴν ὁποίαν τόση συζήτησις ἔγινε εἰς τοὺς ἐπιστημονικοὺς κύκλους καὶ εἰς τὸν καθημερινὸν τῦπον. Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἐν λόγῳ βιβλίου παρατίθενται γνῶμαι τῶν διαπρεπεστέρων καθηγητῶν καὶ ἰατρῶν μας περὶ τῆς θεωρίας τοῦ κ. Κούζα, τὴν ὁποίαν ὅλοι μὲ πραγματικὸν ἐνθουσιασμὸν ἀποδέχονται ὡς προωρισμένην νὰ ἐπιφέρῃ μεγάλην ἀναστάτωσιν εἰς τὴν ἰατρικὴν ἐπιστήμην, διὰ τὸ καλὸν τῆς ἀνθρωπότητος. Ἡ θεωρία αὐτή, ἥτις ἀνεστάτωσε καὶ τὴν Ἰατρικὴν Ἀκαδημίαν Βερολίνου ὅπου κατὰ τὰ ἐκεῖθεν τηλεγραφηθέντα ἔγινεν ἀνακοίνωσις καὶ πεισματώδης συζήτησις, εἶναι ἀξία νὰ διαβασθῇ ἀπὸ ὅλον τὸν ἐπιστημονικὸν κόσμον τῆς Ἑλλάδος. Τελευταίως μάλιστα ἐπειδὴ ἡ ἐν λόγῳ Ἀκαδημία ἐζήτησε πληρεστέρας διασαφήσεις, τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐξωτερικῶν ἀπέστειλεν εἰς αὐτὴν διὰ τῆς Πρεσβείας Βερολίνου μερικὰ ἀντίτυπα τοῦ νέου ἀναλυτικοῦ συγγράμματος τοῦ κ. Κούζα.

……

ΛΟΥΤΡΑ

Τὸ κῦμα τοῦ καύσωνος θερίζει τὴν Κεντρικὴν Εὐρώπην τόσον, ὥστε αἱ γαλλικαὶ καὶ γερμανικαὶ ἐφημερίδες ἠναγκάσθησαν νὰ δημιουργήσουν εἰδικὴν στήλην καθημερινῶς, ἀναγράφουσαν, ἐκτὸς τῆς θερμοκρασίας τῆς ἡμέρας, τοὺς ἐξ ἡλιάσεως θανάτους καθὼς καὶ τοὺς πνιγομένους εἰς τὰ λουτρά, λόγῳ τοῦ μεγάλου συνωστισμοῦ ποὺ γίνεται εἰς αὐτά. Τὸ τελευταῖον εἶναι ἀρκετὰ περίεργον διὰ τοὺς περισσοτέρους ἕλληνας, οἱ ὁποῖοι, καίτοι κατοικοῦν εἰς χώραν πανταχόθεν περιβαλλομένην ὑπὸ θαλάσσης, φοβοῦνται τὸ ὑγρὸν στοιχεῖον, ὅπως ὁ Διάβολος τὸ λιβάνι. Καὶ ἔχουν δίκηο οἱ ἄνθρωποι. Προτιμοῦν νὰ κάνουν ἀκινδύνως τὰ λουτρά των εἰς τὸν ἱδρῶτα των, παρὰ εἰς τὴν θάλασσαν μὲ φόβον νὰ πνιγοῦν. Μόνον ὅταν τὸ θαλάσσιον λουτρὸν προσλαμβάνει κοσμικὸν χαρακτῆρα, ὅπως συμβαίνει εἰς τὴν γνωστὴν «Côte d'Azur» τῆς Ἀττικῆς, τότε ἀψηφοῦν καὶ τὸν τρομερὸν ὑγρὸν κίνδυνον, προκειμένου ν' ἀναγραφῇ τ' ὀνοματάκι των εἰς τὴν οἰκείαν κοσμικὴν στήλην τῶν ἐφημερίδων. Εὐχόμεθα ἐν πάσῃ περιπτώσει νὰ μὴ εὑρεθοῦν καὶ αἱ ἐφημερίδες μας εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ δημιουργήσουν καὶ στήλην πνιγομένων ..

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

— Ἐξεδόθη τὸ ὑπ' ἀριθ. 59 φύλλον τοῦ «Ἑλληνικοῦ Θεάτρου», τοῦ καλοῦ αὐτοῦ ὀργάνου τῶν ἠθοποιῶν μας. Εἰς τὸ ἐν λόγῳ φύλλον δημοσιεύεται καὶ ἄρθρον τοῦ διακεκριμένου ἠθοποιοῦ κ. Αἰμ. Βεάκη περὶ τοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου.

— Ἐξεδόθη ἡ «Νέα Ἑστία» τῆς 15ης Ἰουλίου μὲ συνεργασίαν τῶν κ. κ. Παλαμᾶ, Κυριαζῆ, Γοργία, κλπ.

ΑΘΗΝΑΪΚΑ ΣΚΙΤΣΑ

ΤΥΠΑΡΟΣ

Καθήμενος εἰς λαϊκὸν ταβερνεῖον ἤκουον τοὺς πίνοντας. Τότε βλέπει καὶ σπουδάζει κανεὶς εὐχερέστερον τοὺς ὁμοιανθρώπους του. Μίαν στιγμὴν ἤκουσα θαμῶνας νὰ ἀποκαλοῦν συμπαίκτην των:

— Ἄντε ρέ, τροχιοδρομικέ!

Ἐκεῖνος ἀπήντησε:

— Μάλιστα, ἔκαμα καὶ τροχιοδρομικός. Τὸ ὁποῖον, λοιπόν;

— Καὶ τὰ ἔκαμες θάλασσα.

— Ἐγὼ θάλασσαν; διεμαρτυρήθη ζωηρῶς. Ἐπῆρα ἄριστα εἰς τὴν τροχιοδρομικήν.

— Δι' αὐτὸ σοῦ ἔδωσαν τὰ παπούτσια εἰς τὸ χέρι.

— Τοὺς εὐγνωμονῶ, διότι ἔχω σήμερα μαγαζί. Εἶμαι ἀφέντης.

Ἐπενέβη κάποιος ἐρωτήσας:

— Διατί δὲν διέπρεψε, παρακαλῶ, ὁ κύριος εἰς τὸν τροχιόδρομον;

— Τί, δὲν τὰ ξέρετε; ἀπήντησαν πολλαὶ φωναὶ μαζί.

— Ὄχι.

— Λοιπόν, τὸ ὁποῖον ἰδοὺ πῶς τὸ συμβάν. Τοῦ λόγου του ἀπὸ ἐδῶ προσελήφθη ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τὸν εἰσπράκτορα. Καὶ δὲν ἔκοβε κανενὸς ἐπιβάτου εἰσιτήριον. «Ἄντε, ταξιδεύσατε ὅλοι τζάμπα!» τοὺς ἔλεγε.

Ὁ πρώην τροχιοδρομικὸς ἐπεβεβαίωσε:

— Μάλιστα. Ἂς μὲ ἄφιναν ἕξ μῆνες ἀκόμη ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ καὶ τὸ ὁποῖον θὰ ἔβλεπες. Ἂν δὲν θὰ ἐπωλοῦσε ἡ ἑταιρία καὶ τὰ σίδηρα. Τί νὰ σᾶς κάμω ποῦ δὲν μὲ παίρνει ἡ Οὔλεν ὑπάλληλον, νὰ τὴν χρεωκοπήσω πὶ καὶ φί!

— Μίαν τινὰ τῶν ἡμερῶν τῶν ἐλοιπόν, πρῶτον δὲ ἔκαμε ἐπιθεωρητὴς τὴν ἐπιθεώρησιν, δεύτερον μὲν ἐτοῦτος δὲν εἶχε ἀποκόψῃ ἐκ τοῦ στέλεχος μεδὲν εἰσιτήριον. «Ἔ, καλά,» τοῦ λέγει, «δὲν ἔκοψες κανὲν εἰσιτήριον; Τί εἶνε ὅλοι αὐτοὶ ἐδῶ;» —«Τροχιοδρομικοὶ συνάδελφοι εἶνε,» τοῦ ἀπήντησε «καὶ μερικὲς βουλευταί.» Ἐννοεῖται τὸ ὁποῖον τοῦ ἔδωσαν τὰ παπούτσια.

— Σὰν ἐκρύφθησαν τί νὰ σᾶς κάμω; ἀπήντησεν ὁ πρώην τροχιοδρομικός. Βάζω μισὴν ἀκόμη. Ποῖος θά πιῇ;

— Κανείς.

— Τότε θὰ τὴν πίω μόνος μου.

Χιουμοριστικώτερος ἀπεδείχθη ὁ τύπος ἐκ τῆς περαιτέρω ἀφηγήσεώς του. Δὲν ἐχρειάσθη πολὺ νὰ τὸν παρακινήσουν δι' αὐτήν:

— Ἔλα, ρέ, πές μας τώρα τὴν ἄλλην ἱστορίαν μὲ τὸν ἄνθρωπον, ποὺ τοῦ ἔδωσες κλωτσιὰν καὶ τὸν ἔστειλες εἰς τὸ νοσοκομεῖον.

— Ψεύματα! διεμαρτυρήθη, δὲν τὸν ἐκλώτσησα. Ἔτσι ἔκαμα τὸ πόδι μου καὶ ἔπεσε ἐκεῖνος κάτω ἀπὸ τὸν φόβον του.

— Ἄντε, ρέ!

— Μὰ τὴν σημερινὴν ἡμέραν καὶ ἔτσι νὰ χυθῇ τὸ αἷμα μου σὰν τὸ κρασί. Ἀφοῦ τὸ παρεδέχθη καὶ ὁ ἴδιος.

— Ἔλα, λέγε.

— Νά, παίρνω πέντε κόττες, τῆς δίνω εἰς μίαν ἀνεψιάν μου. Ἔχω πολλὰς ἀνεψιὰς εἰς τὴν ὁδὸς Ἀθηνᾶν. Πολὺ νόστιμη ἦτο ἡ ἀνεψιά μου. Πάρε τῆς κόττες, τῆς λέγω, καὶ πήγαινέ τες εἰς τὸ νοσοκομεῖον, ὅπου εἶνε ὁ τάδε.

—Τὸ καὶ τό, τὸν νοῦν μας. Ἔξυπνη ἡ ἀνεψιά μου.

— Γκαρσόνα τῆς ὁδὸς Ἀθηνᾶς, νὰ μὴ εἶνε ἔξυπνη;

— Ὄχι, μονάχα τοῦ λόγου σας θὰ εἶσθε ἔξυπνος. Παγαίνεις λοιπόν, ἐν τῷ νοσοκομείῳ. Περικαλῶ, τὸν κύριος τάδε. Ὁρίστε, περάστε, μαντμαζέλλ. Εὐχαριστῶ πολύ, μὲ σκλαβόνετε, τὸ ὁποῖον. περικαλῶ, ἔχω καὶ τὰς ὄρνιθες. Πρέπει νὰ πίῃ ζουμὸν διὰ τὴν δυνάμωσις. Ὁρίστε. Νὰ καὶ ὁ λεγάμενος, κρεββατωμένος. Ξέρετε, κύριε, περικαλῶ, μὲ ἔστειλε ὁ θεῖος μου. Εἰς τί εἰμπορῶ νὰ σᾶς φανῶ χρήσιμη, περικαλῶ; Μὴ συγχύζεσθε. Σᾶς ἔφερα καὶ πέντε ὄρνιθες. Εἰς τὰς διαταγάς σας. Ἄχ! νὰ ἐγνωρίζητε ὁπόσον σᾶς ἀγαπεῖ ὁ θεῖος μου. Τὸ ὁποῖον παρεξήγησις. Ὄχι, ὄχι, περικαλῶ, λάθος κάμνετε. Δὲν σᾶς ἐκλώτσησε αὐτός. Δὲν ἐνθυμεῖσθε καλά. Ἐσήκωσε βέβαια τὸν πόδα του, ἀλλὰ δὲν σᾶς ἐκτύπησε. Ἐπέσατε ἀπὸ τὸν φόβον σας καὶ ἐκτυπήσατε. Ἀλλὰ δὲν εἶνε τίποτε, περαστικὰ θὰ σᾶς γίνῃ. Δὲν εἶνε ἔτσι; Τί ὡραῖα ὀμμάτια, ὁποῦ ἔχετε. Περικαλῶ, μὴ ταράττεσθε. Θὰ ἔρχωμαι νὰ σᾶς βλέπω τακτικά, περὶ καθ' ἑκάστην. Καὶ ὅταν γίνετε καλὰ θὰ ὑπάγωμεν περὶ τὴν φυσιολατρεῖαν κυριακάτικην ἐκδρομὴν μὲ τὸν σύλλογος ἐν τῷ Πόρτῳ Ράπτην... Τί γελᾶτε, ρέ; Θὰ πιῆτε, λέγω; Καὶ ὕστερα ἐβρῆκε πῶς τὸν ἐκλώτσησα. Δὲν πηγαίνετε νὰ ἐρωτήσετε τὴν ἀνεψιάν μου ὁδὸς Ἀθηνᾶν. Ὁ ἄνθρωπος ὡμολόγησε τὴν ἀλήθειαν. Ἔπεσε κατὰ λάθος καὶ ἐκτύπησε. Ἄνθρωποι εἴμεθα, θὰ πίπτωμεν καὶ περί τινα φοράν. Εἶπα, γειά μας! Ὄπαα!

— Τὸ ἄλλο πάλιν πῶς ἔγινε;

— Δὲν ἔχω ἄλλο ἂν δὲν βάλετε μισὴν νὰ τὴν πιοῦμε καὶ αὐτήν. Τζάμπα τὰ θέλετε καὶ τέτοια μέρα ἑορτινήν; Ἂς εἶνε, ἐγὼ τραταίρνω πάλιν. Ἂς εἶνε καλὰ ὁ τροχιόδρομος, ποὺ μὲ ἔδιωξε καὶ ἔγινα ἄνθρωπος.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΤΡΟΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΦΡΙΚΗΣ

ΤΟΥ ΛΟΥΪ ΝΟΑΡ

Ο ΜΑΥΡΟΣ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

— Ἐδῶ, Ζαλλίσχ, τοῦ εἶπε, μπορεῖς νὰ μιλήσῃς ἐλεύθερα.

—Εἶσαι βέβαιη ; ρώτησε ἐκεῖνος μὲ κἄποια δυσπιστία.

— Φροντίζω νὰ εἶμαι ἀσφαλισμένη ὅταν πρόκειται νὰ μιλήσω γιὰ σοβαρὲς ὑποθέσεις, ἀπάντησε.

— Πρόσεξε ὁπωσδήποτε... Ἡ ἀστυνομία τοῦ Παρισιοῦ εἶνε πονηρότερη κι' ἐπιτηδειότερη ἀπ' τὴν ἀστυνομία τῆς Πετρουπόλεως καὶ τῆς Βιέννης. Κάθε ξένη ἐδῶ τὴν κατασκοπεύουν ἀγρύπνως...

— Τὸ ξέρω καὶ φυλάγουμαι, μὰ ὅταν σὲ βεβαιώνω πὼς μπορεῖς νὰ μιλῇς ἐλεύθερα, πρέπει νὰ μὲ πιστεύῃς.

Ὁ βαρῶνος ἔρριξε μιὰ ματιὰ γύρω του καὶ ρώτησε :

— Ἐδῶ ἀριστερὰ τί εἶνε ;

— Τὸ κομμωτήριό μου ποὺ συγκοινωνεῖ μόνο μ' αὐτὴ τὴν αἴθουσα.

— Καὶ δεξιά ; ρώτησε πάλι ὁ βαρῶνος, φιλύποπτος καθὼς ἦταν.

— Τοῖχος πρὸς τὸ δρόμο.

— Τότε... ἂς μιλήσουμε.

Ἡ κόμησσα περίμενε μ' ἀγωνία... Ἦταν ἀπαθής, ἀλλὰ κατάχλωμη...

— Ἐπέτυχες ; ρώτησε τὸν Ζαλλίσχ μὲ φωνὴ ποὺ ἔτρεμε.

— Βέβαια, ἀπάντησε ὁ βαρῶνος. Αὐτὴ τὴ στιγμὴ ὁ δοὺξ εἶνε νεκρός!

— Νεκρός !... μουρμούρισε ἡ κόμησσα... Ἐπὶ τέλους !

— Νεκρὸς σύμφωνα μ' ὅλους τοὺς ὅρους τοῦ προγράμματος. Ἔπρεπε νὰ πεθάνῃ, ἀλλὰ τὸ πτῶμα του νὰ βρεθῇ ὕστερα ἀπὸ λίγο καιρό, ὅταν θὰ εἴχαμε ξεπαστρέψει ὅλους τοὺς συγκληρονόμους του. Γιὰ τὴν πραγματοποίηση τοῦ σχεδίου μας ἔχουμε τώρα ἐμπρός μας περισσότερο καιρὸ ἀπὸ ἐκεῖνον ποὺ μᾶς χρειάζονταν.

— Εἶσαι βέβαιος ;

Ὁ βαρῶνος κούνησε τὸ κεφάλι καὶ ἐξακολούθησε :

— Ὅπως σοῦ εἶχα εἰπῆ τὸ ταξεῖδι τοῦ δουκὸς γιὰ τὴν Αἴγυπτο, κατὰ τὰ μέτρα ποὺ ἔλαβα, θὰ ἦταν ὁ θάνατός του. Αὐτὴ τὴ στιγμὴ ὁ δούξ, ὁ γραμματεὺς του καὶ ὁ λακές του κοιμοῦνται τὸν αἰώνιο ὕπνο κάτου ἀπὸ τὶς πέτρες μιᾶς πυραμῖδος, ποὺ ἀνετινάχθη.

Ἡ κόμησσα ἔμοιαζε σὰ νὰ ροφοῦσε τὰ λόγια τοῦ ἀδερφοῦ της ἕνα-ἕνα.

— Πές μου τα μ' ὅλες τὶς λεπτομέρειες Ζαλλίσχ, φώναξε. Θέλω νὰ εἶμαι μὲ τὸ παραπάνου βέβαιη ὅτι εἶνε νεκρός !

— Γνωρίζεις, ἀγαπητή μου, εἶπε ὁ βαρῶνος, ὅτι ὁ δοὺξ εἶχε ἀποφασίσει ν' ἀνακαλύψῃ τὸ μυστικὸ τῶν πυραμίδων.

—Ἔχουν λοιπὸν μυστικὰ καὶ ἡ πυραμίδες ;

— Μὰ βέβαια. Κανεὶς ὥς τώρα δὲν ξέρει καλὰ-καλὰ τὸ λόγο γιὰ τὸν ὁποῖο ἐχτίστηκαν. Ὁ δοὺξ ἐσκέφθηκε ὅτι σπουδάζοντας τὸ πρόβλημα, θὰ μποροῦσε νὰ βρῇ τὴ λύση του. Ἔφυγε λοιπὸν γιὰ τὴν Αἴγυπτο, ὅπου ἐμίσθωσε ὁλόκληρο στρατὸ ἀραπάδων καὶ ἐστρατοπέδευσε ἀνάμεσα στὶς πυραμίδες.

— Κ' ἐσὺ τὸν κατασκόπευες ;

— Βέβαια, χωρὶς νὰ τὸ ξέρῃ. Εἶχα μεταμφιεσθῇ κ' ἐγὼ σὲ ἀράπη. Ὁ δοὺξ δὲν ἐπισκέπτονταν τὶς μεγάλες πυραμίδες, ἀλλὰ τὶς μικρὲς ποὺ περιφρονοῦσαν οἱ ἄλλοι περιηγηταί. Μιὰ μέρα λοιπὸν ὁ δοὺξ καὶ οἱ ἄνθρωποί του θάφτηκαν ὑπὸ τὰ ἐρείπια μιᾶς πυραμίδος, κάτω ἀπὸ τὴν ὁποία εἶχα κάμει ὑπόνομο. Δεκαεφτὰ μέρες μείναμε στρατοπεδευμένοι κοντὰ στὴν πυραμίδα αὐτή, ποὺ ἔγινε ὁ τάφος τοῦ δουκός. Εἶνε λοιπὸν νεκρός!

— Οἱ συγκληρονόμοι μας ὅταν μάθουν τὸ μυστηριώδη χαμὸ τοῦ δουκός, θὰ ἐξετάσουν... εἶπε ἡ κόμησσα.

— Ἔχουν ἐξετάσει πειά. Ἡ «Πατρὶς» σύμφωνα μὲ τὶς πληροφορίες τῶν Αἰγυπτιακῶν ἐφημερίδων, ἐδημοσίευσε ἀρθρίδιο καὶ κάποιος ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς μας ἐκάλεσε ὅλους τοὺς γνωστοὺς καὶ ἀγνώστους κληρονόμους τοῦ δουκὸς πρὸς ἐξέτασιν καὶ βεβαίωσιν τοῦ θανάτου του.

— Καὶ θὰ παραστῇς κ' ἐσὺ σ' αὐτὸ τὸ συγγενικὸ συμβούλιο ;

— Βέβαια, καθὼς κ' ἐσύ.

— Ἐγώ ! Καὶ γιατί ;

— Γιὰ νὰ πιστοποιηθοῦν τὰ δικαιώματά μας. Κι' ἀκόμα γιὰ νὰ δοῦμε μὲ τὶ συγκληρονόμους ἔχουμε νὰ κάνουμε...

— Ἂς εἶνε... θὰ παραστῶ. Ἀλλὰ ποῦ ;

— Νά, κύτταξε τὴν «Πατρίδα». Γράφει τὴ διεύθυνση.

— Λαμπρά.. Δὲν μᾶς μένει λοιπὸν τώρα, παρὰ νὰ ξεκάμουμε τοὺς συγκληρονόμους. Συμφωνεῖς Ζαλλίσχ ;

—Ναί...Πρέπει νὰ τοὺς ἐξοντώσουμε, ἀλλὰ πῶς ; Ὅλοι αὐτοὶ εἶνε ἑκατὸ περίπου. Δὲν ξεπαστρεύει κανεὶς ἑκατὸ ἀνθρώπους ἔτσι εὔκολα, χωρὶς νὰ δώσῃ ὑποψίες στὶς ἀρχές, καὶ γι' αὐτὸ φοβοῦμαι, πολύ.

Ἡ κόμησσα χαμογέλασε, τὸν κύτταξε στὰ μάτια καὶ τοῦ εἶπε :

— Ἔχω τὸ μέσον ἀδελφέ μου, νὰ ἐξοντώσω ὄχι ἑκατό, ἀλλὰ χίλιους ἀνθρώπους ποὺ μοῦ εἶνε ἐμπόδιο στὰ σχέδιά μου !

Ὁ Ζαλλίσχ κατεπλάγη.

— Μιλᾶς σωστά, ἀγαπητή μου ; ρώτησε. Δὲν ἀστειεύεσαι ;

— Δὲν ἀστειεύουμαι καθόλου !..

— Καὶ ποιὸ εἶνε τὸ μέσον αὐτό ;

Ἡ κόμησσα πῆρε ὕφος μυστηριῶδες καὶ τοῦ ἀπάντησε :

— Δὲν μπορῶ νὰ σοῦ πῶ τίποτε ἐπὶ τοῦ παρόντος. Μάθε μόνον ὅτι κρατῶ στὰ χέρια μου μιὰ δύναμι τρομερὴ καὶ μυστηριώδη ! Κρατῶ στὰ χέρια μου τὸν ἴδιο τὸν θάνατο !.. Κανεὶς ἀπ' τοὺς συγκληρονόμους μας δὲν θὰ γλυτώσῃ ! Κανεὶς ! Ἀκοῦς;..

Ὁ Ζαλλίσχ τὴν κύτταξε κατάπληκτος. Δὲν μποροῦσε νὰ καταλάβῃ τίποτε. Εἶχε ὅμως τυφλὴ ἐμπιστοσύνην σ' αὐτήν. Ἂν ὅλοι τὴν ἤξεραν ὡς κόμησσαν Βουρνόρφ, αὐτὸς τὴν ἐγνώριζε καὶ μὲ τὰ ἄλλα της ὀνόματα. Ἐλέγετο «Ἐλόρα ἡ Τρομερή», ἐλέγετο Λόρα Βενσέσκα !... Ἦταν ὁ ἴδιος ὁ Σατανᾶς μεταμορφωμένος σ' ὡραία γυναῖκα, ἦταν ἡ γνωστή μας Λόρα Βενσέσκα, μὲ τὰς περιπετείας τῆς ὁποίας ἄρχισε ἡ ἱστορία αὐτή.

Ἔτσι ὁ Ζαλλίσχ ἔφυγε ἀπὸ τὸ μέγαρό της ἥσυχος καὶ βέβαιος γιὰ τὴν ἐπιτυχία τῶν σχεδίων τους. Τὰ ἑκατομμύρια τῆς κληρονομίας θὰ ἐγίνοντο δικά τους !...

Η ΠΡΟΚΛΗΣΙΣ

Τὸ ἴδιο ἐκεῖνο βράδυ ἕνα τραγικὸ περιστατικὸ ἔμελλε νὰ φέρῃ τὸν κόμητα Ζαλλίσχ ἀντιμέτωπο πρὸς τοὺς ἀγνώστους συγκληρονόμους του.

Σ' ἕνα τραπέζι τοῦ Καφενείου τῆς Σουηδίας, ποὺ ἦταν τότε στὸ Παρίσι κέντρο τῶν λογίων καὶ τῶν καλλιτεχνῶν, καθόντουσαν δύο νέοι ἔχοντας μπροστά τους τἀποτήρια τους γεμάτα ἀψέντι.

Ὁ ἕνας ἀπ' αὐτοὺς ἦταν κοντός, ἄσχημος καὶ φαινόταν φτωχὸς ἀπὸ τὸ ντύσιμό του. Ὁ ἄλλος, ἀπεναντίας ἦταν ὡραῖος, ρωμαλέος καὶ ὑψηλός, παρὰ τὰ δεκαοχτὼ του χρόνια. Τὸν ἔλεγαν Ἀρμάνδο καὶ ἦταν τέλειος τύπος μποέμ, φροντίζοντας μόνο πῶς νὰ προσπορίζεται τὸν ἐπιούσιό του. Δὲν ἔδινε καμμιὰ σημασία στοὺς κοινωνικοὺς νόμους καὶ τὶς ἐθιμοτυπίες. Δὲν εἶχε σπίτι δικό του, καὶ πότε κοιμόταν στὸ ἀτελιὲ κανενὸς φίλου του ζωγράφου καὶ πότε κάτω ἀπὸ καμμιὰ γέφυρα τοῦ Σηκουάνα. Ἡ δουλειά του ἦταν ρεπόρτερ. Οἱ γυναῖκες μολονότι δὲ ντυνόταν καθόλου κομψά, τὸν ἐλάτρευαν, γιὰ τὴν ὠμορφιά του, μὰ αὐτὸς ποτέ του δὲν ἔδειχνε ξεχωριστὴ προτίμηση σὲ καμμιά.

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη κυττοῦσε χωρὶς ντροπὴ τὰ τρύπια παπούτσια του καθὼς καὶ τὰ χάλια τῶν ρούχων του. Ἐκεῖνο ποὺ τὸν δυσαρεστοῦσε ἦταν ὅτι τὸ ποτῆρι του δὲν εἶχε πειὰ ἀψέντι.

— Λεών, δὲν θὰ κεράσῃς ἄλλο ἀψέντι ; ρώτησε τὸ φίλο του.

— Ὄχι, γιατὶ δὲν ἔχω ἄλλα λεπτά. Ἔχω μονάχα ὅσα μοῦ χρειάζονται γιὰ νὰ πληρώσω τὸ λεωφορεῖο ὡς τὸ Σαὶντ-Μαντέ ! ἀπάντησε ὁ ἄλλος.

— Ἄσχημο πρᾶγμα ἡ φτώχεια, φίλε μου ! ξανάπε ὁ Ἀρμάνδος. Ἔτσι μοὔρχεται νὰ δείρω ἕνα ἁμαξᾶ, νὰ γίνῃ φασαρία καὶ νὰ μαζεφτῇ κόσμος... Ἔτσι τοὐλάχιστον θὰ γράψω μιὰ εἴδηση, θὰ τὴν πάω στὸ «Φιγκαρὸ» καὶ θὰ μοῦ δώσουν τρία φράγκα...

Ὁ Λεὼν ἤξερε ὅτι ὁ φίλος του ἦταν ἱκανὸς νὰ κάνῃ αὐτὰ ποὺ ἔλεγε καὶ γι' αὐτὸ θέλησε νὰ τὸν συγκρατήσῃ. Μὰ τὴν στιγμὴ ἐκείνη τὴν προσοχὴ τοῦ Ἀρμάνδου, τὴν εἶχε τραβήξει κάποιος πελάτης τοῦ κέντρου, ὁ ὁποῖος καθότανε μόνος ἔχοντας μπροστά του δυὸ ποτήρια, τὰ ὁποῖα εἶχε ἀδειάσει.

Ἡ φυσιογνωμία του δὲν ἄρεσε καθόλου στὸ νεαρὸ ρεπόρτερ.

— Νά, ἕνας τύπος παληανθρώπου ! εἶπε στὸ Λέοντα. Φαίνεται σὰ δικαστικὸς κλητήρας !

— Ἀπατᾶσαι, τοῦ ἀπάντησε ἐκεῖνος, ἔχει ἄσχημο παρουσιαστικό, ἀλλὰ δὲν εἶναι κλητήρας !

— Τότε τί εἶναι ;

— Οὔτε ἐγὼ δὲν ξέρω...

— Θέλεις νὰ τὸ μάθουμε ἀμέσως ;

— Πῶς ;

— Νά, θὰ πέσω ἀπάνω του δῆθεν κατὰ λάθος καὶ θὰ τοῦ ζητήσω κατόπιν τὴν κάρτα του.

— Εἶσαι τρελλός, φίλε μου.

— Μὰ πῶς ἀλλοιῶς θὰ μάθω ποιὸς εἶναι... Ἄ ! μοῦ ἦρθε μιὰ ἰδέα... Σκέφτομαι νὰ ζητήσω ἀπὸ τὸν διευθυντὴ τοῦ καφενείου, ἕνα ναπολεόνι δανεικὸ ἔναντι τοῦ μεριδίου μου τῆς κληρονομίας ποὺ περιμένω.

— Εἶσαι κουτὸς νὰ πιστεύῃς ἀκόμα σ' αὐτὴ τὴν κληρονομιά, εἶπε ὁ Λεών, ὑψώνοντας περιφρονητικὰ τοὺς ὤμους του, ἀλλὰ τὰ χείλη του ποὺ ἔτρεμαν ἀνάλαφρα διέψευδαν τὴν ἀδιαφορία του αὐτή.

— Ἡ περιουσία αὐτή, εἶπε τότε ὁ Ἀρμάνδος, εἶνε τουλάχιστον ἑκατὸ ἑκατομμύρια. Ὁ δοὺξ ἐδολοφονήθηκε, ἢ ἐχάθηκε ἢ τὸν ἅρπαξαν οἱ ἀράπηδες.... Γι' αὐτὸ τώρα ἐμεῖς οἱ συγγενεῖς του, σύμφωνα μὲ τὸ νόμο, πρέπει νὰ μοιραστοῦμε τὴν κληρονομία... Μόνο ποὺ τὸ φαντάζομαι μοῦ φαίνεται σὰν ὄνειρο...

— Πιστεύεις πράγματι σ' αὐτὰ τὰ παραμύθια ; ρώτησε ὁ Λεών.

— Ἀκοῦς, ἂν πιστεύω !...

— Τότε εἶσαι βλάκας.

Ἀκούγοντας ὁ Ἀρμάνδος νὰ τὸν λένε βλάκα ταράχθηκε λίγο, ἀλλὰ κρατήθηκε καὶ ἐξακολούθησε σοβαρά :

— Πιστεύω στὴν κληρονομιά, χωρὶς νὰ εἶμαι βλάκας, γιατί πρέπει νὰ τὴν πιστεύω, ἀφοῦ σ' αὐτὴ βασίζομαι γιὰ νὰ δανειστῶ χρήματα. Ἂν ἐγὼ δὲν πιστεύω, πῶς θέλεις νὰ κάνω τοὺς ἄλλους νὰ πιστεύουν... Κι' ἂν μὲ ξαναπῇς βλάκα, σ' ἀρπάζω καὶ σένα καὶ κεῖνον ἐκεῖ τὸν ἠλίθιο καὶ σᾶς πατάω κάτω...

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Η ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΕΣ ΕΝΟΣ ΘΕΑΤΡΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ

«Ὁ Βασιλεὺς διασκεδάζει». Μὲ ποιὸ τρόπο ἐμπνεόταν ὁ Οὐγκώ. Στὸ μπαλκόνι ἢ στὸ ἀπόμερο καφενεδάκι. Στὸν κῆπο τοῦ Κεραμεικοῦ. Ἡ ἐπανάστασις διακόπτει τὴν ἐργασία τοῦ ποιητοῦ. Ὁ Οὐγκὼ μεταξὺ δύο πυρῶν. Ὅπου ἐπεμβαίνει ἡ λογοκρισία, κλπ.

Ὅλοι θὰ γνωρίζετε, βέβαια, τὸ περίφημο μελόδραμα «Ριγολέττον» τοῦ Βέρδη. Τόσον ἡ γλυκειά του μουσική, ὅσο καὶ ἡ συγκινητική του ὑπόθεσις, ἔχουν καταστήσει τὸ ἔργο αὐτὸ πραγματικὰ ἀθάνατο.

Θὰ ξεύρετε, βέβαια, ἀκόμη ὅτι ἡ ὑπόθεσις τοῦ μελοδράματος αὐτοῦ ἔχει ληφθῆ ἀπὸ ἕνα δρᾶμα τοῦ Βίκτωρος Οὐγκώ, ἀπὸ τὸ «ὁ Βασιλεὺς διασκεδάζει !» Τὸ λιμπρέττο τοῦ «Ριγολέττου» δὲν εἶνε παρὰ μιὰ ἀντιγραφή, σκηνὴ πρὸς σκηνή, τοῦ πασίγνωστου αὐτοῦ ἔργου τοῦ Οὐγκώ.

Ὁ «Βασιλεὺς διασκεδάζει» θεωρεῖται ὡς ἕνα ἀπὸ τὰ θεατρικὰ ἀριστουργήματα τοῦ μεγάλου γάλλου ποιητοῦ.

Ἐκτὸς ὅμως τῆς λογοτεχνικῆς του ἀξίας, ἔχει καὶ ἀξία ἱστορική : ὅπως τὰ περισσότερα ἔργα τοῦ Οὐγκώ, τοῦ μεγάλου αὐτοῦ ἀνακαινιστοῦ τοῦ θεάτρου τῆς ἐποχῆς του, εἶχε κι' αὐτὸ ἕνα σωρὸ περιπετείας. Καὶ ἀξίζει, νομίζουμε, νὰ τὶς διηγηθοῦμε ἐδῶ :

***

Ὁ Βίκτωρ Οὐγκὼ ἄρχισε νὰ γράφῃ τὸ δρᾶμα του αὐτὸ τὴν 1 Ἰουνίου τοῦ 1832.

Ὁ Οὐγκὼ εἶχε τὴ συνήθεια νὰ ἐργάζεται τὴ νύχτα. Ὁ τρόπος τῆς ἐργασίας του ἦταν ἀρκετὰ πρωτότυπος : Τὸ ἀπόγευμα, μόλις ἄρχιζε νὰ βραδυάζῃ, ἔβγαινε στὸ μπαλκόνι του ἢ ἐπήγαινε σὲ κανένα ἀπόμερο καφενεδάκι, κι' ἔμενεν ἐκεῖ ἐπὶ ὧρες, μὲ τὸ βλέμμα προσηλωμένο στὴν δύση τοῦ ἡλίου. Αὐτό, τὸν ἔκανε νὰ ἐμπνέεται ! Καὶ ὅταν πλέον βράδυαζε γιὰ καλά, ξαναγύριζε στὸ γραφεῖο του, ἄναβε τὴν λάμπα του, κι' ἄρχιζε νὰ γράφῃ πυρετωδῶς ὅ,τι εἶχε συλλάβει ἡ φαντασία του, κατὰ τὴν ὥρα τῆς ἐμπνεύσεώς του !...

Τὴν μέθοδον αὐτὴν ἀκολουθοῦσε ἐπὶ χρόνια. Στὸ τέλος, ὅμως, ἐπειδὴ δούλευε ὑπερβολικὰ μὲ τὸ τεχνητὸ φῶς τῆς λάμπας, κι' ἀπ' τὸ ὑπερβολικὸ κοίταγμα τοῦ ἡλίου ποὺ βασίλευε, ἔπαθαν τὰ μάτια του. Οἱ ὀφθαλμίατροι τοῦ ἐδήλωσαν ὅτι εἶχε πάθει χρόνιο ἐρεθισμὸ τῶν βλεφάρων, καὶ τὸν συμβούλευσαν νὰ φορέσῃ πράσινα γυαλιά, νὰ κάνῃ μακρυνοὺς περιπάτους, καὶ νὰ ζῇ ὅσο τὸ δυνατὸν περισσότερο στὸ ὕπαιθρο. Σύμφωνα λοιπὸν μὲ τὶς ὁδηγίες τῶν γιατρῶν, ἐγκατεστάθηκε σ' ἕνα καινούργιο σπίτι, τοῦ ὁποίου μιὰ ταράτσα ἔβλεπε στὸν κῆπο τοῦ Κεραμεικοῦ καὶ κεῖ ἄρχισε νὰ γράφῃ τὸν μέλλοντα «Ριγολέττο».

Ἡ ὑπόθεσις τοῦ ἔργου αὐτοῦ εἶνε πασίγνωστη : Ὁ γέρω-Τριβουλέττος, γελωτοποιὸς τοῦ βασιλέως Φραγκίσκου τοῦ Α', γιὰ νὰ κάμῃ τὸν κύριό του νὰ γελάσῃ, πειράζει καὶ κοροϊδεύει ἀλύπητα ὅλους τοὺς αὐλικούς. Μιὰ μέρα κοροϊδεύει ἕνα γέρο εὐγενῆ, ὁ ὁποῖος εἶχε πάει στὰ ἀνάκτορα γιὰ νὰ παραπονεθῇ ἐναντίον τοῦ βασιλέως, ὁ ὁποῖος εἶχε διαφθείρῃ τὴν κόρη του. Ὁ γέρο εὐγενὴς ἀμέσως καταρριέται τὸν Τριβουλέττο, καὶ ἡ κατάρα του πιάνει : Ἡ κόρη τοῦ γελωτοποιοῦ, ἕνα ἀθῶο καὶ λεπτὸ πλᾶσμα, ἐρωτεύεται τὸν βασιλέα ὁ ὁποῖος, ἀσυνείδητα, γιὰ νἀκάνῃ τὸ κέφι του μιᾶς στιγμῆς, τὴν παρασέρνει στὴν καταστροφή... Ὁ Τριβουλέττος ἀποφασίζει τότε νὰ σκοτώσῃ τὸν βασιλέα. Ἡ κόρη του ὅμως τὸ μαθαίνει αὐτό, καί, γιὰ νὰ σώσῃ τὸν ἀγαπημένο της, πηγαίνει αὐτὴ στὸ μέρος ὅπου ἐνήδρευαν οἱ δολοφόνοι. Κι' ἔτσι ὁ Τριβουλέττος (ὁ Ριγολέττος, δηλαδή, στὸ μελόδραμα τοῦ Βέρδη) ἀντὶ νὰ σκοτώσῃ τὸν βασιλέα σκοτώνει τὴν ἴδια του τὴν κόρη...

Ὁ Βίκτωρ Οὐγκὼ κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια τῆς ζωῆς του.

Ὁ Οὐγκὼ εἶχε διαλέξει μιὰ ὤμορφη γωνιὰ τοῦ δημοσίου κήπου τοῦ Κεραμεικοῦ καὶ κεῖ, μὲς στὴν πρασινάδα, ἐργαζόταν μὲ ἐξαιρετικὸ κέφι. Τὴν 5 Ἰουνίου ἔγραφε τὴν τελευταία σκηνὴ τῆς Α'. πράξεως, ὅταν ξαφνικὰ οἱ φύλακες τὸν εἰδοποίησαν νὰ φύγῃ γιατὶ θὰ ἔκλειναν τὸν κῆπο : εἶχεν ἐκραγεῖ, στὸ Παρίσι, ἐπανάστασις ! Ὁ Οὐγκὼ μάζεψε τὰ χαρτιά του καὶ θέλοντας καὶ μὴ ἔφυγε. Ἀπὸ περιέργεια ὅμως διευθύνθηκε πρὸς τὸ μέρος τῆς πόλεως ὅπου ἦσαν συγκεντρωμένοι οἱ ἐπαναστάται. Καθὼς δὲ ἐπροχωροῦσε ἀφηρημένος, καὶ σιγοψιθυρίζοντας στίχους ἀπὸ τὸ ἔργο του, ἔφθασε ἔτσι ὡς τὸ κέντρο τῆς ἐπαναστάσεως χωρὶς νὰ τὸ καταλάβῃ. Ἔξαφνα, γύρω του ἄρχισαν νὰ πέφτουν βροχηδὸν ἡ σφαῖρες : βρισκόταν ἀνάμεσα στὰ κυβερνητικὰ στρατεύματα καὶ στοὺς στασιαστάς ! Μαγαζὶ ἢ σπίτι, στὸ ὁποῖον νὰ μπορέσῃ νὰ καταφύγῃ γιὰ νὰ σωθῇ ἀπὸ τὸν κίνδυνο, δὲν ὑπῆρχε φυσικὰ κανένα ἀνοιχτὸ κεῖ-γύρω... Στριμώχθηκε τότε στὴν γωνία ἑνὸς τοίχου, κι' ἀναγκάσθηκε νὰ μείνῃ ἐκεῖ μισὴ ὥρα περίπου ἐνῶ ἡ σφαῖρες σφύριζαν δαιμονιωδῶς γύρω του... Ὅταν, τὸ «πῦρ» ἔπαψε, ὁ ποιητὴς ἔσπευσε νὰ γυρίσῃ σπίτι του. Καί, φυσικά, δὲν εἶχε κανένα κέφι, ἐκεῖνο τὸ βράδυ, νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸ δρᾶμα του...

Καὶ πέρασε κάμποσος καιρὸς ἕως ὅτου ὁ Οὐγκὼ ξαναβρῇ τὴν ψυχική του ἠρεμία καὶ ἐξακολουθήσῃ τὸ γράψιμο τοῦ ἔργου του. Ἐπειδὴ δὲ στὸ διάστημα αὐτὸ εἶχε συλλάβει μὲς στὴν φαντασία του τὴν ὑπόθεση ἑνὸς νέου του ἔργου, μόλις ἐτελείωσε τὸ πρῶτο του δρᾶμα, ἔγραφεν ἀμέσως, χωρὶς νὰ πάρῃ σχεδὸν ἀναπνοή, τὴν πασίγνωστη ἐπίσης «Λουκρητία Βοργία».

Μόλις οἱ θεατρῶναι ἐπληροφορήθησαν ὅτι ὁ διάσημος συγγραφεὺς τοῦ «Ἐρνάνη», εἶχεν ἑτοιμάσει δυὸ νέα ἔργα γιὰ τὸ θέατρο, ἔσπευσαν νὰ τὸν πολιορκήσουν γιὰ νὰ τοῦ τὰ πάρουν... Ὁ «Βασιλεὺς διασκεδάζει» ἦταν γραμμένος σὲ στίχους, ἐνῶ ἡ «Λουκρητία Βοργία» σὲ πρόζα, οἱ δὲ στίχοι ἀπευθύνονται πάντα σὲ κοινὸ πιὸ διαλεχτὸ ἀπὸ τὸ κοινὸ τῆς πρόζας. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Οὐγκώ, ἀπ' ὅλους τοὺς θεατρῶνας ποὺ τοῦ ζήτησαν τὸ ἔμμετρο δρᾶμα του, ἐπροτίμησε νὰ τὸ δώσῃ στὸν βαρῶνο Ταϋλορ, διευθυντὴ τοῦ «Τεάτρ-Φρανσαί», τοῦ σοβαρότερου καὶ «φιλολογικώτερου» θεάτρου τῆς ἐποχῆς του.

Ἡ δοκιμὲς ἄρχισαν ἀμέσως. Νέα ἀτυχία ὅμως ἀνέμενε τὸ πολυπαθὲς δρᾶμα : Οἱ δοκιμὲς ἄρχισαν τὸν Σεπτέμβριο, κατὰ τὸν μῆνα δὲ αὐτὸν ὁ Οὐγκὼ εἶχε τὴν πατροπαράδοτη συνήθεια νὰ παραθερίζῃ μὲ τὴν οἰκογένειά του, στὴν ἐξοχὴ Ρός. Ἐπειδὴ δὲ μὲ κανένα τρόπο δὲν ἐννοοῦσε νὰ παραβῇ τὶς συνήθειές του, δὲν παρέλειψε κι' αὐτὴ τὴ χρονιὰ νὰ πάῃ στὴν ἀγαπημένη του ἐξοχή, ἐγκαταλείποντας τὸ ἔργο του στό... ἔλεος τοῦ Ὑψίστου καὶ στὴν εὐσυνειδησία τοῦ θεατρώνου του. Κι' ἔτσι, ἐνῶ ὁ συγγραφεὺς περνοῦσε τὶς ὧρες του μὲ τὰ παιδιά του κάτω ἀπ' τὰ δένδρα τῆς Ρός, ἡ πρόβες τοῦ ἔργου του πήγαιναν κουτσὰ-κουτσά...

Τὸν Ὀκτώβριο, τέλος, ὁ Οὐγκὼ ἐπέστρεψε στὸ Παρίσι. Δὲν πρόφθασεν ὅμως νὰ παρακολουθήσῃ καμμιὰ πρόβα γιατὶ τὸ ἔργο εἶχεν ἤδη «ἑτοιμασθῆ» καὶ εἶχε μάλιστα ἀναγγελθῆ καὶ ἡ πρεμιέρα του. Ὁ Οὐγκώ, λοιπόν, ἔκανε... τὸν σταυρό του καὶ περίμενε νὰ ἰδῇ τὴν πρεμιέρα... Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη βασιλεὺς τῆς Γαλλίας ἦταν ὁ Λουδοβῖκος—Φίλιππος ὁ Α'. Τὰ θέατρα ὑπήγοντο στὸ Ὑπουργεῖο τῶν Δημοσίων Ἔργων, τὸ ὁποῖον καὶ ἐξασκοῦσε λογοκρισία ἐπὶ τῶν παιζομένων ἔργων. Ὅταν ἀνηγγέλθη στὸ Ὑπουργεῖο ὁ τίτλος τοῦ νέου ἔργου ποὺ ἐπρόκειτο νὰ παιχθῇ στὸ «Φρανσαί» ὁ ὑπουργὸς Ντ' Ἀργκοῦ ἐζήτησε νὰ τὸ διαβάσῃ προηγουμένως ἀπὸ τὸ χειρόγραφο, γιὰ νἀποφασίσῃ ἂν θὰ ἐπέτρεπε τὴν παράστασι του ἢ ὄχι. Ὁ Οὐγκὼ ὅμως ἐθεώρησε προσβλητικὴ τὴν ἀπαίτηση αὐτὴ τοῦ ὑπουργοῦ, καὶ ἀρνήθηκε νὰ συμμορφωθῇ μ' αὐτήν. Ὁ ὑπουργός, τότε, ἐμήνυσε στὸν Οὐγκὼ παρακαλῶντας τον νὰ πάῃ τουλάχιστον στὸ ὑπουργεῖο του, γιὰ νὰ συζητήσουν μαζύ, σχετικῶς μὲ τὸ ἔργο. Ὁ Οὐγκὼ δὲν ἔφερε ἀντίρρηση στὴν λογικὴ αὐτὴ ἀπαίτηση τοῦ ὑπουργοῦ, καὶ τὸν ἐπεσκέφθη, πράγματι, στὸ γραφεῖο του.

Ὁ Ντ' Ἀργκοῦ τοῦ ἐδήλωσε τότε ὅτι τοῦ ἦταν ἀδύνατο νὰ ἐπιτρέψῃ νὰ παιχθῇ «ὁ Βασιλεὺς διασκεδάζει» γιατί, καθὼς τὸν εἶχαν πληροφορήσει, στὸ ἔργο αὐτὸ ἐθίγετο τὸ πρόσωπο τοῦ βασιλέως, ἐν τῷ προσώπου τοῦ προγόνου του Φραγκίσκου Α'. Ὁ Οὐγκὼ ἀνέπτυξε ὅλη του τὴν εὐγλωττία γιὰ νὰ μεταπείσῃ τὸν ὑπουργό, ἐξηγῶντας του ὅτι δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ θίγεται ὁ Λουδοβῖκος— Φίλιππος ἀπὸ τὴν ἀπὸ σκηνῆς παρουσίαση γεγονότων τὰ ὁποῖα ἀναφέρουν ὅλοι οἱ ἱστορικοί.

Ὁ Ντ' Ἀργκοῦ ἐφάνη, τέλος, πεισθείς.

— Θὰ προτιμοῦσα, εἶπε στὸν συγγραφέα, νὰ μὴν ὑπῆρχε στὸ ἔργο τίποτε τὸ προσβλητικὸ γιὰ τὸν Φραγκίσκο Α'. Ἐφ' ὅσον ὅμως μοῦ δίνετε τὸ λόγο τῆς τιμῆς σας ὅτι δὲν θίγεται διόλου ὁ βασιλεύς, αὐτὸ μοῦ ἀρκεῖ...

Κι' ἔτσι, ἡ ἄδεια τῆς παραστάσεως τοῦ ἔργου αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον κατόπιν ὅλων αὐτῶν τῶν ἐπεισοδίων ἀνεμένετο ἀγωνιωδῶς ἀπὸ τὸ θεατρικὸ κοινὸν τοῦ Παρισιοῦ, ἐδόθη.

Δὲν ἐτελείωσαν, ὡς τόσο ἐδῶ ἡ περιπέτειες τοῦ πολυπαθοῦς αὐτοῦ ἔργου. Θὰ μποροῦσε μάλιστα νὰ πῇ κανεὶς ὅτι, τώρα, μόλις ἄρχιζαν...

Γιὰ τὶς νέες του ὅμως αὐτὲς περιπέτειες θὰ γράψουμε στὸ ἐρχόμενο φύλλο.

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΣΠΑΡΑΓΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ

ΤΟΥ ΧΟΛΚΕΪΝ

ΤΟ ΔΡΑΜΑ ΜΙΑΣ ΚΑΡΔΙΑΣ

[Τί ὠφελήσει ἄνθρωπος ἐὰν τὸν κόσμον ὅλον κερδίσῃ καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ !...»
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ]

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

— Ὄχι, δὲν θὰ πάω... Πρέπει νὰ γυρίσω πίσω γιατὶ ἔχω κάποια δουλειά... ἀπάντησε ὁ νέος καὶ κέντρισε τὸ ἄλογό του.

— Τότε ἤρθατε ἐπίτηδες ἀπὸ τὴ Βόγλυ γιὰ νὰ μάθετε γιὰ τὴν ὑγεία τῆς Καίτης ; ρώτησε ἡ Γράνη.

Ὁ Φίλιππος ἀπάντησε μὲ δυσκολία :

— Ναί, ἤμουν ἀνήσυχος πολύ... Πῶς ἐσώθηκε ! Θαῦμα ! Δὲ μπόρεσα νὰ κοιμηθῶ ὅλη τὴ νύχτα ὅσο τὸ σκεφτόμουν... .

Ἡ Καίτη ἔφερε τὸ χέρι της στὸ λαιμὸ γιὰ νὰ πνίξῃ τὴν κραυγὴ ποὺ θἄβγαζε χωρὶς ἄλλο. Ἡ φωνὴ τῆς μητέρας της ξανακούστηκε πάλι γιὰ μιὰ στιγμή :

— Ἦταν θεοῦ εὐλογία ποὺ σώθηκε, κύριε Φίλιππε... ἔλεγε.

Μὰ ὁ Φίλιππος ἐκείνη τὴ στιγμὴ ξεκίνησε κι' ἀκούστηκε τὸ ποδοβολητὸ τοῦ ἀλόγου του.

Ἡ Καίτη ἐξακολούθησε ν' ἀφουγκράζεται ὥς ὅτου ὁ καλπασμὸς ἔπαψε ν' ἀκούγεται. Ἔπειτα ξαναγύρισε στὸ κρεββάτι της καὶ χώθηκε μέσ' στὰ σκεπάσματά της.

— Μὲ ἀγαπᾶ.. σκεφτόταν ἐνῷ ἡ καρδιά της πήγαινε νὰ σπάσῃ. Μ' ἀγαπᾶ !.. Μ' ἀγαπᾶ ἀκόμη... Καὶ ποτέ, ποτὲ δὲν θὰ θελήσῃ νὰ μὲ δῇ νὰ παντρεύωμαι μὲ τὸν ἄλλον...

Μιὰ μεγάλη ἀπελπισία τὴν κατέλαβε τότε. Σκεφτόταν τὴ θέση της καὶ δὲν ἤξερε τί νὰ κάνῃ.

— Ὤ, δὲ μπορῶ πειὰ νὰ ζήσω ! ἔλεγε.

Στριφογύριζε σὰν τρελλὴ ἀπάνω στὸ κρεββάτι της. Χίλιες δυὸ σκέψεις περνοῦσαν ἀπὸ τὸ μυαλό της, μὰ δὲ μποροῦσε νὰ πάρῃ καμμιὰ ἀπόφαση. Ἄξαφνα τὰ μάτια της πέσανε στὸ μπουκαλάκι τοῦ ἰωδίου ποὺ ἦταν ἐπάνω στὸ τραπέζι.

— Ὤ, ψιθύρισε τότε μ' ἀπόφαση, αὐτὸ πρέπει νὰ κάνω...Πρέπει νὰ σκοτωθῶ...

Καὶ ἀσυγκράτητη, χωρὶς νὰ διστάσῃ καθόλου, πῆρε τὸ μπουκαλάκι καὶ τὸ ἄδειασε σχεδὸν ὁλόκληρο στὸ στόμα.

Ἀμέσως φριχτοί, ἀνυπόφοροι πόνοι τὴν ἔπιασαν, τόσο ποὺ ἄρχισε νὰ ξεφωνίζῃ μὲ ἀπελπισία.

Ἀκούγοντας τὶς φωνές της ἔτρεξαν μέσα ἡ Γράνη καὶ ὁ Καίσαρας, καθὼς καὶ μερικοὶ πελάτες τοῦ μαγαζιοῦ, ὅπως κ' ἕνας χωροφύλακας ἀπὸ τὸ δρόμο...

Ἡ Καίτη ἦταν παγωμένη, χλωμή, ἀκίνητη. Στὴν ἀρχὴ νομίσαν πὼς εἶχε πεθάνει. Μὰ ὅταν ὁ Καίσαρας ἔπιασε τὸ σφυγμό της εἶδε πὼς χτυποῦσε ἀκόμα.

— Στεῖλτε νὰ φωνάξετε τὸ γιατρό ! εἶπε. Τότε ἀμέσως ἕνας πελάτης ἔτρεξε στὸ κοντινώτερο γιατρό. Ὡς ποὺ νὰ φτάσῃ ὁ γιατρὸς ἕνα πελιδνὸ χρῶμα ἄρχισε ν' ἁπλώνεται στὸ πρόσωπο τῆς Καίτης.

Μόλις ἔφθασε ὁ γιατρός, ἀμέσως κατάλαβε ὅτι ἐπρόκειτο περὶ δηλητηριάσεως. Εἶδε καὶ τὸ μπουκαλάκι τοῦ ἰωδίου ἄδειο καθὼς καὶ τὴν μυρωδιὰ ποὺ ἔβγαινε ἀπὸ τὸ στόμα τῆς Καίτης καὶ κατάλαβε ἐπίσης ποιὸ ἦταν τὸ δηλητήριο. Διέταξε γρήγορα πρόχειρα ἀντιφάρμακα, τὰ ὁποῖα ἔφεραν ἀμέσως ἀποτέλεσμα.

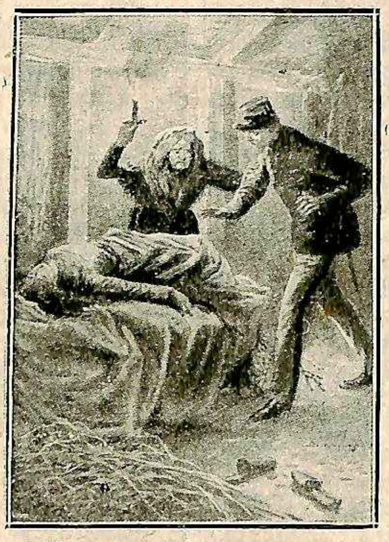
Ἦταν παγωμένη, χλωμή, ἀκίνητη !..

Ἡ νέα ἐξακολουθοῦσε νὰ παραμένῃ ἀναίσθητη, μὰ τὸ μαύρισμα τοῦ προσώπου της εἶχε σταματήσει...

— Εὐτυχῶς προλάβαμε ! εἶπε τότε ὁ γιατρός. Ἐλπίζω νὰ μὴν ἔχουμε ἄλλες συνέπειες. Μὰ γιατί τὸ ἔκανε αὐτό ;

— Ἀσφαλῶς, εἶπε τότε ἡ Γράνη, λάθος θὰ ἔκανε κι' ἀντὶ νὰ πάρῃ τὸ φάρμακό της πῆρε τὸ ἰώδιο...

* * *

Ὅταν συνῆλθε πάλι ἡ Καίτη ἔννοιωσε μι' ἄπειρη ἀνακούφιση, σὰ νὰ καταλάβαινε ὅτι εἶχε γλυτώσῃ δεύτερη φορὰ ἀπὸ τὸ θάνατο, τὸν ὁποῖο ἄλλωστε, μόνη της εἶχε ἐπιδιώξει.

Ἔννοιωθε τώρα μιὰν ἀποφασιστικότητα ποὺ δὲν τὴν εἶχε πρίν. Καὶ ἡ πρώτη της σκέψις ἦταν πῶς νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸν Πῆτο. Σκέφθηκε μάλιστα νὰ στείλῃ καὶ νὰ τὸν φωνάξῃ ἀμέσως καὶ νὰ τοῦ δώσῃ νὰ καταλάβῃ μὲ τὸν τρόπο της ὅτι δὲν μποροῦσαν πειὰ νὰ ἔχουν τὶς σχέσεις, ὅπως τὸν καιρὸ ποὺ ἦταν παιδιά. Θὰ τοῦ φερνόταν ψυχρά, ἤρεμα καὶ θὰ τὸν ἔκανε νὰ βγάλῃ ἀπὸ τὸ μυαλό του κάθε ἰδέα περὶ γάμου.

Δὲν τῆς φάνηκε ἄσχημη ἡ σκέψη της αὐτὴ καὶ φώναξε τὴ Νάνση νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν Πῆτο ὅτι ἤθελε νὰ τὸν δῇ.

Ὁ Πῆτος, μόλις ἡ Νάνση τοῦ διεβίβασε τὴν πρόσκληση, ἔτρεξε σὰ νἄχε φτερά. Ἡ Καίτη τὸν ἄκουσε στὴ σκάλα νὰ κουβεντιάζῃ μὲ τὴν Νάνση, ἡ ὁποία τὸν δασκάλευε πῶς νὰ κάνῃ τὴν ἐμφάνισή του στὸ δωμάτιο τῆς ἄρρωστης.

— Ἄκουσε, τοῦ ἔλεγε, πάρε τὴν τσατσάρα καὶ φτιάξε λίγο τὰ μαλλιά σου ποὺ εἶνε σὰν τῆς παλαβῆς. Καὶ κοίταξε νὰ καθήσῃς φρόνιμα. Ὄχι φιλήματα κι' ἀγκαλιάσματα, γιατὶ τὸ κορίτσι εἶνε ἄρρωστο καὶ δὲν ἀντέχει σὲ συγκινήσεις.

Ἡ Καίτη τὸν εἶδε σὲ λίγο νὰ μπαίνῃ μέσα.

Ἐκεῖνος, χωρὶς νὰ πῇ τίποτε διευθύνθηκε πρὸς τὸ κρεββάτι της καὶ ἔκατσε σὲ μιὰ καρέκλα χωρὶς θόρυβο, μὲ σεβασμὸ θὰ νόμιζες, σὰ νὰ εἶχε μπῇ στὸ ἱερὸ ἐκκλησίας

— Ἐσὺ εἶσαι, Πῆτο ; ρώτησε ἡ Καίτη.

Αὐτὸς ὅμως, ἀντὶ νὰ τῆς ἀπαντήσῃ, ψιθύρισε σὰ νὰ μιλοῦσε πρὸς τὸν ἑαυτό του.

— Ὤ, ἡ ἴδια ἡ φωνή της, ἀπαράλλακτη... Ἡ φωνὴ ποὺ ἄκουγα στὰ ὄνειρά μου ὅλον τὸν καιρὸ ποὺ ἔλειπα...

Κοίταξε μὲ ἀμηχανία γιὰ μιὰ στιγμὴ γύρω κ' ἔπειτα κάρφωσε τὰ μάτια του πρὸς τὴν Νάνση, ἡ ὁποία στεκόταν στὴν πόρτα, σὰ νὰ φοβόταν μήπως ξεσπάσῃ σὲ λυγμούς.

Ἔπειτα ἔκανε μιὰ βόλτα ἐπάνω στὴν καρέκλα, σὰ νὰ ἤθελε νὰ φύγῃ. Μὰ ἀκριβῶς ἐκείνη τὴ στιγμή, ὁ σκύλλος του μπῆκε μέσα κ' ἔτρεξε πρὸς τὸ κρεββάτι τῆς Καίτης. Ἐκεῖ ἀκούμπησε τὰ πόδια του, κοιτάζοντας τὴν νέα κατὰ πρόσωπο.

— Κάτω, Δήμστα !Κάτω !..Φώναξε ὁ Πῆτος.

Ὕστερ' ἀπ' αὐτὴ τὴ φωνή, σὰ νὰ εἶχε λυώσῃ κάποιος πάγος μέσα του, ὁ Πῆτος ξανάγινε κύριος τοῦ ἑαυτοῦ του.

— Εἶνε δικό σου τὸ σκυλλὶ αὐτό, Πῆτο, ρώτησε ἡ Καίτη.

— Ναί... ἀπάντησεν ἐκεῖνος.

Καὶ συγχρόνως καρφώνοντας ἀπάνω της τὰ μεγάλα μαῦρα μάτια του ποὺ ἔλαμπαν, εἶπε :

— Ὤ, ἀγάπη μου, Καίτη...Πῶς μεγάλωσες... Ἔγινες σωστὴ γυναῖκα πειά!...

— Ἄλλαξα τόσο πολύ ; ρώτησε ἡ Καίτη.

— Ἄλλαξες, λέει ! Ὤ, οὔτε γνωρίζω πειὰ τὸ μικρὸ κοριτσάκι ποὺ ἤσουν ἐσὺ τὸν καιρὸ ποὺ ἔπαιζες τοὺς ψαράδες, κάτω στὸ λιμάνι τοῦ Κορνᾶ.. Θυμᾶσαι ;... Τὸν καιρὸ ποὺ εἶχες ἕνα καραβάκι καὶ τὸ ἔβαζες νὰ πλέῃ στὴν ἀκρογιαλιά, ἐνῷ ἐγὼ ἔκανα τὸν καπετάνιο... Τὰ θυμᾶσαι, Καίτη, ὅλ' αὐτά, τὰ θυμᾶσαι ;

Ἡ Καίτη προσπάθησε νὰ γελάσῃ καὶ νά τοῦ πῇ πόσος καιρὸς εἶχε περάσει ἀπὸ τότε. Μὰ ὁ Πῆτος, μιὰ κ' εἶχε πάρῃ δρόμο, γέλασε δυνατὰ κ' ἐξακολούθησε :

— Θυμᾶσαι πάλι τὸν καιρὸ ποὺ ἀπάνω στὸ μῶλο γύριζες μ' ἕνα καλαθάκι κ' ἔπαιζες τὴν ἀνθοπώλιδα, φωνάζοντας : «Βιολέττες ! ὤμορφες βιολέττες !.»

Καὶ λέγοντας αὐτὰ προσπαθοῦσε νὰ μιμηθῇ τὴ φωνή της.

Ἔπειτα ἐξακολούθησε :

— Κ' ἔπειτα, Καίτη μου, μὲ θυμᾶσαι ἐμένα, τὸν καιρὸ ποὺ ἔκανα στὰ ψέμματα τὸν ψαρᾶ καὶ φώναζα : «ψάρια !... ὤμορφες κυράδες... Ἔχω ψάρια χοντρὰ σὰν τὴν κοιλιὰ τοῦ δεσπότη...» Ἄχ, Καίτη μου, Καίτη μου ! Τὰ ὤμορφα χρόνια πέρασαν... Ὢ ; πῶς ἀλλάζουν οἱ καιροὶ !.. πῶς ἀλλάζουν... Νά με τώρα ἐγὼ ἄντρας κ' ἐσὺ γυναῖκα... Δὲ φαντάζεσαι τὴν ἀπελπισία μου τὴ στιγμὴ ποὺ σὲ βρῆκα ὕστερ' ἀπὸ τόσα χρόνια ἀναίσθητη μέσα στὸ ρέμα... Μοῦ ἦρθε νὰ πεθάνω, γιατὶ νόμιζα πὼς κ' ἐσὺ εἶχες πεθάνει... Γιὰ μιὰ στιγμὴ σὲ φίλησα, ὅπως θὰ φίλαγα μιὰ πεθαμένη... Ἔπειτα σὲ σήκωσα, σὲ πῆρα στὴν ἀγκαλιά μου καὶ σέφερα ἐδῶ. Ὅταν εἶδα πὼς ἤσουν ζωντανὴ μοῦ ἦρθε νὰ τρελλαθῶ ἀπ' τὴ χαρά μου.

(Ἀκολουθεῖ)

ΤΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ΔΙΑΣΗΜΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΠΑΡΕΛΘΟΝΤΟΣ

Γιατί δὲν ὑπάρχουν τώρα διάσημοι ἄνθρωποι. Ὁ Μπλουτέν ποὺ πέρασε τὸ Νιαγάρα ἐπάνω στὸ σῦρμα. Ὁ μυθιστορηματικὸς Μπούφαλο Μπίλ. Ὁ μεγαλείτερος διευθυντὴς ἱπποδρομίου Φιλέας Μπάρνουμ, κλπ.

Ὁ Στράους ὁ συνθέτης τοῦ Βὰλς τοῦ «Κυανοῦ Δουνάβεως»

Γιὰ ποιὸν λόγο στὴν ἐποχή μας ἐλάχιστοι εἶνε οἱ ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι συγκεντρώνουν τὴν προσοχὴ καὶ τὸ ἐνδιαφέρον ὅλου τοῦ κόσμου ; Ἴσως γιατὶ σήμερα χάρις στὸν κινηματογράφο ὅλοι οἱ ἠθοποιοὶ εἶνε διάσημοι πρωταγωνισταὶ γιατί, ὅλοι οἱ διάσημοι τενόροι καὶ οἱ πρίμες δὲν εἶνε πειὰ γνωστοὶ μόνον ἐκ φήμης ἀλλὰ ἔχουν γίνει κοινὸν κτῆμα χάρις στὸ ραδιόφωνο καὶ τὸν φωνόγραφο. Ἔτσι ἡ φήμη σήμερα ἐπιβάλλεται περισσότερο χάρις στὰ μηχανικὰ μέσα παρὰ χάρις στὴν ἀξία τῆς ἰδίας τῆς προσωπικότητος.

Πιθανὸν καὶ σήμερα θὰ μποροῦσε νὰ δώσῃ μιὰ μεγάλη ἀοιδὸς τὴν ἀπάντησι ποὺ ἔδωσε ἡ Πάττι στὸν ἰμπρεσσάριό της ὅταν τῆς ἔγραψε πὼς ἡ ἀμοιβὴ ποὺ ζητοῦσε περνοῦσε τὴν ἐτησία ἐπιχορήγησι τοῦ Προέδρου τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν. «Βάλετε τότε τὸν Πρόεδρο νὰ τραγουδήσῃ» τοῦ ἀπήντησε. Δὲν ξέρουμε ὅμως κατὰ πόσον θὰ τὴν προσελάμβανε ὁ θεατρώνης καὶ δὲν θὰ προτιμοῦσε καλύτερα ἕναν καλὸν πυγμάχο.

Δυστυχῶς ἢ εὐτυχῶς ὁ ρυθμὸς τῆς ζωῆς στὴν ἐποχή μας εἶνε πολὺ ταχὺς καὶ ἡ προσοχὴ τοῦ κόσμου δὲν μπορεῖ ἐπὶ πολὺ καιρὸ νὰ εἶνε συγκεντρωμένη στὸ ἴδιο πρᾶγμα. Κάθε ἡμέρα μᾶς δίνει καὶ νέα θέματα ποὺ προκαλοῦν τὴν προσοχή μας, οἱ δὲ ἐφημερίδες, χάρις εἰς τοὺς ἀνταποκριτάς καὶ τὰ ραδιοτηλεγραφήματά τους, μᾶς μεταδίδουν μὲ μιὰ ταχύτητα ποὺ πρὸ ὀλίγου καιροῦ οὔτε μπορούσαμε κἂν νὰ τὴν φαντασθοῦμε, τὰ πιὸ σπαρταριστὰ νέα ἀπ' ὅλες τὶς Χῶρες τοῦ κόσμου.

Αὐτὸ συμβαίνει ἰδίως στὴν Ἀμερικὴ ὅπου οἱ ἐφημερίδες γιὰ νὰ προκαλοῦν διαρκῶς τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ κόσμου διαφημίζουν ὄχι μόνον τὸ μεγαλείτερο σιδηροδρομικὸ βαγόνι, τὴν μεγαλείτερη τοῦρτα καὶ τὸ μεγαλείτερο λουκάνικο, ἀλλὰ προκαλοῦν καὶ διαγωνισμοὺς γιὰ τὴν ὡραιότερη νέα τῆς ἐπαρχίας, γιὰ τὸ πιὸ ἔξυπνο παιδὶ καὶ για τὸν ἀσχημότερον ἄνδρα ποὺ κάθε χρόνο εἶνε ἄλλοι.

Πρὸ σαράντα ὅμως ἐτῶν τὰ πράγματα ἦταν ἀλλοιῶτικα. Ἡ ἀσθένεια τοῦ «ρεκὸρ» δὲν εἶχε γίνει ἀκόμη ἐπιδημία καὶ μόλις ἕνας ἄνθρωπος κατώρθωνε κάτι σπουδαῖο, δὲν παρουσιαζόταν ἀμέσως ἕνας ἄλλος γιὰ νὰ τὸν ξεπεράσῃ. Ὅταν ὁ Κάρολος Μπλοντὲν ἐτέντωσε τὸ 1855 ἕνα σῦρμα σὲ ὕψος πενῆντα μέτρων πάνω ἀπὸ τοὺς καταρράκτας τοῦ Νιαγάρα καὶ τοὺς ἐπέρασε περπατῶντας σ' αὐτὸ τὸ σῦρμα, ὅλος ὁ κόσμος κυριολεκτικῶς μιλοῦσε γι' αὐτὸ τὸ κατόρθωμα ἀπὸ τὴν Νέα Ὑόρκη ὣς τὸ Πεκῖνον. Ἀργότερα ὁ ἴδιος ὁ Μπλοντὲν ἐπανέλαβε τὸ κατόρθωμά του μ' ἕνα τρόπο πιὸ ριψοκίνδυνο : πέρασε πάλι πάνω ἀπὸ τὸν καταρράκτη περπατῶντας σ' ἕνα τεντωμένο σῦρμα καὶ σπρώχνοντας μπροστά του ἕνα μικρὸ ἁμαξάκι ! Ἄλλη μιὰ φορὰ ἔκανε τὸ ἴδιο κρατῶντας ἀπάνω στοὺς ὤμους του ἕναν ἄνθρωπο, καὶ τέλος στὸ 1860 ἔφθασε πειὰ στὸ ὕψιστο σημεῖο τῆς περιφρονήσεως τοῦ θανάτου, γιατὶ πέρασε τὸν Νιαγάρα πατῶντας ἐπάνω στὸ τεντωμένο σῦρμα μὲ ξυλοπόδαρα.

Ὁ Μπούφαλο Μπίλλ ὁ μυθιστορηματικὸς ἀρχηγὸς τῶν Ἐρυθροδέρμων.

Ὕστερα ἀπὸ λίγα χρόνια ὅμως κι' αὐτὸς καὶ τὸ κατόρθωμά του λησμονήθηκαν καὶ οἱ σημερινοὶ ἄνθρωποι ποὺ χειροκροτοῦν τοὺς διαφόρους ἰσορροπιστὰς στὰ θέατρα καὶ στὰ ἱπποδρόμια, δὲν ξέρουν κἂν ἂν ἔζησε ποτὲ ὁ Μπλοντέν.

Ἕνας ἄλλος «ἥρως» ὁ ὁποῖος εἶνε καὶ σήμερ' ἀκόμα γνωστὸς καὶ τὸν ὁποῖον ἄπειροι ἄνθρωποι τὸν θεωροῦν ὡς μυθιστορηματικὸ πρόσωπο εἶνε ὁ Μπούφαλο Μπίλλ. Ἡ ζωὴ αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου ὅσο περιπετειώδης ἦταν στὰ νειᾶτα του, τόσο κανονισμένη ἦταν στὰ κατόπιν χρόνια του. Τὸ πραγματικό του ὄνομα ἦταν Οὐΐλλιαμ Φρέντερικ Κόντυ. Στὶς ἀρχὲς τοῦ πρώτου ἐμφυλίου πολέμου τῶν Ἀμερικανῶν, ζοῦσε μιὰ ἐντελῶς τυχοδιωκτικὴ ζωή, μετήρχετο κάθε εἴδους ἐπαγγέλματα καὶ μεταξὺ τῶν ἄλλων ἔγινε καὶ ἠθοποιός.

Κατὰ τὸν πόλεμο μεταξὺ βορείων καὶ νοτίων Ἀμερικανῶν ὑπηρέτησε ἐπὶ χρόνια ὡς ἀνιχνευτὴς στὸν στρατὸ τῶν βορείων καὶ πολεμῶντας ἐναντίον τῶν ἐρυθροδέρμων κατώρθωσε νὰ πάρῃ τὸ βαθμὸ τοῦ ταγματάρχου. Ὁ Μπούφαλο Μπίλλ εἶνε ἕνας ἀπὸ τοὺς λίγους ἀνθρώπους ποὺ ἡ ζωή τους ἦταν ζωὴ ἥρωος μυθιστορημάτων. Ἐντούτοις ἔγινε γνωστὸς σ' ὅλον τὸν κόσμο ὅταν ἔπαψε πειὰ τὴν μυθιστορηματικὴ ζωή του. Γιατὶ τὸ ἔτος 1883 ὁ «ταγματάρχης» συνεμάχησε μὲ τοὺς ἐρυθροδέρμους ἐναντίον τῶν ὁποίων πρὶν ἐπολεμοῦσε ἄγρια, ἐπῆρε μαζί του μιὰ ὁλόκληρη φυλή, ἀρκετοὺς *κάου-μπόϋς* καὶ ἄλλους καλοὺς ἱππεῖς, ἐσχημάτισε θίασο καὶ ἐπὶ κεφαλῆς ὅλων αὐτῶν ἄρχισε νὰ περιοδεύῃ στὶς πολιτεῖες τῆς Ἀμερικῆς στὴν ἀρχὴ καί, ἀπὸ τὸ 188, καὶ στὶς πόλεις τῆς Εὐρώπης. Ὅποιος τὸν εἶχε ἰδεῖ μαζὶ μὲ τοὺς ἱππεῖς του νὰ ἐκτελῇ ἐξωφρενικὰ ἱππικὰ γυμνάσματα, νὰ κάνῃ πλαστὲς μάχες καὶ ληστεῖες δὲν θὰ ξεχάσῃ ποτὲ τὸ ὑπέροχο θέαμα ποὺ παρουσιαζόταν μπρὸς στὰ μάτια του.

Στὰ τελευταῖα του χρόνια ὁ Μπούφαλο Μπὶλλ συνεταιρίσθηκε μὲ ἕναν ἄλλο μεγαλοφυῆ τυχοδιώκτη καὶ ἐπιχειρηματία ποὺ ἔχει δώσει τώρα τὸ ὄνομά του σ' ὅλα τὰ μεγάλα ἱπποδρόμια καὶ τὰ θηριοτροφεῖα τῆς Εὐρώπης, μὲ τὸν Φιλέας Μπάρνουμ. Ὁ Μπάρνουμ ὑπῆρξε ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλειτέρους τσαρλατάνους τοῦ κόσμου. Ἄρχισε τὸ στάδιόν του παρουσιάζοντας μιὰ γρηὰ ἀράπισσα ὡς τὴν παραμάννα δῆθεν τοῦ ἐλευθερωτοῦ τῆς Ἀμερικῆς Οὐάσιγκτων, ἡ ὁποία τότε ἔπρεπε νὰ ἔχῃ ἡλικία 161 ἐτῶν! Μολονότι δὲ ἡ γυναῖκα αὐτὴ πέθανε ὕστερα ἀπὸ λίγα χρόνια προτοῦ νὰ γίνῃ καλὰ - καλὰ ὀγδοῆντα ἐτῶν, ὁ Μπάρνουμ χάρις σ' αὐτὴν ἔβαλε τὶς πρῶτες βάσεις τῆς περιουσίας του. Ἔπειτα ἐπέδειξε σ' ὁλόκληρη τὴν Εὐρώπη τὸν νάνο «στρατηγὸ» Τὸμ Τοὺμπ καὶ ἔκανε ἐνενῆντα τρεῖς συναυλίες μὲ τὴν Τζέννυ Λίστ, τὸ «ἀηδόνι τῆς Σουηδίας» ἀπὸ τὶς ὁποῖες ἐκέρδισε 535.486 δολλάρια. Συγχρόνως ὅμως διοργάνωσε ἕναν μεγάλο θίασο ποικιλιῶν ἀπὸ Ἀσιάτες ἱππεῖς καὶ θαυματοποιούς, ἕνα μουσεῖον «περιέργων πραγμάτων», ἕνα μεγάλο ἱπποδρόμιο καὶ ἕνα θηριοτροφεῖο. Πραγματικῶς ὅμως ἡ φήμη του ἔγινε παγκοσμία, ὅταν, ὁ Μπαλιΰ, ὁ μόνος σοβαρὸς συναγωνιστὴς τοῦ Μπάρνουμ ἀπέκτησε στὸ θηριοτροφεῖο του τὸ «πρῶτο ἐλεφαντόπουλο ποὺ γεννήθηκε στὴν αἰχμαλωσία».

Ὁ Μπάρνουμ τότε τοῦ ἐπρότεινε ἑκατὸ χιλιάδες δολλάρια γιὰ νὰ τὸ ἀγοράσῃ. Ὁ Μπαλεΰ ὅμως σὰν ἔξυπνος ἐπιχειρηματίας, δημοσίευσε τὸ τηλεγράφημα του σ' ὅλες τὶς ἐφημερίδες καὶ σὲ ρεκλάμες μὲ τὶς λέξεις : *«Τί ἰδέα ἔχει ὁ Μπάρνουμ γιὰ τὸ ἐλεφαντόπουλό μας»*. Ἔτσι ἔκανε ὁ Μπάρνουμ τὴν καλύτερη ρεκλάμα ποὺ μποροῦσε εἰς βάρος τοῦ ἀντιπάλου του. Τότε ὁ Μπάρνουμ ἐπρότεινε στὸν Μπαλιΰ νὰ συγχωνεύσουν τὶς δύο ἐπιχειρήσεις τους. Ἡ πρότασίς του ἔγινε δεκτὴ καὶ ἔτσι ἱδρύθη τὸ μεγαλείτερο ἱπποδρόμιο καὶ τὸ μεγαλείτερο θηριοτροφεῖο τοῦ κόσμου. Ἡ ἀξία τῶν ἰδιαιτέρων σιδηροδρομικῶν βαγονιῶν, τῶν κλουβιῶν, τῶν σκηνῶν, τῶν πεντακοσίων καὶ πλέον ἀλόγων τοῦ γιγαντιαίου αὐτοῦ θηριοτροφείου καὶ τῶν περιέργων, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦσαν οἱ Σιαμαῖοι ἀδελφοί, ἡ γενειοφόρος κυρία καὶ ἄλλα πολλά, οἱ ἐλέφαντες, οἱ καμῆλες καὶ τὰ σκηνικά, ὑπερέβαινε τὰ δέκα ἑκατομμύρια δολλάρια. Στὸ ἱπποδρόμιο ἐδίδοντο συνήθως τρεῖς παραστάσεις συγχρόνως καὶ σὲ κάθε παράστασι ἐπαίζοντο συγχρόνως τρεῖς ἢ τέσσερες διαφορετικὲς σκηνές, ὥστε ἔπρεπε νὰ ἔχῃ κανεὶς τέσσερα ζευγάρια μάτια γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ ἰδῇ ὅλα αὐτὰ τὰ πράγματα.

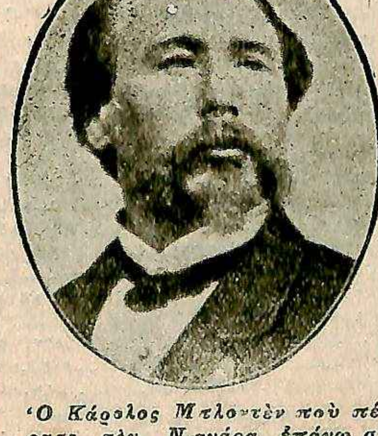
Ὁ Κάρολος Μπλοντὲν ποὺ πέρασε τὸν Νιαγάρα ἐπάνω σ' ἕνα σῦρμα.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΖΥΘΟΠΩΛΕΙΩΝ

Εἰς 75.000 περίπου ἀνέρχεται ὁ ὁλικὸς ἀριθμὸς τῶν ἐργοστασίων ζύθου τῆς Εὐρώπης. Ἡ δὲ παραγωγή τους ὑπολογίζεται εἰς 160 000.000 ἑκατόλιτρα ζύθου. 27.000 ζυθοπωλεῖα ὑπάρχουν στὴν Ἀγγλία, 35 000 στὴ Γερμανία, 3 000 στὴ Γαλλία, 1150 στὸ Βέλγιο, 2000 στὴν Αὐστρία, 750 στὴ Ἰταλία, 500 στὶς Κάτω Χῶρες, 1000 στὴ Νορβηγία, 500 στὴ Ρωσσία, 500 στὴν Ἑλβετία καὶ οὕτω καθεξῆς.

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΥΡΙΕΣ

ΤΑ ΧΕΙΛΗ

Ἂν θέλετε νὰ ἔχετε κόκκινα καὶ δροσερὰ χείλη, χωρὶς νὰ τὰ βάφετε, βυθίσατέ τα κάθε ἡμέρα γιὰ λίγα λεπτὰ μέσα σ' ἕνα φλυτζάνι μὲ νερὸ χλιαρὸ τὸ ὁποῖον ἔχει βράσει, ἔπειτα ἀφοῦ τὰ σφογγίσετε, τὰ ἀλοίφετε μὲ λίγη πομμάδα καμφρέ, καὶ κατόπιν, μετὰ ἓν τέταρτον τῆς ὥρας μὲ λίγη γλυκερίνη.

Εἶνε ὁ μόνος τρόπος γιὰ νὰ ἔχετε πάντοτε κόκκινα καὶ ὡραῖα χείλη, χωρὶς νὰ εἶσθε ἀναγκασμένες νὰ καταφεύγετε σὲ βλαβερές, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, βαφές.

Ὁ Σοῦζα ἱδρυτὴς τῆς νεωτέρας μουσικῆς

ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΞΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ΕΞΩΦΡΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΗΜΑΤΑ

Τὰ σύγχρονα στοιχήματα. Ὁ ἄνθρωπος ποὺ στοιχημάτισε νὰ φάη τέσσερες δουζίνες ὀμελέττες. Ὁ ἄνθρωπος ποὺ κάθισε στὴν ἠλεκτρικὴ καρέκλα χωρὶς νὰ πάθη τίποτα. Πῶς ντύθηκε ὁ Σέρινταν χωρὶς νὰ πληρώση μιὰ πεντάρα. Ὁ γῦρος τοῦ κόσμου μὲ ἄλογα, κλπ.

Ἡ δεσποινὶς Λίζλ Βοὺρμπ ἐστοιχημάτισε ὅτι μέσα σ' ἕνα χρόνο θὰ διατρέξη μὲ τὸ αὐτοκίνητό της 100.000 χιλιόμετρα.

Ἡ ἐποχή μας, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, θὰ μποροῦσ' ἐξαίρετα νὰ χαρακτηρισθῆ καὶ ὡς «ἐποχὴ τῶν στοιχημάτων». Ποτὲ σὲ καμμίαν ἄλλη ἐποχή, δὲν ἔβαζαν τόσα στοιχήματα, ὅσα βάζουνε σήμερα. Καὶ δὲν εἶνε μόνο αὐτό. Στὴν ἐποχή μας, ὁ κόσμος στοιχηματίζει, ὅπως θὰ δῆτε ἀμέσως παρακάτω, γιὰ τὰ πιὸ παράδοξα, γιὰ τὰ πιὸ ἐξωφρενικὰ πράγματα...

Καὶ ἂς ἀρχίσουμε πρῶτα ἀπὸ τὴν Ἀμερική, τὴν χώραν τῶν παραδόξων, ὅπου εἶναι φυσικὸ νὰ γίνωνται καὶ τὰ πιὸ παράδοξα στοιχήματα. Λοιπόν, στὴν Νέαν Ὑόρκην κάποιος κύριος Τζὼν Μόγκινλς ἐδήλωσεν ἐπισήμως ὅτι μπορεῖ νὰ στοιχηματίση μὲ ὁποιονδήποτε ὅτι μπορεῖ νὰ φάη στὴν καθησιά του περισσότερο ἀπὸ τρεῖς ντουζίνες «κρέπ», ἕνα γλυκὸ δηλαδὴ ποὺ τὸ κάνουν στὸ τηγάνι καὶ μοιάζει μὲ ὀμελέττα καὶ μὲ δίπλες. Πραγματικῶς πολλοὶ ἐδέχθηκαν τὸ στοίχημα καὶ ὁ λαμπρὸς Τζὼν ξεπέρασε τὸ ρεκὸρ ποὺ εἶχε ὁρίσει γιατί, ἀντὶ γιὰ τρεῖς, ἔφαγε τέσσαρες ντουζίνες κρὲπ καὶ ἀπὸ πάνω ἀπ' αὐτὲς ἤπιε δυόμισυ λίτρες σιρόπι, τέσσαρα φλυτζάνια καφέ, καὶ γιὰ νὰ πᾶνε ὅλα κάτω καὶ ἕξη ποτήρια νερό.

Ἄξιος νὰ τὸν ἀναφέρωμε γιὰ τὸ θάρρος του εἶναι καὶ ἕνας ἄλλος Ἀμερικανός, ὁ κύριος Μπέρναιν Τζόνσον, ὁ ὁποῖος ἐστοιχημάτισε ὅτι μπορεῖ νὰ κάτση ἐπάνω στὴν ἠλεκτρικὴ καρέκλα στὴν ὁποία θανατώνουν στὴν Ἀμερικὴ τοὺς καταδίκους καὶ νὰ δεχθῆ ἐπάνω του μιὰ ἠλεκτρικὴ ἐκκένωσι ποὺ θὰ σκότωνε ὁποιονδήποτε ἄλλον ἄνθρωπον μέσα σὲ λίγα δευτερόλεπτα, χωρὶς νὰ πάθη ἀπολύτως τίποτε. Τὸ κατόρθωμά του τὸ εἶδαν πολλοὶ καὶ ὁ Τζόνσον κάθισε δέκα φορὲς στὴν ἠλεκτρικὴ καρέκλα, χωρὶς νὰ πάθη ἀπολύτως τίποτε κερδίζοντας συγχρόνως ὑπέρογκα ποσά. Ἐκτὸς αὐτοῦ ὅμως ὁ κ. Τζόνσον δὲν ἔχει φόβο νὰ πάθη τίποτε ἂν τύχει καμμιὰ φορὰ καὶ καταδικασθεῖ εἰς τὸν δι' ἠλεκτρισμοῦ θάνατον.

Ἱστορικὸ παρέμεινε τὸ στοίχημα ποὺ ἔβαλε μιὰ φορὰ ὁ Ἄγγλος πολιτικὸς καὶ θεατρικὸς συγγραφεὺς Σέρριδαν. Αὐτὸς ὁ Σέρριδαν ποὺ ἦταν ἐξ ἴσου ἔξυπνος ὅσο καὶ σπάταλος, εἶχε τόσο μεγάλα χρέη, ὥστε κανεὶς δὲν ἤθελε πιὰ νὰ τοῦ δώση τίποτε ἐπὶ πιστώσει. Μία μέρα λοιπὸν ἐπειδὴ οἱ φίλοι του τὸν κορόιδευαν γι' αὐτὸ ὁ Σέρριδαν τοὺς εἶπε.

— Στοιχηματίζουμε ὅτι σὲ μιὰ ὥρα θὰ σᾶς παρουσιασθῶ ντυμένος μὲ κατακαίνουργα ροῦχα ἀπὸ τὴν κορυφὴ ὡς τὰ νύχια χωρὶς νὰ πληρώσω οὔτε μιὰ πεντάρα ἀπὸ τὴν τσέπη μου.

Οἱ φίλοι του γέλασαν καὶ δέχθηκαν τὸ παράξενο στοίχημα. Κι' ὁ Σέρριδαν, ἀφοῦ πρῶτα τοῦ ἔψαξαν ἐπιμελῶς ὅλες τὶς τσέπες γιὰ νὰ ἰδοῦν μήπως ἔκρυβε τίποτε χρήματα ἔφυγε πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ στοιχήματος. Σὲ μισὴ ὥρα ἀκριβῶς ἐνεφανίσθη πάλι ντυμένος μ' ἕνα κομψότατο κατακαίνουργο κοστοῦμι, καινούργιο καπέλλο καὶ μὲ παπούτσια ποὺ ἔτριζαν καὶ λαμποκοποῦσαν. Θέλοντας καὶ μὴ οἱ φίλοι του ἀναγκάσθηκαν νὰ τοῦ πληρώσουν τὸ στοίχημα. Ὁ Σέρριδαν ὅμως δὲν ἔβαλε ὅλα τὰ χρήματα στὴν τσέπη του, ἀλλὰ ξεχώρισε ἕνα ποσὸν τὸ ὁποῖον ἀντεπροσώπευε ἐπάνω κάτω τὴν ἀξία τῶν ρούχων ποὺ εἶχε ἀγοράσει καὶ τὸ ἔδωσε στὸν λόρδο Ἄμπερλυ.

— Ἀξιότιμε λόρδε, εἶπε, αὐτὸ τὸ ποσὸν τὸ πῆρα πρὸ ἑνὸς τετάρτου ἀπὸ τὴν γυναῖκα σας λέγοντας της ὅτι τὸ χάσατε σὲ ἕνα στοίχημα. Ὁρίστε λάβετέ το..

Ἔτσι ὁ Σέρριδαν, κέρδισε τὸ στοίχημά του, χωρὶς πραγματικῶς νὰ ξοδέψη οὔτε μιὰ πεντάρα ἀπὸ τὴν τσέπη του. Τὴν σημερινὴ ἐποχὴ τὰ περισσότερα στοιχήματα μπαίνουν γιὰ τὰ διάφορα «σπόρ». Ἔτσι μία Ἀμερικανὶς ἡ 22έτις μὶς Βόνσεϊ Βίκιγκ, ἐστοιχημάτισε μὲ τὸν μαρκήσιο τοῦ Ντονεγκὰλ κατὰ τὸ διάστημα ἑνὸς πλουσίου γεύματος στὸ Λονδῖνον, ὅτι μποροῦσε νὰ πάη ἔφιππος ἀπὸ τὴν Νέαν Ὑόρκην στὴν Καλιφορνία. Τὸ ποσὸν τοῦ στοιχήματος ἀνέρχεται σὲ 29 χιλιάδες δολλάρια, δηλαδὴ σὲ δύο ἑκατομμύρια δραχμὲς περίπου ἀλλὰ καὶ ἡ ἀπόστασις ἀπὸ τὴν Νέαν Ὑόρκην στὴν Καλιφορνία, δὲν εἶναι ἀστεία γιατὶ ὑπερβαίνει τὶς ἕξ χιλιάδες χιλιόμετρα καὶ πρέπει νὰ διανυθῆ σὲ διάστημα ἑκατὸ ἡμερῶν. Κατὰ πόσον ἐκέρδισε τὸ στοίχημά της ἡ θαρραλέα μὶς δὲν εἶναι γνωστὸν γιατὶ ἀκόμη βρίσκεται καθ' ὁδὸν ἐπάνω στ' ἄλογό της.

Ἡ Ἀμερικανὶς αὐτὴ Κάου - Γκὲρλ ἔχει καὶ μιὰ Εὐρωπαία σύντροφο. ὁποία κέρδισε ἤδη τὸ στοίχημά της. Ἡ νεαρὰ Σουηδίδα δεσποινὶδα Λίντε φὸν Κλιγκοβστρέμ, ἡ ὁποία στοιχημάτισε μ' ἕναν πλούσιο κτηματία πατριώτη της ὅτι θὰ πήγαινε ἔφιππος ἀπὸ τὴν Στοκχόλμη στὸ Παρίσι. Τὸ εἶπε καὶ τὸ ἔκανε. Στὶς 20 Σεπτεμβρίου 1926 ἀνέβηκε ἐπάνω στὸ ἀλογάκι της καὶ ἔφυγε καλπάζοντας. Στὴν ἀρχὴ πῆγε στὸ Μέλμο. Ἐκεῖ ὅμως βρέθηκε μπρὸς στὴν θάλασσα. Κι' ἐπειδὴ τὴν θάλασσα δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ τὴν περάση ἔφιππος πῆγε μὲ τὸ βαπόρι ὡς τὸ Λόμπεκ (ἡ διακοπὴ αὐτὴ εἶχε προβλεφθῆ ὅταν ἐβάλθηκε τὸ στοίχημα) καὶ ἀπὸ ἐκεῖ, χωρὶς ἄλλη διακοπὴ ἐξηκολούθησε τὸ ταξεῖδι της ἔφιππος στὸ Ἀμβοῦργον στὴν Βρέμη, στὰς Βρυξέλλας καὶ τέλος στὶς 28 Νοεμβρίου μετὰ ἐννέα ἑβδομάδας δηλαδή, ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ ξεκίνησεν, ἔφθασε στὸ Παρίσι. Ἐκεῖ πιὰ ἐθριάμβευσε. Οἱ φωτογράφοι τὴν πολιορκοῦσαν γιὰ νὰ τῆς πάρουν φωτογραφίες, οἱ δημοσιογράφοι γιὰ νὰ τῆς πάρουν συνεντεύξεις. Ἡ δόξα της ἐκράτησεν ὡς τὶς 30 Νοεμβρίου. Ὕστερα ἦλθαν ἄλλα γεγονότα πιὸ ἐνδιαφέροντα καὶ τὴν ἔκαναν νὰ ξεχασθῆ.

Μία ὡραία Βιεννέζα πάλι ἡ δεσποινὶς Λίζλ Βοὺρμπ, ἐστοιχημάτισε 25.000 δολλάρια ὅτι μέσα σὲ ἕνα χρόνο θὰ διανύση μὲ τὸ αὐτοκίνητό της 100000 χιλιόμετρα. Ἡ δεσποινὶς Βοὺρμπ ὅμως ἔχει καὶ μι' ἄλλη ἀντίζηλο, τὴν δεσποινίδα Κλαιρενδρε Στίννες, ἡ ὁποία ἐπεχείρησε νὰ γυρίση ὅλη τὴν γῆ μὲ αὐτοκίνητο καὶ μάλιστα νὰ περάση καὶ τὶς θάλασσες ἀκόμη μὲ τὸ αὐτοκίνητό της πηγαίνοντας ἀπὸ τὴν Εὐρώπη στὴν Ἀμερικὴ διὰ τοῦ Βερίγγειου Πορθμοῦ, ὁ ὁποῖος, ὡς γνωστὸν παγώνει τὸν χειμῶνα καὶ μπορεῖ νὰ βαστάξη ἐπάνω του τὸ βάρος ἑνὸς αὐτοκινήτου. Ἐπίσης μία Ἀγγλὶς ἡ μὶς Βιότελ Κόρντεου. ἀπὸ τὸ Λονδῖνον, ἡ ὁποία ἐστοιχημάτισε ὅτι θὰ [illegible] μὲ τὸ αὐτοκίνητό της, συνοδευομένη ἀπὸ μιὰ φίλη της, κι' ἕναν μηχανικό, νὰ κάνη τὸν γῦρο τοῦ κόσμου μὲ τὸ αὐτοκίνητο. Σύμφωνα πρὸς τὸ σχέδιό της τὸ ταξεῖδι της ἄρχισε ἀπὸ τὴν Ἀγγλία. ἔπειτα διεκόπη διὰ νὰ περάση μὲ τὸ βαπόρι στὴν Ὁλλανδία καὶ ἀπ' ἐκεῖ ἐξηκολούθησε στὸ Βερολῖνο στὴν Γερμανία καὶ στὴν Γαλλία ὡς τὴν Μασσαλία. Ἀπ' ἐκεῖ ἡ θαρραλέα αὐτοκινητίστρια θὰ πάη μὲ τὸ ἀτμόπλοιο ὡς τὴν Βομβάη καὶ θὰ ἐξακολουθήση τὸ ταξεῖδι μὲ τὸ αὐτοκίνητο ὡς τὴν Καλκούτα. ὅπου θὰ ἐπιβιβασθῆ ἐκ νέου στὸ βαπόρι καὶ θὰ πάη στὴν Αὐστραλία. Θὰ διασχίση ὁλόκληρη τὴν ἤπειρο αὐτὴ καὶ ἀπὸ τὴν Μελβούρνη καὶ τὸ Σίδνεϋ θὰ φθάση στὸ λιμάνι τοῦ Μπρίσμπαν ὅπου θὰ ἐπιβιβασθῆ γιὰ τὸν Ἅγιο Φραγκίσκο τῆς Καλιφορνίας. καὶ ἀπ' ἐκεῖ θὰ περάση ὁλόκληρη τὴν Ἀμερικανικὴ Ἤπειρο. Ὕστερα θὰ γυρίση πάλι διὰ θαλάσσης στὴν Ἀγγλία καὶ ἐκεῖ θὰ φθάση μὲ τὸ αὐτοκίνητό της πάλι στὸ σημεῖον τῆς ἀναχωρήσεώς της. Ἡ μὶς Κόρντεου, παρεκάλεσε τὴν ἀγγλικὴ λέσχη αὐτοκινήτων νὰ ἐξελέγξη ὁλόκληρη τὴν διαδρομή της.

Στὰ στοιχήματα ὅμως αὐτὰ βλέπουμε ὅτι οἱ τολμηροὶ ταξειδιῶτες δὲν εἶναι παρὰ γυναῖκες. Τί λοιπόν, οἱ ἄνδρες ἔμειναν πίσω; Κάθε ἄλλο. Οἱ ἄνδρες εἶχαν ἀρχίσει πρὸ πολλῶν ἐτῶν νὰ ἐπιχειροῦν διάφορα κατορθώματα μὲ αὐτοκίνητο. Ἔτσι πρὶν ἀπὸ τὸν πόλεμο ὁ διάσημος φίλαθλος Ντρέερ, εἶχε στοιχηματίσει ὅτι θὰ ξεπερνοῦσε μὲ τὸ αὐτοκίνητό του σὲ ταχύτητα τὴν ταχεία ἁμαξοστοιχία Βιέννης - Κλέγκενφουρτ. Πραγματικῶς κατόρθωσε νὰ τρέξη γρηγορότερα ἀπ' τὸ τραῖνο, ὅταν ἔξαφνα ἕνα πουλὶ ποὺ πετοῦσε ἀντιθέτως, ἔπεσε ἐπάνω στὸ γυαλὶ τοῦ αὐτοκινήτου του μὲ τέτοια ὁρμὴ ὥστε τὸ γυαλὶ ἔγεινε θρύψαλλα. Μερικὰ ἀπὸ αὐτὰ τὰ θρύμματα τινάχθηκαν στὰ μάτια καὶ στὸ πρόσωπον τοῦ Ντρέερ, ἄφησε τὸ τιμόνι νὰ φύγη ἀπὸ τὰ χέρια του καὶ τὸ αὐτοκίνητο ἔπεσε σὲ μιὰ χαράδρα κι' ἔγεινε χίλια κομμάτια μαζὶ μὲ τὸν δυστυχισμένο ὁδηγό του.

Ἐξ ἴσου ριψοκίνδυνο ἦταν τὸ στοίχημα ποὺ ἔβαλε ἕνας Ἀμερικανὸς ὁ Τζὰκ Ρένκο, ὁ ὁποῖος ἐστοιχημάτισε νὰ τὸν δέσουν μὲ μιὰ ἁλυσίδα στὸ τιμόνι τοῦ αὐτοκινήτου του καὶ νὰ μείνη ἔτσι δεμένος ἐπὶ ἐνενῆντα ἡμέρες τρέχοντας ἀκατάπαυστα σ' ὁλόκληρη τὴν Ἀμερική. Ἐννοεῖται ὅτι αὐτὸ τὸ στοίχημα ἐκίνησε τὸ ἐνδιαφέρον ὄχι μόνον τῶν φιλάθλων κύκλων, ἀλλὰ καὶ τῶν ἐργοστασιαρχῶν ποὺ κάνουν αὐτοκίνητα κ' ἐκείνων ποὺ τὰ πουλοῦν, γιατὶ ἕνα αὐτοκίνητο ποὺ τρέχει ἐπὶ ἐνενῆντα ἡμέρες χωρὶς νὰ χρειαστῆ καμμία ἐπιδιόρθωση δὲν εἶναι ἀπὸ τὰ πράγματα ποὺ βλέπει κανένας κάθε μέρα.

Τὸν γῦρο τοῦ κόσμου τέλος μὲ αὐτοκίνητο ἔκαναν δύο Ἀμερικανοί, οἱ κύριοι Ἔβανς καὶ Οὐάλς, οἱ ὁποῖοι στοιχημάτισαν σὰν τὸν Φιλέα Φὸγκ τοῦ Βὲρν ὅτι θὰ τριγύριζαν τὸν κόσμο ὅλον μέσα σὲ τριάντα μέρες. Αὐτοὶ ἐκέρδισαν τὸ στοίχημά τους καὶ μὲ τὸ παραπάνω μάλιστα γιατὶ ἀντὶ γιὰ τριάντα ἡμέρες χρειάστηκαν μόλις εἰκοσιοκτώ.

Ἕνα ἀστεῖο στοίχημα ἔλαβε χώραν πρὸ ὀλίγου καιροῦ στὸν Ἅγιο Φραγκίσκο τῆς Καλιφορνίας. Δύο καλλιτέχναι τοῦ μελοδράματος οἱ κύριοι Τζιοβάννι Μαρτινέλλι καὶ Μάριο Τσάμλι καὶ οἱ δύο τους περίφημοι τενόροι καὶ ἐξ ἴσου ἐνθουσιώδεις φίλαθλοι. Σὲ μία πυγμαχία μεταξὺ τοῦ Ντέμπσεϋ καὶ τοῦ Τούνεϋ ὁ ἕνας ἐστοιχημάτισε ὑπὲρ τοῦ ἑνὸς καὶ ὁ ἄλλος ὑπὲρ τοῦ ἄλλου. Οἱ ὅροι τοῦ στοιχήματος λοιπὸν ἦταν ὅτι ὁποῖος ἔχανε ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ βάλη τὸν ἄλλον μέσα σ' ἕνα χειροκίνητο ἁμαξάκι καὶ νὰ τὸν τριγυρίση μέσα στοὺς δρόμους τοῦ Ἁγίου Φραγκίσκου.

Ὁ Τσάμλι ἔχασε τὸ στοίχημα καὶ ἀναγκάστηκε νὰ περιφέρη τὸν συνάδελφό του γύρω ἀπὸ δύο τετράγωνα.

Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ ἀμφιβάλλωμε ἂν θὰ τὸ ἔκανε ὁ καθένας καὶ γιὰ τὸ μεγαλείτερο ἀκόμη ποσὸν εἶναι τὸ κατόρθωμα ἑνὸς Ἀμερικανοῦ ἐργάτου ὁ ὁποῖος στοιχημάτισε ὅτι μποροῦσε νὰ φάη ὅ,τι δήποτε πρᾶγμα τοῦ ἔδιναν, ἀκόμη κι' ὅ,τι ἦταν ἀδύνατον νὰ τὸ μασσήση καὶ νὰ χωνέψη ἕνας ἄνθρωπος. Ὁ ἀθεόφοβος λοιπὸν ἐργάτης εἶχε τέτοιο γερὸ στομάχι ὥστε κατώρθωσε καὶ ἔφαγε μιὰ ὁλόκληρη εἰκόνα μαζὶ μὲ τὴν κορνίζα της, ἕνα ἀνδρικὸ γιλέκο καὶ ἕνα χαρτένιο κουτὶ καὶ μολαταῦτα δὲν ἔπαθε τίποτε, μὰ τίποτε ἀπολύτως.

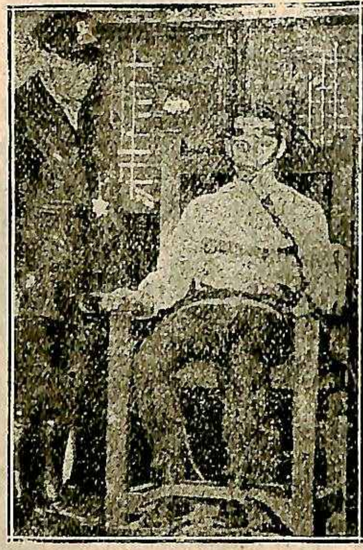

Ὁ Μπέρναιν Τζόνσον ἐκάθισε ἐπάνω στὴν ἠλεκτρικὴ καρέκλα χωρὶς νὰ πάθη τίποτε.

Ἄνω: Ἡ μὶς Βόνσεϊ Βίκιγκ ἐστοιχημάτισε ὅτι θὰ πάη μὲ τὸ ἄλογό της ἀπὸ τὴ Νέα Ὑόρκη στὴν Καλλιφορνία.
Κάτω: Ὁ Ἀμερικανὸς Μπὶλλ Σμὶθ ποὺ ἔφαγε κατόπιν στοιχήματος μιὰ εἰκόνα μαζὶ μὲ τὴν κορνίζα της.

Τὰ προηγούμενα φύλλα τῆς «Οἰκογενείας» τιμῶνται πρὸς τρεῖς δραχμὰς ἕκαστον.

Η ΖΩΗ ΚΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ

— Ὑπάρχει πεπρωμένον;

Ἀσφαλῶς κάτι θὰ ἤξεραν οἱ πρόγονοί μας ὁποῖοι ἔλεγαν τὸ «πεπρωμένον φυγεῖν ἀδύνατον». Ἀνδιαβάση κανεὶς τὴν ἱστορία τῶν διαφόρων ἐθνῶν θὰ δῆ ὅτι σοβαρὰ γεγονότα ποὺ συνδέονται στενῶς μὲ τὴν τύχη μεγάλων δυναστειῶν, καὶ ὁλοκλήρων κρατῶν ἔλαβαν χώραν κατὰ τέτοιαν χρονολογικὴ σειρὰ ποὺ ἀπορεῖ καὶ ἐξίσταται κανεὶς διερωτώμενος ἂν πρέπει νὰ παραδεχθῆ ἢ ὄχι τὴν ὕπαρξι ἑνὸς πεπρωμένου, ποὺ ρυθμίζει τὰ γεγονότα αὐτὰ μὲ τόση ἁρμονία.

Ἀξίζει τὸν κόπο νὰ σᾶς ἀναφέρουμε μερικὰ ἱστορικὰ γεγονότα, παρμένα ἀπὸ τὴν ἱστορία τῆς μοναρχίας στὴ Γαλλία. Ἡ δυναστεία τῶν Καπετίνγκ ἔδυσε ἀφοῦ βασίλευσαν τρεῖς βασιλεῖς ἀπὸ αὐτή, τὰ παιδιὰ τοῦ Φιλίππου τοῦ Ὡραίου: Ὁ Λουδοβῖκος Χ, ὁ Φίλιππος IV καὶ ὁ Κάρολος IV. Ἀνέρχεται κατόπιν στὸ θρόνο ἡ δυναστεία τῶν Βαλουὰ καὶ τελειώνει κι' αὐτὴ μὲ τὴν διαδοχὴν τῶν τριῶν υἱῶν τοῦ Ἑρρίκου Β'. Τοῦ Φραγκίσκου II, τοῦ Καρόλου IX καὶ τοῦ Ἑρρίκου Γ'. Τοὺς Βαλουὰ διαδέχεται ἡ δυναστεία τῶν Βουρβώνων, ἡ ὁποία τελειώνει κι' αὐτὴ μὲ τὴ διαδοχὴ τῶν τριῶν ἀδελφῶν: Λουδοβίκου XVI, Λουδοβίκου XVII καὶ Καρόλου Χ.

Ἡ χρονολογία ἐπίσης 88 ἔπαιξε μεγάλο ρόλο ἐπὶ τῶν πεπρωμένων τῆς Σκωτικῆς δυναστείας τῶν Στούαρτ. Ὁ πρῶτος ποὺ ἔγινε βασιλεὺς τῆς Σκωτίας ὑπῆρξε ὁ Ροβέρτος Στούαρτ ὁ ὁποῖος πέθανε ὑποκύψας στὰ τραύματα ποὺ ἔλαβε κατὰ τὸ 1388 στὴ μάχη τοῦ Ὄτερμπουρν. Ὕστερα ἀπὸ ἑκατὸ χρόνια, κατὰ τὸ 1488, ὁ βασιλεὺς Ἰάκωβος III δολοφονήθηκε. Κατὰ τὸ 1588, πάλι μετὰ ἑκατὸ χρόνια, ἐκαρατομεῖτο ἡ Μαρία Στούαρτ. Κατὰ τὸ 1688, ὁ βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας Ἰάκωβος II ἐξεθρονίσθη. Καὶ τέλος κατὰ τὸ 1788, ὁ Κάρολος Ἐδουάρδος πέθανε.

Τὸ ἔτος 1559 ὑπῆρξε πένθιμο γιὰ τὶς διάφορες Αὐλὲς τῆς Εὐρώπης. Κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ ἔτους αὐτοῦ πέθαναν περίπου εἴκοσι βασιλεῖς, βασίλισσες καὶ ἄρχοντες. μεταξὺ τῶν κυριωτέρων καὶ οἱ ἑξῆς: Ὁ αὐτοκράτωρ Κάρολος ὁ V, ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας Ἑρρῖκος II, ἡ βασίλισσα τῆς Ἀγγλίας Μαρία Τυδώρ, ὁ Πάπας Παῦλος ΙΔ, ὁ δόγης τῆς Βενετίας Λορέντζος Πριούλι καὶ ὁ Δοὺξ τῆς Φεράρας Ἑρμῆς III.

Ὑπάρχουν ἐπίσης στὴν ἱστορία διάφορες συμπτώσεις συνδυασμένες μὲ σπουδαῖα γεγονότα ποὺ δημιουργοῦν τὴν ἐντύπωσι ὅτι ὑπάρχει κάποια δύναμις ποὺ τὰ ρυθμίζει. Ἀναφέρουμε ἕνα ἱστορικὸ γεγονὸς ἀπὸ τὴ ζωὴ τοῦ Γκαῖτε.

Ὁ Γκαῖτε ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς ἐνθερμοτέρους θαυμαστὰς τοῦ Ναπολέοντος, ὁ ὁποῖος μάλιστα τοῦ εἶχε χαρίσει μιὰ φωτογραφία του, ὅταν ὁ Γκαῖτε ἐτιμήθη μὲ τὸ παράσημο τῆς Λεγεῶνος τῆς Τιμῆς. Τὴ φωτογραφία αὐτὴ τοῦ Ναπολέοντος ὁ Γκαῖτε τὴν εἶχε κρεμάσει πάνω ἀπ' τὸ κρεββάτι του, λόγῳ τῆς μεγάλης συμπάθειας ποὺ ἔτρεφε στὸν κοσμοκράτορα. Μιὰ βραδυά, μπαίνοντας ὁ Γκαῖτε στὴν κρεββατοκάμαρά του νὰ κοιμηθῆ βρῆκε πεσμένη τὴ φωτογραφία τοῦ Ναπολέοντος. Ὁ Γκαῖτε ἀπόρησε κι' ἀμέσως μουρμούρισε μέσα του..

— Ὁ Ναπολέων ἔπεσε!

Τὴν ἄλλη μέρα πρωΐ - πρωΐ ἔφτασε ἡ εἴδησις τῆς ἥττης τοῦ Ναπολέοντος στὸ Βατερλώ.

— Φαινόμενα πολυτεκνίας

Ἂν σὲ παλαιότερες ἐποχές, ἡ ἀπόκτησις πολλῶν παιδιῶν ἦταν ἕνα ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα προβλήματα γιὰ μιὰ οἰκογένεια, καὶ τοῦτο λόγῳ τῆς ἐλλείψεως ἐργασίας, στὴν σύγχρονη ἐποχὴ δὲν συμβαίνει τὸ ἴδιο. Τὰ πολλὰ παιδιὰ στὴν ἐποχή μας, σὲ μιὰ οἰκογένεια, εἶνε ἕνα μεγάλο κεφάλαιο, σωστὸς θησαυρός. Ἀπὸ τοὺς εὐρωπαϊκοὺς λαούς, οἱ πιὸ πολύτεκνοι εἶνε οἱ Ἰταλοί. Ἀξίζει τὸν κόπο νὰ σᾶς ἀναφέρουμε μερικὰ παραδείγματα Ἰταλικῶν οἰκογενειῶν μὲ πολλὰ παιδιά:

Στὴ Πάντοβα ζῆ ἕνας σιδηροδρομικὸς ὑπάλληλος ἡλικίας 62 ἐτῶν ποὺ ἔχει ἀποκτήσει ἀπὸ τοὺς δυὸ γάμους του 25 παιδιά!

Ἕνας ἄλλος πάλιν Ἰταλὸς στὴν Καλιφορνία, ὀνόματι Τζιάκομο Μετζέρα, ἔχει ἀπὸ ἕναν μόνον γάμον 22 παιδιὰ ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὰ δύο εἶνε κορίτσια καὶ τὰ εἴκοσι ἀγόρια.

Στὸ Μάντζεστερ τῆς Ἀγγλίας ὁ Οὐΐλλιαμς Ρότγκες ἔχει — μὴν ἐκπλαγεῖτε — 31 παιδιὰ καὶ εἶνε ἀκόμα ἀκμαιότατος. Ἀπὸ τὰ δέκα δὲ μεγαλείτερά του παιδιὰ ἔχει ἀποκτήσει καὶ 28 ἐγγόνους!

Ἀλλὰ καὶ μεταξὺ τῶν ἐστεμμένων οἰκογενειῶν ἀναφέρει ἡ ἱστορία ὄχι λίγα παρόμοια παραδείγματα.

Ὁ βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου, Ραμσῆς II ὁ μέγας, ποὺ ἔζησε τόσους αἰῶνας πρὸ Χριστοῦ, ἀπέκτησεν ἀπὸ τίς... 6.000 γυναῖκες του 200 τέκνα!

Ἕνας ἄλλος βασιλεύς, ὁ Μαχὰ Χούλαγκχορν τοῦ Σιάμ, εἶχε ἀποκτήσει 180 ἄρρενα τέκνα καί... ποιὸς ξέρει! πόσα κορίτσια.

Ὁ Λουδοβῖκος ντὲ Σάντο καὶ Λουδοβῖκος ὁ XIV τῆς Γαλλίας εἶχεν ὁ καθένας ἀπὸ δώδεκα παιδιά. Ὁ Ἀντίοχος βασιλεὺς τῆς Συρίας ἀπέκτησε δέκα παιδιά: Τὰ πέντε ἄρρενα ἔγιναν βασιλεῖς καὶ τ' ἄλλα πέντε κορίτσια βασίλισσες.

Ὁ Ροβέρτος πρίγκηψ τῆς Πάρμας, ἀπέκτησε 22 παιδιὰ ἀπὸ τὰ ὁποῖα τὰ δυό του κορίτσια ἔγιναν ἡ μὲν μία — ἡ Ζίτα — αὐτοκράτειρα τῆς Αὐστρίας καὶ ἡ ἄλλη ἔγινε βασίλισσα τῆς Βουλγαρίας.

Ὁ ἐκθρονιστὴς Σουλτᾶνος Ἀβδοὺλ Χαμὶτ II εἶχε ἀποκτήσει 18 παιδιά.

Ὁ ἤδη νεαρὸς αὐτοκράτωρ τοῦ Μαρόκου ἔχει 15 ἀδελφοὺς καὶ 29 ἀδελφάς!

Ὁ ἐκθρονισθεὶς αὐτοκράτωρ Κάρολος τῆς Αὐστρίας, μέσα σὲ δέκα χρόνια ποὔχε παντρευθῆ εἶχε ἀποκτήσει 8 τέκνα, τὸ πρῶτο ἀπὸ τὰ ὁποῖα λέγεται... Ὄχτο! (Ὄθων).

Ὁ Μουζαφὲρ — Ἐντίν, σεΐχης τῆς Περσίας, εἶχε ἀποκτήσει, μέσα σὲ εἴκοσι χρόνια ποὺ ἦταν παντρεμμένος 23 παιδιά.

Ὁ νῦν βασιλεὺς τοῦ Ἀφγανιστάν, ἔχει 22 ἀδελφοὺς καὶ ἀδελφάς. Ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀδελφούς του ἔχει κι' αὐτὸς 18 παιδιά.

Ὁ βασιλεὺς ἐπίσης τῆς Αἰγύπτου, ἔχει ἐν ζωῇ ἑπτὰ ἀδελφοὺς ἐκτὸς ἄλλων ἐννέα ποὺ πέθαναν.

Η ΕΓΚΡΑΤΕΙΑ ΕΝΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΥ

Ὁ περίφημος στρατηγὸς καὶ πολιτικὸς Σιλλύ, ἦταν λιτότατος στὸ φαγητό του. Καὶ στὰ ἐπίσημα ἀκόμη γεύματα ποὺ ἔδινε στὸ μέγαρό του, δὲν ἐσερβίροντο παρὰ μόνον ἁπλᾶ καὶ λιτὰ φαγητά.

Ὅταν δὲ κανεὶς φίλος του τὸν συμβούλευε νὰ περιποιῆται κάπως καλύτερα τοὺς προσκεκλημένους του, ἀπαντοῦσε στερεοτύπως:

— Ἐὰν μὲν οἱ συνδαιτημόνες μου εἶνε ἄνθρωποι σώφρονες, θὰ ἀρκεσθοῦν στὰ λιτὰ φαγητὰ ποὺ τοὺς προσφέρονται. Ἐὰν δὲ δὲν εἶνε σώφρονες, τότε... τόσο τὸ χειρότερο γι' αὐτούς!...

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗ ΤΩΝ ΔΙΑΣΗΜΩΝ ΜΟΥΣΙΚΩΝ

ΣΟΥΜΑΝ - ΒΑΓΝΕΡ - ΤΣΑΪΚΟΦΣΚΥ

Ἡ τραγικὴ ζωὴ τοῦ Σοῦμαν. Προστάτης τῆς οἰκογενείας του. Ἡ ψυχρὴ νομικὴ ἐπιστήμη. Ὁ ἔρως του πρὸς τὴν Κλάρα Βίκ. Ἕνας ἀπάνθρωπος πατέρας. Ἡ τρέλλα του. Ὁ Βάγνερ καὶ τὸ ἰδανικό του. Ἡ καταδρομὴ τῆς τύχης. Ἡ ἀγάπη του στὴν ποίησι. Ἡ ἄγνωστη προστάτις τοῦ Τσαϊκοφσκυ, κλπ

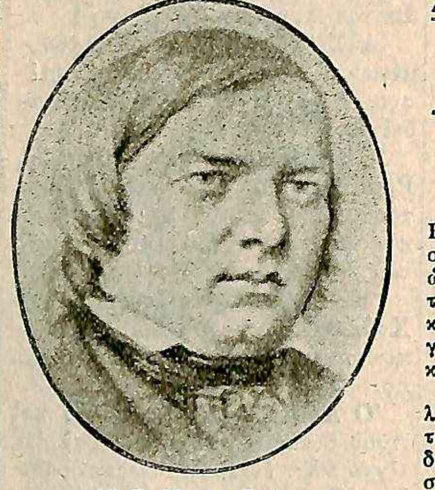

Ὁ Ροβέρτος Σοῦμαν

Ἡ τραγικὴ ζωὴ τοῦ Σοῦμαν μόνον μὲ τὴν ζωὴ τοῦ Μπετόβεν μπορεῖ νὰ παραβληθῆ. Ὁ συνθέτης αὐτός, ποὺ δικαίως χαρακτηρίζεται ὁ μεγαλείτερος ρωμαντικὸς μουσικός, γεννήθηκε τὸ 1810 στὸ Τοβίκαου. Ἦταν γυιὸς ἑνὸς βιβλιοπώλου. Ἀπὸ ἑπτὰ ἐτῶν παιδάκι ἀκόμη προκάλεσε χάρις στὴν ἐξαιρετικὴ μουσικὴ του ἰδιοφυΐα τὴν προσοχὴ καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ὀργανοπαίκτου τῆς μητροπόλεως τῆς πόλεως ὅπου κατοικοῦσε, Ἰωάννου Κούντς, ὁ ὁποῖος ἔγινε καὶ ὁ πρῶτος διδάσκαλός του στὴ μουσική. Σὲ λίγο καιρὸ ὁ Σοῦμαν ἄκουσε στὸ Κάρλοβαδ τὸν πιανίστα Μούλες καὶ τὸ παίξιμό του τοῦ ἔκανε τέτοια ἐντύπωσι, ὥστε ἀπεφάσισε ν' ἀφοσιωθῆ ὁριστικῶς στὴν μουσική. Σὲ ἡλικία μόλις ἕνδεκα ἐτῶν συνέθετε ἔργα, γιὰ χορὸ καὶ γιὰ ὀρχήστρα. Ἐπίσης ἀπὸ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη εἶχε ἐπιδοθῆ στὴ μελέτη μὲ ἐξαιρετικὸ ζῆλο καὶ ἐνθουσιασμό. Ἔξαφνα ὅμως τοῦ συνέβη ἕνα μεγάλο ἀτύχημα. Ὁ πατέρας του πέθανε καὶ ἔτσι ὁ νεαρὸς Σοῦμαν, σὲ ἡλικία δεκάξη χρόνων ἔμεινε ὁ μόνος προστάτης τῆς οἰκογενείας του. Γιὰ τὸν λόγον αὐτὸν ἔπρεπε ν' ἀφήσῃ τὴ μουσικὴ καὶ νὰ διαλέξῃ ἕνα ἄλλο ἐπάγγελμα, πιὸ πρακτικό, ἀπὸ τὸ ὁποῖο θὰ μποροῦσε νὰ κερδίζῃ ἀρκετὰ χρήματα. Σύμφωνα μὲ τὴν ἐπιθυμία τῆς μητέρας του ἐπῆγε τότε στὴν Λειψία καὶ στὴν Αἰδιλβέργη γιὰ νὰ σπουδάσῃ νομικά. Σὲ λίγο καιρὸ ὅμως ἄρχισε νὰ παραπονεῖται μὲ τὴν «ξερὴ καὶ παγωμένη ἐπιστήμη τοῦ δικαίου», ὅπως τὴν ἔλεγε, καὶ ἔγραφε στὴν μητέρα του πῶς ἦταν δυστυχέστατος.

Ἐπὶ τέλους τὸ 1840 ἔλαβε τὴν συγκατάθεσι τῆς μητέρας του καὶ μπόρεσε ν' ἀφοσιωθῆ ἀποκλειστικὰ στὴν μουσική. Δάσκαλός του ἔγινε ὁ Φρειδερῖκος Βίκ, ὁ ὁποῖος εἶχε γίνει περίφημος γιὰ τὴν μουσικὴ ἐκπαίδευσι τῆς πενταετοῦς κόρης του Κλάρας. Ἡ μικρούλα αὐτὴ σὲ ἡλικία ἐννέα ἐτῶν ἔδωσε τὴν πρώτη της συναυλία καὶ προκάλεσε ἐνθουσιώδεις κρίσεις ἐκ μέρους ὅλων. Μεταξὺ τοῦ Ροβέρτου λοιπὸν καὶ τῆς Κλάρας ἀνεπτύχθη σὲ λίγον καιρὸ μιὰ στενὴ φιλία, ἡ ὁποία, ὅπως ἦταν φυσικό, ἀργότερα μετεβλήθη σὲ βαθειὰ ἀγάπη. Ὅταν ἔμαθε αὐτὸ τὸ πρᾶγμα ὁ Βὶκ ἔγινε ἔξω φρενῶν καὶ ἔστειλε τὴν κόρη του σὲ ταξεῖδι γιὰ νὰ τὴν χωρίσῃ ἀπὸ τὸν ἀγαπημένο της. Καὶ χωρισμένοι ὅμως ἀκόμη, ὁ Ροβέρτος καὶ ἡ Κλάρα ἔμεναν πιστοὶ στὸν ἔρωτά τους. Τότε ὁ Βὶκ κατέφυγε στὰ πιὸ ποταπὰ μέσα. Ἄρχισε νὰ συκοφαντῆ τὸν Ροβέρτο καὶ τὴν Κλάρα καὶ νὰ λέῃ ὅτι ὡς μουσικοὶ δὲν ἄξιζαν τίποτε, συγχρόνως δὲ κατηγοροῦσε τὴν κόρη του ὡς ἀνήθικη. Ἡ ζωὴ τῆς Κλάρας εἶχε καταντήσει ἕνα ἀληθινὸ μαρτύριο. Ὁ Βὶκ ἠρνεῖτο διαρρήδην νὰ δώσῃ τὴν συγκατάθεσί του γιὰ τὸν γάμο καὶ ὡς μόνη σωτηρία ἔμενε πειὰ στὸ ἐρωτευμένο ζευγάρι ἡ προσφυγὴ στὸ δικαστήριο τὸ ὁποῖον ἔβγαλε τὸν Αὔγουστο τοῦ 1840 μιὰ ἀπόφασι εὐνοϊκὴ γι' αὐτούς.

Ἡ εὐτυχία τους δὲν κράτησε πολὺν καιρό. Τὸν τέταρτο χρόνο μετὰ τὸν γάμο του ὁ Σοῦμαν ἄρχισε νὰ δείχνῃ τὰ πρῶτα συμπτώματα μιᾶς σοβαρᾶς διανοητικῆς ἀσθενείας. Εἶχε φοβερὲς ἀϋπνίες καὶ τὸν εἶχε καταλάβει ἕνας παράξενος φόβος γιὰ τὸν θάνατο. Συγχρόνως δὲ ἄρχισαν νὰ παρουσιάζωνται καὶ διάφορες διαταράξεις τῆς ἀκοῆς του.

Τὸ 1850 ὁ Σοῦμαν ἐγκατεστάθη στὴν Δυσελδόρφη, ὅπου ἔγινε διευθυντὴς τῆς μουσικῆς τῆς πόλεως. Ἐκεῖ, στὴν ἀρχή, ἡ κατάστασίς του καλυτέρευσε λίγο γιὰ νὰ χειροτερεύσῃ ὅμως ἀργότερα περισσότερο. Συμπτώματα τρέλλας πειὰ καθαρά, ἄρχισαν νὰ παρουσιάζωνται καταφανῆ. Μιὰ νύχτα τοῦ 1854, ἐνῶ κοιμόταν, πετάχτηκε ἀπὸ τὸ κρεββάτι του καὶ ἄναψε τὸ κερὶ γιὰ νὰ γράψῃ ἕνα μουσικὸ θέμα *«ποὺ τοῦ τὸ εἶχαν ὑπαγορεύσει οἱ ἄγγελοι»*. Δέκα ἡμέρες ἀργότερα ἐνῶ ἠσχολεῖτο μὲ τὴν ἐπεξεργασία αὐτοῦ τοῦ θέματος, κατελήφθη πάλι ἀπὸ τὸν μανιακὸ φόβο τοῦ θανάτου καὶ παρ' ὅλο ποὺ εἶχε ἐπισκέψεις στὸ σπίτι του ἔφυγε κρυφά, πῆγε στὴν γέφυρα τοῦ Ρήνου κι' ἔπεσε μὲς στὸ ποτάμι. Οἱ βαρκάρηδες ἔτρεξαν καὶ τὸν ἔσωσαν καὶ τὸν μετέφεραν στὸ σπίτι του. Τότε ὁ Σοῦμαν, σὰν νὰ μὴν εἶχε συμβῆ τίποτε, ξανακάθησε πάλι στὸ τραπέζι του καὶ ἐξακολούθησε μὲ ὅλη του τὴν ἡσυχία τὴν ἐπεξεργασία τοῦ θέματός του. Μερικὲς ὅμως ἡμέρες ἀργότερα ἐζήτησε ὁ ἴδιος νὰ μεταφερθῆ σὲ μιὰ νευρολογικὴ κλινικὴ κοντὰ στὴν Βόννη, ἀπὸ τὴν ὁποία δὲν βγῆκε πειὰ παρὰ νεκρός. Τὸ πνεῦμα του ὡστόσο παρ' ὅλη τὴν τρέλλα δὲν εἶχε χάσει τὴν δημιουργική του δύναμι. Ὁ Σοῦμαν στὴν κλινικὴ δὲν ἔκανε ἄλλο παρὰ νὰ παίζῃ πιάνο καὶ νὰ διαβάζῃ. Οἱ δυὸ ἀγαπημένοι φίλοι του, οἱ διάσημοι συνθέται Μπράμς καὶ Γιοάχιμ, πήγαιναν καὶ τὸν ἔβλεπαν συχνὰ καὶ τὰ πυκνότατα γράμματα τῆς ἀγαπημένης του γυναίκας ἦταν ἡ μόνη πηγὴ τῆς χαρᾶς καὶ ἡ τελευταία εὐτυχία γιὰ τὸν δυστυχισμένο ἄρρωστο. Στὶς 20 Ἰουλίου 1856 ἔκλεισε ὁ μέγας μουσικὸς τὰ μάτια του γιὰ πάντα.

***

Ὁ Ριχάρδος Βάγνερ

Σκληρὰ καταδίωξε ἡ μοίρα καὶ ἕναν ἄλλο μεγάλο μουσικό, τὸν Ριχάρδον Βάγνερ, ὁ ὁποῖος θεωρεῖται ὡς ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλοφυεστέρους μουσικοὺς τῶν αἰώνων.

Ὁ Βάγνερ γεννήθηκε στὴν Λειψία τὸ 1813 καὶ ἦταν γυιὸς ἑνὸς ἀστυνομικοῦ. Κατὰ τὴν παιδική του ἡλικία ἔδειξε πολὺ λίγη ἀγάπη στὴν μουσική. Μεγαλείτερη κλίσι αἰσθανόταν πρὸς τὴν ποίησι, μὲ τὴν ὁποίαν ἠσχολεῖτο πολὺ περισσότερο παρὰ μὲ τὴν μουσική. Μόνον ὅταν ἄκουσε τὶς μεγάλες συμφωνίες τοῦ Μπετόβεν καὶ τὶς ὄπερες τοῦ Βέμπερ ἀποφάσισε ν' ἀφοσιωθῆ στὴν μουσική. Ἄρχισε τότε νὰ κάνῃ μαθήματα ἀντιστίξεως κατὰ τὰ ὁποῖα προεκάλεσε τὸν ἐνθουσιασμὸ τοῦ διδασκάλου του καὶ ἔγραψε μιὰ συμφωνία καὶ μιὰ «οὐβερτύρ» ποὺ παίχθηκαν ὕστερ' ἀπὸ λίγο καιρὸ στὴ Λειψία καὶ προκάλεσαν ἐνθουσιωδέστατα σχόλια.

Τὶς πρῶτες ὅμως αὐτὲς ἐπιτυχίες διαδέχθηκαν πικρὲς ἀπογοητεύσεις. Παρ' ὅλους τοὺς κόπους καὶ τὰ τρεξίματά του δὲν κατώρθωσε ν' ἀνεβάσῃ στὸ θέατρο τὴν πρώτη του ὄπερα «οἱ Μάγισσες» καὶ ἡ δεύτερή του ὄπερα «ἡ ἀπαγόρευσις τῆς ἀγάπης», ποὺ παίχθηκε στὸ Μαλδεμβοῦργον, ἔγινε δεκτὴ ἀπὸ τὸ κοινὸν μὲ μεγάλη ψυχρότητα. Ὅταν συνέθεσε τὸν «Ριέντος» ἤλπιζε ὅτι ἡ ὄπερα αὐτὴ θὰ εἶχε μεγάλη ἐπιτυχία στὸ Παρίσι καὶ πῆγε ὁ ἴδιος ἐκεῖ τὸ 1839 καὶ τὴν τελείωσε. Ἀλλὰ περίμενε ἐπὶ πολὺν καιρό. Οὔτε ὁ «Ριέντος» οὔτε ὁ «Ἱπτάμενος Ὁλλανδὸς» ποὺ τελείωσε τὸ 1841 κατορθώθηκαν ν' ἀνεβοῦν στὴ σκηνὴ κι' ὁ Βάγνερ ἄρχισε νὰ στενοχωριέται πολὺ οἰκονομικῶς καὶ μόλις ἔβγαζε τὸ ψωμί του, κάνοντας μουσικὲς διασκευὲς ἢ ἄλλες γραφικὲς ἐργασίες. Τὸ 1842 τέλος πάντων ὁ Βάγνερ κατάφερε ν' ἀνεβασθοῦν στὴν ὄπερα τῆς Δρέσδης τὰ μελοδράματά του «Ριέντος» καὶ «Ἱπτάμενος Ὁλλανδός». Ἡ ἐπιτυχία ἦταν κολοσσιαία καὶ ὕστερ' ἀπ' αὐτὴν ἀμέσως ὁ Βάγνερ διορίστηκε ἀρχιμουσικὸς τῆς Αὐλῆς τοῦ βασιλέως τῆς Σαξωνίας.

Ἡ ἐκπλήρωσις ὅμως τοῦ ἰδανικοῦ του, νὰ ἱδρύσῃ δηλαδὴ ἕνα ἐθνικὸ γερμανικὸ θέατρο, συναντοῦσε ἀνυπέρβλητες δυσκολίες. Μὲ μεγάλη δυσκολία κατώρθωσε ὁ Βάγνερ ν' ἀνεβάσῃ στὴ σκηνὴ τὸ 1845 τὸ ὑπέροχο μελόδραμά του «Ταγχοϋζερ» καὶ ἐστάθη ἐντελῶς ἀδύνατο νὰ κατορθώσῃ νὰ παρασταθῆ τρία χρόνια ἀργότερα τὸ ἀριστούργημά του ὁ «Λόεγκριν».

Ὁ Βάγνερ ἦταν καταπικραμένος γιὰ ὅλες αὐτὲς τὶς ἀτυχίες του, τόσο μᾶλλον καθόσον ἔβλεπε τὸ μάταιο τῶν προσπαθειῶν του. Ὅταν τὸ 1848 ἔγινε στὶς γερμανικὲς χῶρες ἡ ἐπανάστασις ὑπὲρ τῶν λαϊκῶν ἐλευθεριῶν, ὁ Βάγνερ πῆγε μὲ τὸ μέρος τῶν ἐπαναστατῶν, νομίζοντας ὅτι μ' αὐτὸ θὰ συντελοῦσε στὴν ἐπιτυχία τοῦ σκοποῦ του. Αὐτὸ ὅμως τὸ πείραμα εἶχε κακὲς συνέπειες γιὰ τὸν Βάγνερ. Ἀναγκάσθηκε νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴν Γερμανία καὶ νὰ καταφύγῃ στὴν Ζυρίχη ὅπου καὶ πάλι ἐπετηρεῖτο. Ἡ ἀστυνομία ἔστελνε συχνὲς ἐκθέσεις σχετικὲς μὲ τὴν ζωή του στὴν Γερμανία ἀπὸ τὶς ὁποῖες πολλὲς εἶνε ἐξαιρετικὰ ἐνδιαφέρουσες. Ἔτσι π.χ. μία γράφει: «Ὁ Βάγνερ ζῆ στὴν Ζυρίχη ὄχι μόνον πολυτελῶς ἀλλὰ ξοδεύει τὰ χρήματά του στὴν ἀγορὰ πολυτίμων πραγμάτων, ὅπως π.χ. χρυσῶν ρολογιῶν κλπ. σὲ ἀφάνταστες τιμές. Ἐδῶ διαδίδεται καὶ εἶνε πιθανώτατον ὅτι προστατεύεται κρυφὰ ἀπὸ ἕναν ἡγεμονικὸν οἶκον τῆς Γερμανίας, πρᾶγμα ποὺ προκαλεῖ κατάπληξιν γιατὶ ἐκτὸς τοῦ ὅτι ὁ ἴδιος στὴν ἐπανάστασι τῆς Βιέννης ἔβαλε φωτιὰ στὴν ἱματιοθήκη τοῦ θεάτρου προσπαθεῖ καὶ τώρα νὰ ἐπιφέρῃ ὁλόκληρη ἐπανάστασι στὴν τέχνη καὶ γιὰ τὸν σκοπὸ αὐτὸν βρίσκεται ἐν συνεννοήσει μὲ ὅλες τὶς λογοτεχνικὲς καὶ καλλιτεχνικὲς κορυφὲς τῆς ἐπαναστατικῆς προπαγάνδας. Πραγματικῶς ὅμως ἡ μουσική του δὲν ἔχει ἀξία παρὰ μόνον ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς ἐνορχηστρώσεως καὶ στερεῖται ψυχῆς καὶ μελωδίας. Ὁποια σύνθεσις τοῦ Βάγνερ ἔχει μελωδία εἶνε κλεμμένη».

Αὐτὴν λοιπὸν τὴν καταδικαστικὴ ἀπόφασι εἶχε βγάλει ἡ ἀστυνομία τῆς Ζυρίχης γιὰ τὴν μουσικὴ τοῦ Βάγνερ. Τὶς ἰδέες της ὅμως τὶς συνεμερίζοντο καὶ ἄλλοι. Παρὰ τὶς ἐξαιρετικὲς ἐπιτυχίες ποὺ εἶχαν τὰ ἔργα του στὸ Λονδῖνο καὶ στὸ Παρίσι, ὁ Βάγνερ δὲν κατώρθωσε ν' ἀνεβάσῃ στὴν Ὄπερα τοῦ Παρισιοῦ τὸν «Τριστάνο καὶ τὴν Ἰζόλδη», οὔτε στὴν Βιέννη καὶ στὴν Καρλσρούη. Τὸ 1861 μάλιστα ἡ παράστασις τοῦ «Ταγχόϋζερ» στὴν Ὄπερα τῶν Παρισίων προκάλεσε πραγματικὸ θεατρικὸ σκάνδαλο, τὸ ὁποῖο δημιούργησαν ἰδίως τὰ μέλη τοῦ παρισινοῦ «Τζόκεϋ Κλὼμπ» γιατὶ τὸ μπαλέττο δὲν παρουσιάσθηκε ὅπως συνήθως ντεκολτὲ! Μόλις κατὰ τὸ 1864, ὕστερα ἀπὸ μιὰ ζωὴ 51 ἐτῶν πλουσία σὲ ἀπογοητεύσεις φάνηκε πὼς ἄρχιζε ὁ τροχὸς τῆς τύχης νὰ στρέφεται ὑπὲρ τοῦ Βάγνερ. Μόλις ἀνέβηκε ὁ Λουδοβῖκος ὁ Β' στὸν θρόνο τῆς Βαυαρίας, ἐκάλεσε τὸν Βάγνερ στὸ Μόναχον, καὶ ὁ ὁποῖος τὸν ὑπεβοήθησε ὥστε νὰ ἐπιτύχῃ τὴν παράστασι τοῦ «Τριστάνου καὶ τῆς Ἰζόλδης» κατὰ τὸ 1866 καὶ ἵδρυσε τὴν

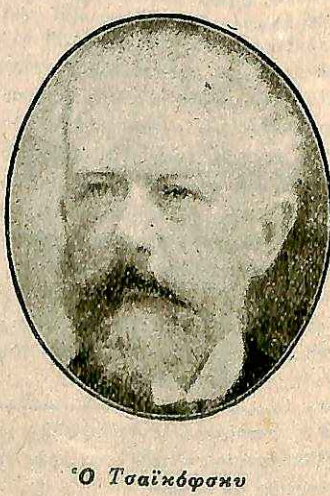

Ὁ Τσαϊκόφσκυ

τὴν μουσικὴ σχολὴ τοῦ Μονάχου, σύμφωνα μὲ τὰ σχέδια τοῦ Βάγνερ. Τὸ 1872 ἄρχισε τὸ κτίσιμο τοῦ μεγαλοπρεποῦς θεάτρου τοῦ Μπαϋροῦτ καὶ ὁ Βάγνερ ἐγκατεστάθη ἐκεῖ μὲ τὴν δεύτερη γυναίκα του τὴν Κοζίμα Βάγνερ, τὴν κόρη τοῦ Λίστ. Ἡ πρώτη του γυναῖκα ἡ Μίννα Βάγνερ, ποὺ ζοῦσε χωρισμένη ἀπὸ τὸν ἄνδρα της, εἶχε πεθάνει ἀπὸ τὸ 1866. Στὸν κολοφῶνα ὅμως τῆς δόξης του ἔφθασε ὁ Βάγνερ στὸ 1873, κατὰ τὴν πρώτη πανηγυρικὴ παράστασι τῆς τριλογίας τῶν «Νιμπελοῦγκεν». Τὸ θέαμα τοῦ θεάτρου ἦταν φαντασμαγορικό, παρίστατο ὁ Αὐτοκράτωρ τῆς Γερμανίας, ὁ βασιλεὺς τῆς Βαυαρίας, ὁλόκληρη ἡ Αὐλὴ καθὼς ἐπίσης καὶ ἡ μεγαλείτερες κορυφὲς τῆς τέχνης καὶ τῆς ἐπιστήμης. Τὸ 1876 ὁ Βάγνερ τελείωσε τὸ ἄλλο θαυμάσιο μελόδραμά του τὸν «Πάρσιφαλ» ποὺ μόνον τὸν Ἰούνιο τοῦ ἰδίου ἔτους παίχθηκε δεκαέξ φορὲς κατὰ σειρὰν στὸ Μπαϋρόϋτ καὶ ποὺ ἦταν τὸ τελευταῖο μεγάλο ἔργο καὶ ὁ τελευταῖος θρίαμβος τοῦ μεγάλου μουσουργοῦ, ὁ ὁποῖος ἕνα χρόνο ἀργότερα πέθανε στὴν Βενετία. Τὸ πτῶμα του μετεφέρθη μὲ βασιλικὲς τιμὲς καὶ ἐτάφη στὸν κῆπο τοῦ σπιτιοῦ του, στὴν θέσι τὴν ὁποία εἶχε ὡρίσει ὁ ἴδιος ὁ Βάγνερ ὅτι ἐπιθυμοῦσε νὰ ταφῇ.

***

Στὴν κορυφὴ τῶν νεωτέρων Ρώσσων μουσικῶν μπορεῖ νὰ μπῆ ὁ Πέτρος Τσαϊκόφσκυ. Τὰ ἔργα του, ἐπηρεασμένα κάπως ἀπὸ τὸν ρωμαντισμό, εἶναι γεμᾶτα πάθος καὶ ἀνατολικὴ ψυχή, οἱ δὲ τελευταῖες ἓξ συμφωνίες του εἶναι πραγματικὰ ἀριστουργήματα. Ὁ Τσαϊκόφσκυ γεννήθηκε τὸ 1840 καὶ στὴν ἀρχὴ ἐπῆγε στὴν Πετρούπολι καὶ σπούδασε νομικά. Σὲ ἡλικία δεκαεννέα ἐτῶν ἔγινε ὑπάλληλος στὸ ὑπουργεῖον τῆς Δικαιοσύνης, δὲν εὕρισκε ὅμως καμμία εὐχαρίστησι σ' αὐτὴ τὴ θέσι ἀπὸ τὴν ὁποία πληρωνόταν ἐλεεινά. Εἶχε πάντοτε κλίσι γιὰ τὴν μουσικὴ καὶ ἀκόμη ὅταν τοῦ ἐπρότειναν νὰ τὸν διορίσουν ἐπιθεωρητὴ τῆς ἀγορανομίας δὲν μπόρεσαν νὰ μεταβάλλουν τὴν ἀπόφασί του ν' ἀφοσιωθῆ ἀποκλειστικῶς στὴν ἀγαπημένη του τέχνη. Μπῆκε λοιπὸν στὸ Ὠδεῖον καὶ κατὰ τὸ τέλος τῶν σπουδῶν του ἐπῆρε τὸ πρῶτο βραβεῖο στὸν διαγωνισμὸ γιὰ τὴν σύνθεσι τῆς μουσικῆς, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ποιήματος τοῦ Σίλλερ «Στὴ χαρά». Σὲ λίγον καιρὸ ὁ Τσαϊκόφσκυ κατώρθωσε νὰ διορισθῆ καθηγητὴς τῆς διδασκαλίας τῆς συνθετικῆς στὸ Ὠδεῖον τῆς Μόσχας. Οἱ διδακτικὲς ἀπασχολήσεις του τὸν ἐμπόδιζαν στὴν καλλιτεχνική του δημιουργία. Πρὸ παντὸς ὅμως ὑπέφερε ἀπὸ χρηματικὲς στενοχώριες, οἰκογενειακὲς ἀνάγκες καὶ χρέη. Διέλυσε τὸν γάμο ποὺ εἶχε κάνει μὲ τὴν μαθήτριά του Μιλιούκοβα, γιατὶ εἶπε ὅτι δὲν τὸν συνέδεε τίποτε ψυχικῶς μὲ τὴν νοικοκυρὰ καὶ περιποιητικὴ γυναίκα του καὶ ἂν ἐξακολουθοῦσε νὰ ζῇ μαζί της θὰ γινόταν τρελλός.

Τὴν ἴδια ὅμως ἐποχὴ μπῆκε μιὰ ἄλλη γυναῖκα στὴν ζωή του, μία χήρα 46 ἐτῶν, ἡ πλουσία Ναδέζσδα Φιλαρέτοβνα φὸν Μέκ, ἡ ὁποία ἦταν ἤδη μητέρα ἕνδεκα παιδιῶν. Αἰσθανόταν ἄπειρη ἀγάπη γιὰ τὰ ἔργα τοῦ Τσαϊκόφσκυ ἴσως ὅμως καὶ γιὰ τὸν ἴδιον τὸν συνθέτη τους. Προσέφερε ἕνα κολοσσιαῖο ποσὸν στὸν Τσαϊκόφσκυ γιὰ μερικὰ μικρὰ κομμάτια γιὰ πιάνο καὶ γιὰ βιολὶ ἀλλὰ ὁ Τσαϊκόφσκυ ἐνόμισε ὅτι προσεβάλλετο ἡ ὑπερηφάνειά του καὶ δὲν τὸ δέχθηκε. Τότε ἐκείνη τοῦ ἔστειλε τρεῖς χιλιάδες ρούβλια. Μπρὸς σ' αὐτὸ τὸ ποσὸν μὲ τὸ ὁποῖον θὰ μποροῦσε ν' ἀντισταθῆ, τὸ χρῆμα νίκησε τὴν ὑπερηφάνεια. Χωρὶς νὰ γνωρίζῃ κἂν προσωπικῶς τὴν εὐεργετιδά του ὁ Τσαϊκόφσκυ ἔλαβε μερικοὺς μῆνες ἀργότερα μιὰ καταπληκτικὴ ἐπιστολή. Ἡ κυρία φὸν Μὲκ προσέφερε στὸν μουσικὸ μια ἐτησία ἐπιχορήγησι ἓξ χιλιάδων ρουβλίων ὑπο τον ὅρον ομως νὰ μὴν ἐπιχειρήσῃ να πλησιασῃ οὔτε νὰ γνωρισῃ την εὐεργετιδά του. Ἄρχισε λοιπον ὁ Τσαϊκοφσκυ να ταξειδεύῃ καὶ να περνάῃ ξενοιαστη ζωη, απηλλαγμενος πεια ἀπο καθε στενοχωρια. Σε λίγο εγινε διασημος, τα εργα του παιζονταν με ἐπιτυχία σ' ολη την Εὐρωπη, ὁ Τσαρος τοῦ ὥρισε μια τιμητικη ἐτησια ἐπιχορήγησι, τελος ὁ μουσικος εγινε ὁ ευτυχεστερος των ανθρωπων. Αἴφνης ἡ Ναδεζσδα τον ειδοποιεῖ ὅτι εξ αιτιας οικονομικων στενοχωριῶν θα επαυε να τοῦ στελνῃ την ἐπιχορήγησι του. Αὐτὸ για τον Τσαϊκοφσκυ ηταν ἕνας κεραυνος ἀπο αἴθριο οὐρανό. Ὄχι γιατὶ τον ἔβλαπτε αυτο οικονομικως, γιατι η συντηρησις του ἦταν ἐξασφαλισμένη με το παρα πανω. Δεν ἐπίστευσε ὅμως τὴν δικαιολογια που ἐπροβαλε η εὐγενης προστατιδα του και ενόμισε ὅτι επαψε πεια να ενδιαφερεται γι' αυτον. Ἄρχισε να είναι δύσθυμος, παρημέλησε την δημιουργικη του ἐργασία και βλεποντας ὅτι τα εργα που ἔκανε τωρα ἦταν κατωτερα απο τὰ προηγούμενα, απεφάσισε να αὐτοκτονήσῃ. Πῆγε σ' ἕνα εστιατοριον τῆς Πετρουπόλεως καὶ ζήτησε να πιῇ νερο τοῦ Νέβα. Το γκαρσονι τα εχασε με την απαίτησι τοῦ πελατου του και του υπεδειξε ὅτι αὐτο που ζητοῦσε ἦταν ὁ βέβαιος θανατος του γιατι στὴν Πετρουπολι ἦταν φοβερη επιδημια χολερας. Ἐπὶ τέλους το γκαρσονι φερνει ἕνα ποτήρι νερο του Νέβα και ο Τσαϊκοφσκυ το ἤπιε ὅλο. Σε λιγες μερες πέθανε ἀπο χολέρα. Δυο μῆνες αργότερα ἡ Ναδέζσδα τον ἀκολούθησε στὸν ταφο. Ἡ ζωή τους ἦταν συνδεδεμένη ἀπ' την Μοιρα.

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΚΑΙ ΤΟ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟ

— Πῶς καθαρίζεται ἡ μαύρη τσόχα

Γιὰ νὰ καθαρίσουμε τὴν μαύρη τσόχα, πέρνουμε φλοῖδες ἀπὸ πατάτες καὶ τὶς πλένουμε καλὰ γιὰ νὰ φύγῃ ἡ σκόνη καὶ τὸ χῶμα. Ἔπειτα τὶς βράζουμε μὲ νερό.

Σὰν κρυώσει τὸ νερὸ αὐτὸ τὸ ξεχωρίζουμε ἀπὸ τὰ φλούδια τῆς πατάτας, βρέχουμε καλὰ μιὰ βοῦρτσα καὶ μὲ αὐτὴ σκουπίζουμε τὴν τσόχα ἕως νὰ καθαρίσῃ.

— Πῶς καταστρέφονται οἱ ποντικοὶ

Γιὰ νὰ ἀπαλλαγοῦν τὰ σπίτια ἀπὸ τοὺς ποντικοὺς ὑπάρχει μία ἁπλῆ μέθοδος καὶ ἀποτελεσματική.

Βάζουμε σ' ἕνα πιάτο γῦψο ἀνακατεμένο μ' ἀλεῦρι· ἔπειτα βάζουμε δίπλα ἕνα ἄλλο πιάτο μὲ νερό, γιὰ νὰ ἀναγκαστοῦν νὰ πιοῦνε, ἀφοῦ πρῶτα φᾶνε τὸ γῦψο μὲ τὸ ἀλεῦρι.

Ἅμα πιοῦνε τὸ νερὸ ὁ γῦψος ἀνάβει μέσα τους καὶ ψοφᾶνε.

— Πῶς νὰ ζαχαρώνουμε τὰ φροῦτα

Μαζεύουμε τὰ φροῦτα, βγάζουμε τὰ κοτσάνια τους, τὰ σκουπίζουμε καλὰ καὶ ἔπειτα τὰ βάζουμε σὲ δοχεῖα. Ἔπειτα τὰ σκεπάζουμε μὲ κρύο μέλι, τὰ κλείνουμε καλὰ καὶ τὰ βάζουμε σὲ μέρος δροσερό.

Τὰ φροῦτα διατηροῦνται ἔτσι ἀρκετοὺς μῆνας.

— Πῶς νὰ φεύγουνε ἡ μυῖγες

Θὰ ξέρετε ὅλοι τὸ φυτὸ ἐκεῖνο, ποὺ ἀλλοῦ λέγεται «πικροκαφὲς» καὶ ἀλλοῦ «πικροσταφίδα» καὶ ἐπιστημονικὰ «Κρύτων» γιατὶ οἱ σπόροι του μοιάζουν μὲ τσιμπούρια.

Ἕνας κλάδος τοῦ φυτοῦ αὐτοῦ κρεμασμένος μέσα στὸ δωμάτιο διώχνει τὶς μυῖγες. Καὶ τοῦτο γιατὶ ἡ μυῖγες δὲν μποροῦν νὰ ὑποφέρουν τὴ μυρωδιά του.

— Πῶς καθαρίζονται τὰ χαλιὰ

Σκουπίζουμε τὰ χαλιὰ μὲ ὑγρὰ φύλλα ἀπὸ τσάϊ ἢ μὲ τὸ κατακάθι τοῦ καφὲ καὶ ἀμέσως ξαναπέρνουν τὰ ζωηρά τους χρώματα.

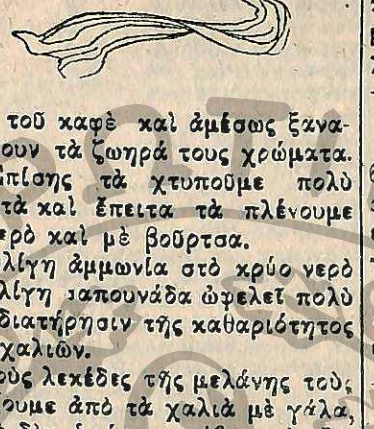

Ἐπίσης τὰ χτυποῦμε πολὺ δυνατὰ καὶ ἔπειτα τὰ πλένουμε μὲ νερὸ καὶ μὲ βοῦρτσα.

Ὀλίγη ἀμμωνία στὸ κρύο νερὸ μὲ ὀλίγη σαπουνάδα ὠφελεῖ πολὺ στὴ διατήρησιν τῆς καθαριότητος τῶν χαλιῶν.

Τοὺς λεκέδες τῆς μελάνης τοὺς βγάζουμε ἀπὸ τὰ χαλιὰ μὲ γάλα, ἂν δὲ δὲν ὑπάρχῃ φόβος νὰ ξεθωριάσῃ τὸ χρῶμα τους μεταχειριζόμεθα καὶ λεμόνι.

— Πῶς νὰ γιατρεύετε τὰ βλέφαρα ὅταν κοκκινίζουν

Ὅταν τὰ βλέφαρά σας εἶναι κόκκινα, τὰ πλύνετε τρεῖς ἢ τέσσερας φορὲς τὴν ἡμέρα μὲ χαμομήλι, μέσα στὸ ὁποῖον ἔχετε βάλει καὶ λίγο βορικὸ ὀξύ.

Ἡ ἀναλογία εἶναι μιὰ κουταλιὰ βορικὸ ὀξὺ μέσα σ' ἕνα φλυτζάνι χαμομήλι.

— Πῶς καθαρίζονται τὰ κηλιδωμένα ὑφάσματα

Πέρνουμε ἕνα σφουγγάρι καὶ τὸ βουτᾶμε μέσα σὲ πολὺ δυνατὸ καὶ ἀρκετὸ καφέ, μέσα στὸ ὁποῖον ἔχουμε ρίξει καὶ μερικὲς σταγόνες ἀμμωνίας.

Τρίβουμε μὲ τὸ σφουγγάρι αὐτὸ τὸ ὕφασμα ποὺ κηλιδώθηκε καὶ οἱ λεκέδες φεύγουν.

— Πῶς καθαρίζονται ἡ φιάλες

Τὸ κρασὶ πολλὲς φορὲς ἀφίνει μέσα στὴ μποτίλλια μιὰ μαυροκόκκινη πέτσα, ποὺ δὲν βγαίνει μὲ καθαρὸ νερό, ὅσο καὶ ἂν τὴν ξεπλύνῃ κανείς.

Γιὰ νὰ τὴν καθαρίσητε ἀνακατέψατε μαγειρικὸ ἁλάτι καὶ ξύδι, ρίξατε τὸ ὑγρὸ αὐτὸ μέσα στὴ μπουκάλα, ἀναταράξατε την καὶ θὰ καθαριστῇ σὰν νὰ εἶναι καινούργια.

— Πῶς διορθώνεται τὸ ζαχάρωμα τοῦ γλυκοῦ

Σὰν τὸ γλυκό σας ἐζαχάρωσε, βουτήξατε τὸ βάζο μέσα σὲ ζεστὸ νερό, προσέχετε ὅμως νὰ μὴ χυθῇ διόλου ἀπὸ τὸ ζεστὸ νερὸ μέσα στὸ γλυκό.

Ἐὰν δὲ ζαχαρώσανε τὰ «φρουϊγκλασσὲ» σας, τότε βουτήξατέ τα στὸ ζεστὸ νερὸ καὶ μαλακώνουν.

Ἐὰν παγώσουν ἀπὸ ὑπερβολικὸ κρύο, τὰ χειμωνιάτικα φροῦτα σας, μὴν τὰ πλησιάσετε διόλου στὴ φωτιὰ ἀλλὰ ἀπεναντίας νὰ τὰ βάλετε μέσα σὲ κρύο νερό.

Σιγὰ-σιγὰ τὸ πάγωμα φεύγει καὶ τὰ φροῦτα σας οὔτε τὸ ἄρωμά τους, οὔτε τὴν γεῦσι τους θὰ χάσουν.

— Πῶς μαλακώνεται ὁ πόνος τοῦ δοντιοῦ

Ἂν σᾶς πονάῃ τὸ δόντι σας, βάλτε μέσα στὴν κουφάλα σκόνη ἀπὸ στύψη. Τὸ ἀποτέλεσμα θὰ εἶναι τέτοιο ποὺ θὰ καταπλαγῆτε.

Ὁ πόνος θὰ περάσῃ ἀμέσως στὴ στιγμὴ ὅσο μεγάλος καὶ ἂν εἶναι.

— Πῶς καθαρίζονται τὰ μαυρισμένα ξύλα

Τὰ μαυρισμένα ἀπὸ τὸν καπνὸ τῆς φωτιᾶς ἢ τῆς λάμπας ξύλα, καθαρίζονται ἐὰν πλυθοῦν μὲ νερὸ ἁλατισμένο.

Γιὰ καλύτερα μάλιστα, ἀναλύσατε σαποῦνι μέσα στὸ νερὸ αὐτό, χτυπήσατέ το νὰ κάνῃ ἀφροὺς καὶ μὲ τὴν σαπουνάδα αὐτὴ τρίψετε τὸ καπνισμένο ξύλο.

Ξεπλύνατέ το, κατόπιν, μὲ καθαρὸ νερό.

— Πῶς νὰ κοιμῶνται τὰ παιδιὰ

Ἂν τὰ παιδάκια σας πάσχουν ἀπὸ ἀϋπνία νευρική, κάμετέ τους πρὶν πέσουν στὸ κρεββάτι ἕνα μπάνιο μὲ τίλιο. Γιὰ νὰ γίνῃ τὸ λουτρὸ αὐτὸ ρίχνετε στὸ νερὸ ἀφέψημα 100 γραμμαρίων λουλουδιῶν τοῦ τίλιου.

Τὸ λουτρὸ αὐτὸ πρέπει νὰ διαρκέσῃ δέκα λεπτὰ τῆς ὥρας.

ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ J. BRUNO-RUBY

Ο ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΧΟΡΕΥΤΗΣ

Ἡ Ρίτα Λυμπουᾶ, διάσημος ἀστὴρ τοῦ μοῦζικ-χώλλ καὶ θιασαρχίνα τοῦ «Φολὶ-Μονμάρτρ» χόρευε δοκιμαστικὰ στὴ σκηνὴ μὲ ἕναν νέον ἄγνωστο χορευτὴ ποὺ τῆς τὸν εἶχε στείλει ἕνα εἰδικὸ πρακτορεῖο. Τὸν δοκίμαζε, γιατὶ ἤθελε νὰ τὸν πάρῃ ὡς δέκατο χορευτὴ στὸ μεγάλο μικτὸ μπαλλέτο τῆς νέας ἐπιθεωρήσεως «Ἡ Ρίτα καὶ οἱ φίλοι της» ποὺ ἐπρόκειτο ν' ἀνεβασθῇ σὲ λίγες μέρες.

Ἡ Ρίτα ἔμεινε κατενθουσιασμένη ἀπὸ τὴν πρόβα ἐκείνη. Ἀπὸ τὰ πρῶτα βήματα ποὺ εἶχε κάνει μαζί του αἰσθάνθηκε ὅτι ὁ νέος αὐτὸς ἦταν μιὰ ἀληθινὴ ἀποκάλυψις. Τί ὡραῖα ποὺ ἐχόρευε! Μὲ πόση σταθερότητα καὶ ἐπιβλητικότητα ἀνάγκαζε τὸ σῶμα τῆς ντάμας του νὰ ἀκολουθῇ τὸ ρυθμὸ καὶ τὶς κινήσεις τοῦ δικοῦ του σώματος! Τί αὐτοπεποίθησι στὶς κινήσεις του! Ἦταν ὡρισμένως ὁ ἄνθρωπος ποὺ χρειαζόταν ἡ Ρίτα γιὰ ν' ἀντικαταστήσῃ τὸν Πῶλ, τὸν ματαιόδοξο ἀμερικανό, ποὺ ἐδῶ καὶ τρία χρόνια ἦταν ὁ συγχορευτής της σ' ὅλες τὶς ἐπιθεωρήσεις.

Μὲ μισόκλειστα βλέφαρα τὸν κύτταζε προσεκτικά, καὶ παρακολουθοῦσε μὲ ἐνδιαφέρον τὴν ἔκφρασι τοῦ προσώπου του, καθὼς ἦταν σκυμμένο ἀπὸ πάνω της. Εἶχε τόσο συμπαθητικά, τόσο γοητευτικὰ χαρακτηριστικὰ τὸ ὠχρὸ πρόσωπό του, καὶ μιὰ ἔκφρασι τόσο ὑπερήφανη καὶ τόσο ὀνειροπόλο, ὥστε ἡ Ρίτα ἔμεινε ἔκθαμβη.

— Φθάνει! εἶπε ἄξαφνα διακόπτοντας τὸν χορό. Ὁ γραμματεύς μου θὰ σᾶς κάνῃ ἕνα συμφωνητικὸ γιὰ δυὸ μῆνες μὲ 125 φράγκα τὴν ἡμέρα. Ὠρεβουάρ, κύριε!

Ὄρθιος κι' εὐθυτενὴς μπροστά της, χωρὶς νὰ δείχνῃ καμμιὰ στενοχώρια, ἐκεῖνος ἀποκρίθηκε χαμηλόφωνα.

— Εἶχα ἐλπίσει, κυρία, ὅτι θὰ μοῦ δίνατε μεγαλείτερο μισθό. Δὲν θὰ ἦταν δυνατόν...

Ἡ Ρίτα Λυμπουᾶ ἔγινε κατακόκκινη, ἀπ' τὸν θυμό της. Πῶς! Ὁ ἀρχάριος ἐκεῖνος νέος ἀντὶ νὰ εἶνε ἐνθουσιασμένος ποὺ καταδεχόταν νὰ τὸν προσλάβῃ στὸν θίασό της, ἐτολμοῦσε νὰ φέρῃ καὶ ἀντιρρήσεις!... Τὸν ἐκύτταξε κατάματα μὲ ἔκφρασι ὅσο μποροῦσε πιὸ ἐχθρικὴ καὶ πιὸ προσβλητική.

— Σᾶς δίνω, κύριε, τοῦ εἶπε ἀπότομα, ὅ,τι πέρνουν καὶ οἱ ἄλλοι συναδέλφοι σας. Ἔπρεπε σὰν ἀρχάριος νὰ εἴσαστε εὐχαριστημένος. Ἂν τυχὸν πάλι θέλετε περισσότερα... εἶνε δικαίωμά σας νὰ μὴν δεχθῆτε.

Ἐκεῖνος ἔρριξε ἕνα βλέμμα παράξενο στὴν Ρίτα. Ἔπειτα, ὑπερήφανος πάντοτε καὶ χωρὶς νὰ καταδεχθῇ νὰ προφέρῃ οὔτε λέξι, πῆρε τὸ συμφωνητικὸ ποὺ εἶχε ἑτοιμάσει ἐν τῷ μεταξὺ στὴν γραφομηχανὴ ὁ γραμματεύς, τὸ ὑπόγραψε, χαιρέτησε κατόπιν ψυχρὰ καὶ ἔφυγε.

— Εἶδες τί πόζα καὶ τί τουπὲ ποὺ σοῦχει! εἶπε ἡ Ρίτα στὸν μικρόσωμον ἄγγλο πιανίστα ποὺ εἶχε συνοδεύσει στὸ πιάνο τὸν χορό. Ἔννοια σου καὶ θὰ καλοπεράσῃ μαζύ μας!

Καὶ ἐνδομύχως συνεχάρη τὸν ἑαυτό της, γιατὶ δὲν τὸν εἶχε προσλάβει ὡς ἀντικαταστάτη τοῦ Πῶλ.

Ἐκείνη τὴν στιγμὴ μπῆκε μέσα καὶ ὁ Φρομέ, ὁ ρεζισσὲρ τοῦ μοῦζικ-χώλλ.

— Ξέρετε, εἶπε στὴν Ρίτα, ὁ πράκτωρ ποὺ μοῦ τὸν ἔστειλε, μοῦ εἶπε ὅτι εἶνε ἀπὸ οἰκογένεια μεγάλη καὶ πλούσια καὶ ὅτι θέλει νὰ κάνῃ τὸν ἐξ ἐπαγγέλματος χορευτὴ ἔτσι «γιὰ νὰ διασκεδάσῃ».

— Σὲ λίγον καιρό, θὰ ὑποσκελίσῃ τὸν Πῶλ καὶ ἔτσι ὁ ἀνυπόφορος αὐτὸς ἀμερικανὸς θὰ πεθάνῃ τῆς πείνας! πρόσθεσε ὁ μικρόσωμος πιανίστας.

Ἡ πληροφορία ἐκείνη ἔκανε ἀκόμη πιὸ ἀντιπαθητικὸν στὴν Ρίτα τὸν ἄγνωστο χορευτή. Εἶχε συναντήσει μεγάλες δυσκολίες στὶς ἀρχὲς τοῦ σταδίου του καὶ εἶχε ὑποφέρει τὰ πάνδεινα. Γι' αὐτὸ δὲν μποροῦσε νὰ χωνέψῃ τὸν ἀριστοκράτη ἐκεῖνον ποὺ «ἔτσι γιὰ νὰ διασκεδάσῃ» ἐννοοῦσε νὰ μπῇ στὸ μοῦζικ-χώλλ καὶ νὰ κόψῃ τὸ ψωμὶ τῶν ἐξ ἐπαγγέλματος χορευτῶν.

Οὔτε ξανασυλλογίσθηκε τὴν ἄλλη μέρα τὸν ἄγνωστο χορευτή. Μόνο τὸ βράδυ, τὴν ὥρα ποὺ ἔπεφτε νὰ κοιμηθῇ τὸν ξαναθυμήθηκε.

— Θὰ καλοπεράσῃ μαζύ μου αὐτὸς ὁ παληοφασουλῆς. Θὰ τοῦ τρίψω τὴν μούρη ἐγὼ καὶ θὰ τὸν κάνω νὰ κατεβάσῃ τὴν μύτη του!

Καὶ κοιμήθηκε ἀποφασισμένη νὰ τὸν τιμωρήσῃ.

Ἔπειτα πέρασαν τρεῖς μῆνες. Ἡ ἐπιθεώρησις «Ἡ Ρίτα καὶ οἱ φίλοι της» σημείωσε θριαμβευτικὴ ἐπιτυχία καὶ παιζόταν συνεχῶς μὲ ἄγριες πιένες. Διάφοροι θεατρῶναι τοῦ Λονδίνου, τοῦ Βερολίνου καὶ τῆς Βιέννης εἶχαν προσκαλέσει τὴν Ρίτα νὰ κάνῃ μὲ τὸν θίασό της μιὰ τουρνὲ γιὰ νὰ παίξῃ τὴν ἐπιθεώρησί της στὰ θέατρά τους. Φυσικὰ ὁ Τσάρλι, ὁ ἄγνωστος χορευτὴς ἐξακολουθοῦσε ν' ἀνήκῃ στὸν θίασο. Ἡ Ρίτα τοῦ εἶχε ἀνανεώσει τὸ συμβόλαιο μὲ κάποια μικρὴ αὔξησι τοῦ μισθοῦ καὶ τὸν εἶχε ἀγκαζάρει καὶ γιὰ τὴν τουρνέ. Σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα ὁ Τσάρλι δὲν ἔκανε καμμιὰ προσπάθεια νὰ προσεγγίσῃ οὔτε τὴν Ρίτα, οὔτε τοὺς ἄλλους ἠθοποιοὺς τοῦ θιάσου. Ἔφθανε πάντοτε στὸ θέατρο λίγα μόλις λεπτὰ τῆς ὥρας προτοῦ ἀρχίσει τὴν ἐργασία του, στὴν ὁποία ἦταν τακτικὸς καὶ ἄμεμπτος καὶ ἔφευγε πάντοτε ἀμέσως μόλις τελείωνε ἡ παράστασις. Ἀπέφευγε ν' ἀναμιγνύεται στὶς συνομιλίες καὶ στὸ κουτσομπολιό. Ποτέ του δὲν εἶχε ἀπευθύνει οὔτε μιὰ λέξι στὴν Ρίτα, ἡ ὁποία, ἄλλως τε μόλις τὸν ἔβλεπε ἀπὸ μακρυά, γύριζε τὸ πρόσωπό της ἀλλοῦ καὶ ἔκανε πὼς δὲν τὸν ἔβλεπε. Παρὰ τὴν ἐπιδεικτικὴ ὅμως ἐκείνη ἀδιαφορία τὸν συλλογιζόταν πολὺ περισσότερο ἀπὸ ὅσο ἔδειχνε. Καί, ὅταν κάθε βράδυ, στὴν παράστασι περνοῦσε ἀπ' τὸν ἕνα στὸν ἄλλον ἀπ' τοὺς δέκα χορευτάς της καὶ ἔφθανε τέλος στὸν Τσάρλι ἔννοιωθε μιὰ ἄπειρη εὐχαρίστησι νὰ χορεύῃ μαζύ του καὶ τῆς ἐρχότανε διάθεσις νὰ τοῦ κάνῃ κάτι ποὺ νὰ τὸν πειράζῃ. Θάψιχνε νὰ βρῇ ἕναν τρόπο ποὺ νὰ τὸν ἀναγκάσῃ νὰ διακόψῃ τὴν ἐπίμονη σιωπή του, νὰ βγῇ ἔξω ἀπὸ τὰ ὅρια τοῦ τυπικοῦ σεβασμοῦ ποὺ τῆς ἔδειχνε. Ὁ Φρομὲ εἶχε δίκηο: Ὁ Τσάρλι φαινόταν πὼς ἦταν παιδὶ ἀπὸ μεγάλη οἰκογένεια. Τὸ φανέρωναν οἱ τρόποι του, ἡ κινήσεις του, ἡ συμπεριφορά του, ὁ «ἀέρας» του, τὸ ντύσιμό του. Ὅλα τέλος πάντων. Καὶ ἕνα ἐπίμονο ἐρώτημα γεννιόταν διαρκῶς στὸν νοῦ τῆς Ρίτας: Ποιὸς ἦταν ὁ λόγος ποὺ εἶχε ἀναγκάσει αὐτὸν τὸν πλούσιο, τὸν ἀριστοκράτη νὰ κάνῃ τὸν ἐξ ἐπαγγέλματος χορευτὴ μὲ διακόσια φράγκα τὴν βραδυά;

Τέλος ἔφθασε ἡ ἐποχὴ τῆς τουρνέ. Ὁ θίασος τῆς Ρίτας πῆγε πρῶτα πρῶτα στὴν Βιέννη.

Τὴν ἑπομένη τῆς ἀφίξεώς τους στὴν αὐστριακὴ πρωτεύουσα, ὁ ρεζισσὲρ τοῦ θεάτρου μπῆκε ξαφνικὰ πρωῒ-πρωῒ στὸ διαμέρισμα τῆς Ρίτας Λυμπουᾶ.

— Ξέρετε; τῆς εἶπε, ὁ Τσάρλι εἶνε ἄρρωστος. Μόλις κατεβήκαμε χθὲς τὸ βράδυ ἀπ' τὸ τραῖνο τοῦ ἦρθε μιὰ ξαφνικὴ λιποθυμία καὶ ὅταν φθάσαμε στὸ ξενοδοχεῖο ἔπεσε στὸ κρεββάτι καὶ ζήτησε γιατρό. Ὁ γιατρὸς ποὺ τὸν εἶδε εἶπε πὼς ἔχει δυνατὴ γρίππη καὶ ὅτι γιὰ μερικὲς μέρες δὲν θὰ μπορέσῃ νὰ παίξῃ. Πρέπει νὰ βροῦμε ἄνθρωπο νὰ τὸν ἀντικαταστήσουμε γι' ἀπόψε.

— Θὰ πάω μόνη μου νὰ ἰδῶ τί ἔχει, εἶπε μὲ ξαφνικὴ ἀπόφασι ἡ Ρίτα κι' ἑτοιμάσθηκε νὰ ντυθῇ.

— Ἀδύνατον! τὴν διέκοψε ὁ Φρομέ. Δὲν θέλει νὰ ἐπιτρέψῃ σὲ κανέναν νὰ μπῇ στὸ δωμάτιό του.

— Μπᾶ! Εἶμαι περίεργη νὰ ἰδῶ ἂν θὰ τολμήσῃ νὰ μὲ πετάξῃ ἔξω, εἶπε ἡ θιασαρχίνα.

Καὶ μὲ μιὰ πυρετώδη νευρικότητα ντύθηκε γρήγορα γρήγορα κι' ἔφυγε.

Σὲ λίγο χτυποῦσε στὴν πόρτα τοῦ χορευτοῦ της.

— Ποιός εἶνε; ἀκούσθηκε ἀπὸ μέσα ἀσθενικὴ ἡ φωνὴ τοῦ Τσάρλι.

— Ἐγώ. Ἡ Ρίτα Λυμπουᾶ.

Δὲν ἄκουσε νὰ τῆς ἀπαντήσουν τίποτε. Ἄνοιξε καὶ μπῆκε μέσα. Ὁ Τσάρλι εἶχε σκεπασθῇ ὁλόκληρος ὡς τὸ πηγοῦνι.

Ἡ Ρίτα περιέφερε τὸ βλέμμα της ἐδῶ κι' ἐκεῖ μέσα στὸ μισοσκότεινο δωμάτιο. Εἶδε μιὰ φτώχεια ποὺ τῆς ἔκανε κατάπληξι. Ὅλες-ὅλες ἡ ἀποσκευὲς τοῦ Τσάρλι ἦταν μιὰ μικρὴ δερμάτινη βαλίτσα ποὺ ἦταν μισανοιχτὴ σὲ μιὰ γωνιά. Περίεργη ἡ Ρίτα κύτταξε μέσα καὶ εἶδε πὼς δὲν περιεῖχε τίποτε ἄλλο παρὰ τὸ σμόκιν του, ἕνα κοστοῦμι περιπάτου, δυὸ κολλαριστὰ πουκάμισα, βοῦρτσα, τσατσάρα, μιὰ γραβάτα καὶ τίποτε, μὰ ἀπολύτως τίποτε ἄλλο. Οὔτε ἕνα μπουκάλι μὲ ἄρωμα, οὔτε πομμάδα, οὔτε πούδρα, οὔτε ἕνα σημάδι πλούτου ἢ καὶ ἁπλῆς ἀνέσεως. Μόνο τὰ ἀπολύτως ἀπαραίτητα. Μέσ' στὴν λεκάνη τοῦ λαβομάνου βρισκόντουσαν βουτηγμένα στὸ νερό, τὸ γεμᾶτο σαπουνάδα, μερικὰ μανδήλια, δυὸ ζευγάρια κάλτσες καὶ τέσσερα κολλάρα. Φαίνεται πὼς ὁ Τσάρλι ἔπλενε μόνος του καὶ ὅτι ἡ ἐπίσκεψις τῆς θιασαρχίνας τοῦ διέκοψε τὴν ἐργασία. Τὸ θέαμα ἐκεῖνο ἐτάραξε τὴν Ρίτα, καὶ τὴν ἔκανε νὰ σταθῇ ἄφωνη μὴ ξέροντας τί νὰ πῇ καὶ τί νὰ κάνῃ. Σχεδὸν ἔτρεμε. Ὥστε αὐτὸς ἦταν ὁ πλούσιος ἀριστοκράτης, ὁ κηφῆνας, ποὺ ἔκανε τὸν ἐξ ἐπαγγέλματος χορευτὴ «ἔτσι γιὰ νὰ διασκεδάσῃ καὶ νὰ βρῇ μιὰ ἀσχολία»; Τῆς ἐρχόνταν δάκρυα στὰ μάτια. Πλησίασε στὸ κρεββάτι, ἔπιασε σφιχτὰ τὸ χέρι τοῦ νέου ποὺ ἔκαιγε ἀπ' τὸν πυρετὸ καὶ ποὺ προσπαθοῦσε ν' ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὸ σφιξιμό της καὶ εἶδε ὅτι τὸ μπράτσο ἐκεῖνο ἦτο γυμνό. Ἀνασήκωσε λίγο τὸ σκέπασμα καὶ εἶδε πὼς ὁ Τσάρλι δὲν φοροῦσε οὔτε πυζάμα, οὔτε καὶ πουκάμισο.

Τότε ἐκεῖνος γύρισε τὸ πρόσωπό του καὶ τὰ μάτια του γεμάτα ἀγωνία καὶ ἱκεσία, καρφώθηκαν ἐπάνω της:

— Μὲ συγχωρεῖτε γιά... γιὰ τὴν κατάστασι ποὺ μὲ βρίσκετε.

— Ἐγώ, σᾶς ζητῶ συγγνώμην γιὰ τὴν ἀδιάκριτη καὶ ἄκαιρη ἐπίσκεψί μου, εἶπε ἡ Ρίτα μὲ φωνὴ βραχνὴ ἀπ' τὴν συγκίνησι. Ἀλλὰ καλύτερα ποὺ ἦρθαν τὰ πράγματα ἔτσι. Σᾶς παρακαλῶ, πέστε μου τὴν ἀλήθεια, μιλῆστε μου, ἀνοῖξτε μου τὴν καρδιά σας... σάν... σὰν νἆμουν ἀδελφή σας... πέστε μου...

Καὶ τὸ χέρι της ἐχάϊδεψε τὸ μέτωπό του σπασμωδικά, τρέμοντας.

Ξαφνικὰ εἶχαν νοιώσει καὶ οἱ δυὸ μιὰ μεγάλη οἰκειότητα μεταξύ τους, σὰν νὰ γνωριζόνταν ἀπὸ μικρὰ παιδιά. Καὶ ὁ Τσάρλι τῆς διηγήθηκε ὅλη τὴν ἱστορία του. Ἦταν πραγματικῶς ἀπὸ μεγάλη καὶ πλουσία οἰκογένεια. Ἀλλὰ ὁ πατέρας του εἶχε καταστραφῇ ἐντελῶς καὶ τοὺς ἄφησε κυριολεκτικῶς στὸν δρόμο, αὐτόν, τὴν μητέρα του καὶ τὶς ἀδελφές του. Γι' αὐτὸ εἶχε γίνει ἐξ ἐπαγγέλματος χορευτής. Ὅλον σχεδὸν τὸν μισθό του τὸν ἔστελνε στὴν μητέρα του κι' αὐτὸς δὲν κρατοῦσε παρὰ μόνον ὅσο γιὰ νὰ τρώῃ φτωχικά. Δὲν τοῦ ἔμεναν λεφτὰ οὔτε γιὰ τὰ πλυστικά.

— Καϋμένε μου!... εἶπε μὲ μιὰ ἄπειρη καὶ ἀνέκφραστη στοργὴ ἡ Ρίτα. Κι' ἐγὼ ποὺ σὲ εἶχα παρεξηγήσει... Εὐτυχῶς... Εὐτυχῶς ποὺ ἦρθαν ἔτσι τὰ πράγματα.

Ἀπ' τὴν στιγμὴ ἐκείνη δὲν ἀπομακρύνθηκε καθόλου ἀπ' τὸ προσκέφαλό του ἕως ὅτου ἔγινε καλά, ἔπειτα ἀπὸ δυὸ μέρες.

Συγχρόνως τὸ ἴδιο βράδυ τοῦ ἔκανε ἕνα νέο συμφωνητικὸ μὲ τετρακόσια φράγκα τὴν βραδυά.

Ἔπειτα ἀπὸ ἕναν μῆνα, ποὺ ὁ θίασος γύρισε στὸ Παρίσι, ἡ Ρίτα ἐπρόβαρε τὴ νέα ἐπιθεώρησι μὲ τὴν ὁποία θὰ ἔκανε τὴν ἐπανεμφάνισί της. Ἀλλὰ ὁ χορευτής της δὲν ἦταν πειὰ ὁ ματαιόδοξος Ἀμερικανὸς Πῶλ. Ἦταν ὁ Τσάρλι ποὺ τὸν εἶχε ἀντικαταστήσει μὲ μισθὸ 1.000 φράγκα τὴν βραδυά...

I. BRUNO RUBY

ΠΟΙΟΝ ΝΑ ΠΡΩΤΟΚΛΑΨΗ!!

Μιὰ γυναῖκα εἶχε τὴν ἀτυχία νὰ χάσῃ συγχρόνως τὸν σύζυγόν της, τὸ γαϊδαρό της, καὶ τὸ χοῖρο της. Ἀφοῦ ἔβαλε καὶ τοὺς τρεῖς μακαρίτες κατὰ σειρὰ στὴν αὐλή της, ἄρχισε νὰ τοὺς μοιρολογῇ:

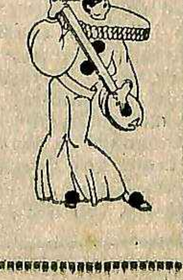

Ἄντρα γουρούνι,
[γάϊδαρ ε.... μὰ ποιὸν νὰ πρωτοκλάψω!
Ἂς κλάψω σένα
[γάϊδαρε ποὺ μοὔφερνες τὰ ξύλα.

Τί εἰλικρίνεια ἀλήθεια...

ΙΤΑΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΗΣ ΡΙΑ RIMINI

Η ΑΜΦΙΒΟΛΙΑ

Κάθε πρωῒ ἡ Μποκατόρτα τὸν συνώδευε ὥς στὴ γωνία τῆς πλατείας, δίπλα στὸ μαγαζάκι τῆς μανάβισσας καὶ ἀπέναντι στὸ ἑστιατόριο «ὁ Κάπρος». Καὶ ἔμενε ἐκεῖ ὥσπου νὰ νυχτώσῃ, μὲ τὸ χέρι ἁπλωμένο ζητῶντας ἐλεημοσύνη. Πάντα ὁ σὸρ Τσέκιο, ὁ ξενοδόχος τοῦ πήγαινε ἕνα πιάτο γεμᾶτο φαγητὸ ποὺ ἦταν συνήθως λαχανόσουπα.

— Φάε, γέρο Ὄρμπο, νὰ ξανανειώσῃς, τοῦ ἔλεγε μὲ καλοσύνη.

Ἔτσι ὁ γέρο Ὄρμπο ζοῦσε μὲ τὴν ἐλεημοσύνη τῶν ἄλλων.

Ἦταν ἀρκετὸς καιρὸς ποὺ δὲν ἔβλεπε πειά. Εἶχε ἀρχίσει νὰ χάνῃ σιγὰ-σιγὰ τὸ φῶς τῶν ματιῶν του, ὥσπου στὸ τέλος ἦρθε μιὰ μέρα ποὺ δὲν ἔβλεπε καθόλου.... «Τί σκληρὸ πρᾶγμα ποὺ εἶνε ἡ τύφλα, ἔλεγε κάθε τόσο μέσα του. Ἂν εἶχα τοὐλάχιστον τὴ γυναῖκα μου, ἢ τὴν κόρη μου!». Καὶ ἡ ἀνάμνησις τῶν δύο ἐκείνων πλασμάτων ἔκανε τὴν ψυχή του νὰ ὑποφέρῃ βαθειά. Ἡ γυναῖκα του εἶχε πεθάνει... καὶ ἡ κόρη του τοῦ εἶχε φύγει. Ἔτσι τοὐλάχιστον ἔλεγε ὁ ἴδιος στοὺς ἄλλους καὶ σιγὰ-σιγὰ μὲ τὸν καιρὸ κόντευε νὰ τὸ πιστέψῃ κι' ὁ ἴδιος. Μέσ' ἀπὸ τὸ βάθος τῆς ψυχῆς του ὅμως μιὰ βαρειά, σκληρὴ φωνὴ τοῦ φώναζε κάθε τόσο: «Ὄχι, δὲν σοῦ ἔφυγε ἐκείνη. Ἐσὺ τὴν ἐδίωξες μόνος σου. Ἐσὺ τὴν πέταξες ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα σου. Μοναχός σου ἐδίωξες τὴν μοναχοκόρη σου, τὴν χαρὰ τῆς ζωῆς σου. Γι' αὐτὸ δικαίως τιμωρεῖσαι καὶ βασανίζεσαι ἔρημος καὶ ἀπόκληρος, μέσα σ' ἕνα αἰώνιο, ἀδιάκοπο μαρτύριο». Καὶ πραγματικῶς ἀπὸ τὴν ἡμέρα ἐκείνη ποὺ ἐδίωξε τὴν κόρη του τὴν Τόρα, ἡ ψυχή του δὲν μποροῦσε νὰ βρῇ ἡσυχία. Ἀπ' τὴν ὑπερβολικὴ του λύπη εἶχε παραμελήσει τὶς δουλειές του, ὥσπου καταστράφηκε οἰκονομικῶς καὶ ἔμεινε στὸν δρόμο. Δὲν εἶχε τὸν νοῦ του σὲ τίποτε. Μιὰ σκέψη τὸν ἐβασάνιζε ἐπίμονα: Πῶς νὰ βρῇ τὴν κόρη του, τὴν κορούλα του. Γύριζε ὁλημερὶς ἐδῶ κι' ἐκεῖ, μὲ τὰ μάτια του πεταμένα ἔξω ἀπὸ μιὰ ὑπερέντασι, κυτάζοντας προσεκτικὰ ὅλες τὶς γυναῖκες καὶ νοιώθοντας ἕνα δυνατὸ τίναγμα κάθε φορὰ ποὺ ἔβλεπε μιὰ σιλουέττα, ὅμοια μὲ τὴν δική της, κάθε φορὰ ποὺ ἄκουγε μιὰ φωνὴ μὲ τὸν δικό της τόνο. Ἴσως ἀπὸ τὴν ὑπερέντασι ἐκείνη τῶν ματιῶν εἶχε τυφλωθῇ.

Ἕνας ἀπ' τοὺς ἀδελφούς του τὸν εἶχε περιμαζέψει καὶ τοῦ εἶχε παραχωρήσει μιὰ καμαρούλα στὸ σπίτι του γιὰ νὰ μὴν πλανηέται στὸ πεζοδρόμιο. Ἀλλὰ ὁ τόπος δὲν τὸν χωροῦσε τὸν γέρο Ὄρμπο. Ἤθελε νὰ βρίσκεται στὸν δρόμο μὲ τὴν ἐλπίδα ὅτι κάποια μέρα θὰ συναντοῦσε τὴν Τορούλα του, ὅτι θἄκουγε τὴν φωνή της.

Καὶ ἡ Μποκατόρτα, ἡ γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ του τὸν ὡδηγοῦσε κάθε πρωῒ στὴν γωνιὰ τῆς πλατείας ὅπου ἐνῷ ζητοῦσε ἐλεημοσύνη παρακολουθοῦσε τὶς συνομιλίες τῶν διαβατῶν καὶ πρόσεχε τὸν τόνο τῆς φωνῆς τους.

Κάπου-κάπου ἄκουγε δυνατὲς φωνὲς καὶ μαλώματα ἀπ' τὸ ἀπέναντι ἑστιατόριο καὶ ἔννοιωθε νὰ σφίγγεται ἡ ψυχή του. Ἦταν ὁ σὸρ Τσέκιο ὁ ξενοδόχος ποὺ μάλωνε μὲ τὴν κόρη του, ἐπειδὴ ἦταν ἐρωτευμένη μ' ἕναν νέο ποὺ ἐκεῖνος δὲν τὸν ἤθελε. Θυμωμένος ὁ πατέρας τῆς φώναζε:

— Νὰ μὴ σὲ ξαναϊδῶ μαζύ του γιατὶ θὰ σὲ πετάξω ἔξω ἀπ' τὴν πόρτα.

— Πατέρα, δὲν ἔχεις δίκηο! τοῦ ἀπαντοῦσε ἤρεμα καὶ μὲ παρακλητικὸν τόνο ἐκείνη.

— Τίποτα. Δὲν θέλω οὔτε λέξι. Θὰ σὲ πετάξω στὸν δρόμο. Τ' ἀκοῦς;

Καὶ ὁ τυφλὸς γέρο Ὄρμπο φώναζε ἀπ' τὴν θέσι του μὲ τρεμουλιαστὴ φωνή.

— Μή, σὸρ Τσέκιο! Ὄχι στὸν δρόμο!.. Ὅτι ἄλλο θέλεις κάνε της, ἀλλὰ μὴν τὴν διώξῃς. Εἶνε κακό. Θὰ μετανοιώσῃς πικρά. Κάτι ξέρω ἐγὼ ποὺ στὸ λέω.

Καὶ ὁ τυφλὸς ἀναπολοῦσε μ' ἕνα ἀπαίσιο βάρος στὴν καρδιά του τὴν φρικτὴ ἐκείνη νύχτα ποὺ εἶχε πετάξει στὸν δρόμο τὴν Τόρα του, τὴν Τορούλα του. Πόσο μετάνοιωνε τώρα γιὰ τὴν σκληρότητά του ἐκείνη. Τώρα δὲν εἶχε ἄλλο πόθο παρὰ νὰ τὴν νοιώσῃ κοντά του, νὰ τὴν σφίξῃ στὴν πατρικὴ ἀγκαλιά του μὲ μιὰ ἄφατη ἀγαλλίασι κι' ὕστερα ἂς ξεψυχοῦσε! Τώρα τὰ χείλη του δὲν ἔκαναν τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ ψιθυρίζουν διαρκῶς τρεμουλιαστὰ τὸ ὄνομά της καὶ νὰ προφέρουν μιὰ σιγανή, μὰ θερμὴ παράκλησι πρὸς τὸν θεό, νὰ τοῦ τὴν ξαναδώσῃ.

Ἔτσι μαρτυρικὰ κυλοῦσε ἡ ζωὴ τοῦ γέρο Ὄρμπο, σὲ μιὰ ἀδιάκοπη ἀγωνία, σ' ἕνα διαρκὲς μαρτύριο τῆς ψυχῆς.

Ἔμενε ἐκεῖ ὥς ποὺ νὰ νυχτώσῃ...

. . . .

Ἕνα πρωῒ μόλις ἡ Μποκατόρτα τὸν παράτησε στὴν συνειθισμένη γωνία καὶ κάθησε στὸ σκαμνάκι του, μὲ τὸ καπέλλο ἀνάμεσα στὰ γόνατα του, ὁ γέρο τυφλὸς ἔνοιωσε μιὰ παράξενη ἀγωνία, κάτι σὰν ἕνα κακὸ προαίσθημα. Δὲν τὸν χωροῦσε ὁ τόπος. Οὔτε πρόσεχε στὶς πεντάρες ποὺ πετοῦσαν μέσα στὸ καπέλλο του οἱ διαβάτες.

Πέρασε ἔτσι κάμποσην ὥρα.

Σὲ μιὰ στιγμὴ ἄκουσε ζωηρὲς φωνὲς κοντά του. Ἦταν δυὸ γυναῖκες ποὺ λογομαχοῦσαν.

— Πρόσεξε καλά, ἔλεγε ἡ μιά, μὴ μοῦ ξελογιάζῃς τὸν ἄνδρα μου. Δὲν μὲ μέλει γιὰ τὸν ἑαυτό μου, ἀλλὰ μὲ μέλλει γιὰ τὰ παιδιά μου, γιὰ τὰ τρία ἀγγελούδια μου ποὺ οὔτε γυρίζει πειὰ νὰ τὰ κυτάξῃ.

— Κάνε μου τὴν χάρι καὶ ἄφησέ με ἥσυχη.

— Πρόσεξε καλά! Γιὰ τὰ παιδιά μου εἰμ' ἀποφασισμένη νὰ κάνω καὶ ἔγκλημα.

— Μὰ ποιὸς σοῦ πείραξε τὰ παιδιά σου;

— Ἐσύ! Ἐσὺ κι' αὐτός! Τ' ἀφίνει νηστικά. Δὲν φέρνει πειὰ φαῒ στὸ σπίτι γιατὶ ξοδεύει τὰ λεφτά του μαζύ σου.

— Κουταμάρες. Ἐγὼ δὲν ἔχω καμμιὰ σχέσι μὲ τὸν ἄνδρα σου.

— Ἀδιάντροπη! Τὴν Κυριακὴ ἤσασε μαζύ.

— Ψέμματα!

— Εἶνε ἀλήθεια! Ἔβαλα καὶ σᾶς πῆραν ἀπὸ πίσω!

— Αὐτὸ ποὺ κάνεις εἶνε πρόστυχο!

— Τὸ δικό σου εἶνε χίλιες φορὲς πιὸ πρόστυχο. Πέρνεις ἕναν πατέρα ἀπ' τὰ παιδιά του καὶ στερεῖς τὸ ψωμί τους γιὰ τὸ κέφι σου.

— Ἄφησέ με ἥσυχη σοῦ λέω!

— Ὄχι! Θὰ ξεκαθαρίσουμε τώρα τοὺς λογαριασμούς μας!

Ὁ τυφλὸς ἄκουγε μὲ προσοχὴ τὴν φιλονεικία ἐκείνη ποὺ εἶχε διασκεδάσει κάπως τὴν παράξενη ἀγωνία του. Δίπλα του ἡ σόρα Πετρούτζα, ἡ μανάβισσα ἔλεγε:

— Συνειθισμένοι καυγάδες μεταξὺ γυναικῶν. Ἡ πιὸ νέες καὶ πιὸ ὡραῖες πέρνουν τοὺς ἄνδρες ἐκείνων ποὺ ἄρχισαν νὰ γερνοῦν. Τί καλὰ ποὺ δὲν παντρεύτηκα ἐγώ.

Ξαφνικὰ ὅμως δυνατὲς στριγγὲς φωνὲς ἀντήχησαν.

— Ἄφησέ με! Μή! Λυπήσου με.

— Λυπήθηκες ἐσὺ ἐμένα καὶ τὰ παιδιά μου.

— Βοήθεια! Βοήθεια! Μὲ σκοτώνει!

— Νά! Γιὰ νὰ μάθῃς!... Νά κι' ἄλλη! Κι' ἄλλη ἀκόμη. Ἔτσι. Ψόφησε τώρα, κακοῦργα.

— Μητέρα μου! Μητέρα μου! πεθαίνω!

Ἕνας γδοῦπος ἀκούσθηκε, γδοῦπος σώματος ποὺ ἔπεφτε κι' ἔπειτα βήματα γυναικεῖα ποὺ ἀπομακρυνόντουσαν γρήγορα.

— Ὤ, Θεέ μου! φώναξε ὁ τυφλός. Αὐτὴ ἡ φωνή... αὐτὴ ἡ φωνή.

Ἔπειτα γυρίζοντας τὸ πρόσωπό του πρὸς τὴν μανάβισσα τῆς φώναξε μὲ φωνὴ ποὺ ἔτρεμε ἀπ' τὴν ἀγωνία:

— Σόρα Πετρούτζα, τί ἔγινε; Σόρα Πετρούτζα, δὲν μ' ἀκοῦς; Τί ἔγινε;

— Ἡ ἄλλη, τὴν χτύπησε μ' ἕνα ξυράφι.

— Ποιά εἶνε; πῶς τὴν λένε; πῶς εἶνε τὸ πρόσωπό της.

— Τί σὲ νοιάζει, γέρο Ὄρμπο;

— Μὲ νοιάζει, μὲ νοιάζει πολύ. Πές μου σὲ παρακαλῶ. Εἶν' ἡλικιωμένη; Ἔχει ψαρὰ μαλλιά.

— Ὄχι, εἶνε βαμμένα μὲ ὀξυζενέ.

— Ἔχει μιὰ κοτσίδα μακρυά; πές μου σὲ παρακαλῶ.

— Τὰ μαλλιά της εἶνε κομμένα.

— Ὄχι, ὄχι, δὲν εἶνε δυνατόν!... Δὲν εἶνε δυνατόν!... Γιὰ πέστε μου. Τὴν λένε Τόρα;

— Τὴν λένε Ρούσα.

— Μὰ αὐτὸ δὲν εἶνε ὄνομα. Εἶνε παρατσοῦκλι.

— Αὐτοῦ τοῦ εἴδους ἡ γυναῖκες δὲν ἔχουν ποτέ τους ὄνομα. Ὅλοι τὶς ξέρουν μὲ τὸ παρατσοῦκλι...

— Ὤ, Θεέ μου! Πῶς νὰ μάθω... Αὐτὴ ἡ φωνή... Εἶνε ἡ φωνή της. ψιθύριζε τρέμοντας ὁ γέρο τυφλός.

Καὶ μιὰ φρικτὴ ἀγωνία ἔκανε νὰ τρέμῃ συγκορμος.

— Γιὰ πέστε μου, Σόρα Πετρούτζα... Πέστε μου... κυττάξτε... ρωτῆστε..,

Ἀλλὰ κανένας δὲν ἐπρόσεχε πειὰ σ' αὐτόν. Ἄκουγε ποδοβολητὰ καὶ βοὴ ἀνθρώπων πρὸς τὸ μέρος τῆς τῆς συμπλοκῆς.

Δὲν μποροῦσε νὰ μείνῃ στὴ θέσι του. Σηκώθηκε τρέμοντας, ψαπατεύοντας τὸ κενό, χωρὶς κἂν νὰ πάρῃ τὸ ραβδί του, προχώρησε πρὸς τὸ μέρος τῆς βοῆς.

— Σταθῆτε!... Σταθῆτε!... Τόρα... Τορούλα μου! Ἀφῆστε με νὰ περάσω! φώναξε. Εἶμαι ὁ πατέρας της! Κόρη μου, κορούλα μου, γιατὶ δὲν μοῦ ἀπαντᾶς! Εἰμ' ἐγὼ ὁ πατέρας σου. Ποῦ εἶσαι, Τόρα μου;

Ἀλλὰ κανένας δὲν ἔδινε προσοχὴ σ' αὐτόν. Τοῦ κάκου προσπαθοῦσε ν' ἀνοίξῃ δίοδο καὶ νὰ φθάσῃ στὴ μέση τῆς συγκεντρώσεως.

— Ἀφῆστε με λοιπὸν σᾶς λέω νὰ περάσω, ὠλόλυζε μὲ λύσσα. Εἶμαι ὁ πατέρας της. Μὰ κάντε τόπο λοιπόν...

Κι' ὅλο προσπαθοῦσε νὰ προχωρήσῃ, ἀλλὰ ὅλοι οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι τὸν παραμέριζαν, τὸν ἔσπρωχναν πίσω καὶ δὲν τὸν ἄφιναν νὰ περάσῃ. Τὰ γεροντικὰ τρεμουλιάρικα χέρια του δὲν μποροῦσαν νὰ παραμερίσουν τὰ ρωμαλέα σώματά τους.

Καὶ ἦταν καταδικασμένος νὰ παλεύῃ μάταια καὶ ν' ἀκούῃ τὰ εἰρωνικὰ ἐπιφωνήματα ποὺ τοῦ ἔσχιζαν τὴν καρδιά.

— Κύττα τὸ αἷμα πῶς τρέχει!

— Τὴν ἔχει χτυπήσει ἄσχημα.

— Ἑφτὰ ξυραφιές.

— Ὤ, Θεέ μου! Τί νὰ κάνω; στέναζε ὁ τυφλός.

Ἀκούσθηκαν ποδοβολητὰ ἀλόγων καὶ ρόδες ἁμάξης, στὸ λιθόστρωτο. Ἔφερναν ἁμάξι γιὰ νὰ τὴν πάρουν καὶ νὰ τὴν πᾶνε στὸ νοσοκομεῖο.

— Μή! Σταθῆτε! Μὴν τὴν πέρνετε! φώναξε ἀπεγνωσμένα ὁ γέρο Ὄρμπο. Εἶνε ἡ κόρη μου, σᾶς λέω. Ἀφῆστε με νὰ πάω κοντά της.

Ἔννοιωσε νὰ τὸν σπρώχνουν δυνατὰ ὅλοι μαζὺ πρὸς τὰ πίσω καὶ κατάλαβε πὼς παραμέριζαν γιὰ ν' ἀφίσουν τόπο στ' ἄλογα καὶ στὸ ἁμάξι. Τότε ἀγωνίσθηκε, πάλεψε ὅπως μποροῦσε γιὰ νὰ μὴ τὸν παρασύρουν πίσω. Στὸ τέλος, βλέποντας πὼς δὲν μποροῦσε ν' ἀντισταθῇ, ξαπλώθηκε κάτω καὶ ἄφισε νὰ πατήσουν ἀπάνω του. Τί τὸν ἔννοιαζε τὴν στιγμὴ ἐκείνη γιὰ τὰ πατήματα καὶ γιὰ τοὺς πόνους. Τὸν βασάνιζε ὁ μεγάλος πόνος τῆς ἀμφιβολίας. Ἤθελε νὰ βεβαιωθῇ πὼς ἦταν ἡ Τόρα του, νὰ τὴν σφίξῃ στὴν ἀγκαλιά του, ἔστω καὶ γιὰ μιὰ στιγμή, τὴν τελευταία.

Σιγὰ-σιγὰ τὸ μέρος ἄδειασε. Ὅλοι εἶχαν παραμερίσει. Τότε ὁ γέρο Ὄρμπο σηκώθηκε καὶ κινήθηκε ψαπατεύοντας μὲ τὰ χέρια τὸν ἀέρα καὶ προσπαθῶντας μὲ μιὰ ὑπερέντασι ὅλων τῶν αἰσθήσεων νὰ μαντεύσῃ σὲ ποιὰ διεύθυνση βρισκόταν τὸ ἁμάξι καὶ ἡ πληγωμένη.

Σχεδὸν συγχρόνως ἄκουσε τὰ ποδοβολητὰ τῶν ἀλόγων. Τὸ ἁμάξι ξεκινοῦσε.

— Πρόσεχε ἁμαξᾶ! φώναξαν μερικοί. Θὰ πατήσῃς τὸν γέρο τυφλό.

Δυὸ τρεῖς φιλάνθρωποι ἔτρεξαν, ἄρπαξαν τὸν τυφλὸ καὶ τὸν τράβηξαν παράμερα. Ἐκεῖνος ἀγωνιζόταν ν' ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὸ σφιξιμό τους καὶ ν' ἁρπαχθῇ ἀπ' τὶς ρόδες τ' ἁμαξιοῦ. Δὲν μπόρεσε. Τὸ ἁμάξι ξεκίνησε καὶ ὁ γέρο Ὄρμπο, μὲ τὸν θάνατο στὴν καρδιά, ἄκουσε τὸν κρότο του ποὺ ἀπομακρυνόταν.

Σὲ λίγο ὁ κρότος του χάθηκε ἐντελῶς. Καὶ ὁ γέρο Ὄρμπο στάθηκε σὰν ἀπολιθωμένος ἐκεῖ καταμεσῆς τοῦ δρόμου, σχεδὸν ἀναίσθητος, μὴ ἔχοντας οὔτε τὴν δύναμι νὰ σωριασθῇ χάμω, καὶ μόνο τὰ χέρια του ἔμεναν τεντωμένα πρὸς τὰ ἐμπρὸς σὲ μιὰ μάταιη προσπάθεια ἐναγκαλισμοῦ.

— Τόρα, Τορούλα μου!... ψιθύριζαν τὰ χείλη του καὶ δάκρυα κύλησαν στὸ ἀόμματο πρόσωπό του.

ΡΙΑ RIMINI

Η ΠΕΡΙΦΗΜΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Η ΣΥΖΥΓΟΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΚΑΝΔΑΥΛΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ὁ Γύγης, ἀπὸ τὸ κατῶφλι τοῦ σπιτιοῦ του, τὸν παρακολούθησε μὲ τὰ μάτια, ὡς ὅτου χάθηκε μαζὶ μὲ τὴν ἀκολουθία του κάτω ἀπὸ τοὺς ἴσκιους ἑνὸς μονοπατιοῦ, ποὺ ἄρχιζε ἀπὸ τοὺς πρόποδες τοῦ βουνοῦ καὶ κατέληγε σὲ μιὰ γέφυρα στημένη στὸν Πακτωλό.

Τότε ὁ βοσκὸς ἀναστέναξε μὲ τὴ σειρά του.

— Τί ἔχεις λοιπόν; τὸν ἐρώτησε ἡ Νεμέα, ἡ ὁποία, στὸ πλευρὸ τοῦ συζύγου της εἶχε παρακολουθήσει κι' αὐτὴ μὲ τὸ βλέμμα της τὴν πορεία τοῦ βασιλιᾶ πρὸς τὴν πόλη.

Ὁ Γύγης ἀνεσκίρτησε καὶ φιλῶντας τὴ νέα γυναῖκα του (ὄχι στὸ μέτωπο, ὅπως ὁ Κάνδαυλος), τῆς ἀπάντησε:

— Δὲν ἔχω τίποτε... Τί θέλεις νὰ ἔχω; Σ' ἀγαπῶ...

Μὰ καθὼς πρόφερε τὰ λόγια αὐτά, ἀπαντῶντας στὴ Νεμέα, ὁ Γύγης ἔλεγε συγχρόνως μέσα του, σὰ ν' ἀπαντοῦσε σὲ μιὰ κρυφὴ του σκέψι:

— Ἆ! Ἂν ἤμουν ἐγὼ βασιλιᾶς, δὲν θἄμοιαζα καθόλου τοῦ Κανδαύλου... Ἐγώ, ἐκεῖνο ποὺ θὰ ἤθελα,...θὰ τὸ εἶχα!...

***

Ὕστερ' ἀπὸ ἕνα χρόνο μετὰ τὸ ἐπεισόδιο ποὺ διηγηθήκαμε παραπάνω καὶ τὸ ὁποῖο δὲν εἶνε παρὰ ἕνα εἶδος προλόγου στὴν ἱστορία μας, ξαναβρίσκουμε τὸ βασιλέα τῆς Λυδίας Κάνδαυλο, νὰ προχωρῇ πάλι πρὸς τὸ Τμῶλο, πηγαίνοντας στὸ σπίτι τοῦ Γύγη.

Τὴν πρώτη φορὰ εἴδαμε τὸν Κάνδαυλο νὰ πηγαίνῃ ὁλομόναχος στὸ σπίτι τοῦ βοσκοῦ του. Τώρα ὅμως ὁ Μεγαλειότατος βασιλεὺς τῆς Λυδίας συνοδεύεται ἀπὸ πολυάριθμη ἀκολουθία. Στὶς θυρίδες τοῦ μεγαλοπρεποῦς βασιλικοῦ φορείου, ποὺ τὸ κρατοῦν τέσσερες εὔρωστοι δοῦλοι καὶ μέσα στὸ ὁποῖο βρίσκεται ξαπλωμένος μὲ νωχέλεια ὁ βασιλεύς, κάθονται μερικοὶ εὐγενεῖς, πλούσια ντυμένοι, περιμένοντας τὴ στιγμὴ ποὺ ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης θὰ καταδεχθῇ νὰ τοὺς ἀπευθύνῃ μιὰ λέξη.

Καὶ δὲν εἶν' αὐτὸ ὅλο. Ἡ μεταβολὴ τὴν ὁποία βλέπει κανεὶς τώρα στὰ φερσίματα τοῦ βασιλέως Κανδαύλου, ἐπεκτείνεται καὶ στὸ πρόσωπό του. Εἴχαμε δεῖ πρὸ ἑνὸς ἔτους τὸν καλὸ αὐτὸ βασιλέα νὰ φθάνῃ μελαγχολικὸς στὸ σπίτι τοῦ Γύγη καὶ νὰ φεύγῃ κατόπιν ἀπ' αὐτὸ περίλυπος. Τώρα ὅμως τὸν βλέπουμε γελαστό, εὔθυμο, γεμᾶτο χαρά! Καί, ὅπως ἡ ὄψη του, ἔτσι κι' ὅλο του τὸ σῶμα φαίνεται ἀλλαγμένο. Εἶνε τώρα πιὸ παχὺς ἀπὸ ἄλλοτε, μὰ τὸ πάχος του τοῦ πηγαίνει καλὰ καὶ δὲν τὸν χαλάει διόλου.

Τί θαῦμα λοιπὸν συνέβη μέσα σ' αὐτοὺς τοὺς δώδεκα μῆνες ποὺ μετέβαλε τόσο τὸ βασιλέα Κάνδαυλο; Μήπως ἡ κυρία Θραγελία ἡ βασίλισσα μὲ τὸν αὐλό;...

Ἂς κάνουμε ὅμως ὑπομονὴ ἑνὸς λεπτοῦ καὶ ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης θὰ εὐδοκήσῃ νὰ μᾶς διηγηθῇ ὁ ἴδιος τὰ αἴτια τῆς μεταμορφώσεώς του.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἡ βασιλικὴ πομπὴ ἔφθασε στὸ ἄπλωμα τοῦ βουνοῦ, ὅπου ἦταν χτισμένη ἡ κατοικία τοῦ Γύγη.

Ὁ βασιλεὺς ἔκαν' ἕνα σημεῖο.

Οἱ δοῦλοι στάθηκαν καὶ μὲ μιὰ μόνη κίνηση, χωρὶς τραντάγματα, χωρὶς νὰ βιαστοῦν μὰ οὔτε καὶ νὰ ἀργήσουν, ἀπόθεσαν τὸ βασιλικὸ φορεῖο καταγῆς, σὲ λίγων βημάτων ἀπόσταση ἀπὸ τὸ σπίτι.

Οἱ φρουροὶ παρατάχθηκαν ἀμέσως κάτ' ἀπ' τὰ πλατάνια, καὶ οἱ εὐγενεῖς ἔτρεξαν πρὸς τὸ βασιλέα ποὺ εἶχε σηκωθεῖ ἐντωμεταξὺ ὄρθιος, περιμένοντας τὶς διαταγές του.

Ὁ βασιλιᾶς σκέφτηκε γιὰ μιὰ στιγμὴ καὶ ἔπειτα εἶπε:

— Θἄρθῆτε μαζί μου μέσα στὸ σπίτι, κύριοι;... Ναί... ὄχι... εἶν' ἀλήθεια ὅμως ὅτι δὲν σᾶς χρειάζομαι... Νὰ μὲ περιμένετε ἐδῶ! Οἱ εὐγενεῖς ὑποκλίθηκαν καὶ ὁ βασιλιᾶς μπῆκε μέσα στὸ σπίτι τοῦ Γύγη.

Ὅπως καὶ τὴν πρώτη φορά, πρὸ ἑνὸς χρόνου, οὔτ' ἕνας ὑπηρέτης δὲν ἔτρεξε νὰ τὸν προϋπαντήσῃ... Ὁ Κάνδαυλος χαμογέλασε καὶ σκέφτηκε: «Ἔ! ἔ! θἆταν ἀστεῖο νἄπιανα καὶ πάλι τὸ λεβέντη μου τὸ Γύγη νὰ φιλιέται μὲ τὴ γυναῖκα του...Γιατὶ ὄχι;..»

Καὶ ὁ βασιλεὺς ἔσπρωξε τὴν πόρτα τῆς τραπεζαρίας.

Τὸ τραπέζι ἦταν στρωμένο... μὰ ὑπῆρχε σ' αὐτὸ ἕνα μόνο σερβίτσιο...

— Μπᾶ! ψιθύρισε ὁ Κάνδαυλος, κάποιος ἀπὸ τοὺς δυὸ θὰ λείπῃ. Τόσο τὸ χειρότερο...

Καὶ λέγοντας τὰ λόγια αὐτὰ ἔσπρωξε μιὰ ἄλλη πόρτα—θυμᾶστε, τὴν πόρτα ἀπὸ τὴν ὁποία ἔμπαινε κανεὶς στὸ δωμάτιο, ὅπου, πρὸ ἑνὸς χρόνου, ὁ Γύγης κ' ἡ Νεμέα, μὴ περιμένοντας τὴ βασιλικὴ ἐπίσκεψη, ἄλλαζαν θερμότατα φιλιά.

***

Μέσα στὸ δωμάτιο αὐτὸ βρισκόταν τώρα μόνος ὁ Γύγης. Ἦταν σωριασμένος σὲ μιὰ γωνία, μὲ τοὺς ἀγκῶνες του ἀκουμπισμένους στὰ γόνατά του, μὲ τὸ κεφάλι του χωμένο μέσα στὰ χέρια του.

Δὲν ἄκουσε κἂν τὴν πόρτα ποὺ ἄνοιξε.

— Γύγη! φώναξε ὁ βασιλιᾶς.

Μιὰ μέρα ἡ Βακχὶς μαζὶ μὲ μερικὲς φιλενάδες της παραφύλαξε τὸ Γύγη...

Ὁ βοσκὸς τράβηξε τὰ χέρια του ἀπὸ τὸ πρόσωπό του, ποὺ φάνηκε τότε πὼς ἦταν πλημμυρισμένο δάκρυα, σηκώθηκε ὄρθιος καὶ εἶπε:

— Ἐσεῖς, Μεγαλειότατε... Συγχωρεῖτέ με..

— Γιατὶ κλαῖς;... Ἡ Νεμέα ποῦ εἶνε;

— Πέθανε, Μεγαλειότατε;...

— Πέθανε!.. Ὤ, μὰ τὸν Δία! τί εἶν' αὐτὸ ποὺ μοῦ ἀναγγέλλεις!.. Καὶ πότε πέθανε;

— Πρὸ ὀκτὼ ἡμερῶν...

— Ἀπὸ τί;

— Τὴ δάγκασε μιὰ ἔχιδνα...

— Ὤ!. Κ' ἐγὼ ποὺ... Εἶν' ἀλήθεια πολὺς καιρὸς ποὺ ἔχω νὰ σὲ ἰδῶ, Γύγη.

— Ναί, Μεγαλειότατε. Κοντεύει ἕνας χρόνος...

— Ναί, εἶν' ἀκριβῶς ἕνας χρόνος, φίλε μου... Μὰ δὲ φταίω ἐγώ!. Θὰ ἔμαθες ὅτι καὶ ἡ γυναῖκα μου ἡ Θραγελία...

— Τὸ ἔμαθα...

— Πέθανε κι' αὐτή... Οἱ Μοῖρες εὐδόκησαν ἐπὶ τέλους νὰ κόψουν τὸ νῆμα τῶν ἡμερῶν της... Χάσαμε κ' οἱ δυὸ τὶς γυναῖκες μας, μὰ τί διαφορὰ στὶς συνέπειες τοῦ χασίματος αὐτοῦ. Γιὰ σένα ὁ θάνατος τῆς γυναίκας σου, ἤτανε μιὰ μεγάλη θλίψις, ἐνῶ γιὰ μένα, ἤτανε μιὰ μεγάλη χαρά!.. Ὤ δὲν τὸ κρύβω, ναί, ἤτανε μιὰ μεγάλη χαρά! Μιὰ μεγάλη χαρὰ ποὺ τὴν ἔχω κλεισμένη στὴν ψυχή, γιατί, πρέπει νὰ ξέρῃς ὅτι στὸ παλάτι μου προσποιοῦμαι τὸ λυπημένο.. Κι' αὐτό, γιατὶ ἕνας βασιλεὺς πρέπει νὰ δίνῃ τὸ καλὸ παράδειγμα στοὺς ὑπηκόους του. Κ' ἐξ ἄλλου ἡ Θραγελία δὲν ἔχει κανένα λόγο νὰ μὲ μεμφθῇ ὅτι παραμέλησα τίποτε στὴν κηδεία της... Τὴν ἔθαψα μεγαλοπρεπῶς... Τὴν ἔθαψα μαζὶ μὲ τὸν αὐλό της... Ὤ, δὲν τὴν ἐχώρισα ἀπὸ τὸν αὐλό της.

»Καί,μετὰ ἕνα μῆνα—θὰ τὸ ξέρῃς κι' αὐτὸ βέβαια—ξαναπαντρέφτηκα... ἐπῆρα τὴν κόρη τοῦ βασιλέως τῆς Ἀβύδου... τὴ Νυσία. τὴν ὡραία Νυσία... Ἆ, τί καλὰ ποὺ ἔκανα... Αὐτὴ εἶνε γυναῖκα, αὐτὴ εἶνε βασίλισσα μιὰ φορά!. Καὶ δὲν εἶνε μόνο ὡραία.. Εἶν' ἔξυπνη καὶ ἀξιέραστη... Καὶ μὲ λατρεύει... Ὤ, ναὶ μὲ λατρεύει... Γι' αὐτὸ δὲν ξανάρθα ἄλλη φορὰ στὸ σπίτι σου, φίλε μου... Ἀπὸ ὀκτὼ μηνῶν ποὺ εἶμαι σύζυγος τῆς Νυσίας, δὲν ἔχω οὔτε μιὰ στιγμὴ διαθέσιμη... Εἶνε καταπληκτικὸ πῶς εἶνε ἀπασχολημένος κανεὶς ἅμα ζῇ εὐτυχισμένος... Ὡστόσο σήμερα τὸ πρωΐ, μοῦ ἦρθε ἡ ἰδέα νἄρθῶ νὰ σὲ ἰδῶ... Ἔνοιωθα μιὰ μεγάλη χαρὰ ποὺ θὰ μποροῦσα νὰ σοῦ πῶ ἐπιτέλους: «Ἆ, ἆ, ἀγαπητέ μου, δὲν εἶσαι ἐσὺ μόνος στὴ Λυδία εὐτυχισμένος μὲ τὴ γυναῖκα σου...» Θἄλεγα ἐπίσης καὶ στὴ φτωχὴ τὴ Νεμέα: «Ὡραία μου, δὲν εἶσαι σὺ μόνο ὡραία μέσα στὸ βασίλειό μου...

»Δυστυχισμένε Γύγη! Τί κακὴ ποὺ ἦταν ἡ ἔμπνευσίς μου αὐτή... Πιστεύω νὰ μὲ συγχωρέσεις γι' αὐτό...

— Σᾶς συγχωρῶ εὐχαρίστως, Μεγαλειότατε. Ἂν ἕνα πρᾶγμα μπορεῖ νὰ μὲ παρηγορήσῃ μέσα στὴ δυστυχία μου, εἶνε ἡ βεβαίωσή σας ὅτι εἶστε εὐτυχισμένος, ὅπως, ἄλλωστε, τὸ ἀξίζετε νὰ εἶστε...

— Σ' εὐχαριστῶ, φίλε μου... Εἶνε πολὺ εὐγενικὰ τὰ λόγια σου καὶ γιὰ νὰ σὲ ἀνταμείψω θὰ ἤθελα... Ναί, κάτι σκέπτομαι γιὰ σένα καὶ θὰ μοῦ ἦταν πολὺ εὔκολο νὰ σοῦ δείξω τὸ ἐνδιαφέρον μου, Γύγη...

— Ἐξηγηθῆτε, Μεγαλειότατε...

— Ἐν πρώτοις εἶσαι εὐχαριστημένος ἀπὸ τὸ ἐπάγγελμά σου ὡς βοσκοῦ; Ὄχι, ἔ; Θὰ στοιχημάτιζα μάλιστα ὅτι τώρα ποὺ ἔχασες τὴ Νεμέα, τὸ βουνό, ὅπου περπατοῦσες μαζί της, αὐτὸ τὸ σπίτι, ὅπου κατοικοῦσες μαζί της κι' αὐτὰ τὰ πρόβατα—τὰ πρόβατά μας—τὰ ὁποῖα ἔβοσκες μαζί της—δὲν ἔχουνε κανένα θέλγητρο γιὰ σένα, ἀφοῦ δὲν ἔχεις πειὰ κοντά σου τὴ Νεμέα.

»Λοιπόν, ἄκου: ἄφησε τὰ πρόβατά σου, τὸ σπίτι σου καὶ τὸ βουνὸ καὶ ἔλα μαζί μου στὶς Σάρδεις, στὸ παλάτι μου.. Ὁ μέγας οἰνοχόος μου εἶνε ἄρρωστος βαρειά..καὶ θὰ τὸν ἀντικαταστήσῃς ἐσύ.. Θὰ γίνῃς ἔτσι τυπικῶς ὑπηρέτης μου, μὰ μέσα στὴν καρδιά μου, θὰ σ' ἔχω γιὰ φίλο μου.. Ναί, φίλε μου, τρέφω μι' ἀληθινὴ στοργὴ πρὸς ἐσένα κι' αὐτό, γιατὶ μοῦ φαίνεται πὼς μοῦ ἔφερε τύχη πρὸ ἑνὸς ἔτους, ἀκούγοντας τὶς συζυγικές μου ἀτυχίες... Ἔ λοιπόν, τί σκέπτεσαι γιὰ τὴν πρότασή μου;

Ὁ Γύγης εἶχε γονατίσει μπρὸς στὰ πόδια τοῦ Κανδαύλου καὶ τοῦ εἶπε;

— Σκέπτομαι ὅτι εἶσθε ὁ πιὸ εὐγενὴς βασιλεὺς κι' ὁ πιὸ μεγαλόκαρδος ἄνθρωπος!...

— Τότε δέχεσαι;

— Μὲ μεγάλη μου εὐγνωμοσύνη μάλιστα!... Πραγματοποιεῖτε, παίρνοντάς με κοντά σας, τὸν πιὸ μεγάλο μου πόθο ἀπὸ τὸν καιρὸ ποὺ πέθανε ἡ Νεμέα: νὰ φύγω χωρὶς νὰ ξαναγυρίσω ποτὲ ἀπ' τὰ μέρη αὐτά...

— Ἔλα λοιπόν! Θὰ σὲ πάρω ἀμέσως μαζί μου, μεγάλε μου οἰνοχόε... Ἡ νέα σου ἐργασία δὲν θὰ σὲ κουράζει καθόλου... Καὶ θὰ ἀμείβεσαι πολὺ καλά: χίλια χρυσᾶ νομίσματα τὸ μῆνα.

— Ἂς μὴ μιλοῦμε γιὰ χρήματα, σᾶς ἱκετεύω, Μεγαλειότατε.

— Θὰ κάθεσαι στὸ παλάτι μου, θὰ ἔχῃς ἅρμα καὶ ἄλογα στὴ διάθεσή σου καὶ δούλους γιὰ νὰ σὲ ὑπηρετοῦν..

— Ὤ, Μεγαλειότατε, μὲ γεμίζετε ἀπὸ τιμές...

— Μὰ εἶνε πολὺ φυσικὰ αὐτά, γιατὶ σ' ἀγαπῶ.. Καὶ θὰ δῇς καὶ τὴ Νυσία μου, Γύγη... Δὲ σοῦ λέω παρὰ μόνο αὐτό: Θὰ δῇς καὶ τὴ Νυσία μου, τὸ στολίδι μου, τὸ διαμάντι μου, τὸ θησαυρό μου..

Ἀκουμπισμένος στὸν ὦμο τοῦ πρώην βοσκοῦ, ὁ Κάνδαυλος ξαναγύρισε στὸ ἄπλωμα τοῦ βουνοῦ ὅπου τὸν περίμενε ἡ ἀκολουθία του.

— Κύριοι, εἶπε μ' ἐπίσημο τόνο, σᾶς παρουσιάζω τὸ νέο μου ἀξιωματικό, τὸν μεγάλο μου οἰνοχόο, τὸν ἄρχοντα Γύγη!..

Οἱ εὐγενεῖς χαιρέτησαν μὲ βαθειὲς ὑποκλίσεις τὸν ἄρχοντα Γύγη.

Ὁ βασιλιᾶς μαζὶ μὲ τὸ Γύγη ἀνέβηκε πάλι ἀπάνω στὸ φορεῖο, τὸ ὁποῖο πῆραν στοὺς ὤμους τους μαζὶ οἱ δοῦλοι.

Καὶ ἡ ἀκολουθία ξαναπῆρε τὸ δρόμο τῶν Σάρδεων.

Σ' ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα, ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης δὲν ἔπαψε νὰ κουβεντιάζῃ οἰκειότατα μὲ τὸ μεγάλο του οἰνοχόο.

Μέγας οἰνοχόος!.. Κάτι καλύτερο ἀκόμα: φίλος τοῦ βασιλέως. Γιὰ ἕνα φιλόδοξο ἄνθρωπο σὰν τὸ Γύγη,τί μεγάλο πεδίο δράσεως.

Ἆ, δυστυχισμένη Νεμέα, τελείωσαν ὅλα πειά: τὰ δάκρυα ποὺ ἔχυνε λίγες στιγμὲς πρὶν ὁ σύζυγός σου, σκεπτόμενος ἐσένα, ἤσαν τὰ τελευταῖα. Τώρα πάει στὸ παλάτι... ἔχει ἄλλα πράγματα νὰ κάνῃ στὸ ἑξῆς παρὰ νὰ κλαίῃ ἐσένα.

***

Ἡ ἄφιξη τοῦ Γύγη στὴν αὐλὴ τῶν Σάρδεων προκάλεσε αἴσθηση, μιὰ αἴσθηση πολὺ εὐνοϊκὴ γι' αὐτόν. Ἦτανε νέος—μόλις εἰκοσιπέντε χρόνων—ὡραῖος καὶ ἀπὸ μεγάλη οἰκογένεια.. Ὁ βασιλεύς, ἐξ ἄλλου, τὸν ἐκτιμοῦσε καὶ τὸν ἀγαποῦσε ἐξαιρετικά... Ὅλοι ἐπιδίωκαν νὰ πιάσουν σχέσεις μαζί του.

Ἡ βασίλισσα ἡ ἴδια, κατόπιν ἰδιαιτέρων συστάσεων τοῦ συζύγου της, ἔκανε τὴν πιὸ χαριτωμένη ὑποδοχὴ στὸ μεγάλο οἰνοχόο τοῦ συζύγου της, γιατὶ κι' αὐτὴ εἶχε τὸ δικό της οἰνοχόο, ὁ ὁποῖος ἦταν γυναῖκα.. Ἦταν μιὰ μικροῦλα ἀπὸ τὴ Μυσία, χαριτωμένη καὶ προκλητικὴ ποὺ τὴν ἔλεγαν Βακχίδα. Μὲ τὴν πρώτη ματιὰ ποὺ ἔρριξε στὸν καινούργιο της συνάδελφο, χαμογέλασε καὶ εἶπε μέσα της: «Μοῦ ἀρέσει! Ἂν τοῦ ἀρέσω καὶ ἐγώ, γρήγορα θὰ ταιριάξουμε...»

Ὅσο γιὰ τὴ βασίλισσα, ὁ Κάνδαυλος δὲν τοῦ εἶχε πεῖ ὑπερβολές: ἦταν πράγματι τόσο ὡραία, ὅσο ἡ προκάτοχός της, ἡ Θραγελία ἦταν ἄσχημη.

Τὴν πρώτη μέρα, μετὰ τὴν ἀνάληψη τῶν νέων του καθηκόντων, ὁ Γύγης, ὕστερ' ἀπὸ τὸ δεῖπνο, εἶχε ἰδιαιτέρα συνομιλία μὲ τὸ βασιλέα, ὁ ὁποῖος τὸν ἐρώτησε θριαμβευτικά:

— Ἔ λοιπόν, Γύγη...

— Ὤ, Μεγαλειότατε, σᾶς συγχαίρω...

— Δὲν εἶνε στ' ἀλήθεια ὡραία ἡ Νυσία μου. (Ἀκολουθεῖ)

ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΞΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Η ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΧΕΡΙΩΝ

Ὁ διάσημος ψυχολόγος Βασίλντ, ἕνας ἀπ' τοὺς μεγαλειτέρους εἰς τὸ εἶδος του, κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια τῆς ζωῆς του εἶχε ἀρχίσει ν' ἀσχολῆται μὲ τὴν ψυχολογία τῶν χεριῶν. Ἐπίστευε, ἐπὶ τῇ βάσει σοβαρῶν δεδομένων καὶ πολυχρονίων μελετῶν, ὅτι ἡ διάπλασις τῶν χεριῶν φανερώνει τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἀνθρώπου. Τὸ ἴδιο ὑποστήριζε καὶ ὁ ντ' Ἀρπεντινίκ, ὁ ὁποῖος ἐπίσης εἶχε κάνει πολλὲς μελέτες σχετικῶς, καὶ ὁ ὁποῖος μάλιστα διαιροῦσε τὰ χέρια σὲ ἑπτὰ κατηγορίες.

Πρώτη εἶνε ἡ κατηγορία τοῦ συνειθισμένου ἢ «στοιχειώδους» ὅπως τὸ ὠνόμαζε ὁ ντ' Ἀρμπεντινίκ, χεριοῦ, τὸ ὁποῖο εἶνε πλατὺ καὶ σκληρό, μὲ δάχτυλα δυνατὰ καὶ μὲ παλάμη φαρδειὰ καὶ τραχειά. Εἶνε τὸ χέρι τῶν ἀνθρώπων οἱ ὁποῖοι κάνουν βαρειὲς χειρωνακτικὲς δουλειές. Ὅσοι ἔχουν τέτοια χέρια στεροῦνται σχεδὸν ἐντελῶς φαντασίας, σκέπτονται πολὺ λίγο καὶ ἔχουν χαρακτῆρα τραχύν. Τὸ χέρι αὐτὸ εἶνε σπάνιο στὴν Εὐρώπη, ἀντιθέτως δὲ συναντᾶται πολὺ στοὺς Ἀσιατικοὺς λαούς, στοὺς Λάπωνας καὶ γενικῶς στὶς ἀπολίτιστες φυλές.

Ἔπειτα ἔρχεται τὸ χέρι τῆς δράσεως, τὸ ὁποῖο διακρίνεται ἀπὸ τὰ φαρδειά του δάχτυλα ποὺ εἶνε στὶς ἄκρες πλατσουδερά. Τέτοιο χέρι ἔχουν οἱ μεγάλοι ἐπιχειρηματίαι, οἱ δραστήριοι καὶ ἐργατικοὶ ἄνθρωποι, ἐκεῖνοι δηλαδὴ ποὺ εἶνε ἐλάχιστα αἰσθηματικοὶ καὶ ὑπερβολικὰ θετικοί. Ἐπίσης τὸ χέρι αὐτὸ φανερώνει ἄνθρωπον πιστὸν στὸν ἔρωτα, μὲ ἀνεπτυγμένο ὑπερβολικὰ τὸ αἴσθημα τῆς οἰκογενειακῆς ἀγάπης καὶ μὲ μεγάλη διάθεσι γιὰ ἐπιστημονικὲς μελέτες. Ὁ τύπος αὐτὸς τοῦ χεριοῦ εἶνε συνηθέστερος στοὺς βορείους λαούς, Γερμανούς, Σκωτσέζους Ἄγγλους, Βέλγους καὶ Ἀμερικανούς. Στὴν ἀρχαιότητα ἦταν ὁ πιὸ συνηθισμένος τύπος χεριοῦ τῶν Ρωμαίων. «Εἶνε, λέγει ὁ ντ' Ἀρμπεντινίκ, τὸ χέρι ποὺ διοικεῖ καὶ ὁδηγεῖ τὸν κόσμο. Μπορεῖ νὰ πῇ κανεὶς ἴσως ὅτι τὸν ὁδηγεῖ ἄσχημα,ἀλλ' αὐτὸ εἶνε ἄλλο ζήτημα».

Τὸ χέρι μὲ τὰ ἐκλεπτυσμένα καὶ μυτερὰ δάχτυλα εἶνε τὸ κατ' ἐξοχὴν «καλλιτεχνικὸ» χέρι. Ἂν ἔχῃ παλάμη μετρίου σχήματος καὶ ἀντίχειρα μικρόν, φανερώνει κλίσιν πρὸς τὶς ὡραῖες τέχνες. Ἂν ἔχῃ ἀντίχειρα μεγάλον καὶ παλάμη φαρδειὰ καὶ μακρυά, φανερώνει κλίσεις πιὸ ὑλιστικές, δηλαδὴ προδιάθεσι γιὰ τὸ ἐμπόριο καὶ τὴν κατεργαριά. Ἂν πάλι τὸ χέρι εἶνε μεγάλο μὲ παχειὲς σάρκες καὶ μὲ πλατειὰ παλάμη, φανερώνει τὸν φιλήδονον ἄνθρωπο. Εἶνε τὸ χέρι ποὺ κυριαρχοῦσε στὴν Εὐρώπη στὸν 12ο καὶ τὸν 13ον αἰῶνα.

Τὸ «χρήσιμο» χέρι, ὅπως τὸ ἀποκαλεῖ ὁ ντ' Ἀρμπεντινίκ, εἶνε τετράγωνο καὶ γωνιῶδες. Φανερώνει ἀντίληψι μεθοδικὴ καὶ συστηματική καὶ εὐφυΐα μετρία. Εἶνε τὸ χέρι τῶν σοβαρῶν ἀνθρώπων στοὺς ὁποίους μπορεῖ κανεὶς νὰ ἔχῃ ἐμπιστοσύνη. Ἡ παλάμη του εἶνε μέτρια καὶ τὰ δάχτυλά του ὀζώδη, οὔτε μυτερὰ στὶς ἄκρες οὔτε πλατειά, ἀλλὰ τετράγωνα. Εἶνε τὸ χέρι τοῦ ἀστοῦ μᾶλλον παρὰ τοῦ χωρικοῦ, «τὸ χέρι ποὺ διηύθυνε τὴ Γαλλία στὸν 17ο αἰῶνα».

Ἔπειτα ἔρχεται τὸ «φιλοσοφικὸ χέρι», μὲ δάχτυλα φαρδειὰ καὶ ὀζώδη καὶ μὲ παλάμη πλατειὰ καὶ ἐλαστική. Ἡ ἄκρες τῶν δαχτύλων εἶνε ἐλαφρὰ κωνικές. Τὸ χέρι αὐτὸ φανερώνει ποιητικὸ αἴσθημα, διάθεσι πρὸς τὴν λογικὴ καὶ τοὺς ὑπολογισμούς, τὸ χέρι τοῦ ὀρθολογισμοῦ. Εἶνε τὸ χέρι τῶν ἀνθρώπων ποὺ ἐπεκράτησαν στὸν 18ο αἰῶνα καὶ ποὺ συνεζήτησαν τὰ φιλοσοφικὰ ζητήματα.

Τὸ σπανιώτερο ἀλλὰ καὶ τὸ ὡραιότερο εἶνε τὸ «ψυχικὸ χέρι». Εἶνε μικρὸ μὲ δάχτυλα λεπτά, στρογγυλὰ χωρὶς κόμβους, δάχτυλα ἁρμονικά. Εἶνε τὸ χαρακτηριστικὸ τῶν ἰδεολόγων καὶ τῶν ἰδεαλιστῶν, τὸ χέρι τῶν ἀποστόλων. «Τὸ χέρι αὐτὸ δὲν ἐπεκράτησε ποτὲ στὴν Εὐρώπη, οὔτε θὰ κυβερνήσῃ λαούς,» λέει ὁ Ἀρπεντινίκ.

Καὶ τέλος εἶνε τὸ «μικτὸ» χέρι ποὺ προσεγγίζει ἐν μέρει ὅλους τοὺς ἀνωτέρω τύπους χεριῶν χωρὶς ὅμως νὰ μοιάζῃ ἐντελῶς μὲ κανέναν ἀπ' αὐτούς. Τὸ χέρι αὐτὸ φανερώνει μῖγμα χαρακτῆρος.

ΟΙ ΤΟΥΡΚΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΣΕΙΣΜΟΙ

Οἱ Τοῦρκοι γιὰ νὰ ἐξηγήσουν τοὺς σεισμοὺς λένε, ὅτι ὁ Θεὸς ἐστερέωσε τὸν κόσμο ἀπάνω στὰ κέρατα ἑνὸς βοδιοῦ καὶ ὅταν ἡ γῆ σείεται ὁ σεισμὸς αὐτῆς γίνεται, γιατ' οἱ μύγες κάθονται στὰ αὐτιὰ τοῦ βοδιοῦ καὶ τὸ ἐρεθίζουν. Τὸ βόδι τότε τινάζεται γιὰ νὰ τὶς διώξῃ καὶ ἀπὸ τὸ τίναγμά του γίνεται ὁ σεισμός!

ΔΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ WILL'AM HOPE

Η ΑΝΝΙΚΑ

Ἐδῶ καὶ κάμποσα χρόνια—μᾶς εἶπε ὁ Τζὰκ Πέτερσον—εἶχα πάει μαζὺ με τοὺς θείους μου στὴν Ὀδησσὸ γιὰ ν' ἀγοράσω μὲ μιὰ μεγάλη ποσότητα σιτάρι.

Ἤμουν τότε μόλις δεκαοχτὼ χρονῶ, κ' ἐπειδὴ ἤμουν ἀκόμη πολὺ ζωηρὸς οἱ θεῖοι μου μοῦ εἶχαν συστήσει νὰ μὴν κάνω τρέλλες στὸ μέρος ποὺ ἐπισκεπτόμαστε γιατ' ἦταν ἐπικίνδυνο. Ἐγὼ ὅμως τοὺς εἶχα πῆ ὅτι κάθε φορὰ ποὺ ἔβγαινα μόνος μου ἔξω δὲν ἔπαιρνα μαζύ μου πολλὰ λεπτὰ καὶ ὅτι εἶχα πάντοτε ἐπάνω μου τὸ μεγαλοπρεπὲς μπράουνιγκ ποὺ μοῦ τὸ εἶχαν χαρίσει οἱ ἴδιοι προτοῦ φύγουμε ἀπὸ τὸ Λονδῖνο.

Ἤξεραν ἄλλωστε ὅτι ἤμουν πάρα πολὺ δυνατὸς σκοπευτής, γιατὶ τοὺς τὸ εἶχα ἀποδείξει κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ ταξειδιοῦ.

Ἐγύριζα λοιπὸν ἐδῶ κι' ἐκεῖ στὴν Ὀδησσό, ζητῶντας νὰ δῶ καινούργια πράγματα. Ἕνα βράδυ βρέθηκα τυχαίως σὲ μιὰ πλατεῖα ὅπου ἤτανε στημένες τέντες καὶ παράγκες μὲ λογῆς-λογῆς λαϊκὰ παιγνίδια.

Ἀκολουθῶντας τὴν κλίσι μου, ἐμπῆκα πρῶτα σ' ἕνα λαϊκὸ σκοπευτήριο ὅπου ἔρριξα μερικὲς σφαῖρες, ὅλες μὲ ἐπιτυχία. Ἔπειτα ἐπῆγα σ' ἕνα ἱπποδρόμιο, πολὺ πρωτόγονο καὶ πολὺ λαϊκό. Τὴ στιγμὴ ποὺ μπῆκα μέσα εἶδα ἀπάνω στὴ σκηνὴ μία νέα ἀκουμπισμένη σ' ἕνα ξύλο καὶ ἕνα σωρὸ μαχαίρια καρφωμένα γύρω ἀπὸ τὰ κατάμαυρα μαλλιά της.

Ἡ νέα αὐτὴ ἦταν ντυμένη σὰν τσιγγάνα, καὶ εἶχε θαυμάσια κάτασπρα μπράτσα καὶ λαιμό, ποὺ ἡ ἀσπράδα του ξεχώριζε ἀκόμη περισσότερο μέσα ἀπ' τὸ κόκκινο μεταξωτὸ φόρεμά της. Τὰ μαλλιά της ἦταν κατάμαυρα καὶ τὰ μάτια της ἀκόμη πιὸ μαῦρα, ἔλαμπαν περισσότερο ἀπὸ τὰ μαχαίρια ποὺ ὁ σύντροφός της—ἕνας ἄνδρας ὥριμος μὲ γένεια—τὰ πετοῦσε πρὸς τὴν διεύθυνσί της μὲ χέρι σταθερὸ κι' ἀποφασιστικὸ ἐξ ἀποστάσεως εἴκοσι μέτρων.

Τζιμ... τζιμ... τζιμ... τὰ μαχαίρια μὲ τὴν πλατεῖα κόψι ἔσχιζαν τὸν ἀέρα σὰν ἀχτῖνες φωτὸς καὶ ἐκαρφώνοντο μ' ἕναν ἦχο ὑπόκωφο ἐπάνω στὸ ξύλο, γύρω ἀπ' τὸ κεφάλι τῆς νέας. Στὸ τέλος ἡ κόρη ἅπλωνε τὸ χέρι της μὲ τὰ δάχτυλα ἀνοιχτὰ καὶ ὁ σύντροφός της πετοῦσε τότε τὰ τελευταῖα του μαχαίρια καὶ τὰ κάρφωνε μὲ καταπληκτικὴ ἀκρίβεια ἀνάμεσα στὰ δάχτυλά της...

Ἦταν ἕνα γύμνασμα ποὺ σὲ ἔκανε ν' ἀνατριχιάζῃς. Ἀλλὰ τὸ πιὸ παράξενο ἀπὸ ὅλα ἦταν ἡ ἠρεμία, ἡ ἀταραξία καὶ ἡ ἀδιαφορία ποὺ ἔδειχνε ἡ κόρη...

Ἦταν ὡραία καὶ θαρραλέα.

Ἔπειτα ἀπὸ τέσσερες μέρες—τὸ θυμᾶμαι καλὰ—μοῦ συνέβη μιὰ ἔκπληξις.

Ἐγύριζα στοὺς δρόμους τῆς Ὀδησσοῦ ὅταν εἶδα ξάφνα μιὰ κομψὴ καὶ εὐκίνητη γυναῖκα ποὺ περπατοῦσε μπρός μου.

Μιὰ δυνατὴ περιέργεια μὲ ἔκανε νὰ τὴν ἀκολουθήσω. Ἦταν ἐκείνη. Ἡ τσιγγάνα μὲ τὰ μαχαίρια... Φοροῦσε τώρα ἄλλο φόρεμα, μὰ αὐτὸ δὲ μ' ἐμπόδισε νὰ τὴν ἀναγνωρίσω.

Μὲ ἀνεγνώρισε κι' ἐκείνη καὶ ἀμέσως μοῦ ἅπλωσε τὸ χέρι γελαστή. Μὲ ἔκπληξι τὴν ἄκουσα νὰ ἀπαντάῃ ἀγγλικὰ στὶς φράσεις ποὺ τῆς ἀπηύθυνα ἐγὼ ρωσσικά.

Ἡ λεπτότης καὶ ἡ χάρις μὲ τὴν ὁποίαν ὡμιλοῦσε ἐδυνάμωσε τὴν συμπάθειά μου.

Τὴν παρακάλεσα νὰ καθήσουμε κάπου καὶ ἐκείνη ἐδέχθηκε πρόθυμα. Μπήκαμε τότε σ' ἕνα καφενεῖο, καθήσαμε δίπλα-δίπλα, καὶ εἴπαμε τόσα ὅσα ἐχρειαζόταν γιὰ νὰ γνωρισθοῦμε πιὸ καλά.

Ἦταν δεκάξη χρονῶν. Ὁ ἄνθρωπος μὲ τὰ γένεια ποὺ τῆς πετοῦσε τὰ μαχαίρια ἦταν ὁ πατέρας της. Μαζύ του, μοῦ εἶπε, ἐγύριζαν τὸν κόσμο ἀπὸ τὰ μικρά της χρόνια, κάνοντας πάντα τὴν ἴδια δουλειά.

Ἦταν Κιρκασία καὶ μουσουλμάνα, καθὼς μοῦ εἶπε. Ἐπίσης μοῦ ὡμολόγησε ὅτι τῆς ἤμουν πολὺ συμπαθητικός. Καί, γενικά, ἡ συνομιλία μας ἦταν τόσο εὐχάριστη καὶ στοὺς δυό μας ὥστε ἀποφασίσαμε νὰ τὴν συνεχίσουμε καὶ τὴν ἄλλη μέρα.

Καὶ ἔτσι ἐξακολουθήσαμε νὰ βλεπόμαστε τακτικά, κάθε βράδυ στὸ ἱπποδρόμιο καὶ κάθε ἀπόγευμα, σ' ἐκεῖνο τὸ ἥσυχο καφενεδάκι.

Στὴν δεκάτη μας συνάντησι ὅμως, καθὼς καθόμαστε στὸ καφενεῖο ἄνοιξε ξαφνικὰ ἡ πόρτα καὶ παρουσιάσθηκε μπροστά μας ὁ πατέρας της.

Εἶδα ἀμέσως ν' ἁπλώνεται στὸ πρόσωπο τῆς κυρίας μιὰ ἔκφρασις τρόμου. Ἀλλὰ δὲν ἐκουνήθηκε ἀπὸ τὴν θέσι της. Εἶπε μόνον στὸν πατέρα της μερικὰ λόγια σὲ μιὰ γλῶσσα ἀκατάληπτη σὲ μένα. Ἐκεῖνος ὅμως δὲν ἀποκρίθηκε τίποτε. Μᾶς ἐπλησίασε κουνῶντας τὸ κεφάλι του καὶ ἐκάθησε κοντά μας.

Παίρνοντας τότε ἐγὼ θάρρος προσπάθησα νὰ δικαιολογηθῶ.

Ἐκεῖνος ὅμως κούνησε πάλι τὸ κεφάλι του καὶ μοῦ ἀποκρίθηκε σὲ ἄπταιστη ἀγγλική.

— Ὄχι... ὄχι... δὲν θέλω καμμιὰ δικαιολογία.. Ξέρω καλὰ τὰ ἔθιμά σας ἐσᾶς τῶν Εὐρωπαίων.. Δὲ φταῖς ἐσύ... Ἐσεῖς ἔτσι συνηθίζετε.. Τὸ σφάλμα εἶνε τῆς κόρης μου καὶ αὐτὴ θὰ τὸ πληρώσῃ...

Προσπάθησα νὰ ὑπερασπίσω τὴν κόρη, νὰ τὴν δικαιολογήσω τοὐλάχιστον. Μὰ ὁ παράξενος ἐκεῖνος ἄνθρωπος μὲ κύτταξε μὲ ἕναν ἤρεμο θυμὸ ποὺ μὲ στενοχώρησε περισσότερο ἀπ' ὅτι θὰ μὲ στενοχωροῦσε ἡ πιὸ ἄγρια ἐπίθεσις. Μέσα στὰ μάτια του ἔλαμψε μιὰ δυνατὴ ἀστραπή, σὰν τὴν λάμψι τοῦ κεραυνοῦ ποὺ προαγγέλλει καταιγίδα.

— Ἀννίκα, εἶπε σὲ λίγο στὴν κόρη του, ἐσὺ πρέπει νὰ μιλήσῃς.. Τὸν ἀγαπᾷς, ἀλήθεια, αὐτὸν τὸν ξένο;

Ἡ κόρη ἐκάρφωσε τὰ σκοτεινὰ βλέμματά της μέσα στὰ δικά μου καὶ ἀποκρίθηκε μὲ ἁπλότητα.

— Ναί... ναί... ναί...

— Τότε... ξέρεις τί σὲ περιμένει;

— Πολὺ καλά... τιμωρῆστε με...

Ἐκεῖνος τότε εἶπε τὸ σχέδιό του μὲ ἕναν ἤρεμο ἀλλὰ τρομακτικὸ θυμό.

— Ἀπόψε, Ἀννίκα, στὸ θέατρο θὰ σὲ ξαναρωτήσω ἄλλες τρεῖς φορές... καὶ ἂν μοῦ ξαναπῆς ὅτι τὸν ἀγαπᾷς, τὸ μαχαίρι μου θὰ κάνῃ λάθος, καὶ ἀντὶ νὰ καρφωθῇ στὸ ξύλο, θὰ καρφωθῇ ἀπάνω στὴν καρδιά σου.

Ἡ κόρη ἀνατρίχιασε καὶ τὰ ὡραῖα βλέφαρά της ἀνοιγόκλεισαν τρομαγμένα δυὸ-τρεῖς φορές. Ἀλλὰ δὲν εἶπε οὔτε λέξι, δὲν επρόφερε καμμιὰ διαμαρτυρία.

Μὰ ἐγὼ ἐξεγέρθηκα καὶ διαμαρτυρήθηκα μὲ ἀγωνία.

— Μὰ αὐτό, εἶπα, εἶνε ἔγκλημα... εἶνε τερατῶδες. Ἐξ ἄλλου, ἂν τὸ κάνετε, θὰ πᾶτε φυλακή.

Ἐκεῖνος ἐχαμογέλασε εἰρωνικὰ καὶ εἶπε:

— Σ' αὐτὴν τὴν χώρα;.. νὰ πάω φυλακὴ γιὰ ἕνα λάθος ἀκούσιο;... Ποιὸς ἐξ ἄλλου θὰ πιστέψῃ ὅτι ἐγὼ ἤθελα νὰ σκοτώσω τὴν κόρη μου;

Καὶ ὁ ἀγριάνθρωπος ἐκεῖνος ἔφυγε βαδίζοντας ἀργὰ-ἀργά, ὅπως εἶχε ἔλθει. Καὶ ἐγὼ ἔμεινα μόνος μὲ τὴν Ἀννίκα.

Ἔσκυψα τότε κοντά της, τῆς ἔπιασα τρυφερὰ τὰ χέρια της ποὺ ἦταν παγωμένα καὶ προσπάθησα νὰ τὴν πείσω νὰ μὴν πάῃ τὸ βράδυ στὸ ἱπποδρόμιο.

— Δὲν μπορῶ νὰ λείψω... μοῦ ἀποκρίθηκε ἐκείνη... Μὲ διέταξε ὁ πατέρας μου...Κι' ἂν δὲν πάω ἀπόψε θὰ μὲ σκοτώσῃ τὴν ἄλλη μέρα.. ἐδῶ ἢ στὸ Λονδῖνο ἢ ἀλλοῦ.

— Τότε, τῆς εἶπα... τὸ πρᾶγμα διορθώνεται ἀλλοιῶς... Ἀρκεῖ νὰ ἀπαντήσῃς «ὄχι» τὴν ὥρα ποὺ θὰ σὲ ρωτήσῃ ὁ πατέρας σου ἂν μ' ἀγαπᾷς...

Ἡ κόρη μὲ ἐκύτταζε βαθειὰ στὰ μάτια μὲ μιὰ ἐπιμονὴ ποὺ μοῦ προκάλεσε ρῖγος:

— Θὰ ἀπαντήσω ναί... εἶπε μὲ θάρρος καὶ ἀποφασιστικότητα. Δὲν μπορῶ νὰ ἀρνηθῶ τὴν ἀγάπη μου...

Ἐγὼ ἔννοιωσα τότε τὸ αἷμα ν' ἀνεβαίνῃ στὸ κεφάλι μου. Ἡ ἀναπνοή μου εἶχε σταματήσει.

Εὐτυχῶς τὸ καφενεῖο ἦταν ἔρημο ἐκείνη τὴν στιγμὴ καὶ ὁ καταστηματάρχης φαινότανε συνηθισμένος σὲ τέτοια θεάματα γιατὶ δὲν στενοχωρήθηκε καθόλου ἀπὸ τὰ φλογερὰ φιλιὰ ποὺ ἔδινα στὰ μπράτσα, στὰ μαλλιὰ καὶ στὸ στόμα τῆς Ἀννίκας...

***

Ὦ Θεὲ τοῦ Οὐρανοῦ! Πόσο ἤτανε ὡραία ἡ Ἀννίκα ἐκείνη τὴν βραδυά!

Μὲ εἶδε, μὲ ἐκύτταξε ἐπίμονα, μοῦ χαμογέλασε μὲ τόση χάρι καὶ μὲ τόση συμπάθεια ποὺ κατάλαβα ὅτι τὸ ἤξερε καλὰ πῶς θὰ πεθάνῃ.

Ὁ πατέρας τῆς Ἀννίκας ἄρχισε σὲ λίγο νὰ τῆς πετάῃ τὰ μαχαίρια του χωρὶς νὰ λέῃ τίποτε. Καὶ τὸ κοινὸ χειροκροτοῦσε.

Σὲ λίγο ἔβγαλε ἀπὸ τὴν ζώνη του ἕνα πλατὺ λίγο κυρτὸ μαχαίρι, μιὰ ἱσπανικὴ «ναβάγια», ποὺ μόνο ἡ θέα της ἔφερνε ἀνατριχίλα.

Τὴν ἔπιασε, τὴν ἔπαιξε λίγο στὸ χέρι του καὶ ἔπειτα ἐστάθηκε ἀκίνητος.

— Ἀννίκα, ρώτησε τότε ἀργὰ καὶ αὐστηρά, τὸν ἀγαπᾷς αὐτὸν τὸν ἄπιστο σκύλλο;

Ὁ κακοῦργος μιλοῦσε ἀγγλικὰ γιὰ νὰ μὴν καταλάβῃ τὸ κοινὸ τί ἔλεγε.

Ἡ κόρη μὲ ἀναζήτησε μὲ τὸ βλέμμα της, καὶ μὲ κοίταξε μὲ μιὰ ἔκφρασι φλογερῆς ἀγάπης, στὴν ὁποία, λὲς καὶ εἶχε βάλει ὅλη τὴν ψυχή της.

Καὶ ἐγὼ τὴν ἐκύτταξα σιωπηλός, παρακαλῶντας την μὲ ὅλη τὴν δύναμι τῆς ἀγάπης μου νὰ ἀπαντήσῃ ὄχι... ὄχι... ὄχ...

Μὰ ἐκείνη ἀπάντησε στὸν πατέρα της:

— Τὸν ἀγαπῶ! Τὸν ἀγαπῶ! Τὸν ἀγαπῶ!

Μὲ αὐτὲς τὶς λέξεις προσέφερε τὴν ζωή της ὁλοκαύτωμα στὴν ἀγάπη της.

Τότε ἐγὼ ἀσυναίσθητα, σὰν αὐτόματο, ἔβγαλα τὸ περίστροφό μου μὲ τὴν ἀπόφασι νὰ σκοτώσω τὸν πατέρα της.

Στὴν τρομερὴ ὅμως ἐκείνη στιγμὴ μιὰ ἄλλη σκέψη πέρασε ἀπ' τὸ μυαλό μου, σὰν ἀστραπή:

Σκέφθηκα νὰ πυροβολήσω καὶ νὰ σταματήσω μὲ τὴ σφαῖρα μου τὸ μαχαῖρι στὸν ἀέρα! Ναί, μονάχα ἔτσι θὰ μποροῦσα νὰ τὴν σώσω καὶ νὰ ἀποφύγω κάθε δυσάρεστη συνέπεια, χωρὶς νὰ κάνω κακὸ οὔτε σ' ἐκείνην οὔτε στὸν πατέρα της γιατὶ στὸ κάτω-κάτω ἤτανε πατέρας της.

Βρισκόμουν σὲ μιὰ νευρικὴ ὑπερένταση.

Ἔννοιωσα τὸ αἷμα σταματημένο μέσ' στὶς φλέβες μου. Ὅλο μου τὸ κορμὶ ἤτανε παγωμένο. Ἀλλὰ ἡ ἀναπνοή μου ἦταν σταθερὴ καὶ τὸ βλέμμα μου καρφωμένο μὲ προσοχὴ ἐπάνω στὸ μαχαῖρι.

Ἐσήκωσα τὸ χέρι μου τὴν στιγμὴ ἀκριβῶς ποὺ ὁ πατέρας τῆς Ἀννίκας σήκωνε τὸ δικό του. Μόλις δὲ ἐκεῖνος ἔρριξε τὸ μαχαῖρι του πρὸς τὴ διεύθυνση τῆς Ἀννίκας, ἐγὼ ἐπυροβόλησα.

Ἀμέσως ἀκούστηκε μιὰ δυνατὴ φωνὴ ἀπελπισίας καὶ ἔπειτα ἕνας θόρυβος.

Ἡ Ἀννίκα εἶχε φωνάξει καὶ ἔπειτα ἀκούμπησε σὰν ξεψυχισμένη καὶ μὲ κλειστὰ τὰ μάτια της ἐπάνω στὸ ξύλο μὲ τὰ μαχαίρια. Εἶχε σωθῆ ὅμως. Ἡ ναβάγια βρισκόταν πεταγμένη κοντὰ στὰ πόδια της.

— Ἐγὼ ὥρμησα μὲ ἀγωνία ἐπάνω ἀπὸ τὰ καθίσματα τῶν θεατῶν καὶ βρέθηκα κοντά της, ἐνῶ τὸ κοινὸ χειροκροτοῦσε μ' ἐνθουσιασμό.

— Ἐμπρός, ἐμπρός! Εὐχαριστήστε τὸ κοινό! μᾶς ψιθύρισε ὁ πατέρας τῆς Ἀννίκας, ποὺ μὲ εἶχε πλησιάσει.

Ἔπειτα, ὅταν βρεθήκαμε μόνοι μακρυὰ ἀπὸ τὰ βλέμματα τοῦ κοινοῦ μοῦ ἅπλωσε μ' ἐγκαρδιότητα τὸ χέρι.

—Μπράβο! Μπράβο σου! μοῦ εἶπε. Στάθηκες πιὸ ἄξιος ἀπὸ μένα...Τώρα ἡ Ἀννίκα μπορεῖ πειὰ νὰ σοῦ πῆ ὅ,τι θέλει. Καὶ ἂν ἤθελες νὰ μείνῃς καὶ σὺ μαζύ μας θὰ κάνομε ἕνα μεγαλοπρεπὲς νούμερο ποὺ θὰ χαλοῦσε κόσμο!... Ὁπωσδήποτε θὰ ξαναϊδωθοῦμε.

Καὶ ἔφυγε ἀφίνοντάς μας μόνους στὴ χαρά μας ποὺ μᾶς ἔκανε νὰ γελοῦμε σὰν μικρὰ παιδιά.

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ—κατέληξε ὁ Τζὰκ Πέτερσον μὲ τὸ βλέμμα του ρεμβῶδες σὰν νὰ παρακολουθοῦσε κάποια ὀπτασία—ἐκεῖνο τὸ βράδυ δὲν ἐγύρισα στὸ ξενοδοχεῖο τὴν συνειθισμένη ὥρα καὶ οἱ θεῖοι μου εἶχαν ἀνησυχήσει πολύ.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΑΦΗΡΗΜΕΝΩΝ

Τὸ πάθημα τοῦ ἀρχιεπισκόπου. «Ἐλᾶτε, Πανιερώτατε, νὰ σᾶς φέξω...» Ἡ δίκη τοῦ ἠθοποιοῦ. Ἡ ἀφηρημάδα τοῦ Ζυαννύ. Ἡ σοῦπα τοῦ νομοδιδασκάλου, κλπ.

Γιὰ τὸν ἐπίσκοπο Ρ..., ὁ ὁποῖος διηύθυνε πρὸ ὀλίγων ἀκόμη ἐτῶν τὴν Ἀνωτέρα Ἐκκλησιαστικὴ Σχολὴ τῆς Γαλλίας, καὶ ποὺ φημιζόταν γιὰ τὴν μεγάλη του ἀφηρημάδα, διηγοῦνται τὸ ἑξῆς ἀνέκδοτο:

Ἕνα βράδυ, ἐδέχθη τὴν ἐπίσκεψη ἑνὸς ἀνωτάτου κληρικοῦ, φίλου καὶ συμπατριώτου του, τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Φραϊσινούς.

Ὁ ἐπίσκοπος περιποιήθηκε τὸν ἐπίσημο ἐπισκέπτη του ὅσο μποροῦσε καλύτερα καὶ συνεζήτησε μαζί του γιὰ ὅλα τὰ φλέγοντα ἐκκλησιαστικὰ ζητήματα τῆς ἐποχῆς. Ἀφοῦ ἐπέρασεν ἔτσι κάμποση ὥρα, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος σηκώθηκε, χαιρέτησε τὸν οἰκοδεσπότη, καὶ διευθύνθηκε πρὸς τὴν ἔξοδο. Κάποιος ἄλλος τότε κληρικός, ποὺ παρευρίσκετο στὴ σκηνή, ἔσπευσε νὰ παρατηρήσῃ στὸν ἐπίσκοπο ἰδιαιτέρως, ὅτι, ἀπὸ τὴν πολλή του ἀφηρημάδα, εἶχε παραλείψει νὰ συνοδεύσῃ τὸν ἐπίσημο ἐπισκέπτη του ἕως τὴν ἐξώπορτα γιὰ νὰ τοῦ φέξῃ, σύμφωνα μὲ τοὺς στοιχειώδεις κανόνας τῆς εὐγενείας.

Ὁ ἀφηρημένος ἐπίσκοπος ἀντελήφθη ἀμέσως τὴν γκάφφα του. Καί, θέλοντας νὰ τὴν διορθώσῃ, ἔτρεξε βιαστικὰ στὸ κεφαλόσκαλο καὶ ἐφώναξε στὸν Ἀρχιεπίσκοπο, ὁ ὁποῖος ἐν τῷ μεταξὺ εἶχε κατέβει ὅπως-ὅπως τὴν σκοτεινὴ σκάλα:

— Πανιερώτατε!.. Πανιερώτατε!... Ξανανεβῆτε, σᾶς παρακαλῶ... λησμόνησα νὰ σᾶς φέξω!..

***

Ὁ διάσημος δραματικὸς ἠθοποιὸς τῆς περασμένης γενεᾶς Ζυαννύ, ἦταν ὑπερβολικὰ ἀφηρημένος.

Κάποτε, ἐπρόκειτο νὰ περάσῃ ἀπὸ δίκη, κατόπιν μηνύσεως ποὺ εἶχεν ὑποβάλει ἐναντίον του ὁ ἐκτρώνης του. Ὁ Ζυαννύ, θέλοντας νὰ ἐξευμενίσῃ κάπως τοὺς δικαστάς του, σκέφθηκε νὰ τοὺς ἐπισκεφθῇ, ἕναν ἕναν στὰ σπίτια των, γιὰ νὰ ζητήσῃ τὴν ἐπιείκειά των.

Πρῶτα πρῶτα λοιπὸν διευθύνθηκε στὴν κατοικία τοῦ Προέδρου τοῦ Δικαστηρίου.

— Μπορῶ νὰ ἰδῶ τὸν κ. Χ..., σᾶς παρακαλῶ, εἶπε στὸν ὑπηρέτη ποὺ τοῦ ἄνοιξε τὴν πόρτα.

—Ὁ κ. Χ...! Μὰ δὲν ξεύρετε;... Ὁ δυστυχισμένος μου κύριος πέθανε ξαφνικά, χθὲς τὸ βράδυ, ἀπὸ συγκοπή... ἀπήντησεν ὁ ὑπηρέτης.

— Δὲν πειράζει, φίλε μου, εἶπε τότε ὁ αἰώνια ἀφηρημένος καλλιτέχνης στὸν ἐμβρόντητο ὑπηρέτη. Πές του ὅτι δὲν θὰ τὸν ἀπασχολήσω πολύ: δυὸ λόγια μόνον ἔχω νὰ τοῦ πῶ!...

***

Ὁ διαπρεπὴς νομοδιδάσκαλος Μπουνιέ, ἦταν ἐπίσης περίφημος γιὰ τὴν μεγάλη του ἀφηρημάδα, ὅταν, κυρίως, τὸ πνεῦμα του, ἐτύχαινε νἆναι ἀπασχολημένο μὲ τίποτα σπουδαῖα νομικὰ προβλήματα.

Ὁ Μπουνιὲ εἶχε τὴν συνήθεια νὰ τρώῃ, κάθε πρωΐ, ἕνα βαθὺ πιάτο γεμάτο ζεστὴ τυρόσουπα. Ἕνα πρωΐ, λοιπόν, ἐνῶ ἐδίδασκε διαφόρους μαθητάς του, τοῦ ἔφεραν, σὰν πάντα, τὴν σοῦπα του. Πρὶν ὅμως ἀκόμη ὁ σοφὸς νομοδιδάσκαλος ἀρχίσῃ νὰ τὴν τρώῃ, ἀναγκάσθηκε νὰ λείψῃ ἀπὸ τὸ δωμάτιο γιὰ λίγα λεπτά. Ὅταν ἐπέστρεψε, τὸ βαθὺ πιάτο ἦταν ἄδειο. Ὁ ἀφηρημένος σοφός, τὸ κοίταξε τότε προσεκτικά, ἐκούνησε τὸ κεφάλι του, καὶ εἶπε:

— Περίεργο... Κάτι θὰ ἔχω σήμερα... Ἔφαγα τόση σοῦπα, καὶ ὅμως πεινῶ ἀκόμη...

Καί, χωρὶς νὰ φαντασθῇ τὴν φάρσα ποὺ τοῦ εἶχαν παίξει οἱ πονηροὶ μαθηταί του, ἐξηκολούθησε τὸ μάθημά του, μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι... ἦταν χορτασμένος!...

ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΜΕ... ΟΥΡΑ !

Εἰς τὰ δάση τοῦ Πουριέγκα τῆς Ἰνδοκίνας βρέθηκε ἕνας ἄνθρωπος μέ... οὐρά! Ἐὰν δὲν εἶχε μορφὴ ἀνθρώπου μ' ὅλα τὰ διακριτικὰ χαρακτηριστικὰ τῆς κεφαλῆς καὶ τῶν ἄκρων, θὰ τὸν ἔπαιρναν γιὰ ἀνθρωποειδῆ πίθηκο καὶ θὰ τὸν σκότωναν γιατὶ ἀντέταξε ἀγρία ἄμυνα, τὴ στιγμὴ ποὺ τὸν συνέλαβαν μ' ἕνα δίχτυ. Μοιάζει πολὺ ὁ περίεργος αὐτὸς ἄνθρωπος μὲ τοὺς Μοΐς, τοὺς ἰθαγενεῖς τῶν ἀγρίων φυλῶν τῆς Ἰνδοκίνας.

Ἡ ἀνακάλυψις τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ, ἀναστάτωσε τοὺς ἐπιστημονικοὺς κύκλους τῆς Εὐρώπης, γιατὶ περιπλέκει τὸ ζήτημα τῆς καταγωγῆς μας! Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς μεταφέρεται προσεχῶς στὸ ἀνθρωπολογικὸ Μουσεῖο τοῦ Λονδίνου γιὰ νὰ γίνουν ἐπ' αὐτοῦ σχετικὲς μελέτες. Ἀπὸ τώρα προσεκλήθησαν οἱ κορυφαῖοι τῶν ἐπιστημόνων νὰ συμμετάσχουν σ' αὐτές.

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

ΑΝ ΠΑΡΩ ΔΥΟ;...

Ἕνας χωριάτης ἦταν βαρειὰ ἄρρωστος. Τότε ἡ γυναῖκα του τὸν ρώτησε:

— Ἄντρα πεθαίνεις!... Δὲν μ' ὁρμηνεύεις, τὴ δύστυχη, ποὺ μένω πίσω ἔρμη καὶ σκοτεινή, τί νὰ κάνω;

Ὁ ἄρρωστος τῆς ἀποκρίθηκε:

— Μιὰ καὶ δὲν εἶνε μπορετὸ νὰ ἐμποδίσουμε τὸ χάρο, θὲς τὴ συμβουλή μου; Νὰ παντρευτῇς, νὰ πάρῃς ἄντρα φρόνιμο, νὰ μαζώξετε τὰ ζωντανὰ καὶ τ' ἄλλα πράγματα τοῦ σπιτιοῦ, νὰ νοικοκυρευτῆτε καὶ νὰ ζήσετε εὐτυχισμένα. Πρόσεξε ὅμως... Γιὰ νἆνε φρόνιμος ὁ ἄντρας ποὺ θὰ πάρῃς πρέπει νἄχῃ τὰ πενῆντα του χρόνια..

Τότε ἡ γυναῖκα του τοῦ λέει:

—«Ἂν πάρω δύο ἄντρες ἀπὸ εἴκοσι πέντε χρόνων τὸν καθέναν δὲν εἶνε τὸ ἴδιο;»

Τότε ὁ ἄρρωστος κατάλαβε ὅτι δὲν ἔπιασε τόπο ἡ συμβουλή του κι' ὅτι τὸ μυαλὸ τῆς γυναίκας του ἤτανε ἐλαφρό... Γύρισε λοιπὸν τὸ πρόσωπό του ἀπὸ τ' ἄλλο μέρος καὶ πέθανε...

Ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι δὲν πρέπει νὰ χάνουμε τὰ λόγια μας καὶ τὰς συμβουλάς μας γι' ἀνθρώπους ποὺ ἔχουν τὸ μυαλὸ πάνω ἀπὸ τὴ σκούφια!...

ΑΝΕΚΔΩΤΑ

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΔΕΚΑ

Ὁ Λουδοβῖκος XV τῆς Γαλλίας ὁσάκις ἐπρόκειτο νὰ δεχθῇ κανένα ξένο μεγιστᾶνα κατελαμβάνετο ἀπὸ μεγάλη δειλία καὶ συστολή. Τὸ ἐλάττωμά του δὲ αὐτὸ τὸν ἔκαμε νὰ γίνεται τρομερὰ ἀφηρημένος, καὶ νὰ λέῃ τοῦ κόσμου τὶς ἀνοησίες.

— Δὲν μοῦ λέτε, κύριε, εἶπε κάποτε στὸν πρεσβευτὴ τῆς Βενετίας Γκραδενῖγο, ποὺ τὸν εἶχεν ἐπισκεφθῆ, ἀπὸ πόσους ἀπαρτίζεται τὸ Συμβούλιο τῶν Δέκα;...

— Ἀπό... σαράντα, Μεγαλειότατε! τοῦ ἀπήντησεν εἰρωνικὰ ὁ πρεσβευτής.

Ὁ βασιλεὺς ὅμως τὰ εἶχε τόσο χαμένα ὥστε δὲν ἀντελήφθη οὔτε τὴν θρασεῖα ἀπάντησι τοῦ βενετοῦ, οὔτε τὰ κοροϊδευτικὰ χαμόγελα τῶν παρευρισκομένων εὐγενῶν!.

ΕΡΩΤΙΚΟ ΚΑΙ ΛΩΠΟΔΥΤΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑΚΙ

ΤΟΥ Κ. ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΜΕΡΣΕΔΕΣ Ή ΠΥΡΓΟΙ ΣΤΗΝ ΙΣΠΑΝΙΑ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Στὶς πεντέμισυ ἦταν ἕτοιμος, ντυμένος γιὰ ἔξω, μὲ τὸ ἐπανωφόρι του, μὲ τὴν τσάντα του φορεμένη καὶ μὲ τὴ βαλίτζα του στὸ χέρι. Ἔτσι ἀνέβηκε στὸ κατάστρωμα, σὰ νὰ ἤθελε νὰ πεταχθῇ μόλις ἔρριχνε το βαπόρι τὴ γέφυρά του στὴν προκυμαία.

Ἡ θάλασσα τοῦ Ὀτράντου ἦταν σχεδὸν γαληνιαία, ὁ οὐρανὸς τῆς ἀνοιξιάτικης αὐγῆς ἀσυννέφιαστος, ὁ νοτιᾶς χλιαρὸς καὶ ἀδύνατος, καὶ το βαπόρι, μουσκεμένο καὶ ἀκατάστατο ἀπὸ τὴ νυχτερινὴ τρικυμία, ἔκοβε τώρα τὸ δρόμο του. Ἀλλὰ ποῦ νὰ φανῇ ἀκόμη τὸ Μπρίντιζι!...

«—Θέλουμε τ' ὀλιγώτερο μιὰ ὥρα», εἶπε ἕνας θαλασσινός.

—Μιὰ ὥρα; Δηλαδὴ στὶς ἑξήμισυ...

Μὰ τότε δὲ θὰ πρόφθανε τὸ τραῖνο. Κι' ὁ Ἄγης συλλογίζουνταν μὲ τί τρόπο θα τὰ κατάφερνε. Ἦταν δυνατὸ νὰ βγῇ ἔξω πρὶν ἐπιτραπῇ ἡ ἐλευθεροκοινωνία καὶ νὰ τρέξῃ στὸ σταθμὸ μ' ἕν' ἁμάξι, χωρὶς νὰ σταθῇ καθόλου στὸ τελωνεῖο;

Ἔτσι μόνο, ἂν ἡ «Σκύλλα» ἔφθανε καὶ στὶς ἑξήμισυ, θὰ πρόφθαινε... Σουλατσάριζε στὸ κατάστρωμα καὶ τοῦ φαίνουνταν πὼς τὸ βαπόρι πήγαινε σὰν τὴ χελώνα. Ποτὲ στὴ ζωή του δὲν αἰσθανθηκε μεγαλείτερη ἀνυπομονησία. Ποτὲ ὥρα δὲν τοῦ φάνηκε πιὸ ἀτελείωτη.. Ἐπὶ τέλους !... Τὸ Μπρίντιζι φάνηκε, μακρυνὸ καὶ φωτολουσμένο ἀπὸ τὸν ἥλιον τῆς αὐγῆς. Δόξα σοι ὁ Θεός. Λίγο ἀκόμη καὶ μπαίνουν στὸ λιμένα. Λίγο ἀκόμη καὶ ἡ «Σκύλλα» ἑνώνεται μὲ τὴ προκυμαία.

Ἀλλὰ ἡ ὥρα εἶνε ἑπτὰ παρὰ εἰκοσιπέντε. Ὁ Ἄγης δὲν ἔχει καιρὸ γιὰ κανενὸς εἴδους διατύπωση Πρέπει νὰ τὶς ἀποφύγῃ ὅλες μὲ κάθε θυσία καὶ νὰ τρέξῃ νὰ φύγῃ...

Μέσα στοὺς πρώτους ἀνθρώπους ποὺ μπαίνουν στὸ βαπόρι, διακρίνει ἕνα νέο μὲ κασκέτο τοῦ Κούκ. Τὸν πλησιάζει ἀμέσως, τὸν παίρνει κατὰ μέρος καὶ τοῦ δείχνει το βιβλιάριό του.

—Εἶμαι γιὰ τὴ Μασσαλία, τοῦ λέει, καὶ καθὼς βλέπεις ταξειδεύω ὡς ἐκεῖ μὲ τὴν Ἑταιρεία σας. Εἶνε ἀπόλυτος ἀνάγκη νὰ πάρω τὸ τραῖνο τῆς Γενέβας ποὺ φεύγει στὶς ἑπτά. Ἂν βγῶ τώρα εὐθὺς καὶ τρέξω κατ' εὐθεῖαν μ' ἕν' ἁμάξι, τὸ προφθάνω. Θὰ ἔχῃς καλὸ μπουρμπουάρ. Μὰ θὰ τὰ καταφέρνεις;

—Ἔννοια σας. Ξέρω ἐγώ... Θὰ σᾶς τὰ καταφέρω..

Ὁ ὑπάλληλος τοῦ Κοὺκ δὲν ἄργησε νὰ συνεννοηθῇ μὲ τὸν ὑπάλληλο τοῦ πλοίου, ποὺ φύλαγε στὴ γέφυρα. Τοῦ ἔβαλαν μόνο ἕνα ταλληράκι στὸ χέρι κι' ὁ καλὸς ἄνθρωπος ἔκλεισε τὰ μάτια του γιὰ νὰ περάσῃ ὁ Ἄγης, πρὶν ἐπισκεφθοῦν τὸ βαπόρι οἱ ὑγειονομικοί.

Στὴν προκυμαία περίμενε ἕνας τελωνοφύλακας.

— Ὁ κύριος, τοῦ εἶπε ὁ ὑπάλληλος τοῦ Κούκ, δὲν ἔχει τίποτα ἀπ' αὐτὴ τὴ βαλίτσα μὲ τὰ ροῦχα του. Βιάζεται πολὺ νὰ προφθάσῃ τὸ τραῖνο. Ἄφησέ τον, σὲ παρακαλῶ.

Καὶ μαζὶ μὲ τὴν παράκλησι, ἔβαλε στὴ παλάμη τοῦ Ἰταλοῦ ἕνα εἰκοσόφραγκο. Ἀμέσως ἡ βαλίτσα ἐσημειώθηκε ὡς ἐπιθεωρημένη καὶ φορτώθηκε σ' ἕνα ἁμαξάκι, ὅπου ἔλαβαν θέση ὁ Ἄγης καὶ ὁ ὑπάλληλος τοῦ Κούκ.

Ὅλα αὐτὰ ἐτελείωσαν σὲ δέκα λεπτά.

Τὸ ἁμαξάκι ἔτρεξε ὅσο γρηγορώτερα μποροῦσε, στὸ σταθμό. Τὸ τραῖνο ἦταν ἐκεῖ, ἕτοιμο νὰ φύγῃ.

—Ἐμπᾶτε σεῖς καὶ δῶστε μου νὰ σᾶς ἐπιθεωρήσω τὸ μπιλλιέτο.

Ὁ Ἄγης ἐπήδησε σ' ἕνα βαγόνι κι' ὁ ὑπάλληλος τοῦ Κοὺκ ἔτρεξε στὴ θυρίδα.

Ἦταν καιρός, τὸ τραῖνο ξεκινοῦσε σιγὰ-σιγά, ὅταν γύρισε τρέχοντας ὁ ἄνθρωπος καὶ παράδωσε στὸν Ἄγη, ἀπὸ τὸ παράθυρο τοῦ βαγονιοῦ, τὸ μπιλλιέτο του ἐπιθεωρημένο.

— Καλὸ ταξεῖδι, κύριε !..

— Σ' εὐχαριστῶ πάρα πολύ... Μ' ἔσωσες...

Ἄλλο ἕνα εἰκοσόφραγκο γιὰ τὴν πολύτιμη ἐκδούλευση τοῦ ὑπαλλήλου. Ἡ καθυστέρησις τῆς «Σκύλλας» ἐστοίχισεν στὸν Ἄγη σαρανταπέντε φράγκα καὶ τὴν ἀγωνία. Ἀλλὰ ποια χαρὰ τὸν ἀποζημίωνε τώρα !.

Ἦταν ἡ πρώτη του νίκη σ' αὐτὴν τὴν παράξενη ἐκστρατεία για τὴν κατάκτησιν τοῦ Χρυσοῦ Δέρατος. Μὲ ὅλη τὴ γρηγοράδα τοῦ τραίνου, ποὺ τὸ πρόφθασε, ἔτρεχε τώρα πρὸς τὴν μυθικὴ Κολχίδα. Κάθε ἐμπόδιο τοῦ φαίνουνταν πὼς εἶχε καταλυθῆ. Νικητής !..

Ἔξαφνα,—ἴσως ἀπὸ τὸ «καλὸ ταξεῖδι, κύριε..» ποὺ τοῦ εὐχήθηκε γαλλικὰ ὁ ὑπάλληλος τοῦ Κούκ,—θυμήθηκε τὸν ξένο, ποὺ τὸν ἀποχαιρέτησε μὲ τὴν ἴδια φράση στὸ Σταθμὸ τῶν Ἀθηνῶν. Κ' ἐγέλασε μὲ τὴν καρδιά του γιὰ τὸ φόβο ποὺ τοῦ εἶχε προξενήσει.

Ποιος θὰ μποροῦσε νὰ τὸν κρατήσῃ τώρα στὸ τρέξιμό του;

Σὲ τέσσαρες, σὲ πέντε μέρες τὸ πολύ, θὰ ἦταν φθασμένος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'

ΜΙΑ ΦΟΒΕΡΗ ΑΠΟΚΑΛΥΨΗ

Ἂς ἀφήσουμε τὸν Ἄγη νὰ τρέχῃ καὶ ἂς γυρίσουμε μιὰ στιγμὴ στὰς Ἀθήνας.

Εἰκοσιτέσσερες ὧρες ὕστερ' ἀπὸ τὴν κατευόδωσιν τοῦ γαμπροῦ του, τὸ μεσημέρι τῆς ἄλλης ἡμέρας, ὁ κὺρ Μιχάλης ὁ Δελούσης, γυρίζοντας ἀπὸ τὸ γραφεῖο στὸ σπίτι του, ἀπάντησε στὰ Χαυτεῖα τὸ φίλο του τὸν Χουρούζη.

— Τί χαμπάρια; τὸν ρώτησε ὁ χρηματιστής.

— Τίποτα, Κώστα μου, ἡσυχία.

— Ἡ δουλειές καλά:

— Δόξα σοι ὁ Θεός...

—Στὸ σπίτι καλά;

— Δόξα σοι ὁ Θεός...

— Δὲν μοῦ λές κὺρ Μιχάλη.. ἐκεῖνος ὁ νέος, ὁ Μάρμορας, ἔφυγε γιὰ τὴν Εὐρώπη;

— Ναί, Κώστα μου. Πάει γιὰ κάτι δουλειὲς τοῦ ἀδελφοῦ του. Εἶνε ξέρεις, πραγγελιοδόχος...Καὶ μ' ἄφησε ξεϋλογημένος μονάχο στὸ γραφεῖο, καὶ μὴν τὰ ρωτᾶς πῶς τὰ βγάζω πέρα...

— Μὰ ἔχετε κι' ἄλλους γραμματικούς... Δὲν ἔχετε;

— Ἔχουμε, μὰ τί τὰ θές... Σὰν τὸν Ἄγη δὲν εἶνε κανένας.

— Χμ !.. Χμ !.. ἔκαμε ὁ Χουρούζης, κυττάζοντας παράξενα τὸν φίλο του.

Ὁ κὺρ Μιχάλης κατέβασε τὰ μάτια. Τὸν ἔτυπτε λιγάκι ἡ συνείδησι, τὸν τίμιο ἄνθρωπο, ποὺ ἀναγκάζουνταν νὰ λέῃ ψέμματα στὸ Χουρούζη..

Κ' ἐκεῖνος πάλι φαίνουνταν πὼς κάτι ἤθελε νὰ πῇ, ἀλλὰ τὸ κατάπιε καὶ εἶπε ἄλλο.

— Ἔ, δὲν πᾶμε νὰ πάρουμε μιὰ μαστίχα;

— Πᾶμε, Κώστα μου.

Ἐκεῖ ἦταν σ' ἕνα μαστιχάδικο τῶν Χαυτείων, ἀπέξω στὸ πεζοδρόμιο, καὶ παράγγειλαν δυὸ μαστίχες μὲ «μεζέδες θεριακλήδικους».

— Πόσο ἔχει σήμερα τὸ φράγκο; ρώτησε ἐν τῷ μεταξὺ ὁ κὺρ Μιχάλης τὸν χρηματιστή.

— Ἂν θέλῃς ν' ἀγοράσῃς, μιὰ καὶ τριανταοκτώ.

— Λὲς νὰ κατεβῇ αὐτὲς τὶς ἡμέρες;

— Δὲν πιστεύω...

Κι' ἄξαφνα ὁ Χουρούζης:

— Ἀλήθεια, κὺρ Μιχαλη, ἐσὺ ἔστειλες ἔξω τὸν Μάρμορα;

— Ἐγώ ;.. ποιὸς στὸ εἶπε;

— Μὰ ἔτσι ἄκουσα. Νὰ σοῦ πῶ μάλιστα καὶ ἀπὸ ποιόν;

—Ἀπὸ τὸ Νάσο τὸν μπακάλη.

— Νὰ πάρ' ἡ ὀργή !.. Θὰ τώμαθε ἀπὸ τὴ Μαργαρώ !..

— Εἶνε ἀλήθεια λοιπόν;

— Οὔφ, ναί !.. Γιατί νὰ στὸ κρύβω; Κάνω κ' ἐγὼ μιὰ ἐπιχείρηση. Δική μου..

— Καλὴ ἐπιτυχία, κὺρ Μιχάλη μου. Μὰ ἔτσι κρυφά, χωρὶς νὰ μοῦ πῇς τίποτα ἐμένα;

...Τί διάβολο !... μιὰ συμβουλή, μιὰ ὁδηγία, παντα θὰ μποροῦσα κ' ἐγὼ νὰ σοῦ δώσω σὰν φίλος.... Ἢ ὄχι;

— Ἔχεις δίκιο, Κώστα μου. Ἀλλὰ ἦλθε ἔτσι, ἄξαφνο, βιαστικό. Μιὰ καλὴ εὐκαιρία...

— Δηλαδή;

— Μά νά. Κάτι κρασιά... Μοῦ γραψε ἕνας παληός μου ἀνταποκριτής, ποὺ βρέθηκε κατὰ τύχη στὴν Ἰσπανία:

—Στὴν Ἰσπανία; !...

Μόλις ἄκουσε αὐτὴ τὴ λέξι, ὁ Χουρούζης ἀνεπήδησε.

— Στὴν Ἰσπανία; ! ἐφώναξε. Ὥστε ὁ Μάρμορας πάει τώρα στὴν Ἰσπανία;

— Σιγά !... ἔκαμε χωρὶς νὰ θέλῃ ὁ κὺρ Μιχάλης. Μὴ φωνάζῃς. Δὲν θέλω νὰ μάθῃ κανένας τίποτα, πρὶν τελειώσῃ ἡ δουλειά. Ναί, στὴν Ἰσπανία... γιὰ κρασιά...

Ὁ Χουρούζης τὸν ἐκύτταξε κατάματα μὲ μιὰ σύνθετη ἔκφραση μομφῆς, εἰρωνείας καὶ οἴκτου. Καὶ ἀπότομα τὸν ρώτησε:

— Μωρὲ σύ, μπᾶς καὶ τὸν ἔστειλες νὰ γλυτώσῃ κανένα φυλακισμένο, ποὺ ἔχει κρυμμένους θησαυρούς;

—Σούτ !... Ἐτρόμαξε ὁ Δελούσης. Ὁ Νάσος σοῦ εἶπε κι' αὐτό;..

— Ὁρίστε !... ὁρίστε !... ἔκαμε εὐθὺς μὲ κίνημα ἀπελπισίας ὁ Χουρούζης. Καλὰ εἶπα ἐγώ . καλὰ τὸ κατάλαβα ἀμέσως... Ὄχι, ὄχι, ὁ Νάσος δὲν μοῦ ἀνέφερε Ἰσπανία. Ἀλλοιώτικα θάτρεχα νὰ σὲ ρωτῶ ἀμέσως. Ἀπὸ σένα τ' ἀκούω τώρα. Κι' ἀπὸ τὸ ὕφος σου, ἐννοῶ τὰ πάντα... Ἔλα τώρα, δυστυχισμένε, σήκω καὶ τρέξε νὰ γλυτώσῃς, νὰ σταματήσῃς τὸ παιδί, ποὺ πάει νὰ πέσῃ στὴ λυκοφωλιά. Θὰ τὸν σκοτώσουν καὶ θὰ τὸν ληστέψουν..

Κι' ὁ Χουρούζης σηκώθηκε καὶ κατέβασε τὴ μαστίχα του ὄρθιος, χωρὶς νάγγίξῃ τοὺς «θεριακλήδικους μεζέδες...»

Ὁ κὺρ Μιχάλης κάθουνταν ἀκόμη καρφωμένος, ἀποσβολωμένος, μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα καὶ μὲ γουρλωμένα τὰ μάτια.

— Ἔλα, τί κάθεσαι; Πᾶμε ἀμέσως νὰ τηλεγραφήσουμε...

»Εἶνε ἁμαρτία νὰ χάσῃς ἐσὺ τὰ λεπτά σου καὶ νὰ πάθῃ τίποτα καὶ τὸ ξένο παιδί. Γιατὶ σοῦ λέω, μπορεῖ καὶ νὰ τὸ ξεκάνουν. Εἶνε κακοῦργοι...Τ' ἀκοῦς;

Ὁ κὺρ Μιχάλης σηκώθηκε ἐπιτέλους σὰ νευρόσπαστο καὶ ἐτραύλισε:

— Μωρέ, τί μοῦ λές;.. Μίλα καλά, Κώστα !.. Ὥστε ὁ φυλακισμένος;..

— Ψέμματα ὅλα !.. Ἔτσι τὰ γράφουν οἱ κατεργάρηδες, γιὰ νὰ τραβοῦν τοὺς κουτούς, τοὺς εὐκολόπιστους καὶ νὰ τοὺς ληστεύουν. Νἄξερες πόσοι τώπαθαν !. Κι' ἀπὸ δῶ, κι' ἀπὸ ὅλο τὸν κόσμο... Ἀλλὰ νἄξερες καὶ πόσοι δὲν τώπαθαν, γιατὶ φυλάχτηκαν.. Νά, κ' ἐγὼ πρόπερσυ ἔλαβα ἕνα γράμμα τέτοιο ἀπὸ τὴν Ἰσπανία, ἀλλὰ δὲν ἔβαλα στὸ πορτοφόλι μου δέκα χιλιάδες δραχμὲς γιὰ νὰ τρέξω στὴ Μαδρίτη. Τὸ εἶπα, τὸ δειξα, ρώτησα, ἔμαθα τί τρέχει καὶ γλύτωσα.

— Μὰ τί τρέχει λοιπόν: ρώτησε ὁ κὺρ Μιχάλης, ποὺ ἀκόμα δὲν μποροῦσε νὰ πιστέψῃ πὼς ὅλη ἐκείνη ἡ ἀληθοφανέστατη ἱστορία τοῦ ΔὸνΡοδρίγου ἦταν ἕνα τέχνασμα λωποδυτικό. Κι' ἐνῷ ἐπήγαιναν πρὸς τὸ τηλεγραφεῖο, ὁ Χουρούζης, ξαναμμένος, τοῦ ἐξηγοῦσε:

Στὴν Ἰσπανία ἦταν μιὰ μεγάλη ἑταιρία. μιὰ συμμορία, σπεῖρα ληστῶν. Εἶχε διακλαδώσεις, πράκτορες κι' ἀντιπροσώπους σ' ὅλο τὸν κόσμο: ἀποτελοῦσε μιὰ μυστικὴ διοργάνωση θαυμαστή· κι' ὅπου γῆς μυρίζουνταν θῦμα,—ἕνα ἀγαθὸ ἄνθρωπο, κάπως εὔπιστο, καὶ μὲ λίγα παραδάκια ποὺ θὰ ἤθελε νὰ τὰ κάμῃ πολλά,—καλήωρα σὰν τὸν κὺρ Μιχάλη, ποὺ δὲν ὀνειρεύουνταν ἄλλο παρὰ ν' ἀποκτήσῃ μ' ἕνα θαῦμα τὴν πρώτη του περιουσία,—τοῦστελναν ἕνα γράμμα, σὰν κι' αὐτὸ ποὺ ἔλαβε.

Πολὺ γνωστὴ ἱστορία,—ἐβεβαίωνε ὁ Χουρούζης. Πάντα ἐπρόκειτο γιὰ κάποιο φυλακισμένο, πότε στὸ Τολέδο, πότε στὴ Βαρκελώνα, πότε στὴ Μαδρίτη, κατὰ τὰς περιστάσεις.

(Ἀκολουθεῖ)

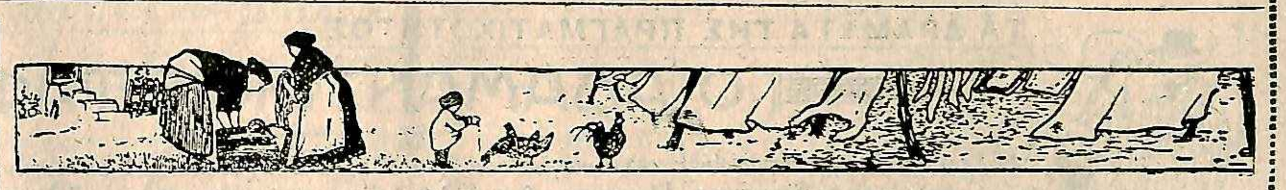

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

-Ὁ πραγματικὸς Συρανὸ ντὲ Μπερζεράκ.

Ποιὸς δὲν ἔχει ἀκούσει γιὰ τὸν Συρανὸ ντὲ Μπερζεράκ, τὸν περίφημο Γασκῶνο ποιητὴ καὶ μονομάχο τοῦ 17ου αἰῶνος, τὸν ὁποῖο ἀποθανάτισε ὁ Ἐδμόνδος Ροστὰν στὸ διώνυμο ἔργο του;

Κάποιος Γάλλος φιλόλογος ὁ Φρειδερῖκος Λασσὲβρ, εἶχε τὴν ὑπομονὴ καὶ τὸν ἡρωϊσμὸ νὰ ψάξῃ σκυμμένος ἐπὶ ἑβδομάδες ὁλόκληρες στὰ μητρῷα τοῦ Δημαρχείου τῶν Παρισίων γιὰ νὰ ἐξακριβώσῃ ποιὸς ἦταν πραγματικῶς ὁ Συρανὸ καὶ νὰ δώσῃ ἐπὶ τέλους ἕνα τέλος στὶς φιλονικεῖες ποὺ διεξάγονται μεταξὺ τῶν κριτικῶν καὶ τῶν λογίων τῆς Γαλλίας γύρω ἀπ' τὴν ὕπαρξη τοῦ μυταρᾶ ποιητοῦ-σπαθοφόρου.

Ὡς γνωστόν, ἄλλοι ἀπὸ τοὺς Γάλλους κριτικοὺς ὑπεστήριζαν ὅτι ὁ Συρανὸ ἦταν ἕνας σπαθοφόρος ταπεινῆς σχετικῶς καταγωγῆς καὶ ἀμόρφωτος ἐντελῶς, ὁ ὁποῖος ὅμως ἦταν πάντοτε ἕτοιμος νὰ χτυπηθῇ γιὰ ὁποιονδήποτε εὐγενῆ σκοπό. Ἄλλοι ἀντιθέτως ὑπεστήριζαν ὅτι ἦταν Γασκῶνος εὐπατρίδης ποιητὴς καὶ τερατολόγος, ἀλλὰ ἀπ' τοὺς πιὸ μορφωμένους ἀνθρώπους τῆς ἐποχῆς του.

Στὶς ἀμφισβητήσεις αὐτὲς ἦλθε νὰ δώσῃ τέλος ὁριστικὰ ἡ ἔρευνα τοῦ Φρειδερίκου Λασσέβρ.

Λοιπὸν ὁ περίφημος Συρανὸ δὲν ἔχει καμμιὰ σχέσι οὔτε μὲ τὴν Γασκώνη οὔτε μὲ τὸν τίτλο τοῦ εὐπατρίδου. Ἀνῆκε σὲ μιὰ οἰκογένεια τῆς ἀστικῆς τάξεως ποὺ καταγόταν ἀπ' τὴν Σαρδηνία. Συρανὸ ἦταν τὸ οἰκογενειακό του ὄνομα.

Ὁ πρῶτος Συρανὸ ποὺ εἶνε γραμμένος στὰ μητρῷα τοῦ Δημαρχείου τῶν Παρισίων ἦταν ἕνας εἰρηνικὸς ἀστὸς ποὺ εἶχε ἔλθει ἀπὸ τὴν Σαρδηνία στὸ Παρίσι κατὰ τὰ μέσα τοῦ 15ου αἰῶνος καὶ ἐξασκοῦσε ἐκεῖ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ψαρᾶ.

Ὁ ψαρᾶς ἐκεῖνος ἀπέκτησε τρία παιδιά, ἕνα ἀπ' τὰ ὁποῖα γέννησε τὸν ἥρωα τοῦ Ροστάν, τοῦ ὁποίου τὸ πραγματικὸ ὄνομα ἦταν Σαβινιανὸς ντὲ Συρανό.

Ὁ Σαβινιανὸς λοιπὸν ντὲ Συρανὸ γεννήθηκε τὸ 1610 στὸ Παρίσι. Τὰ πρῶτα του γράμματα τὰ ἔμαθε κοντὰ στὸν ἀββᾶ ντὲ Μωβιέρ, ἕναν ἀπὸ τοὺς πιὸ μορφωμένους κληρικοὺς τῆς ἐποχῆς του, ὁ ὁποῖος διαρκῶς παραπονιόταν γιὰ τὸν ἀπείθαρχο καὶ ἀνυπόφορο χαρακτῆρα τοῦ μαθητοῦ του.

Γι' αὐτὸ ἔτυγε πολὺ γρήγορα ἀπ' τὰ χέρια τοῦ ἀββᾶ καὶ ἐγγράφηκε στὸ λύκειο τοῦ Μπωβαί. Ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ οἱ καθηγηταὶ του εἶχαν διαρκῶς παράπονα ἐναντίον του, γιατὶ ἦταν καυγατζῆς, ἀπείθαρχος, ἐπιπόλαιος καὶ ἀπρόσεκτος.

Ὅταν τελείωσε τὶς σπουδές του στὸ λύκειο τοῦ Μπωβαὶ ἄρχισε μιὰ περιπετειώδη ζωή, μονομαχῶντας διαρκῶς γιὰ φύλλου πήδημα, περιφερόμενος διαρκῶς ἀπὸ καπηλεῖο σὲ καπηλεῖο.

Εἶχε τὴν παράξενη μανία νὰ ἀλλάζῃ διαρκῶς τὸ πραγματικό του ὄνομα καὶ πρὸ πάντων νὰ προσθέτῃ διαρκῶς νέα ἐπώνυμα. Ἄλλοτε ὑπέγραφε ὡς Σαβινιανὸς ντὲ Συρανό, ἄλλοτε ὡς Ἡρακλῆς ντὲ Μπερζεράκ, ἄλλοτε ὡς Ἀλέξανδρος ντὲ Συρανὸ ντὲ Μπερζεράκ.

Τὸ 1665 ἀρρώστησε βαρειὰ καὶ πῆγε νὰ νοσηλευθῇ στὸ σπίτι κάποιου ἐξαδέλφου του ὀνόματι Συρανὸ ντὲ Κασσάν, ὅπου καὶ πέθανε ἔπειτα ἀπὸ μερικὲς ἑβδομάδες «σὰν ἀγαθὸς χριστιανός». Στὶς τελευταῖες του στιγμὲς παρευρέθηκε καὶ ἡ ἀγαπημένη του ἐξαδέλφη βαρώνη ντὲ Νεβιγιέτ, τὴν ὁποία ὁ Ροστὰν ἀποθανάτισε μὲ τὸ ὄνομα Ρωξάνη.

-Πῶς ἐνεπνέοντο οἱ μεγάλοι μουσικοί.

Στὸ προηγούμενο φύλλο ἐγράψαμε γιὰ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο ἐνεπνέοντο οἱ μεγάλοι μουσικοί. Συνεχίζουμε σήμερα.

Ὁ μέγας Χάυδν γιὰ νὰ ἐμπνευσθῇ ἔπρεπε προηγουμένως νὰ κάνῃ τὴν τουαλέττα του, νὰ χτενισθῇ μὲ προσοχή, νὰ φορέσῃ μιὰ ἀπ' τὶς κομψότερες φορεσιές του, σὰν νὰ ἐπρόκειτο νὰ πάῃ σὲ καμμιὰ ἀριστοκρατικὴ ἑσπερίδα, καὶ τέλος νὰ φορέσῃ στὸ μεσαῖο δάχτυλο τοῦ ἀριστεροῦ χεριοῦ του τὸ περίφημο δαχτυλίδι ποὺ τοῦ εἶχε χαρίσει ὁ μέγας φίλος καὶ θαυμαστής του, ὁ βασιλεὺς τῆς Πρωσσίας Φρειδερῖκος. Ὁ ἴδιος ὁ Χάυδν ὡμολογοῦσε συχνὰ ὅτι ἡ περισσότερες ἐμπνεύσεις του ὀφείλοντο στὸ τυχερὸ ἐκεῖνο δαχτυλίδι τοῦ Φρειδερίκου.

Ὁ Γκρετρὺ στὰ ἀπομνημονεύματά του λέει ὅτι γιὰ νὰ ἐμπνευσθῇ ἔπρεπε νὰ πιῇ ἕνα κύπελλο τσάϊ ἢ ἕνα ποτῆρι λεμονάδα.

Ὁ Ροσσίνι ἔγραφε ξαπλωμένος στὸ κρεβάτι του.

Ὁ Πόερ πάλι γιὰ νὰ συνθέσῃ ἔπρεπε νὰ βλέπῃ τὰ πράγματα σὲ μεγάλη ἀκαταστασία γύρω του καὶ ν' ἀκούῃ δυνατὸ θόρυβο. Ὅλες τὶς συνθέσεις του τὶς ἔγραφε ἐνῷ συγχρόνως μιλοῦσε γιὰ χίλια δυὸ—τὰ πιὸ διαφορετικὰ—πράγματα, μαλώνοντας τὰ παιδιά του, δίνοντας διάφορες παραγγελίες στοὺς ὑπηρέτες του, καὶ γκρινιάζοντας μὲ τὴν γυναῖκα καὶ τὴν πεθερά του.

Ἀλλὰ τὸ χαρακτηριστικώτερο σχετικῶς μὲ τὶς ἐμπνεύσεις εἶνε τὸ ἀκόλουθο ἀνέκδοτο τοῦ Ὠμπέρ.

Τὴν ἐποχὴ ποὺ ὁ Ὠμπὲρ ἔγραφε ἕνα ἀπ' τὰ μελοδράματά του, ἔτυχε μιὰ μέρα νὰ βρεθῇ στὴν «Ἀγορὰ τῶν Ἀθώων» ὅπως λεγόταν μιὰ ἀπ' τὶς κεντρικὲς πλατεῖες τῆς ἀγορᾶς τοῦ Παρισιοῦ. Ὁ συνωστισμὸς στὸ μέρος ἐκεῖνο ἦταν πάντοτε τόσο πολύς, ὥστε ἡ ἀστυνομία εἶχε ἀπαγορεύσει αὐστηρὰ νὰ περνοῦν ἀπὸ ἐκεῖ ἄλογα καὶ ἁμάξια. Ἐν τούτοις κάποιος χωριάτης εἴτε γιατὶ δὲν ἤξευρε τὴν ἀπαγόρευσι, εἴτε γιατὶ δὲν μπόρεσε νὰ συγκρατήσῃ τὸ ἄλογό του, μπῆκε ἔφιππος στὴν ἀγορά, τὴν ὥρα ἀκριβῶς ποὺ βρισκόταν ἐκεῖ καὶ ὁ Ὠμπέρ. Ἡ ἐμφάνισις τοῦ τολμηροῦ παραβάτου προκάλεσε γενικὴ ἐξέγερσι. Ἀστυνομικοί, πλανόδιοι ζαχαροπῶλαι, λαχανοπῶλαι, ἔμποροι καὶ ἀγορασταὶ ὅλοι μαζὺ τοῦ ρίχθηκαν καὶ ἄρχισαν νὰ τοῦ φωνάζουν σὰν δαιμονισμένοι νὰ τὸν βρίζουν μὲ τὶς χειρότερες βρισιές. Εἶχε δημιουργηθεῖ σωστὸ πανδαιμόνιο.

Ἡ σκηνὴ ἐκείνη κατενθουσίασε τὸν Ὠμπέρ, ὁ ὁποῖος διάλεξε μιὰ γωνία καὶ στάθηκε ἐκεῖ γελῶντας καὶ ἀπολαμβάνοντας τὸ σπάνιο ἐκεῖνο θέαμα.

Ὅταν τελείωσε ἡ φασαρία, ὁ διάσημος μουσουργὸς ἔτρεξε στὸ σπίτι του, κλείσθηκε μέσα στὸ γραφεῖο του καὶ ἄρχισε νὰ γράφῃ.

Ἔτσι συνέθεσε τὴν περίφημη «Χορωδία τῆς Ἀγορᾶς» ποὺ εἶνε ἕνα ἀπ' τὰ ἀριστουργήματά του.

ΤΑ ΔΡΑΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΟΣ

Ο ΑΔΑΜΑΝΤΙΝΟΣ ΤΑΦΟΣ

Ἡ δραματικὴ περιπέτεια ἑνὸς πολυεκατομμυριούχου ἀδαμαντορύχου. Αἰχμάλωτος τῶν ἀγρίων Ὀττεντότων. Μέσα στὴ σπηλιὰ μὲ τὰ διαμάντια. Ἀγωνία, πεῖνα, δίψα... Το ποντίκι τῆς σωτηρίας. Ὅπου τρώει τὰ σχοινιὰ καὶ τὸ χέρι τοῦ αἰχμαλώτου. Ἡ ἀπολύτρωσις, κλπ.

Πρὸ ὀλίγων μηνῶν, ὁ Λεὸν Καοριέρ, ἕνας ἀπ' τοὺς πλουσιώτερους ἀδαμαντορύχους τοῦ Τράνσβααλ ἑώρτασε τὴν 35ην ἐπέτειο τοῦ πλουτισμοῦ του καὶ τῆς ἀνακαλύψεως τοῦ πρώτου καὶ μεγαλειτέρου ἀδαμαντορυχείου του.

Ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ αὐτῇ πολλοὶ ἄγγλοι δημοσιογράφοι πῆγαν καὶ τὸν παρεκάλεσαν νὰ ἀφηγηθῇ πῶς ἀνεκάλυψε τὸ ἀδαμαντορυχεῖο καὶ πῶς ἐσχημάτισε τὴν κολοσσιαία περιουσία του, χάρις στὴν ὁποία θεωρεῖται σήμερα ἕνας ἀπ' τοὺς πλουσιωτέρους ἀνθρώπους τοῦ κόσμου.

—Πῶς ἀνεκάλυψα τὸ μεγάλο μου ἀδαμαντορυχεῖο ποὺ ἀποτελεῖ τὴν βάσιν τῶν ἐπιχειρήσεών μου; Νὰ σᾶς τὸ πῶ, ἀγαπητοί μου, γιατὶ ὡς τώρα σὲ κανέναν δὲν διηγήθηκα τὴν δραματικὴ ἐκείνη περιπέτεια τῆς ζωῆς μου.

Καὶ ὁ Καρριὲρ ἐχάϊδεψε τὴν πλούσια κάτασπρη γενειάδα του καὶ ἄρχισε νὰ διηγεῖται:

— «Πάνε ἀπὸ τότε τριανταπέντε χρόνια. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἤμουν ἕνας ἀκμαῖος καὶ ρωμαλέος νέος. Ἀλλ' εἶχα τὴν ἀτυχία ὅτι τὸ μόνο μου κεφάλαιο ἦταν τὰ δύο μπράτσα μου. Μὲ αὐτὰ εἶχα ἔλθει ἀπὸ τὴν Γαλλία στὸ Τράνσβααλ, ἐλπίζοντας ὅτι θὰ μπορέσω νὰ ἀποκτήσω περιουσία.

Ἔκανα πολλὰ ἐπαγγέλματα ἀπὸ τοῦ χρυσοθήρα μέχρι τοῦ γκαρσονιοῦ. Ἀλλὰ κανένα δεν μπόρεσε ὄχι μόνο νὰ μὲ ἱκανοποιήσῃ, ἀλλὰ οὔτε νὰ μοῦ ἐξασφαλίσῃ τὰ ἀπαραίτητα πρὸς τὸ ζῆν.

Στὸ τέλος ἀποκαρδιωμένος, ἀπογοητευμένος ἀπὸ ὅλα, ἀποφάσισα νὰ κάνω μιὰ τελευταία προσπάθεια, μὲ τὴν ἀπόφασι ἂν ἀποτύχω καὶ σ' αὐτὴν νὰ ξαναγυρίσω πίσω στὴν πατρίδα μου, τὴν Γαλλία.

Ἕνα πρωῒ λοιπὸν τοῦ Ἰουνίου ὡπλισμένος καλὰ ἐπῆρα τὸ ἄλογό μου —τὴν μόνη περιουσία μου—καὶ βγῆκα ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι Ἀλτονμποῦργ τῆς Ὀράγγης καὶ τράβηξα ἀποφασιστικὰ πρὸς τὶς ἐρημιες τῶν βορείων ἐπαρχιῶν.

Δύο ὁλόκληρους μῆνες διέτρεχα τὰ βουνὰ κατεβαίνοντας στὶς πιὸ ἐπικίνδυνες χαράδρες, τρυπώνοντας στὶς πιὸ βαθειὲς σπηλιὲς χωρὶς νὰ κατορθώσω νὰ ἀνακαλύψω οὔτε τὴν παραμικρὴ φλέβα χρυσοῦ ἢ ἀδαμάντων.

Τέλος, ἕνα βράδυ κατὰ τὶς πέντε, στάθηκα σὲ μιὰ μικρὴ κοιλάδα, χωμένη ἀνάμεσα σὲ δύο τεράστια βουνά. Ἔψαξα καὶ βρῆκα ἕνα κατάλληλο μέρος προφυλαγμένο ἀπ' τὸν ἀέρα κι' ἀπὸ τὰ ἄγρια θηρία καὶ ἑτοιμάσθηκα νὰ περάσω τὴν νύχτα μου ἐκεῖ. Ἀφοῦ ἀκούμπησα τὰ πράγματά μου κατὰ γῆς, ἔδεσα τὸ ἄλογό μου σ' ἕνα μέρος ποὺ νὰ μπορῇ νὰ βόσκῃ ἐλεύθερα καὶ προχώρησα πιὸ πέρα ψάχνοντας νὰ βρῶ λίγο κυνήγι γιὰ νὰ φάω.

Ἐκεῖ ποὺ περιπλανιόμουν μέσα σ' ἕνα μικρὸ πυκνὸ δάσος ἄκουσα κάτι νὰ σφυρίζῃ πίσω μου καὶ σχεδὸν συγχρόνως δέχθηκα ἕνα τρομερὸ χτύπημα στὸν σβέρκο, ποὺ μὲ ἔκανε νὰ σωριασθῶ κατὰ γῆς:

— Οἱ ἄγριοι! Ἔπεσα στὰ χέρια τῶν ἀγρίων! σκέφθηκα μὲ τρόμο τὴ στιγμὴ ποὺ λιποθυμοῦσα ἀπ' τὸ χτύπημα ἐκεῖνο.

Ὅταν ἀνέκτησα τὶς αἰσθήσεις μου ἤμουν δεμένος τόσο στερεά, ποὺ δὲν μποροῦσα νὰ κινήσω οὔτε ἕνα δάχτυλό μου.

Εἶδα γύρω μου καμμιὰ εἰκοσαριὰ Ὀττεντόττους μὲ πρόσωπα ἀπαίσια καὶ καταστιγματισμένα νὰ χορεύουν διαβολικά, κουνῶντας ἀπειλητικὰ τὰ τρομερὰ ρόπαλά τους. Τὰ ρόπαλα ἐκεῖνα εἶνε ὅπλα τρομερὰ στὰ χέρια τους γιατί ἔχουν ἐξασκηθῆ τόσο πολὺ στὸ χειρισμό τους ὥστε μποροῦν νὰ τὰ πετοῦν μὲ ὁρμὴ ἀπὸ πολὺ μακρυὰ καὶ νὰ χτυποῦν τὰ ζῶα ἢ τοὺς ἀνθρώπους στὸ μέρος ἀκριβῶς ποὺ θὰ σκοπεύσουν. Μὲ ἕνα τέτοιο ρόπαλο μὲ εἶχε χτυπήσει κάποιος ἀπ' αὐτοὺς τοὺς σατανάδες, ὅταν ἐλιποθύμησα.

— Πολὺ ἄσχημα τὴν ἔχω! σκέφθηκα ὅταν συνῆλθα, βλέποντας τὴν θέσι στὴν ὁποία βρισκόμουν καὶ τοὺς ἀπαισίους ἀνθρώπους γύρω μου, τῶν ὁποίων ἤξερα τὴν ἀγριότητα.

Σὲ μιὰ στιγμὴ ὁ ἀρχηγὸς τῆς συμμορίας, ἕνας ὑψηλόσωμος σατανᾶς μὲ πρόσωπο πιθήκου, ἔβγαλε μιὰ ὑπόκωφη φωνὴ καὶ ἀμέσως ὁ χορὸς σταμάτησε ὡς διὰ μαγείας.

Ἔτσι ἔμεινα μόνος, δεμένος μέσα στὴ σπηλιά....

Τότε μὲ ἐπλησίασε, ἔφερε τὸ ἀπαίσιο πρόσωπό του κοντὰ στὸ δικό μου καὶ κυττάζοντάς με μὲ τὰ ἀνατριχιαστικὰ μάτια του, μοῦ εἶπε μιλῶντας μιὰ παρεφθαρμένη ἀγγλική:

— Βρωμερὸ πλάσμα, πρέπει νὰ ξέρῃς ὅτι οἱ λευκοὶ ἄνθρωποι εἶνε σκυλλιὰ καὶ ὁ Νουνταλὲ εἶνε μεγάλος ἀρχηγός.

Νουνταλὲ προφανῶς ἦταν τὸ ὄνομά του. Ἐγὼ φυσικὰ δὲν μποροῦσα οὔτε νὰ ἐπιβεβαιώσω, οὔτε νὰ διαψεύσω τὰ λεγόμενά του.

— Γιατί ἐτρύπωσες μέσα στὸ ἔδαφός μας; ἐξηκολούθησε σὲ ἄγριο πάντοτε τόνο ἐκεῖνος. Γιὰ νὰ ἁρπάξῃς κίτρινο μέταλλο καὶ τὶς λαμπερὲς πέτρες ποὺ ὁ Θεὸς Κιβρελὶ ἔχει κρύψει ἐδῶ πέρα, αἴ; Μπορεῖς νὰ μείνῃς ἥσυχος γιατί ὁ Νουνταλὲ θὰ σοῦ δώσῃ τόσες πολλὲς λαμπερὲς πέτρες ποὺ δὲν θὰ θέλῃς ἄλλες.

Γέλασε ἕνα σατανικὸ γέλιο καὶ ἔπειτα ἔκανε μὲ τὸ χέρι ἕνα σημεῖο πρὸς τὴν συμμορία του. Τότε δυὸ ἀπ' τοὺς Ὀττεντότους μὲ ἅρπαξαν ἀπότομα καὶ κρατῶντας με ὁ ἕνας ἀπ' τὶς μασχάλες κι' ὁ ἄλλος ἀπὸ τὰ πόδια, προχώρησαν πρὸς τὴν κορυφὴ τοῦ βουνοῦ, ἀκολουθούμενοι ἀπ' τὸν Νουνταλὲς καὶ ὅλη τὴν σπεῖρα του. Ἔπειτα ἀπὸ πορεία ἀρκετῆς ὥρας ἐφθάσαμε σ' ἕνα μικροσκοπικὸ ὀροπέδιο, ποὺ γύρω-γύρω τὸ περιεστοίχιζαν ὑπερύψηλοι βράχοι σχηματίζοντες ἕνα εἶδος φυσικοῦ τοίχου ἀπὸ γρανίτη. Ἐκεῖ σταθήκαμε μιὰ στιγμή. Ἕνας Ὀττεντότος μοῦ ἔδεσε τότε τὰ μάτια μὲ κάποιο κουρέλι καὶ ἀμέσως ξεκινήσαμε πάλι. Τὴν φορὰ αὐτὴ δὲν ἔβλεπα πειὰ ποῦ πηγαίναμε...

Ἄκουγα μόνο θόρυβο κλαριῶν δένδρων καὶ χτυπήματα ἐπάνω σὲ βράχους, ἕως ὅτου ἐπὶ τέλους μὲ ἀπόθεσαν κατὰ γῆς. Τότε μοῦ ἔβγαλαν τὸ κουρέλι ἀπὸ τὰ μάτια καὶ εἶδα πῶς βρισκόμουν σὲ μιὰ σπηλιὰ σκοτεινή.

Κάποιος ἀπ' τοὺς Ὀττεντότους κρατοῦσε ἕνα τεράστιο δαυλὸ ἀναμμένο καὶ στὸ ἀμυδρὸ φῶς του κατώρθωσα ρίχνοντας μιὰ ματιὰ γύρω μου νὰ περιεργασθῶ προχείρως τὸ μέρος ποὺ βρισκόμουν. Ἀμέσως ἀνατρίχιασα. Τὸ ἔδαφος τῆς σπηλιᾶς ἐκείνης ἦταν σκεπασμένο ἀπὸ χαλίκια διαφόρων σχημάτων. Εἶδα ὅμως ὅτι μερικὰ ἀπ' αὐτὰ—πολλὰ—πετοῦσαν λάμψεις ἐκτυφλωτικές. Τὸ μάτι μου δὲν μποροῦσε νὰ γελασθῇ. Ἦταν διαμάντια ἀκατέργαστα ποὺ δὲν εἶχαν ἀπαλλαγῆ ἀκόμα ἀπ' τὸ φυσικὸ περίβλημά τους. Ἡ θέα τους ἦταν ἐκεῖνο ποὺ μ' ἔκανε ν' ἀνατριχιάσω.

Δὲν μπόρεσα νὰ κρατηθῶ καὶ μιὰ κραυγὴ χαρᾶς ξέφυγε ἄθελά μου ἀπὸ τὸ στόμα μου.

— Ἕνα ἀδαμαντορυχεῖο! εἶπα.

— Γιὰ κύττα! Ὁ λευκὸς εἶνε εὐχαριστημένος! φώναξε ὁ Νουνταλες μὲ τὴν ὑπόκωφη φωνή του γελῶντας σατανικά. Αἴ λοιπόν, λευκὲ ἄνθρωπε, θὰ μείνῃς ἐδῶ στὶς λαμπερὲς πέτρες ὥσπου νὰ τὶς χορτάσῃς καλὰ-καλά. Θὰ μείνῃς ἐδῶ μέσα ὥσπου τὰ κόκκαλά σου νὰ γίνουν ἄσπρα σὰν τὶς πέτρες.

Τότε κατάλαβα τὴν φρικτὴ τύχη ποὺ μὲ περίμενε καὶ ἡ σκέψις ἐκείνη ἔδιωξε ἀμέσως κάθε ἔκφρασι χαρᾶς ἀπ' τὸ πρόσωπό μου.

Ἄρχισα νὰ μιλάω σχεδὸν μὲ κλάματα στὸν Νουνταλὲς προσπαθῶντας νὰ τὸν συγκινήσω.

— Ἐγὼ δὲν σοῦ ἔκανα κανένα κακό! τοῦ φώναξα! Τί παράπονο ἔχεις ἀπὸ ἐμένα;

Ἀλλὰ ὅλες μου ἡ προσπάθειες καὶ ὅλα μου τὰ λόγια πήγαιναν χαμένα. Ἐκεῖνος μὲ κύτταξε κάμποσο σαρκαστικά, ἔπειτα μοῦ γύρισε τὴν πλάτη, σήκωσε ψηλὰ τὸ ρόπαλό του καὶ βγῆκε ἀπ' τὴν σπηλιὰ ἀκολουθούμενος ἀπ' τοὺς ἀνθρώπους του, οἱ ὁποῖοι φεύγοντας ἔσυραν μιὰ μεγάλη πέτρα ἀπ' ἔξω καὶ τὴν τοποθέτησαν στὴν εἴσοδο τῆς σπηλιᾶς ὥστε νὰ τὴν κλείσουν σχεδὸν ἐντελῶς.

Ἔτσι ἔμεινα μόνος μέσα στὴν σπηλιὰ ἐκείνη, ποὺ ἐπρόκειτο νὰ γίνῃ ὁ τάφος μου.

Ἡ σκέψις ἐκείνη μοῦ ἔφερνε τρέλλα.

Ἄρχισα νὰ φωνάζω μὲ ὅλη τὴν δύναμί μου! «Βοήθεια, βοήθεια!»

Φώναξα ἐπὶ ὧρες ὁλόκληρες. Ἀλλὰ τοῦ κάκου! Δὲν ἄκουγα τίποτε ἄλλο παρὰ μόνο τὴν ἠχὼ τῆς φωνῆς μου ποὺ μοῦ τὴν ἔστελναν πίσω τὰ θεοσκότεινα τοιχώματα τῆς σπηλιᾶς μου.

Μιὰ μικρὴ ἀκτίνα φωτὸς περνοῦσε ἀκόμη ἀπ' τὸ στενὸ ἄνοιγμα ποὺ ἄφινε ἡ πέτρα ποὺ σκέπαζε τὴν εἴσοδο τῆς σπηλιᾶς. Καὶ τὸ λίγο ἐκεῖνο φῶς ἔκανε ν' ἀπαστράπτουν τὰ ἀπειράριθμα διαμάντια ποὺ ἦταν σκορπισμένα γύρω μου.

Ἦταν ἐκεῖ γύρω μου, δίπλα μου, ἀπὸ κάτω μου καὶ μοῦ χρησίμευαν ὡς στρῶμα διαμάντια ἀξίας πολλῶν ἑκατομμυρίων! Καὶ ὅμως ἐγὼ πέθαινα ἀπ' τὴν πεῖνα κι' ἀπὸ τὴν δίψα. Ἡ σκέψις ἐκείνη μοῦ ἔφερνε ἕνα συναίσθημα ἀπαίσιο, φρικτό, ἀφάνταστο, ἕνα συναίσθημα ποὺ δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ τὸ περιγράψῃ. Ἔνοιωθα πῶς μοῦ ἔφευγε τὸ μυαλό.

Ἄρχισα νὰ τεντώνω μ' ἀπελπισία τὰ μέλη μου, καταβάλλοντας ὑπεράνθρωπες προσπάθειες γιὰ νὰ σπάσω τὰ δεσμά μου. Μάταιοι ὅλοι οἱ κόποι μου. Τὸ σχοινὶ μὲ τὸ ὁποῖο ἤμουν δεμένος ἦταν στερεώτατο.

Πέρασαν ἔτσι ὧρες πολλές, ἀτελείωτες, ὧρες φρικτές, τρομακτικές. Στὸ τέλος ἀποκαμωμένος, ἐξουθενωμένος μὲ τελεία ἀποκαρδίωσι, μὴ μπορῶντας πειὰ νὰ κάνω οὔτε τὴν παραμικρότερη κίνησι, ἔμεινα ἀκίνητος μὲ τὰ μάτια καρφωμένα στὴν μικρὴ λωρίδα φωτὸς ποὺ ἔμπαινε ἀπ' τὴν σχισμάδα τῆς εἰσόδου, ἕως ὅτου χάθηκε.

Τρεῖς φορὲς ἐμφανίσθηκε ἡ λωρίδα ἐκείνη τοῦ φωτός, τὸ μόνο πρᾶγμα ποὺ μὲ συνέδεε πειὰ μὲ τὴν ζωὴ καὶ τρεῖς φορὲς ἐχάθηκε. Εἶχαν περάσει δηλαδὴ τρία ἡμερονύκτια ἀπὸ τότε ποὺ βρισκόμουν θαμμένος στὸν ἀπαίσιο τάφο μου.

Καὶ αἴφνης—ἔπρεπε νὰ εἶνε ἡ τετάρτη μέρα τῆς ταφῆς μου—εἶδα νὰ σκεπάζεται καὶ ἡ μικρὴ σχισμάδα, νὰ χάνεται γιὰ μερικὰ λεπτὰ τῆς ὥρας τὸ φῶς ποὺ μοῦ ἔστελνε καὶ ἔπειτα νὰ ἐμφανίζεται πάλι. Συγχρόνως ἄκουσα ἕναν θόρυβο σχεδὸν ἀδιόρατο, τὸν θόρυβο πατημάτων μικροῦ ζώου.

Τέντωσα τὰ αὐτιά μου καὶ γούρλωσα τὰ μάτια μου μὲ μιὰ ὑπερένταση ὅλων τῶν αἰσθήσεών μου. Δὲν εἶχα γελασθῆ. Ἕνα ποντίκι ἐτριγύριζε μέσα στὴν σπηλιά, ἕνα ἀπὸ τὰ παράξενα ἐκεῖνα ποντίκια μὲ τὸ στενόμακρο σῶμα ποὺ βρίσκονται κατὰ μυριάδες στὰ βουνὰ τῆς νοτίου Ἀφρικῆς, ὅπου ἀποτελοῦν πραγματικὴ μάστιγα.

Ἄρχιζε νὰ τριγυρίζῃ γύρω ἀπὸ τὸ σῶμα μου καὶ νὰ μὲ περιεργάζεται μὲ τὰ μικροσκοπικὰ μάτια του, ποὺ νόμιζε κανεὶς πῶς πετοῦσαν ἀστραπές. Ἕνας ἀπερίγραπτος τρόμος μ' ἐκυρίευσε.

—Δὲν μοῦ μένει τώρα, σκέφθηκα, παρὰ νὰ πεθάνω ποντικοφαγωμένος.

Ἄρχισα νὰ κινῶ σπασμωδικά, ὅπως μποροῦσα, ὅλα τὰ μέλη μου γιὰ νὰ τὸ τρομάξω καὶ νὰ τὸ κάνω νὰ φύγῃ, ν' ἀναβάλλω, ἔστω καὶ προσωρινῶς, τὸν ἀπαίσιο θάνατο ποὺ μὲ περίμενε.

Ἀλλὰ ἐκεῖνο δὲν ἐννοοῦσε νὰ κάνῃ οὔτε βῆμα. Γύριζε διαρκῶς καὶ μὲ περιεργαζόταν.

Εμείναμε ἔτσι περίπου δύο ὧρες ὁ ἕνας ἀπέναντι τοῦ ἄλλου ἕως ὅτου ἐπὶ τέλους ἀποκαμωμένος ἀποκοιμήθηκα.

Ξαφνικὰ ἕνας πόνος τρομερὸς μὲ ἔκανε νὰ τιναχθῶ ὅσο μοῦ ἐπέτρεπαν τὰ δεσμά μου. Ἄνοιξα τὰ μάτια μου καὶ μὲ φρίκη εἶδα τὰ ἀπαίσια δόντια τοῦ ποντικοῦ νὰ ροκανίζουν τὸ ἀριστερὸ χέρι μου. Τὸ ἀνοιγόκλεισα, τὸ κίνησα προσπαθῶντας νὰ τὸ χτυπήσω καὶ νὰ τὸ διώξω, ἀλλὰ ἐκεῖνο ἐξακολουθοῦσε ἄφοβα νὰ μὲ ροκανίζῃ.

Καὶ ἄξαφνα μιὰ σκέψη πέρασε ἀπὸ τὸ νοῦ μου, μιὰ σκέψη ποὺ μοῦ ἔφερε κάποια ἀμυδρὴ ἐλπίδα σωτηρίας.

— Ἂς τὸ ἀφήσω νὰ ροκανίσῃ. Μπορεῖ μαζὺ μὲ τὸ κρέας μου νὰ ροκανίσῃ καὶ μιὰ λουρίδα ἀπὸ τὰ δεσμά μου καὶ ἔτσι νὰ ἐλευθερωθῶ.

Κατέβαλα ὑπεράνθρωπες προσπάθειες γιὰ νὰ ὑπερνικήσω τὸν πόνο μου. Ἐφοβόμουν νὰ κάνω τὴν παραμικρότερη κίνησι. Τώρα ἔτρεμα μήπως φοβίσω τὸ ποντίκι καὶ τὸ κάνω νὰ φύγῃ.

Εὐτυχῶς δὲν γελάσθηκα στὴν πρόβλεψί μου.

Ὑπέμεινα τὸ μαρτύριο ἐκεῖνο ὥρα πολλή, ἴσως ὧρες ὁλόκληρες, δὲν ξέρω κι' ἐγὼ πόσο. Στὸ τέλος ἀφοῦ μοῦ ἔφαγε ἕνα ὁλόκληρο μέρος τῆς παλάμης μου, τὸ ποντίκι εἶχε φάει μαζὺ καὶ τὸ σχοινὶ ποὺ τὸ περιέβαλε. Τότε πειὰ τοῦ ἔδωσα ἕνα δυνατὸ χτύπημα καὶ τὄδιωξα. Δὲν μοῦ χρειαζόταν πειά.

—Τί ἀχαριστία θὰ πῆτε, αἴ; Ναί, μὰ ἔτσι εἶνε ἡ ζωή.

Συγκέντρωσα ὅλες τὶς δυνάμεις μου καὶ ἄρχισα νὰ χαλαρώνω τὸ σφίξιμο τοῦ ἀριστεροῦ χεριοῦ μου ἕως ὅτου τὸ ἐλευθέρωσα, ἔπειτα ξετύλιξα ὅλο τὸ σχοινὶ καὶ ἔννοιωσα πῶς ἤμουν ἐλεύθερος.

Παρ' ὅλη τὴν ἐξάντλησί μου, τὸ βγάλσιμο τῆς πλάκας ποὺ σκέπαζε τὴν εἴσοδο τῆς σπηλιᾶς ἦταν παιγνιδάκι πειὰ γιὰ μένα. Ἔννοιωθα πῶς εἶχα φτερά.

Τέλος, ἔπειτα ἀπὸ ὧρες πολλές, τρελλὸς ἀπὸ χαρά, ἄρχισα νὰ κατεβαίνω ἀπ' τὸ βουνὸ σημειώνοντας καλὰ μέσ' στὸ μυαλό μου τὰ μέρη ἀπὸ τὰ ὁποῖα περνοῦσα γιὰ νὰ μπορέσω νὰ ξαναβρῶ τὴν σπηλιά...τὸν τάφο μου.

Πεζοπόρησα ὅσο μπόρεσα ἕως ὅτου σωριάσθηκα κατὰ γῆς.

Τὴν ἄλλη μέρα μὲ βρῆκαν στὴν καμπὴ ἑνὸς μονοπατιοῦ μερικοὶ λευκοὶ ποὺ εἶχαν φθάσει ὡς ἐκεῖ γιὰ νὰ κυνηγήσουν ἀντιλόπες.

Μὲ ἐβοήθησαν νὰ φθάσω ὡς τὸ Ἀλτονμποῦργ.

Ἔπειτα ἀπὸ μερικοὺς μῆνες εἶχα ὀργανώσει τὴν ἐκμετάλλευσι τοῦ.. τάφου μου καὶ εἶχα ἀρχίσει νὰ συσσωρεύω τὰ χρήματα ποὺ τὰ εἶχα πληρώσει μὲ τεσσάρων ἡμερῶν ἀγωνία, πεῖνα καὶ δίψα καὶ μὲ τὸ ἀριστερό μου χέρι, τὸ ὁποῖο καθὼς βλέπετε δὲν μπορῶ καθόλου νὰ τὸ χρησιμοποιήσω ἀπὸ τότε.»

Καὶ ὁ Λεὸν Καρριὲρ ἔδειξε στοὺς δημοσιογράφους μιὰ βαθειὰ οὐλὴ στὸν καρπὸ τοῦ ἀριστεροῦ χεριοῦ του.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Η ΑΠΑΘΕΙΑ ΤΟΥ ΑΝΑΤΟΛ ΦΡΑΝΣ

Ὁ ἀχάριστος γραμματεύς. Ἕνα βιβλίο ποὺ ἔκανε πάταγο. Ἡ σοφία τοῦ Ἀνατὸλ Φρὰνς. Μιὰ κινητὴ ἐγκυκλοπαίδεια. Μέσα στὴν ἐκκλησια. «Τί ἤρθαμε νὰ κάνωμε ἐδῶ;» κλπ.

Κατὰ τὰ τελευταῖα ἑπτὰ χρόνια τῆς ζωῆς του, ὁ διάσημος γάλλος συγγραφεὺς Ἀνατὸλ Φρὰνς εἶχε γραμματέα τὸ νέο λόγιο Ζὰν-Ζὰκ Μπρουσσών. Φαίνεται πῶς τὸν ἀγαποῦσε πολὺ—ἂν ἤτανε δυνατὸ ν' ἀγαπήσῃ ὁ σκεπτικιστὴς ὁ Φρὰνς ζωντανὸ πλάσμα στὸν κόσμο. Ἀπεναντίας ὅμως: ὁ γραμματεύς του δὲν ἔτρεφε ἀπέναντί του τὰ ἴδια αἰσθήματα. Αἰτία τῆς ἐχθροπαθείας αὐτῆς ἤτανε τὸ ἀκόλουθο γεγονός. Ὁ Ἀνατὸλ Φρὰνς εἶχε ζητήσει κάποτε ἀπὸ ἕνα φίλο του ἐπίσης συγγραφέα νὰ τοῦ συστήσῃ ἕνα ἱκανὸ νέο γιὰ νὰ τὸν πάρῃ γραμματέα. Ὁ φίλος του προθυμοποιήθηκε τότε νὰ τοῦ στείλῃ τὸν δικό του γραμματέα, τὸ Ζὰν-Ζὰκ Μπρουσσών.

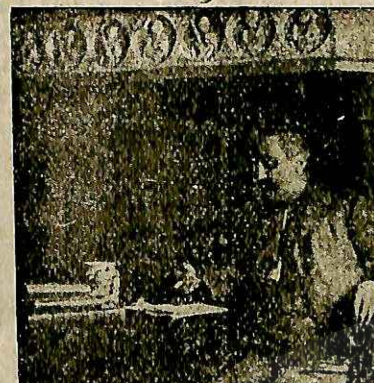

Ὁ Ἀνατὸλ Φρὰνς στὸ γραφεῖο του

Ὁ Ζὰν Ζὰκ Μπρουσσὼν παρουσιάστηκε στὸν Ἀνατὸλ Φρὰνς, ὁ ὁποῖος ἔμεινε πολὺ εὐχαριστημένος ἀπὸ τὸ παρουσιαστικό του.

—Δὲ μοῦ λέτε, σᾶς παρακαλῶ, ρώτησε τέλος ὁ Φρὰνς τὸ νέο, τί μισθὸ πέρνατε στοῦ φίλου μου.

— Τίποτα, τοῦ ἀποκρίθηκε ὁ Μπρουσσών.

— Τίποτα; Ἔ! τότε ἐγὼ θὰ σᾶς... διπλασιάσω τὸ μισθό!...

Ὁ Ζὰν Ζὰκ Μπρουσσὼν γέλασε ἢ μᾶλλον ὑποχρεώθηκε νὰ γελάσῃ μὲ τὸ ἔξυπνο ὁμολογουμένως ἀστεῖο τοῦ μαῖτρ, ἀπὸ μέσα του ὅμως δὲν τοῦ συγχώρεσε ποτὲ αὐτὸ τὸ πείραγμα.

Πέρασαν χρόνια ἀπὸ τότε. Ὁ Μπρουσσὼν ἐκτελοῦσε μὲ ὑποδειγματικὴ εὐσυνειδησία τὰ καθήκοντα τοῦ γραμματέως τοῦ Ἀνατὸλ Φρὰνς. Κοντὰ στὴν κινητὴ αὐτὴ ἐγκυκλοπαιδικὴ βιβλιοθήκη μορφώθηκε, ἀνέπτυξε τὸ γοῦστο του, γνώρισε τὴ σοφία ὅλων τῶν λαῶν. Ἐκ παραλλήλου μελετοῦσε τὸ χαρακτῆρα τοῦ μαῖτρ, τὸν παρακολουθοῦσε στὴν ἰδιωτικὴ ζωή του, κρατοῦσε σημειώσεις τῶν μικροεπεισοδίων ποὺ χαρακτήριζαν τὸ Φράνς.

Μιὰ μέρα, ἐπὶ τέλους, μπόρεσε νὰ ἐκδικηθῇ τὸν Ἀνατὸλ Φρὰνς γιὰ τὸ ἀστεῖο ποὺ τοῦ εἶχε πεῖ ὁ μαῖτρ ἄλλοτε. Ἡ ἡμέρα αὐτὴ ἦταν ἡ ἐπαύριον τοῦ θανάτου τοῦ Φράνς—στὸ 1924. Ἐνῶ ἡ Γαλλία καὶ ὅλος ὁ κόσμος θρηνοῦσαν τὸ θάνατο τοῦ μεγάλου συγγραφέως, ὁ Ζὰν Ζὰκ Μπρουσσὼν ἔβγαζε ἕνα βιβλίο μὲ τὸν τίτλο «Ὁ Ἀνατὸλ Φρὰνς μὲ παντοῦφλες», στὸ ὁποῖο περιέγραφε μὲ τὶς παραμικρὲς λεπτομέρειες, καὶ μ' ἄπειρα χαρακτηριστικὰ ἀνέκδοτα, τὴ ζωὴ τοῦ μεγάλου διδασκάλου. Κάθε σελίδα τοῦ βιβλίου αὐτοῦ, ποὺ ἔκανε πάταγο ὅταν ἐξεδόθη, εἶναι κ' ἕνα μαστίγωμα κατὰ τῆς μνήμης τοῦ Φράνς. Ὁ ἀθεόφοβος ὁ Μπρουσσὼν τὸν παρουσίασε σὰν ἕνα ἄνθρωπο ἀναίσθητο, ἀδιάφορο γιὰ ὅλες τὶς δυστυχίες τοῦ κόσμου, ἑξηνταβελόνη, ἐγωϊστή, λογοκλόπο, ἀσυνείδητο καὶ τὰ τοιαῦτα. Μεταξὺ τῶν ἀπειραρίθμων ἀνεκδότων ποὺ παραθέτει ὁ Ζὰν Ζὰκ Μπρουσσὼν γιὰ ν' ἀποδείξῃ πόσο σεμνὴ ἦταν ἡ καρδιὰ τοῦ Φράνς, διαλέγουμε ἕνα νόστιμο καὶ χαρακτηριστικό, τὸ παρακάτω:

Κάποτε, εἶχε πεθάνει ἕνας πολὺ ἐπιστήθιος φίλος καὶ φανατικὸς θαυμαστὴς τοῦ Φράνς. Ὁ γηραιὸς μαῖτρ πῆρε τὸ νεαρὸ γραμματέα του καὶ πήγανε στὴν ἐκκλησία γιὰ νὰ παρακολουθήσουν τὴν νεκρώσιμη ἀκολουθία.

Τί συνέβη ὅμως ἐκεῖ; Μόλις ὁ Ἀνατὸλ Φρὰνς βρέθηκε σὲ μιὰ ἐκκλησία—σ' ἕνα μέρος δηλαδή, ὅπου εἶχε χρόνια ὁλόκληρα νὰ πατήσῃ τὸ ποδάρι του—λησμόνησε τὸν πεθαμένο φίλο του καὶ θυμήθηκε ἀμέσως τὶς θρησκεῖες τῶν λαῶν ὅλου τοῦ κόσμου, τοὺς ἀγῶνες ποὺ κατέβαλε ὁ Χριστιανισμὸς γιὰ νὰ ἐπικρατήσῃ, τὴ Χριστιανικὴ ποίηση τῶν Βυζαντινῶν, τὴ θρησκευτικὴ τέχνη τοῦ μεσαίωνος—μὲ δυὸ λόγια ἄνοιξε τὰ συρτάρια τῆς μνήμης του, τὰ παραγεμισμένα μὲ ἀμέτρητη σοφία καὶ ἄρχισε ν' ἀραδιάζῃ μπρὸς στὸν κατάπληκτο Μπρουσσὼν τοὺς θησαυροὺς τῶν γνώσεών του!

Καμμιὰ φορὰ κουράστηκε νὰ μιλῇ. Σκύβει τότε στὸ αὐτὶ τοῦ γραμματέως του καὶ τὸν ρωτάει μὲ τρόπο:

— Μά, δὲ μοῦ λές, παιδί μου, τί ἤρθαμε νὰ κάνωμε ἐδῶ;...

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Η ΑΝΤΑΠΟΔΟΣΙΣ

Ὅταν ὁ Λουδοβῖκος 14ος βρισκόταν στὴν Φλάνδρα ἐπὶ κεφαλῆς τῶν στρατευμάτων του, παρέθετε κάθε βράδυ ἐπίσημο δεῖπνο, στὸ ὁποῖον, σύμφωνα μὲ τὴν ἐθιμοτυπία τῆς Αὐλῆς, παρεκάθηντο διαδοχικῶς ὅλοι οἱ εὐγενεῖς, οἱ καταγόμενοι ἀπὸ παλαιοὺς ἀρχοντικοὺς οἴκους.

Ἕνα βράδυ, παρουσιάσθη στὸν ὑπασπιστὴ τοῦ βασιλέως Ντε Κρεκὶ, ὁ κ. Ντὲ Λουβίλ, εὐγενὴς ἐπαρχιώτης, καὶ τοῦ ὑπενθύμισε ὅτι εἶχεν ἔλθει ἡ σειρά του νὰ παρακαθίσῃ στὸ βασιλικὸ τραπέζι.

Ὁ κ. Ντε Κρεκὶ τοῦ ὑπεσχέθη ὅτι θὰ ἔκαμε τὴν σχετικὴ εἰσήγηση. Καὶ πραγματι, μόλις εἶδε τὸν βασιλέα, τοῦ εἶπε:

— Ὁ κ. Ντὲ Λουβίλ, Μεγαλειότατε, θὰ ἐπιθυμοῦσε πολὺ νὰ λάβῃ τὴν τιμὴ νὰ δειπνήσῃ μαζὶ μὲ τὴν Ὑμετέρα Μεγαλειότητα...

— Ἀπὸ ποῦ ὡς ποῦ αὐτὸς εὐγενής!... ἀπήντησεν ὁ Βασιλεύς.

Ὁ κ. Ντε Κρεκὶ, μὴ θέλοντας νὰ λυπήσῃ τον ἀξιωματικό, δεν τοῦ ἐπανέλαβε τὰ προσβλητικὰ αὐτὰ λόγια το βασιλέως. Γιὰ νὰ δικαιολογήσῃ δε τὴν μὴ πρόσκλησιν του, ἰσχυρίσθη ὅτι δεν τοῦ εἶχε δοθῆ εὐκαιρία, δῆθεν, νὰ μιλήσῃ σχετικῶς στὸν Ἄνακτα.

Ὁ κ. Ντὲ Λουβίλ, ὡστόσο, δὲν ἦταν κουτὸς κι' ἐννόησε τί ὑπεκρύπτετο κάτω ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ ὑπασπιστοῦ. Δὲν εἶπε ἐν τούτοις τίποτε... Περίμενε μόνο τὴν κατάλληλη εὐκαιρία για ν' ἀνταποδώσῃ τὴν προσβολὴ στὸ βασιλέα.

Τὸ ἴδιο βράδυ, ὁ κ. Ντε Κρεκὶ ἐξήγησε στὸν βασιλέα ὅτι ὁ κ. Ντὲ Λουβίλ, ἂν καὶ ἐπαρχιώτης ἀνῆκε σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς παλαιότερες ἀρχοντικὲς οἰκογένειες τῆς Γαλλίας.

—Παρουσιάστε μού τον, τότε, αὔριο... ἀπήντησεν ὁ βασιλεύς.

Τὸ ἄλλο βράδυ, τὴν ὥρα τοῦ δείπνου, ὁ κ. Ντε Κρεκὶ εἶπε στὸν Βασιλέα, παρουσιάζοντάς του τὸν ἐπαρχιώτη ἀριστοκράτη:

— Μεγαλειότατε, ἰδοὺ ὁ κ. Ντὲ Λουβίλ.

—Λουβίλ, καθῆστε στὸ τραπέζι!... εἶπεν ὁ βασιλεύς.

— Δεν θὰ μπορέσω γιατί ἐδείπνησα ἤδη, Μεγαλειότατε! ἀπήντησε τότε ὁ Λουβίλ.

ΠΩΣ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΙ Η ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΔΕΣ

Στὶς μαθήτριες μιᾶς Σχολῆς Θηλέων τοῦ Σικάγου ἔγινε κατὰ τὶς τελευταῖες ἐξετάσεις των τὸ ἑξῆς παράξενο ἐρώτημα: «Σᾶς ἀρέσει νὰ νυμφευθῆτε τὸν διάσημο ἀεροπόρο Νόμπιλε;» Ἀκοῦστε τώρα τί ἔγραψαν στὴν ἔκθεσί των οἱ μαθήτριες τῆς πρώτης γυμνασιακῆς τάξεως, ποὺ ἦσαν ἐν ὅλῳ 120. Οἱ ἑβδομήντα ἀπ' αὐτὲς ἀπέκρουσαν τὸν Νόμπιλε γιατί ἦσαν ἐρωτευμέναι μὲ ἄλλους. Δέκα, ποὺ εἶχαν ἀνοιχτὴ ἀκόμα τὴν καρδιά τους, ἀπάντησαν ὅτι ὁ Νόμπιλε δὲν εἶναι ὁ τύπος ἐκεῖνος ποὺ θὰ τοὺς ἄρεσε ὡς σύζυγος. Τριάντα ἄλλες μαθήτριες τὸν βρῆκαν πολὺ ριψοκίνδυνο καὶ δὲν τὸν θέλουν γιὰ ἄντρα. Μπορεῖ—ἔγραψαν—νὰ ξαναχάσῃ τὸ ταξεῖδι τοῦ Πόλου καὶ νὰ χαθῇ γιὰ πάντα. Γιατὶ νὰ μείνουν αὐτὲς χῆρες τόσο νέες; Οἱ ὑπόλοιπες ἀπάντησαν ὅτι θὰ τὸν ἤθελαν γιὰ σύζυγο ἐὰν δὲν εἶχε γίνει τόσο ἀξιαγάπητος, ὕστερα ἀπὸ τὸ τελευταῖο πάθημά του, ἀπ' ὅλον τὸν κόσμο. Κ' ἔτσι, καμμιὰ ἀπὸ τὶς Ἀμερικανίδες μαθήτριες τῆς Σχολῆς αὐτῆς τοῦ Σικάγου δὲν βρέθηκε διατεθειμένη νὰ θέλῃ γιὰ ἄντρα τὸν Νόμπιλε, για τον ὁποῖο μιλάει σήμερα ὁλόκληρος ὁ κόσμος μέχρι τοῦ Βορείου Πόλου!

Η ΠΡΟΟΔΟΣ ΤΟΥ ΦΕΜΙΝΙΣΜΟΥ

ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ

Ἡ Παρισινὴ δικηγορίνα ποὺ παρίσταται στὴ θανατικὴ ἐκτέλεσι. Ἕνας ἱπποτικὸς κακοῦργος. Μιὰ χορεύτρια ποὺ τινάζει τὸ μπάγκο τοῦ Μόντε Κάρλο. Μιὰ Κινέζα ποὺ ξετρέλλανε τὸ Βερολῖνο καὶ μιὰ Ἰνδὴ ποὺ ξετρέλλανε τὴ Νίκαια. Ἡ Ἀμερικανὶς ποὺ χάριν τοῦ ἔρωτός της ἠσπάσθη τὸν Βραχμανισμό. «Ζητήσατε τὴ γυναῖκα».

Ἡ μία ἀπὸ τὶς ἀδελφὲς Ντόλυ ἡ ὁποία ἐκέρδισε στὸ Μόντε Κάρλο κολοσσιαῖα χρηματικὰ ποσά.

Οἱ γυναῖκες στὴν ἐποχή μας ἔχουνε προοδεύσει ἐξαιρετικὰ καὶ ἂν ζητοῦν ἴσα δικαιώματα μὲ τοὺς ἄνδρες, τὰ ζητοῦν ἴσως μὲ τὸ δίκηο τους. Δὲν περνάει σχεδὸν ἡμέρα ποὺ νὰ μὴν διαβάσῃ κανεὶς στὶς μεγάλες ἐφημερίδες τοῦ ἐξωτερικοῦ, ἕνα ἀξιοπερίεργο γεγονὸς ἢ μεγάλο κατόρθωμα ποὺ νὰ ἔχῃ ὡς ἡρωΐδα του μιὰ γυναῖκα. Παντοῦ ἔχουν εἰσχωρήσει ἡ γυναῖκες, ὡς κι' ἐκεῖ ἀκόμη ποὺ ὡς χθὲς μόνον στοὺς ἄνδρες ἐπετρέπετο νὰ εἰσχωρήσουν.

Ἡ Παρισινὴ δικηγορίνα κυρία Ἔρμς ἔξαφνα εἶνε ἡ πρώτη γυναῖκα ποὺ συνώδευσε ἕναν κατάδικο μέχρι τοῦ ἰκριώματος. Ἡ κυρία Ἔρμς ἦταν βοηθὸς ἑνὸς μεγάλου παρισινοῦ δικηγόρου, ὁ ὁποῖος εἶχε ἀναλάβει τὴν ὑπεράσπισι τοῦ περιφήμου Πολωνοῦ κακούργου Βλάδεκ Τσίντουη. Παρ' ὅλες ὅμως τὶς προσπάθειες τοῦ συνηγόρου του, ὁ Τσίντουη κατεδικάσθη εἰς θάνατον καὶ ἡ ποινή του ἐξετελέσθη πρὸ ὀλίγων ἑβδομάδων. Ἐπειδὴ ὅμως τὴν ἡμέρα τῆς ἐκτελέσεως ὁ δικηγόρος ἦταν ἄρρωστος, ἡ κυρία Ἔρμς δέχθηκε χωρὶς κανένα δισταγμό, νὰ συνοδεύσῃ τὸν κατάδικον ὡς τὴν λαιμητόμο, καὶ στάθηκε ἐκεῖ ὡς τὴν τελευταία στιγμή. Γιὰ νὰ τὴν εὐχαριστήσῃ ὁ ἱπποτικότατος κακοῦργος ἐφίλησε κατ' ὅλους τοὺς κανόνες τῆς καλῆς συμπεριφορᾶς, τὸ χέρι τῆς δικηγορίνας του, δύο δευτερόλεπτα ἀκριβῶς προτοῦ νὰ πέσῃ πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι του τὸ λεπίδι τῆς λαιμητόμου. Κι' ὅμως ἡ κυρία Ἔρμς δὲν εἶνε οὔτε κἂν ὤμορφη (οὐλάχιστον ἀπ' ὅτι φαίνεται στὴν φωτογραφία της) καὶ εἶνε ἀδύνατο κανένας βλέποντάς την νὰ φαντασθῇ ὅτι θὰ μποροῦσε νὰ δείξῃ μιὰ τέτοια ἀξιοθαύμαστη ψυχραιμία.

***

Ἐπίσης μεγάλη ψυχραιμία— ἀλλὰ ἄλλου εἴδους αὐτὴ τὴ φορά, —ἔδειξε καὶ ἡ μία ἀπὸ τὶς ἀδελφὲς Ντόλλυ, τὶς γνωστότατες παρισινὲς χορεύτριες, ἡ ὁποία τὸν περασμένο μῆνα στὸ Μόντε-Κάρλο παίζοντας στὴν ρουλέττα τοῦ καζίνου, ἐτίναξε κυριολεκτικῶς τὸν μπάγκο. Ἔπαιξε δεκαεφτὰ φορὲς ἐξακολουθητικῶς στὸ κόκκινο καὶ κέρδισε σὲ ὅλες. Ἐκέρδισε τέτοια ποσὰ ὥστε ὁ μπάγκος ἀναγκάστηκε τρεῖς φορὲς νὰ ἀνανεώσῃ τὸ κεφάλαιό του. Ὕστερα ἀπ' αὐτὴν τὴν κολοσσιαία καὶ ἀφάνταστη ἐπιτυχία της ἡ μὶς Ντόλλυ ἐπῆγε σὲ μιὰ ἄλλη πόλι, ὅπου ἔπαιζεν τράντ-έ-καράντ καὶ ἐκεῖ ἐκέρδισε ἀπὸ τὸν γνωστότατο ζάπλουτο ὁμογενῆ Βασίλειο Ζαχάρωφ ἄλλες 450 χιλιάδες φράγκα. Αὐτὸ λέγεται τύχη.

Ἡ Ἀμερικανὶς μὶς Νάνσυ Μίλλερ ποὺ παντρεύτηκε τὸν Μαχαραγιᾶ τοῦ Ἰνδόρ.

***

Μιὰ μικρὴ Κινέζα χορεύτρια, ζηλεύοντας τὴν δόξα τῶν Εὐρωπαίων συναδέλφων της, ἀφοῦ ἐπῆγε πρῶτα στὴν Ἀμερικὴ ὅπου ἔγινε διάσημη ὡς πρωταγωνίστρια τοῦ κινηματογράφου, ἦρθε τώρα καὶ στὴν Εὐρώπη ὅπου χαλάει κόσμο μὲ τὴν ὠμορφιά της καὶ τὴν τέχνη της. Οἱ Βερολινέζοι εἶνε κυριολεκτικῶς ξετρελλαμένοι μαζί της καὶ θαυμάζουν τὴν καλλονή της, τὴν χάριν της καὶ τὴν τέχνη της. Οἱ κυρίες τοῦ Βερολίνου προσπαθοῦν μὲ κάθε τρόπο νὰ μιμηθοῦν τὴν Ἄννα Μοϋ Βόγκ σὲ ὅλα της.

Μιὰ ἄλλη ἐξωτικὴ ὠμορφιὰ ποὺ χάλασε κόσμο ὄχι γιὰ τὴν καλλονή της ἀλλὰ γιὰ τὴν ἀντοχή της εἶνε ἡ μόλις 17ετὶς Ἰνδὴ χορεύτρια Καϊάτρυ. Αὐτὴ ἔλαβε μέρος μὲ τὸ ἄλογό της στοὺς ἀγῶνας ἱππασίας ἀπὸ τὸ Παρίσι στὴν Νίκαια καὶ παρ' ὅλη τὴν νεότητά της καὶ τοὺς πεπειραμένους ἀντιπάλους της κατώρθωσε νὰ ἔρθῃ πρώτη. Ἐννοεῖται ὅτι τώρα ἡ δεσποινὶς Καϊάτρυ ἔχει γίνει τὸ χαϊδεμένο παιδὶ ὅλης τῆς Νικαίας καὶ κανεὶς δὲν ἀκούει νὰ μιλοῦν παρὰ μόνον γι' αὐτήν.

***

Ἐντελῶς ἀντίθετα ἀπὸ τὶς Ἀσιάτιδες ποὺ γίνανε εὐρωπαῖες μιὰ Ἀμερικανὶς θέλησε νὰ γίνῃ Ἀσιάτις. Αὐτὴ εἶνε ἡ μὶς Νάνσυ Μίλλερ, ἡ ὁποία πρὸ μηνὸς περίπου παντρεύτηκε μὲ τὸν Μαχαραγιᾶ τοῦ Ἰνδὸρ μὲ κάθε ἐπισημότητα. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ Μαχαραγιᾶς εἶνε ἕνας ἐξαιρετικὰ συντηρητικὸς ἄνθρωπος, ποὺ μένει πιστὸς στὰ ἤθη τῶν πατέρων του, ἀπῄτησε ἀπὸ τὴν μνηστή του ν' ἀρνηθῇ τὸν χριστιανισμὸ καὶ νὰ ἀσπασθῇ τὸν βραχμανισμό, ὅπερ καὶ ἐγένετο. Μιὰ κι' ὅμως ὁ Μαχαραγιᾶς εἶνε τόσο συντηρητικός, ἡ νεαρὰ Ἀμερικανὶς διατρέχει τὸν κίνδυνο ἂν κατὰ τύχην ὁ ὑψηλός της σύζυγος ἀποθάνῃ νὰ τὸν συνοδεύσῃ κι' αὐτὴ θέλοντας καὶ μὴ εἰς τὸν παράδεισον τῶν βραχμάνων, γιατὶ εἶνε γνωστὸ ὅτι στὰς Ἰνδίας ὅταν μιὰ γυναῖκα μένῃ χήρα εἶνε ὑποχρεωμένη νὰ πέσῃ κι' αὐτὴ στὴ φωτιὰ ποὺ καίγεται τὸ πτῶμα τοῦ συζύγου της.

***

Κι' ἂς ἔρθουμε τώρα στὴν αἰωνία γυναῖκα, τὴν γυναῖκα ποὺ μένει πάντοτε ἡ ἴδια παρ' ὅλους τοὺς φεμινισμοὺς καὶ τὶς παγκόσμιες ἀναστατώσεις. Γιατὶ ποτὲ παρ' ὅλα ὅσα συνέβησαν ἕως τώρα δὲν ἔπαψαν οἱ ἄνδρες νὰ ξετρελλαίνωνται μὲ γυναῖκες κοινωνικῶς κατώτερές τους καὶ νὰ προσφέρουν τὴν καρδιά τους καὶ τὸ ὄνομά τους. Ἕως τώρα ὁλόκληρη ἡ ἀριστοκρατικὴ κοινωνία τοῦ Βερολίνου καὶ τῆς Νέας Ὑόρκης εἶνε ἀναστατωμένη ἀπὸ τὸν γάμο τοῦ γυιοῦ τοῦ πανισχύρου διευθυντοῦ μιᾶς ἀπὸ τὶς μεγαλείτερες γερμανικὲς ἑταιρίες, τῆς ἑταιρίας «Ντόϋτς» μὲ τὴν ὡραιοτάτη Βιεννέζα χορεύτρια Μαρία Λέϋ. Γιὰ νὰ ἀποφύγουν τὶς ἐνοχλήσεις τῶν γονέων οἱ δύο νεόνυμφοι κατέφυγαν στὴν Νέα Ὑόρκη καὶ ἐκεῖ ἐτέλεσαν τοὺς γάμους τους. Μολαταῦτα ἡ κακὲς γλῶσσες διατείνονται ὅτι ἡ δικογραφία τοῦ διαζυγίου ἑτοιμάζεται ἀπὸ τώρα. Κι' αὐτοὶ ἦταν τυχεροὶ καὶ παντρεύτηκαν. Ἕνας ἄλλος ὅμως, ὁ πρίγκηψ Λόπκοβιτς ηὐτοκτόνησε πρὸ ὀλίγου ἐπειδὴ δὲν μπόρεσε νὰ πάρῃ τὴν ἐκλεκτὴ τῆς καρδίας του. Αὐτὸς εἶχε γνωρισθῆ στὴν Βιέννη μὲ τὴν ὡραιοτάτη Ρωσσίδα χορεύτρια Ὄλγα Κόσρεβε καὶ τὸ ἐρωτευμένο ζευγάρι ἐπῆγε νὰ ἀπολαύσῃ τὴν εὐτυχία του στὶς Κάννες. Ἐκεῖ ὅμως ἡ χορεύτρια συναντήθηκε μὲ ἕνα παληὸ γνώριμο καὶ ἠπείλησε τὸν πρίγκηπα ὅτι ἂν δὲν τὴν παντρευόταν, θὰ τὸν ἐγκατέλειπε ἀμέσως μὲ τὸν ἄλλον. Ὁ νεαρὸς πρίγκηψ δέχθηκε προθυμότατα ἀλλὰ ἡ οἰκογένειά του ἔφερε φοβερὴ ἀντίδρασι καὶ μάλιστα τὸν ἔκλεισε σὲ ἕνα σανατόριο στὴν Αὐστρία. Ὁ δυστυχισμένος πρίγκηψ δὲν μπόρεσε νὰ ἀνθέξῃ τὸν χωρισμὸ καὶ ηὐτοκτόνησε. Παρ' ὅλους λοιπὸν τοὺς φεμινισμοὺς ἡ γυναῖκα μένει πάντοτε ἡ ἴδια.

Ἡ Ἰνδὴ χορεύτρια Καϊάτρυ ποὺ κέρδισε στοὺς ἱππικοὺς ἀγῶνας Παρισίων-Νικαίας.

Ἡ Παρισινὴ δικηγορίνα κυρία Ἔρμς ποὺ παρεστάθη στὸν ἀποκεφαλισμὸ τοῦ πελάτου της.

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

Στὴ θεωρία τοῦ λόγου :

Ὁ *Δεκανεύς.*— Αὐτὸ ὀνομάζεται «δερμάτινος ἀορτήρ»... Λοιπὸν πῶς ὀνομάζεται ; Πές μας ἐσύ, στρατιώτη...

Ὁ *στρατιώτης.*— Δερματοτοῦρι!..

Ἡ ὡραία Βιεννέζα χορεύτρια Μαρία Λέϋ ποὺ παντρεύτηκε στὴ Νέα Ὑόρκη τὸ γυιὸ ἑνὸς μεγαλοβιομηχάνου.

ΤΑ ΕΞΩΤΙΚΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΤΩΝ ΧΙΛΙΩΝ ΚΑΙ ΜΙΑΣ ΗΜΕΡΩΝ

Η ΑΓΝΩΣΤΗ ΧΑΛΙΜΑ

ΣΤΟΥΣ ΤΟΠΟΥΣ ΤΩΝ ΘΡΥΛΛΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΥΣΤΗΡΙΩΝ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

— Θὰ προσευχηθῶ γιὰ σᾶς καὶ ἐλπίζω πῶς θὰ γλυτῶστε ἀπὸ τὰ βάσανά σας. Γυρῖστε στὸ ξενοδοχεῖο σας καὶ ἐλᾶτε ἐδῶ αὔριο τὴν ἴδια ὥρα. Ὁ τυφλὸς καὶ ὁ παραλυτικὸς ἴσως θεραπευθοῦν, ἂν ἐξομολογηθοῦν εἰλικρινῶς τὶς ἁμαρτίες τους. Ξέρω τὶς ἱστορίες τους. Καὶ τοὺς συνιστῶ νὰ μὴν εἰποῦν κανένα ψέμμα, γιατὶ θὰ μετανοήσουν. Τότε ἀντὶ νὰ τοὺς θεραπεύσω, θὰ τοὺς τιμωρήσω. Ὅσο γιὰ τοὺς ἄλλους, τοὺς ὑπόσχομαι ἀπὸ τώρα νὰ φροντίσω γι' αὐτοὺς καὶ νὰ τοὺς κάμω καλά, γιατὶ εἶπαν ὅλοι τὴν ἀλήθεια.

Οἱ ἕξη ξένοι ἐγύρισαν τότε στὸ ξενοδοχεῖο τους. Οἱ τέσσερες ἀπ' αὐτοὺς ἦσαν εὐχαριστημένοι κι' ὅλας γιὰ τὴν κατηγορηματικὴ ὑπόσχεσι ποὺ τοὺς ἔδωσε ἡ βασίλισσα. Ἀλλὰ ὁ τυφλὸς καὶ ὁ ἀράπης ἦσαν μελαγχολικοί. Θὰ προτιμοῦσαν νὰ μείνουν σ' ὅλη τὴ ζωή τους στὴν κατάστασι ποὺ εὑρίσκοντο, παρὰ νὰ ὁμολογήσουν δημοσίᾳ τὶς ἀτιμίες ποὺ εἶχαν κάνει. Καὶ πέρασαν ὅλη ἐκείνη τὴ νύχτα χωρὶς νὰ ἡσυχάσουν καθόλου.

Τὴν ἄλλη ἡμέρα τὸ πρωΐ, ἀναγκασθήκανε θέλοντας καὶ μή, ν' ἀκολουθήσουν τοὺς ἄλλους. Ξαναπῆγαν ὅλοι στὸ παλάτι καὶ παρουσιάσθησαν μπροστὰ στὴ βασίλισσα ποὺ ἦταν στὸ θρόνο της, ὅπως τὴν προηγούμενη ἡμέρα.

— Λοιπόν, τοὺς εἶπε ἐκείνη μόλις τοὺς εἶδε. Ὁ τυφλὸς καὶ ὁ παραλυτικὸς ἀποφάσισαν νὰ τ' ἀποκαλύψουν ὅλα ; Δυστυχία σὲ ὅποιον κρύψῃ τὴν ἀλήθεια.

Τότε ὁ ἀράπης ἐπροχώρησε γεμάτος ντροπὴ καὶ μὲ ταπεινὸ ὕφος. Βλέποντας ὅτι δὲν μποροῦσε νὰ εἰπῇ ψέμματα, ἀποφάσισε νὰ ἐξομολογηθῇ τί πράγματι εἶχε συμβεῖ στὴ σκηνὴ τοῦ κυρίου του εἰς βάρος τῆς Ρεψίμας. Καὶ ὡμολόγησε ὅτι εἶχε αἰσθανθεῖ παράφορο πάθος γιὰ κείνη τὴ γυναῖκα καὶ ἐπειδὴ ἐκείνη τὸν ἐπεριφρόνησε, γιὰ νὰ τὴν ἐκδικηθῇ σκότωσε τὸ μοναχογυιὸ τοῦ μαύρου καὶ ἐνοχοποίησε τὴν ἐνάρετη γυναῖκα.

Καὶ ἐτελείωσε τὴν ὁμολογία του μ' αὐτὰ τὰ λόγια.

— Νά, ποιὸ εἶνε τὸ ἔγκλημά μου. Μάρτυς μου ὁ Θεὸς ὅτι μετανοῶ.

— Ἄ, προδότη, ἐφώναξε ὁ ληστὴς μὲ κατάπληξι καὶ ἀγανάκτησι, Ἐσὺ λοιπὸν μοῦ σκότωσες τὸ μοναδικό μου παιδί ;

Καὶ γυρίζοντας πρὸς τὴ Ρεψίμα ἐπρόσθεσε :

— Ἐπιτρέψατέ μου, βασίλισσα, νὰ τοῦ κόψω τὸ κεφάλι αὐτὴ τὴ στιγμή, κι' ὅλας. Ἕνας καταχθόνιος ἄνθρωπος ἱκανὸς γιὰ τὴν πρᾶξι ποὺ ὡμολόγησε, δὲν ἀξίζει νὰ ζῇ.

— Ὄχι, εἶπε ἡ βασίλισσα. Δὲν θέλω νὰ τοῦ ἀφαιρέσετε τὴ ζωή

— Σᾶς καταλαβαίνω, εἶπε ὁ μαῦρος. Προτιμᾶτε νὰ μείνῃ παραλυτικὸς σ' ὅλη του τὴ ζωὴ γιὰ νὰ τιμωρηθῇ. Ὁ θάνατος θὰ τελείωνε τὰ βάσανά του.

— Γελοιέσθε, εἶπε ἡ Ρεψίμα. Δὲ θέλω νὰ ζήσῃ γιὰ νὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ βασανίζεται. Ἀφοῦ μετανόησε γιὰ τὸ ἔγκλημά του πρέπει νὰ παρακαλέσω τὸν Ὕψιστο νὰ τὸν συγχωρήσῃ.

Σηκώθηκε τότε ἀπὸ τὸ θρόνο καὶ γονάτισε μὲ τὰ χέρια ὑψωμένα πρὸς τὸν οὐρανὸ καὶ σὲ λίγο ὅλοι εἶδαν τὸν ἀράπη ποὺ ἦταν ἀκίνητος νὰ κινεῖται καὶ νὰ σηκώνεται.

Ὅλοι ἔμειναν κατάπληκτοι μπροστὰ σ' αὐτὸ τὸ θαῦμα. Σὲ λίγο ἡ βασίλισσα δεήθηκε καὶ γιὰ τὸν ὑδρωπικὸ καὶ γιὰ τὸν μανιακὸ καὶ ἐθεραπεύθησαν ἀμέσως καὶ οἱ δύο.

Τότε ὁ Τεμὶμ γιὰ νὰ γιατρευθῇ καὶ ὁ ἀδελφός του καὶ νὰ ξαναχαρῇ τὰ μάτια του, τοῦ εἶπε :

— Μίλησε τώρα καὶ σὺ Ρεβεντέ. Ἡ βασίλισσα αὐτὸ περιμένει γιὰ νὰ κάμῃ νέο θαῦμα γιὰ σένα.

— Ναί, εἶπε ἡ Ρεψίμα, ἂς διηγηθῇ τὴν ἱστορία του, ἀλλὰ νὰ φυλαχθῇ νὰ μὴν κρύψῃ τίποτε, γιατὶ ξέρω ὅλη τὴν ἱστορία του, καὶ ἂν ἀνακατέψῃ τὸ παραμικρὸ ψέμμα, θὰ τιμωρηθῇ ἀμέσως.

Ὁ Ρεβεντὲ γεμάτος φόβο ὅτι ἂν σιωποῦσε, ἢ ἂν τολμοῦσε νὰ εἰπῇ ψέμματα θὰ ἐχειροτέρευε τὴ θέσι του, παρ' ὅλους τοὺς δισταγμοὺς ποὺ εἶχε ὡς ἐκείνη τὴ στιγμή, ἀποφάσισε νὰ τὰ ὁμολογήσῃ ὅλα.

Καὶ στενοχωρημένος γιατὶ ἀποκάλυπτε μπροστὰ στὸν ἀδελφό του τὴν ἀτιμία ποὺ ἐπεχείρησε νὰ τοῦ κάμῃ καὶ ἀπελπισμένος γιατὶ ἐπίστευε τὴ νύφη του νεκρή, μίλησε πολὺ θλιβερὰ καὶ δὲν ἐτόλμησε κἂν νὰ ζητήσῃ συγχώρησι.

Ὅταν ὁ Ρεβεντὲ ἐτελείωσε ἡ βασίλισσα εἶπε :

— Ὅλ' αὐτὰ εἶνε σωστά. Οὔτε ἐπρόσθεσε, οὔτε ἔκρυψε τίποτα.

Ὁ Τεμὶμ μπροστὰ σ' αὐτὴ τὴν ὁμολογία ποὺ τοῦ φανέρωσε ὅλη τὴν ἐγκληματικὴ κακία τοῦ ἀδελφοῦ του, καὶ τὴν ἀθωότητα τῆς Ρεψίμας, ἄφησε μιὰ δυνατὴ κραυγὴ κι' ἔπεσε λιπόθυμος.

Μερικοὶ ἀξιωματικοὶ τῆς βασιλίσσης ἔτρεξαν νὰ τὸν βοηθήσουν καὶ ὅταν μὲ τὶς φροντίδες των ὁ Τεμὶμ ξαναῆρθε στὶς αἰσθήσεις του, ἔπεσε κι' ἐγονάτισε μπροστὰ στὸ θρόνο καὶ εἶπε :

— Βασίλισσά μου, αὐτὸ τὸ τέρας δὲν μπορεῖ πειὰ νὰ γυρίσῃ στὴ Βασόρα. Δὲν ζητῶ πειὰ τὴ θεραπεία του. Μόνον ὁ θάνατός του μπορεῖ νὰ μὲ ἱκανοποιήσῃ. Θὰ τὸν πάω μάλιστα ἐγὼ ὁ ἴδιος στὸν τόπο ποὺ ἔθαψε ζωντανὴ τὴ γυναῖκα μου καὶ θὰ τὸν χώσω ἐκεῖ μέσα. Τὸ ἔγκλημά του δὲν εἶνε τέτοιο ποὺ νὰ μπορῇ νὰ συγχωρηθῇ.

Ἡ βασίλισσα ἔμεινε λίγες στιγμὲς χωρὶς ν' ἀπαντήσῃ γιατὶ ἔκλαιγε κάτω ἀπὸ τὸν πέπλο της. Τόσο εἶχε συγκινηθῇ ἀπὸ τὴν κατάστασι ποὺ ἔβλεπε τὸν ἄνδρα της.

Καὶ τέλος συγκρατῶντας τὸ κλάμα της, τοῦ εἶπε μὲ τὴ φωνὴ ἀλλοιωμένη ἀπὸ τὴ συγκίνησι.

— Ἔμπορε ἀπὸ τὴ Βασόρα. Σᾶς ἐξορκίζω ἀπὸ ἀγάπη γιὰ μένα νὰ μετριάσετε τὴν ὀργή σας. Ὁ ἀδελφός σας, εἶνε ἀλήθεια, ἔκαμε ἕνα μεγάλο ἔγκλημα. Ἀλλ' ἀφοῦ τὸ ἐξομολογήθηκε δημοσίᾳ καὶ κατηγόρησε τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό του, θυμηθῆτε πῶς ἤσαστε καὶ οἱ δύο ἀπὸ τὸ ἴδιο αἷμα καὶ παραιτηθῆτε ἀπὸ τὴν τιμωρία ποὺ θέλετε νὰ τοῦ ἐπιβάλλετε.

Σ' αὐτὰ τὰ λόγια ὁ Τεμὶμ ἀπάντησε :

— Ὅπως διατάσσει ἡ Μεγαλειότης σας. Ἀφοῦ τὸ θέλετε σεῖς λησμονῶ τὸ ἔγκλημά του.

Ἀφοῦ ἐκεῖνος ἐδήλωσε ὅτι συγχωρεῖ τὸν Ρεβεντέ, ἡ βασίλισσα ἐγονάτισε πάλι καὶ παρεκάλεσε τὸ Θεὸ νὰ ξαναδώσῃ τὸ φῶς στὸν τυφλό. Ἡ δέησί της εἰσακούσθηκε καὶ ἀμέσως ὁ Ρεβεντὲ ἄνοιξε τὰ μάτια του καὶ ἄρχισε νὰ βλέπῃ γύρω του.

Ὅλοι ἔμειναν ἐκστατικοὶ μπροστὰ σ' αὐτὸ τὸ νέο θαῦμα καὶ ἄρχισαν νὰ ἐγκωμιάζουν τὴ βασίλισσα καὶ νὰ δοξολογοῦν τὸ Θεό. Σὲ λίγο ἡ Ρεψίμα τοὺς εἶπε :

— Ἐλᾶτε ἐδῶ πάλι αὔριο καὶ θὰ ἰδῆτε πράγματα ποὺ θὰ ξεπερνοῦν αὐτὰ ποὺ σᾶς ἐξέπληξαν σήμερα.

Τὴν ἄλλη ἡμέρα ὅλοι ξαναγύρισαν στὸ παλάτι καὶ τότε ἡ βασίλισσα ἐκάλεσε τὸν Τεμὶμ καὶ τὸν ἔβαλε νὰ καθήσῃ σ' ἕνα χρυσὸ κάθισμα ποὺ εἶχε κοντὰ στὸ θρόνο καὶ ὕστερα τοῦ εἶπε :

— Ἔμπορε ἀπὸ τὴ Βασόρα, ὑπέφερες πολλὰ βάσανα καὶ ἐπέρασες πολλὲς λύπες, καταλαβαίνω τὸν πόνο σου καὶ γιὰ νὰ σὲ κάμω νὰ τὸν λησμονήσῃς ἀποφάσισα νὰ σοῦ δώσω σὲ γάμο τὴν ὡραιότερη ἀπὸ τὶς παρθενικὲς σκλάβες μου καὶ νὰ μείνῃς στὴν αὐλή μου ἂν θέλῃς.

Ἀντὶ νὰ δεχθῇ τὴν πρότασι τῆς βασιλίσσης ὁ Τεμὶμ ἄρχισε νὰ κλαίῃ καὶ τῆς εἶπε :

— Ἡ Μεγαλειότης σας μὲ ἔχει σκλαβώσει μὲ τὴν καλωσύνη της. Εἶμαι καθυποχρεωμένος ἀπὸ ὅλα ὅσα κάματε καὶ γιὰ τὰ καλὰ ποὺ σκέπτεσθε γιὰ μένα. Ἀλλὰ σᾶς ἐξορκίζω νὰ μὴ τὸ ἀποδώσετε σὲ δυστροπία ἂν ἀρνηθῶ τὴν προσφορὰ τῆς ὡραίας σκλάβας ποὺ μοῦ κάνετε. Ὅσο θὰ ζῶ καμμιὰ ἄλλη γυναῖκα ἐκτὸς ἀπὸ τὴ Ρε-

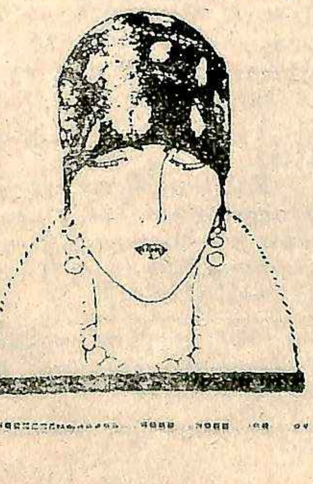

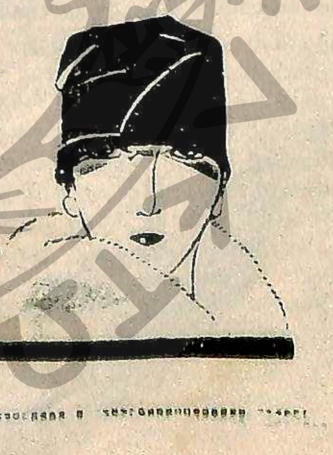

φίμα δὲν συγκινεῖ τὴν καρδιά μου. Ἡ ἀγαπημένη μου γυναῖκα εἶνε ὁλοένα στὴ σκέψι μου. Δὲν μπορῶ νὰ παρηγορηθῶ γιατὶ τὴν ἔχασα καὶ εἶμαι ἀποφασισμένος νὰ περάσω τὸ ὑπόλοιπο τῶν ἡμερῶν κοντὰ στὸ μέρος ποὺ τὴν ἔθαψαν ζωντανὴ τόσο ἄδικα.

Ἡ Ρεφίμα καταγοητεύθηκε γιατὶ ἀρνήθηκε μιὰ νέα καὶ ὡραία σκλάβα μόνο ἀπὸ τὴν ἀνάμνησί της, καὶ τοῦ εἶπε.

— Ἂν παρακαλοῦσα τὸν Παντοδύναμον ν' ἀναστήσῃ τὴ γυναῖκα ποὺ ἡ ἀπώλειά της τόσο σὲ λυπεῖ, θὰ ἤθελες νὰ τὴν ξαναϊδῇς; Καὶ ἂν τὴν ξανάβλεπες θὰ τὴν ἀναγνώριζες;

Καὶ λέγοντας αὐτὰ τὰ λόγια ἐσήκωσε τὸν πέπλο της. Ὁ Τεμὶμ ἀναγνώρισε τὴ Ρεφίμα. Ἡ χαρά του γιατὶ συνήντησε τὴ γυναῖκα του ἦταν ἀπερίγραπτη. Ὁ ληστής, ἀράπης, ὁ νέος ποὺ τὴν εἶχε πουλήσει καὶ ὁ πλοίαρχος βλέποντάς την τὴν ἀναγνώρισαν κι' αὐτοὶ κι' ἔμειναν κατάπληκτοι.

Τότε ἐκείνη ἀγκάλιασε τὸν Τεμὶμ καὶ τὸν φίλησε καὶ διηγήθηκε ὅλες της τὶς περιπέτειες μπροστὰ σὲ ὅλους. Ἔπειτα διέταξε νὰ δώσουν στὸ μαῦρο ληστὴ δέκα χιλιάδες φλουριὰ καὶ δῶρα πολύτιμα γιὰ τὴ γυναῖκα του καὶ χίλια στὸν πλοίαρχο καὶ ἄλλα τόσα στὸ νέο ποὺ τὴν εἶχε πουλήσει. Καὶ ὕστερα ἐπῆρε τὸν ἄνδρα της καὶ εὐχαρίστησαν μαζὺ τὸ Θεὸ γιὰ τὸ τέλος ποὺ ἔδωσε στὰ βάσανά τους. Καὶ ἐπειδὴ οἱ νόμοι τοῦ βασιλείου δὲν ἐπέτρεπαν νὰ τοῦ μεταβιβάσῃ τὸ βασιλικὸ της ἀξίωμα, τὸν ἔκαμε βεζύρη της.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΔΥΟ ΤΑΞΕΙΔΙΩΤΩΝ

Ὁ Σάλεμ καὶ ὁ Γκάνεμ ἦσαν φίλοι καὶ ταξείδευαν μαζὺ πολὺν καιρό. Μιὰ μέρα ἔφθασαν σ' ἕνα ψηλὸ βουνὸ καὶ γυρίζοντας στὸ ριζοβούνι, βρεθήκανε μπροστὰ σὲ μιὰ πηγὴ μὲ δροσερὸ νερό, ἐξαίσιο νερό. Ἀπὸ ἐκεῖ ἔτρεχε τὸ νερὸ μὲ ὁρμὴ σ' ἕνα πλατὺ καὶ βαθὺ αὐλάκι ποὺ περνοῦσε ἀνάμεσα σὲ κυπαρίσσια, σὲ λεῦκες καὶ σὲ πλατάνια, μὲ καταπράσινα πολυτρίχια στὶς ὄχθες.

Εὐχαριστημένοι οἱ δυὸ ὁδοιπόροι γιατὶ εὑρῆκαν ἕνα τόσο ὡραῖο μέρος, ἐκάθησαν στὴ χλόη γιὰ νὰ ξεκουρασθοῦν. Ὕστερα ἀπὸ κάμποση ὥρα σηκωθήκανε καὶ ἄρχισαν νὰ γυρίζουν στὴν ὄχθη τοῦ αὐλακιοῦ, θαυμάζοντας τὸ κρυστάλλινο νερὸ καὶ τὸ ὡραῖο τοπεῖο. Ἔτσι ἔφθασαν σὲ μικρὴ ἀπόστασι, ὅπου τὸ νερὸ τοῦ αὐλακιοῦ χυνότανε σὲ μιὰ μεγάλη δεξαμενή. Ἐκεῖ τότε εἶδαν ἕνα πλατὺ ἄσπρο μάρμαρο ἀπάνω στὸ ὁποῖο ἦσαν σκαλισμένα μὲ ὡραῖα γράμματα μιὰ ἐπιγραφή. Τὴ διάβασαν.

('Ακολουθεῖ)

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

— Τὸ πολύτιμο παντελόνι

Κάποτε ἡ διάσημος τραγωδὸς Σάρα Μπερνὰρ ἔπαιζε στὸ Βερολῖνο τὸν «Ἀετιδέα». Ἕνα βράδυ πρὶν ἀκόμα ἐμφανισθῇ στὴ σκηνή, εἶχε φορέσει τὸ κοστοῦμι τοῦ ρόλου της καὶ περίμενε νάρθῃ ἡ ὥρα της, γιὰ νὰ παίξῃ ὅταν ἔξαφνα, ἐξ αἰτίας μιᾶς ἀδεξίας της κινήσεως—εἶχε σηκώσει τὸ πόδι της πολὺ ψηλὰ γιὰ νὰ πατήσῃ ἐπάνω σὲ μιὰ καρέκλα—τὸ στενὸ φανελένιο παντελόνι ποὺ φοροῦσε σχίσθηκε ἀκριβῶς ἐπάνω στὸ γόνατο. Τὸ ἀτύχημα ἦταν ἀνεπανόρθωτο γιατὶ ἀπὸ στιγμῆς σὲ στιγμὴ μποροῦσαν νὰ τὴν φωνάξουν ἔξω στὴν σκηνή. Πῶς μποροῦσε νὰ βγῇ ἔξω μὲ σχισμένο παντολόνι;

Δίπλα στὴν τρομοκρατημένη καλλιτέχνιδα βρισκόταν ἕνας ἡλικιωμένος ἠλεκτρολόγος ποὺ ἐπιστατοῦσε στὸν ἠλεκτρισμὸ τῆς σκηνῆς καὶ κρατοῦσε κάτω ἀπὸ τὰ χέρια του διπλωμένη σὲ ρόλο μιὰ μαύρη ἀπομονωτικὴ ταινία. Ἀμέσως τότε μὲ μεγάλη ἀποφασιστικότητα ἔσχισε ἕνα κομμάτι ἀπὸ τὴν ταινία του καὶ μιὰ-δυὸ τὰ ἐκόλλησε ἐπάνω στὸ γόνατο τῆς Σάρας. Τὸ πρόχειρο αὐτὸ μπάλωμα κράτησε θαυμάσια καὶ ἡ περίστασις ἐσώθη. Σὲ κανέναν ἀπ' τοὺς θεατὰς δὲν ἔκανε ἄσχημη ἐντύπωσι ἡ παράξενη ἐκείνη μαύρη ταινία ποὺ βρισκόταν ἐπάνω στὸ γόνατο τῆς Σάρας. Μετὰ τὴν παράστασι ἡ Σάρα Μπερνὰρ ἔστειλε στὸν σωτῆρα της γιὰ ἀνταπόδοσι τῆς ἐνεργείας ποὺ τῆς εἶχε κάνει, τὸ ἴδιο τὸ παντελόνι. Συγχρόνως δὲ τοῦ παρήγγειλε ὅτι ἤλπιζε νὰ βρῇ σ' αὐτὸ τὴν ἀμοιβή του.

Ἡ Σάρα Μπερνὰρ στὸ ρόλο τοῦ «Ἀετιδέως»

Ὁ ἠλεκτρολόγος τότε λάμποντας ὅλος ἀπὸ χαρὰ πῆρε στὰ χέρια του τὸ σημαντικὸ ἐκεῖνο ἔνδυμα καὶ θέλησε νὰ βάλῃ τὰ χέρια του μέσα στὶς τσέπες νομίζοντας ὅτι σ' αὐτὲς θὰ ἦταν κρυμμένο τουλάχιστο ἕνα νόμισμα τῶν δέκα μάρκων. Ἀλλὰ τὸ παντελόνι δὲν εἶχε τσέπες. Τότε ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος νομίζοντας ὅτι τὸν εἶχαν κοροϊδέψει, ἄρχισε νὰ φωνάζῃ καὶ νὰ βρίζῃ. Ἐν τῷ μεταξὺ ὅμως τὸ πρᾶγμα ἔγινε γνωστὸ σ' ὅλο τὸ θέατρο καὶ ἕνας συλλέκτης θεατρικῶν κειμηλίων ἔσπευσε νὰ ἀποκτήσῃ γιὰ τὸν ἑαυτό του τὸ πολύτιμο ἐκεῖνο παντελόνι βάζοντας στὸ χέρι τοῦ ἐργάτου ἕνα χαρτονόμισμα πενήντα μάρκων.

Ὅταν ὁ ἠλεκτρολόγος ἄνοιξε τὸ χέρι του καὶ εἶδε τὸ μυθῶδες γι' αὐτὸν ἐκεῖνο ποσὸν ἔμεινε σὰν κεραυνόπληκτος. Ὅταν μπόρεσε νὰ συνέλθῃ καὶ νὰ μιλήσῃ εἶπε:

— Βρὲ τὴν διαβολογυναῖκα! Δίκηο εἶχε! Φαντάσου ἂν δὲν ἦταν καὶ σχισμένο πόσα θὰ μοῦ δίναν!

— Μικροπράγματα!

Ὁ Βίκτωρ Οὐγκὼ συνειθιζε νὰ ἐπαναλαμβάνῃ τὸ ἑξῆς ἀνέκδοτο χαρακτηριστικὸ τῆς ἰδέας ποὺ εἶχαν οἱ Τοῦρκοι γιὰ τὴ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων: Κάποτε, ἐπὶ Ναπολέοντος τοῦ πρώτου, ἐπῆγε ὡς Γάλλος ἀπεσταλμένος στὴν Κωνσταντινούπολι, ὁ κόμης Σεβαστιάνι. Μιὰ ἡμέρα, ἕνας δυστυχισμένος φυγὰς ποὺ καταδιώκετο ἀπὸ τοὺς γενιτσάρους κατέφυγε σὲ μιὰ γωνιὰ τοῦ Χρυσοῦ Κέρατος, στὸ μέρος ἀκριβῶς ποὺ ἦταν προωρισμένο γιὰ νὰ παίρνῃ ἐκεῖ τὸ λουτρό του ὁ Γάλλος πρέσβυς καὶ ποὺ ἦταν γύρω-γύρω περιφραγμένο ἀπὸ τὰ καΐκια καὶ τὶς βάρκες τῆς πρεσβείας. Ἀκριβῶς ἐκείνη τὴν ὥρα ἔπαιρνε ὁ κύριος πρέσβυς τὸ λουτρό του. Ὁ δυστυχισμένος ἄνθρωπος εἶχε καταδικασθεῖ σὲ θάνατο ἀπὸ τὸν Ἀγᾶ τῶν γενιτσάρων καὶ κατώρθωσε νὰ δραπετεύσῃ τὴν ὥρα ποὺ τὸν ὁδηγοῦσαν στὸν τόπο τῆς ἐκτελέσεως. Ὁ Σεβαστιάνι λυπήθηκε τὸ δυστυχισμένο δραπέτη ποὺ ἔτρεμε ὁλόκληρος ἀπὸ τὸ φόβο του καὶ παρεκάλεσε τὸν Ἀγᾶ τῶν Γενιτσάρων νὰ τοῦ χαρίσῃ τὴ ζωή, πρᾶγμα ποὺ ἐπέτυχε χωρὶς καμμιὰ δυσκολία.

Ὅταν μερικὲς ἡμέρες ἀργότερα περνοῦσε ὁ Σεβαστιάνι μὲ τὴ βάρκα του τὸ Βόσπορο, παρετήρησε τὸ καΐκι τοῦ Ἀγᾶ τῶν Γεννιτσάρων καὶ μέσα αὐτὸν τὸν ἴδιο ποὺ κάπνιζε μὲ ἀπόλαυσι τὴν πίπα του. Ὁ πρέσβυς τότε ἔστειλε πρὸς τὸν Ἀγᾶ τὸν ἀκόλουθό του γιὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ καὶ πάλι γιὰ τὴν χάρι ποὺ εἶχε δώσει στὸν κατάδικο!

— Δὲν ὑπάρχει κανένας λόγος γιὰ εὐχαριστίες, ἀπήντησε τότε ὁ Τοῦρκος Ἀγᾶς, βγάζοντας τὴν πίπα ἀπ' τὸ στόμα του. Νὰ πῆτε στὸν κύριο πρέσβυ ὅτι τὸν θεωρῶ ὡς φίλο μου. Δὲν μὲ παρεκάλεσε παρὰ νὰ τοῦ χαρίσω ἕνα κεφάλι, ἀλλὰ ἂν τοῦ κάνῃ κέφι μπορεῖ νὰ μὲ παρακαλέσῃ καὶ γιὰ ἑκατὸ κεφάλια. Θὰ ἤμουν πολὺ εὐτυχὴς ἂν μποροῦσα νὰ τοῦ κάνω εὐχαρίστησι μὲ τέτοια μικροπράγματα!

— Οἱ δυὸ συνάδελφοι

Μιὰ φορὰ ὁ περίφημος Ἄγγλος ζωγράφος Δάϊτον κάνοντας ταξεῖδι ἀναψυχῆς, βρέθηκε σ' ἕνα μικρὸ χωριὸ τῆς Οὐαλλίας. Ἐκεῖ καθὼς ἐχάζευε εἶδε ἕνα ζωγράφο ποὺ ζωγράφιζε τὸ «οἰκόσημον» ἑνὸς πανδοχείου.

Ὁ ζωγράφος βλέποντας τὸν ξένο, τὸν ἐχαιρέτησε ἀπὸ τὸ ὕψος τῆς σκαλωσιᾶς του καὶ τοῦ εἶπε:

— Ὡραία ἡ μέρα σήμερα κύριε!

Ὁ Δάϊτον τοῦ ἀπήντησε καὶ συγχρόνως μὲ μεγάλη εὐγένεια τοῦ εἶπε ὅτι ἐκεῖνο ποὺ σχεδίαζε δὲν εἶχε σωστὲς ἀναλογίες.

— Πῶς; Δὲν ἔχει τὶς σωστὲς ἀναλογίες! διεμαρτυρήθηκε ὁ ζωγράφος προσβεβλημένος. Φαίνεται δὲν θὰ βλέπετε καλὰ κύριε...

— Ἂν θέλετε νὰ κατεβῆτε ἀπὸ τὴν σκαλωσιά, μπορῶ νὰ σᾶς τὸ διορθώσω ἐγώ, εἶπε ὁ Δάϊτον ποὺ ἐκείνη τὴν ἡμέρα εἶχε κέφι.

— Μὰ ξέρετε στ' ἀλήθεια νὰ ζωγραφίζετε; ρώτησε μὲ φόβο ὁ ζωγράφος. Γιατί, ξέρετε, δὲν ἔχω ὄρεξι νὰ ἰδῶ νὰ μοῦ χαλοῦνε τὴ δουλειά μου...

— Μὴν φοβᾶσθε. Στὰ νειᾶτα μου ἔμαθα λίγη ζωγραφική, εἶπε ὁ Δάϊτον, ἐνῶ ὁ ἄλλος κατέβαινε ἀπὸ τὴν σκαλωσιά. Ὕστερα ἀνέβηκε ὁ περίφημος ζωγράφος ἐπάνω, πῆρε τὴν παλέττα στὰ χέρια του καὶ ἄρχισε νὰ ζωγραφίζῃ ὥσπου τελείωσε ὅλη τὴν εἰκόνα.

— Ἔ, δὲν εἶνε καὶ τόσο ἄσχημο, εἶπε ὁ χωρικὸς συγκαταβατικά. Εἶνε ἀλήθεια πὼς ἐδῶ δὲν πληρώνεται ἡ τέχνη μας, ἀλλὰ ἂν θέλετε νὰ ἐργασθῆτε μαζύ μου, θὰ σᾶς πληρώσω τὸ διπλὸ ἀπ' ὅ,τι πληρώνω τὸ βοηθό μου.

— Εὐχαριστῶ πολύ, εἶπε ὁ Δάϊτον ξερά. Τὸ ὄνομά μου εἶνε Δάϊτον.

— Χαίρω πολὺ γιὰ τὴ γνωριμία, κύριε συνάδελφε, εἶπε ὁ ζωγράφος ποὺ δὲν εἶχε βέβαια ἰδέα ποιὸς βρισκόταν μπροστά του. Τὸ ὄνομά μου εἶνε Τάμ.

Τὰ προηγούμενα φύλλα τῆς «Οἰκογενείας» τιμῶνται πρὸς 3 δραχμὰς ἕκαστον.

ΡΟΥΜΑΝΙΚΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

Η ΠΕΝΤΑΜΟΡΦΗ ΑΤΣΙΓΓΑΝΑ

Μιὰ φορὰ κ' ἕναν καιρὸ ζοῦσε ἕνας Βασιλῆας, ποὺ περνοῦσε ὅλη τὴ ζωή του μὲ κυνήγια καὶ μ' ἐκδρομές. Μιὰ μέρα κεῖ ποὺ κυνηγοῦσε μὲς στὸ δάσος, ἄκουσε ξαφνικὰ ἕνα πουλί, ποὺ κελαϊδοῦσε τόσο γλυκὰ καὶ τόσο μελωδικὰ ποὺ στάθηκε μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα καὶ θέλησε νὰ ἰδῇ τί λογῆς πουλὶ ἦτανε. Πῆγε λοιπὸν καὶ στάθηκε κάτω ἀπ' τὸ κλαρὶ ποὺ βρίσκοταν τὸ πουλί. Γρήγορα τὸ ξεχώρισε ἀνάμεσα ἀπ' τὸ φύλλωμα. Τὸ κεφαλάκι του ἦτανε κατακόκκινο σὰν αἷμα, τὰ φτερά του ὁλόχρυσα καὶ τὰ πόδια του κάτασπρα σὰν τὸ χιόνι. Πρώτη φορὰ στὴ ζωή του ἔβλεπε τέτοιο πουλὶ καὶ θἄδινε ὅλους τοὺς θησαυροὺς τοῦ παλατιοῦ του γιὰ νὰ τ' ἀποκτήσῃ. Ἀλλὰ πῶς νὰ τὸ πιάσῃ ζωντανό; Σοφίστηκε χίλιους δυὸ τρόπους μὰ ἔβλεπε πὼς ἦταν ἀδύνατο. Μποροῦσε βέβαια νὰ τοῦ ρίξῃ μιὰ ντουφεκιὰ καὶ νὰ τὸ σκοτώσῃ, ἀλλὰ τί νὰ τὄκανε ψόφιο;

Ἀφοῦ ἀπόλαυσε ὁλημερὶς τὸ κελάϊδημά του, ξεκίνησε κατὰ τὸ δειλινὸ γυρίζοντας στὴν πολιτεία, στὸ παλάτι του. Μὰ προτοῦ βγῇ ἀκόμα ἀπὸ τὸ δάσος, ἀπήντησε στὸ δρόμο του μιὰ γρηὰ — Τσιγγάνα, ξυπόλητη καὶ κουρελλιάρα, ποὺ ἀπ' τὴν πεῖνα καὶ τὴν δυστυχία της μόλις μποροῦσε κ' ἔσουρνε τὰ πόδια της, στηρίζοντας τὸ καμπουριασμένο κορμί της σ' ἕνα ροζιάρικο ἀγριόξυλο. Ὁ Βασιλῆας, σὰν τὴν εἶδε σ' αὐτὰ τὰ χάλια, τὴ σπλαχνίστηκε, ἄνοιξε τὸ πουγγί του κ' ἔβαλε στὸ χέρι της ἕνα χρυσὸ νόμισμα. Ἡ γρηὰ — Τσιγγάνα τὸ πῆρε κ' εὐχαριστῶντας τὸ Βασιλῆ γύρισε καὶ τοῦ εἶπε.

— Σ' εὐχαριστῶ, Ἀφέντη μου Πολυχρονεμένε. Ἂν καμμιὰ φορὰ μὲ χρειασθῇς κι' ἐμένα, ἔλα δῶ πάνου στὸ τσαντῆρι μου, ποὺ τὄχω στημένο στὴν κορφὴ τοῦ βουνοῦ. Κ' ἐγὼ θὰ γίνω γῆς νὰ μὲ πατήσῃς, γεὰ τὸ χατῆρι σου...

— Καὶ σὲ τί μπορεῖς ἐσύ, κυροῦλα, νὰ μοῦ φανῇς χρήσιμη; Γύρισε καὶ τῆς εἶπε, περήφανα ὁ Βασιλῆας.

— Τὴ δύναμη ποὺ ἔχω ἐγώ, Ἀφέντη μου, δὲν τὴν ἔχουνε ὅλοι οἱ βασιλῆάδες τοῦ κόσμου. Δὲν ἔχεις ἀκούσει ποτὲ στὴ ζωή σου γιὰ τὰ μάγια τῆς «Στρίγγλας τοῦ Δάσους;» Ἐγὼ εἶμαι ἡ περίφημη Στρίγγλα, ποὺ μπορῶ νὰ κάμω ὅ,τι κι' ἂν μοῦ ζητήσῃ κάθε ἄνθρωπος.

Τότε ὁ Βασιλῆας σκέφτηκε νὰ ζητήσῃ ἀπ' τὴ γρηὰ — Τσιγγάνα νὰ τοῦ χαρίσῃ τὤμορφο ἐκεῖνο πουλί, ποὺ τὸ κελάϊδημά του, τόσο τὸν εἶχε ξετρελλάνει. Μόλις τῆς ξεστόμισε τὴν ἐπιθυμία του αὐτὴ ἡ μάγισσα — Τσιγγάνα τοῦ εἶπε.

— Εὔκολο πρᾶμμα, Ἀφέντη μου. Πήγαινε στὸ παλάτι σου καὶ θὰ τὄβρῃς μπροστά σου. Μὰ ἀπ' αὐτὴ τὴ στιγμή, ἀφοῦ ἔρριξες ὅλη τὴν ἀδυναμία σου σ' αὐτὸ τὸ πουλί, νὰ τὸ προσέχῃς καὶ νὰ τὸ φυλᾷς σὰν τὰ μάτια σου, γιατὶ ἡ ζωή σου κι' ὅλη ἡ δύναμή σου θὰ κρέμεται ἀπὸ τώρα κι' ἐμπρὸς ἀπ' αὐτό. Ἂν τύχῃ καμμιὰ φορὰ καὶ σᾶς φύγῃ ἀπ' τὸ κλουβί του, νὰ τὸ ξέρῃς, Ἀφέντη μου, πὼς καὶ σὺ ἀμέσως θὰ πέσῃς βαρειὰ ἄρρωστος στὸ κρεββάτι. Κι' ἂν δὲν μπορέσῃς νὰ τὸ ξαναπιάσῃς τὸ πουλὶ σ' ἕνα μῆνα, στὸ λέω ἀπὸ τώρα, Βασιλῆ μου, θὰ πεθάνῃς.

Ὁ Βασιλῆας, εὐχαρίστησε τὴ γρηὰ — μάγισσα κ' ἐτράβηξε τὸ δρόμο του γιὰ τὸ παλάτι. Σὰν ἔφτασε κεῖ, εἶδε μὲ μεγάλη του χαρὰ κρεμασμένο στὸ μπαλκόνι του ἕνα ὁλόχρυσο κλουβὶ καὶ μέσα σ' αὐτὸ τὤμορφο πουλὶ — τὸ Χρυσοποῦλι — ποὺ κελαϊδοῦσε μὲ τὴν ἴδια γλυκειὰ λαλιά, ὅπως τὄχε ἀκούσει καὶ μέσα στὸ δάσος.

Ὁ Βασιλῆας αὐτός, εἶχε ἕνα μοναχογιό, τὸ Γιόσση, τὸ ξακουσμένο γιὰ τὴν ὠμορφιά του βασιλόπουλο. Ἦταν ἕνα παλληκάρι ὡς εἴκοσι χρονῶν. Τὸν κάλεσε λοιπὸν μιὰ ἡμέρα ὁ πατέρας του καὶ ἀφοῦ τοῦ διηγήθηκε τὴν ἱστορία τοῦ πουλιοῦ τοῦ εἶπε πὼς ἔπρεπε νὰ τὸ φυλᾶνε, σὰν τὰ μάτια τους, μὴν τύχῃ καὶ τοὺς ἔφευγε.

Πέρασαν δυὸ—τρία χρόνια καὶ στὸ ἀναμεταξὺ τὸ πουλὶ τοῦ Βασιλῆ εἶχε ξετρελλάνει τὸν κόσμο μὲ τὸ κελάϊδημά του. Κάθε μέρα μαζεύονταν κάτω ἀπ' τὸ μπαλκόνι τοῦ παλατιοῦ χιλιάδες ἄνθρωποι κι' ἀπολάβαιναν τὴ γλυκειὰ μελῳδία του. Κι' ὅλοι ἐμακάριζαν τὸ Βασιλῆ τους γεὰ τὴν τύχη του, ποὔχε ἕνα τέτοιο σπάνιο πουλὶ καὶ τοὺς διασκέδαζε.

Ἂς ἀφήσωμε τώρα τὸ Βασιλῆ καὶ τὸ βασιλόπουλο, ποὺ εἶχε ἀναλάβει τὴν περιποίηση καὶ τὴν φύλαξι τοῦ πουλιοῦ κι' ἂς πᾶμε νὰ βροῦμε τὴ «Στρίγγλα τοῦ Δάσους» στὸ φτωχικὸ τσαντῆρι της, στὴν κορφὴ τοῦ βουνοῦ. Ἡ Γρηὰ—Τσιγγάνα εἶχε μιὰ θυγατέρα, μιὰ πανώρηα κόρη, τὴν πεντάμορφη Ζάρμα, ποὺ μάτι ἀνθρώπου δὲν τὴν εἶχε δῇ ἀκόμα. Τὴν εἶχε ἀναθρέψει μὲ μέλι καὶ μὲ γάλα καὶ τὴν ἔλουζε μὲ τὴ δροσιὰ τῶν ἀγριολουλουδιῶν τοῦ βουνοῦ, ποὺ μάζευε κάθε πρωΐ, προτοῦ ἀνατείλῃ ὁ ἥλιος. Ἄξαφνα ἕνα βράδυ ἡ γρηὰ—Τσιγγάνα ἔνοιωσε τὸ θάνατο νὰ ζυγώνῃ κ' ἐκάλεσε κοντά της τὴ θυγατέρα της. Καί, κάτω ἀπ' τ' ἀργυρένιο φῶς τοῦ φεγγαριοῦ, ποὺ χυνόταν πάνω στὸ βουνό, τῆς εἶπε.

— Ἀγαπημένη μου θυγατέρα, μὴν πικραθῇς γιὰ τὸ θάνατό μου. Ἡ ζωή σου εἶναι μαγεμμένη καὶ θὰ γίνῃς εὐτυχισμένη βασίλισσα στὸ κόσμο. Ὕστερα ἀπὸ ἕνα χρόνο ὁ Βασιλῆας τοῦ τόπου θἄρθῃ σὲ σημεῖο νὰ πεθάνῃ, γιατὶ τὸ Χρυσοποῦλι τοῦ Δάσους ποὺ τοὔχω χαρίσῃ θὰ τοῦ φύγῃ. Καὶ θὰ ἰδῇς μιὰ μέρα νὰ φτάσῃ ὥς τὴν πόρτα σου, ὁ γυιός του, τὸ ξακουσμένο βασιλόπουλο, μὲ τὴν ἐλπίδα πὼς θἄβρῃ ἐμένα, νὰ τοῦ ξαναδώσω μὲ τὰ ξόρκια μου καὶ μὲ τὰ μάγια μου τὸ Χρυσοποῦλι γιὰ νὰ γίνῃ καλὰ ὁ πατέρας του. Μά, μόλις σ' ἀντικρύσῃ, ἀγαπημένη μου Ζάρμα, θὰ σαστίσῃ καὶ θὰ χάσῃ τὸ θάρρος του. Ἡ ἐμορφειά σου θὰ τὸν μαγέψῃ. Ἐσὺ τότε θὰ τοῦ εἰπῇς ὅτι μπορεῖς νὰ τοῦ ξαναδώσῃς τὸ Χρυσοποῦλι, μονάχα ἂν σοῦ ὑποσχεθῇ πὼς θὰ σὲ κάνῃ γυναῖκά του. Νά, πᾶρε αὐτὴ τὴ φτεροῦγα. Μόλις κάψῃς λίγη ἀπ' αὐτὴ στὴ φωτιά, τὸ Χρυσοποῦλι ὅπου κι' ἂν βρίσκεται, θὰ ξαναγυρίσῃ στὸ παλάτι τοῦ Βασιλῆ..

Κι' ἀλήθεια. Ὕστερα ἀπὸ ἕνα χρόνο ἐπαλήθεψαν τὰ λόγια τῆς γρηᾶς — Τσιγγάνας. Μιὰ μέρα ὁ Γιόσσης καθὼς πότιζε ροδοζάχαρη τὸ Χρυσοποῦλι, τοῦ ξέφυγε ἀπ' τὸ κλουβί του καὶ πέταξε πρὸς τὸ δάσος. Τὸ βασιλόπουλο ἄφησε μιὰ κραυγὴ ἀπελπισμένη κι' ἀμέσως ἔτρεξε ν' ἀναγγείλῃ στὸν πατέρα του τὸ μεγάλο κακό. Μόλις ὅμως μπῆκε στὴν κάμαρη τοῦ Βασιλῆ, τὸν βρῆκε λιποθυμισμένον κι' ἀναίσθητον πάνω στὴν πολυθρόνα του. Κάλεσαν ἀμέσως τοὺς γιατροὺς τοῦ παλατιοῦ καὶ τὸν συνεφέρανε, μὰ ἀπ' τὸ κρεββάτι του δὲν μποροῦσε νὰ σηκωθῇ. Κάθε μέρα ποὺ περνοῦσε τόσο καὶ χειροτέρευε ἡ θέση του. Κάλεσε λοιπὸν μιὰ μέρα ὁ Βασιλῆας τὸ γυιό του, κοντὰ στὸ κρεββάτι του καὶ τοῦ εἶπε μὲ πόνο.

— Γιόσση, παιδί μου, ἂν μ' ἀγαπᾷς καὶ θέλεις νὰ ζήσω ἀκόμα λίγα χρόνια, πᾶρε τὰ ὄρη καὶ τὰ βουνά, σχίσε οὐρανὸ καὶ θάλασσες νάβρῃς τὸ Χρυσοποῦλι ποὺ ἀπ' αὐτὸ κρέμεται ὅλη ἡ ζωή μου. Ἂν πάλι, παιδί μου, ἔχῃς τὴ φιλοδοξία κι' ἐπιθυμεῖς τὸ θάνατό μου γιὰ νὰ βασιλέψῃς σύ, σ' ὁρκίζομαι Γιόσση, πὼς ἂν μοῦ ξαναφέρῃς τὸ πουλί, ἐγὼ θὰ παραιτηθῶ τὴν ἴδια στιγμὴ ἀπὸ τὸ Θρόνο μου πρὸς χάριν σου..

Τὸ βασιλόπουλο τόσο πολὺ συγκινήθηκε ἀπ' τὰ πατρικὰ λόγια, ὥστε ὡρκίστηκε νὰ πάρῃ τὰ βουνὰ καὶ νὰ πάῃ νάβρῃ ὁπωσδήποτε τὸ Χρυσοποῦλι.

— Τ' ἄγρια θηρία θὰ προτιμήσω νὰ μὲ φᾶνε, πατέρα μου. παρὰ νὰ γυρίσω χωρὶς νὰ φέρω τὸ Χρυσόπουλο.

Τὴν ἄλλη μέρα, ξύπνησε πρωΐ-πρωΐ φόρεσε τὴν κυνηγετικὴ στολή του καὶ ξεκίνησε γιὰ τὸ δάσος, ὅπου ἤλπιζε πὼς θἄβρεσκε τὸ Χρυσόπουλο. Δρόμο παίρνει καὶ δρόμο ἄφινε ξοπίσω του. Μὰ πουθενὰ δὲν ἄκουσε τὸ γλυκὸ κελάϊδημα τ' ἀγαπημένου του πουλιοῦ. Λὲς καὶ σχίστηκε οὐρανὸς καὶ γῆς καὶ τὸ κατάπιαν. Κελαϊδοῦσαν τόσα ἄλλα πουλιὰ μέσα στὸ δάσος, μὰ κανένα δὲν εἶχε τὴ μελῳδικὴ φωνὴ τοῦ χαμένου πουλιοῦ.

Κατὰ τὸ δειλινό, εἶχε φτάσει στὴν κορφὴ τοῦ βουνοῦ. Ἀπὸ μακρυὰ ἀντίκρυσε ἕνα γύφτικο τσαντῆρι καὶ θυμήθηκε τότε τὴν ἱστορία τῆς γρηᾶς—Τσιγγάνας ποὺ τοὔχε κάποτε διηγηθῇ ὁ πατέρας του. Τράβηξε νὰ πάῃ νὰ τὴν βρῇ καὶ νὰ πέσῃ γονατιστὸς στὰ πόδια της, παρακαλῶντας την νὰ τοὺς ξαναστείλῃ μὲ τὰ ξόρκια καὶ τὰ μάγια της τὸ Χρυσοποῦλι στὸ παλάτι τους. Σὰν σίμωσε στὸ τσαντῆρι εἶδε μιὰ ὤμορφη Τσιγγανοποῦλα νὰ βγαίνῃ γιὰ νὰ τὸν ὑποδεχθῇ. Ἦταν ἡ πεντάμορφη ἡ Σάρμα. Ὁ Γιόσσης, σὰν τὴν ἀντίκρυσε, θαμπώθηκε ἀπ' τὴν ὠμορφιά της. Στηλώθηκε στὸν κορμὸ ἑνὸς δένδρου ἀποσβολωμένος.

Στυλώθηκε στὸν κορμὸ ἑνὸς δένδρου ἀποσβολωμένος

Ἡ Ζάρμα, σὰν εἶδε πὼς ὁ ξένος της δὲν εἶχε τὸ θάρρος νὰ μιλήσῃ, γύρισε κείνη πρώτη καὶ τοῦ εἶπε.

— Ὡραῖε μου ξένε. Ξέρω ποιὸς εἶσαι, ποῦθε ἔρχεσαι καὶ ποιὰ ἀνάγκη σ' ἔφερε ὥς ἐμένα. Ἡ μάνα μου, ἡ «Στρίγγλα τοῦ Δάσους» μοῦ προφήτεψε τὸν ἐρχομό σου. Εἶμαι πρόθυμη νὰ στείλω τὸ Χρυσοποῦλι, ποὺ μάταια γυρεύεις νἄβρῃς, πάλι στο παλάτι σου, ἂν θελήσῃς νὰ μὲ κάμῃς γυναῖκα σου..

Τὸ βασιλόπουλο μόλις ἄκουσε τὰ λόγια αὐτά, ποὔβγαιναν σὰν μέλι ἀπὸ τὸ στόμα τῆς Πεντάμορφης Τσιγγανοπούλας, δὲν κρατήθηκε, πῆρε θάρρος καὶ λησμονῶντας τὴν καταγωγή του ρίχτηκε γονατιστὸς στὰ πόδια της καὶ τῆς εἶπε.

— Πεντάμορφη Τσιγγάνα καὶ Νεράϊδα τοῦ Βουνοῦ, ὄχι μονάχα γυναῖκα μου ἀλλὰ καὶ Βασίλισσά μου θὰ σὲ κάνω, ἂν τὸ Χρυσόπουλο γυρίσῃ στὸ μπαλκόνι τοῦ παλατιοῦ μας.

Ἡ Ζάρμα πῆγε μιὰ στιγμὴ μέσ' στὸ τσαντῆρι της, ἔβγαλε ἀπ' τὸν κόρφο της τὴ φτεροῦγα ποὺ τῆς εἶχε χαρίσει ἡ μάγισσα μάνα της, ἔκαψε στὴ φωτιὰ ἕνα κομμάτι ἀπ' αὐτὴ καὶ ξαναβγαίνοντας, εἶπε στὸ βασιλόπουλο.

— Ἀπ' αὐτὴ τὴ στιγμή, ὁ κόσμος ἀκούει τὸ κελάϊδημα τοῦ Χρυσοῦ - Πουλιοῦ, σὰν καὶ πρῶτα, κάτω ἀπὸ μπαλκόνι τοῦ παλατιοῦ σας.

Τὸ βασιλόπουλο χαρούμενο πῆρε τὴν Πεντάμορφη Τσιγγανοποῦλα καὶ γύρισαν στὴν πολιτεία. Φρόντισαν νὰ φτάσουν νύχτα στὸ παλάτι, γιὰ νὰ μὴ τὴν ἔβλεπε μάτι ἀνθρώπου τὴ Ζάρμα. Σιμώνοντας στὸ παλάτι, εἶδαν τὶς σάλες του πλημμυρισμένες στὰ φῶτα καὶ χαρὲς καὶ τραγούδια ἀκουγόντουσαν, π' ἀνάμεσα σ' ὅλα αὐτὰ ξεχώριζε ἡ γλυκειὰ φωνὴ τοῦ Χρυσοῦ Πουλιοῦ, ποὺ κελαϊδοῦσε. Γιόρταζαν στὸ παλάτι τὸ γυρισμὸ τοῦ πουλιοῦ καὶ τὴ σωτηρία τοῦ Βασιλῆ.

Ξαφνικά, κεῖ ποὺ γλεντοῦσαν καὶ διεσκέδαζαν ὁ Βασιλῆας μὲ τοὺς αὐλικοὺς καὶ τὶς ἀκολουθίες τους, μεσ' στὴ μεγάλη σάλα τοῦ παλατιοῦ, π' ἄστραφτε τριγύρω τὸ χρυσάφι καὶ λαμ-

Η ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΜΟΔΑ

Η Α. Μ. Η ΜΟΔΑ

ΤΙ ΘΑ ΦΟΡΕΣΩΜΕ

Ὅσο προχωρεῖ τὸ καλοκαῖρι, τόσο περισσότερο φοριοῦνται καὶ τὰ φορέματα ἀπὸ ὑφάσματα ἐμπριμὲ καὶ ἰδίως ἀπὸ κρετὸν μὲ μεγάλα κλαδιὰ καὶ λουλούδια. Στίς ἀρχὲς τοῦ καλοκαιριοῦ τὰ φορέματα ἀπὸ κρετὸν τὰ ἐφορούσαμε μόνο τό πρωΐ καί σὲ ἐξοχικοὺς περιπάτους. Τὼρα ὅμως ἔχουν ἐπικρατήσει τόσο πολὺ ὥστε νὰ φοροῦμε καὶ τό ἀπόγευμα καί τό βράδυ ἀκόμη καὶ μέσα στὴν πόλι. Καθὼς ὅμως σᾶς ἔχω πῆ καὶ ἄλλοτε τὰ φορέματα αὐτὰ ποὺ ὡς ἐπὶ τό πλεῖστον εἶναι καμωμένα σὲ φόρμα στὺλ, πηγαίνουν μόνο σὲ νεαρὲς γυναῖκες μὲ λιγερὴ σιλουέτα, στίς ὁποῖες προσδίδουν μιὰ ποιητικὴ χάρι μὲ τὰ πολύχρωμα λουλούδια τους καί μὲ τὸ ἰδιόρρυθμο σχέδιό τους, ἐνῷ ἀντιθέτως δὲν πηγαίνουν καθόλου σὲ ὥριμες καὶ μὲ βαρειὰ σιλουέτα γυναῖκες. Αὐτὲς θὰ κάνουν καλὰ νὰ ἀποφύγουν νὰ φορέσουν τὰ νεανικὰ αὐτὰ φορέματα καὶ ἄν δὲν μποροῦν νὰ νικήσουν τὴνἐπιθυμίατους αὐτὴ νὰ φορέσουν μιὰ τόσο χαριτωμένη λουλουδένια τουαλέτα νάφροντίσουν τότε νὰ διαλέξουν ἕνα κρετὸν μὲ σκοῦρο φόντο καί μὲ μικρὰ λουλούδια καὶ νὰ μὴ τολμήσουν νὰ ράψουντό φόρεμά τους σὲ φόρμα στὺλ, ἀλλὰ νὰ γίνῃ ὅσον τό δυνατόν ἴσιο καί ἁπλό, μὲ ἕνα ἄσπρο ζιλὲ ἐμπρός καί μία στενὴ ζὼνη ἀπὸ σκοῦρο βελοῦδο.

Τὰ φορέματα ἀπὸ κρετὸν εἶναι ὡραῖα πρὸ πάντων γιὰ ὑπαίθριες συγκεντρὼσεις ὁπότε πρέπει νὰ συνοδεύονται ἀπὸ μεγάλες καπελίν γαρνιρισμένες μὲ λουλούδια. Γιὰ πιὸ ἐπίσημες ὅμως ὧρες πρέπει νὰ προτιμήσετε φορέματα ἀπὸ ὑφάσματα ἐμπριμὲ πιὸ λεπτά. Τελευταῖα εἶναι τῆς μόδας καὶ μουσελίνες μὲ βελούδινα λουλούδια ἢ βοῦλες. Εἶναι ὡραῖο, φόρεμα ἀπό ἄσπρη μεταξωτὴ μουσελίνα μὲ μαῦρες βελούδινες βοῦλες ἀρκετὰ μεγάλες.

Καὶ τὰ ἁπλᾶ φορεματάκια ἀπὸ φουλάρ ἐμπριμὲ μὲ μικρὰ σχέδια, καὶ ἰδίως μαῦρα κόκκινα καὶ ἄσπρα συνειθίζονται πολύ. Τὰ φορέματα αὐτὰ δὲν ἔχουν καμμία ἄλλη γαρνιτοῦρα, ἐκτὸς ἀπὸ μία γραβάτα ἀπὸ ἄσπρο σατὲν δεμένη στό πλάϊ.

Ἡ τελευταία «νουβωτὲ» εἶναι φοῦστα πλισσέ, ἀπό ἄσπρο κρὲπ καί σουέτερ ἀπὸ μαῦρο κρὲπ—σατὲν μὲ ἄσπρες βοῦλες. Στὸ Παρίσι τὸ σουέτερ αὐτό εἶναι ἀπὸ μαῦρο βελοῦδο μὲ ἄσπρες βοῦλες ἀλλ' ἐδῶ τὸ βελοῦδο αὐτὴν τὴν ἐποχὴ θὰ ἦταν ἀνυπόφορο. Τὸ φθινόπωρο ὅμως θὰ φορεθοῦν πολὺ καί ἐδῶ τὰ βελούδινα σουέτερ. Ἀπό τὼρα ἄλλως τε ἄρχισε νὰ κάνῃ καὶ ἐδῶ τὴν ἐμφάνισίν του τὸ βελοῦδο. Τὸ βλέπομε νὰ γαρνύρῃ ὡς ζὼνη τὰ αἰθέρια καλοκαιρινά μας φορέματα καὶ τίς ψάθινες καπελὶν καί τὸ φθινόπωρο θὰ ἰδοῦμε καί ὁλόκληρα καπέλλα ἀπὸ βελοῦδο. Στὸ Παρίσι ἤδη ἀρκετὲς ψάθινες καπελίν ἔχουν ντουμπλὺρ ἀπὸ βελοῦδο, γύρω στὸ μπὸρ, καὶ αὐτὸ κολακεύει πολὺ τό πρόσωπο.

Οἱ βραδυνὲς κάπες γίνονται ἀπὸ μουὰρ. Θὰ ἰδοῦμε κάπες ἀπὸ μουὰρ γαρνιρισμένες μὲ τρία περιφερικὰ βολὰν τοῦ αὐτοῦ χρώματος μὲ τὸ βραδυνὸ φόρεμα. καί γαρνιρισμένες στὸ λαιμὸ μὲ φτερά. Οἱ μεγάλοι μπουάδες ἀπὸ φτερὰ εἶναι καὶ πάλι πολὺ τῆς μόδας. Οἱ βραδυνές κάπες γίνονται ἀπὸ μουὰρ ρὸζ μπλὲ, μωβ, κίτρινο, ἢ μαῦρο ὅταν ἔχουν ντουμπλὺρ τοῦαὐτοῦ χρὼματος μὲ τό φόρεμα. Οἱ φιόγκοι εἶναι πολὺ τῆς μόδας ἐφέτος. Τοὺς βλέπουμε ὡς γαρνιτοῦρα τόσο στὰ φορέματα ὅσο καὶ στὰ καπέλλα.

Καὶ τὰ βραδυνὰ φορέματα γαρνύρονται μὲ μεγάλους φιόγκους πίσω στὴν τάγια ἢ στὸ πλάϊ.

Οἱ γραβάτες, οἱ μικρὲς καὶ μεγάλες ἐσάρπες καὶ τὰ μαντήλια γύρω στὸν λαιμὸ δένονται σὲ φιόγκους. Οἱ ἐσάρπες καὶ τὰ μαντήλια εἶναι συνήθως ἀσορτὶ μὲ τὶς γαρνιτοῦρες τῶν καπέλλων.

Κάποτε τὸ μαντῆλι ἢ ἡ γραβάτα εἶναι δεμένη σὲ φιόγκο ἀριστερὰ καὶ ὁ φιόγκος τοῦ καπέλλου δεξιά. Ἡ ζώνη τοῦ φορέματος εἶναι δεμένη δεξιά καὶ ἡ γραβάτα ἀριστερά. Ἀλλ' ἂν θέλετε δένετε καί τὰ δύο ἀπὸ τὸ ἴδιο μέρος.

Τὸ ντραπάρισμα μερικῶν φορεμάτων τελειώνει ἐπίσης σὲ δετὸ φιόγκο στό πλάϊ ἢ πίσω στὴν τάγια. Ἐπίσης σουέτερ ἀπὸ τζέρσεϋ γαρνίρονται μὲ φιόγκους ἀπὸ τζέρσεϋ ἄλλου χρώματος.

Σουέτερ ἀπὸ τζέρσεϋ γκρίζο γαρνίρεται μὲ γραβάτα δεμένη σὲ φιόγκο ἀπὸ τζέρσεϋ μπλὲ, καί ἴδια ζώνη.

Σὲ σουέτερ ἀπὸ τζέρσεϋ μπὲζ πηγαίνει στενὴ ζὼνη ἀπὸ τζέρσεϋ καφὲ δεμένη ἐμπρὸς σὲ φιόγκο μὲ μακρυές ἄκρες ἀσορτὶ μὲ τὸ μαντῆλι ἀπό φουλὰρ τό ὁποῖον δένει δίπλα στόν ὦμο.

Ἡ Φίλη σας

ΕΝΑ ΚΟΜΨΟ ΦΟΡΕΜΑ

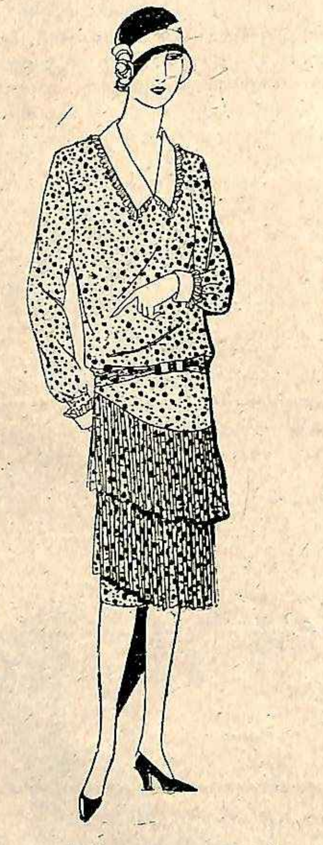

Φόρεμα ἀπὸ κρὲπ μὲ βοῦλες κόκκινες καὶ μαῦρες, ἐπάνω σὲ φόντο γκρίζο μὲ βολὰν πλισσὲ στὴ φοῦστα, καὶ μὲ γιακᾶ καὶ παραμέντα ἀπὸ ἄσπρο ὀργκαντί.

ΓΙΑ ΝΕΑ ΚΟΡΙΤΣΙΑ

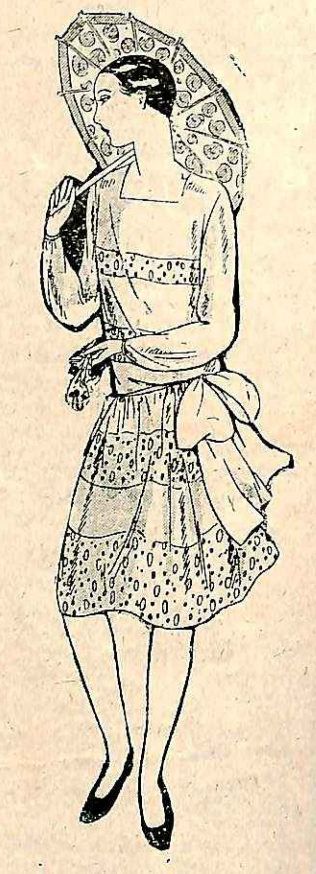

Φόρεμα ἀπὸ κρὲπ κόκκινο ἐνκρυστὲ μὲ μπάντες ἀπὸ κρὲπ ἐμπριμέ.

ΑΣΠΡΟ ΚΑΙ ΜΑΥΡΟ

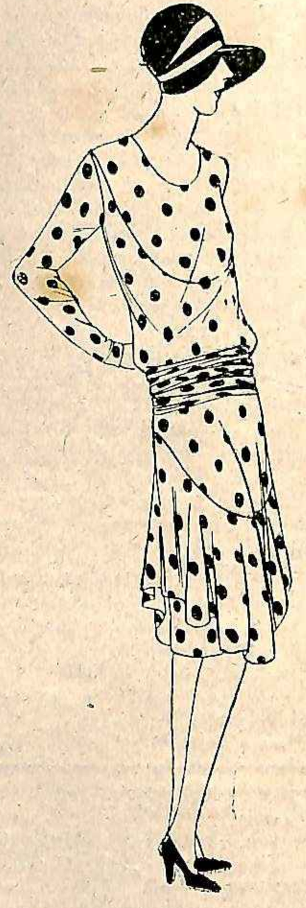

Φόρεμα ἀπὸ ἄσπρη μουσελίνα μὲ βελούδινες μαῦρες βοῦλες. Ἡ μπλοῦζα εἶνε μὲ ἀμπιεσμὰν καὶ ἡ φοῦστα φαρδαίνει κάτω μὲ ἕνα βολὰν ἀν φόρμ. Ἡ ζώνη εἶνε ντραπέ.

ΚΑΠΕΛΛΑ ΚΑΙ ΜΑΝΤΗΛΙΑ

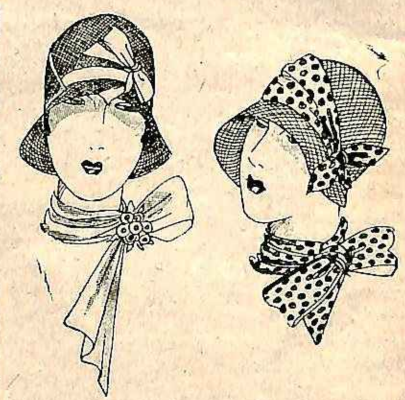

Τὰ μαντήλια καὶ ἡ ἐσάρπες πού δένουν σήμερα γύρω στὸ λαιμό, εἶνε ἀσορτὶ μὲ τὶς γαρνιτοῦρες τῶν καπέλλων.

ΓΙΑ ΤΙΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΕΣ

ΚΑΡΥΔΙΑ ΦΟΥΡΕ

Ἑτοιμάσετε μία ζύμη μὲ κιτρινάδι αὐγοῦ, 125 γραμμάρια ἀμύγδαλα κοπανισμένα καὶ δύο κουταλιὲς ζάχαρι κρυσταλλιζέ.

Τ' ἀνακατώνετε καλά, ἔχετε ἕτοιμα καθαρισμένα καρύδια καὶ βάζετε λίγη ἀπὸ τὴν ζύμη ἀνάμεσα σὲ δύο κομμάτια καρυδιῶν.

Κατόπιν βυθίζετε κατὰ τὸ ἥμισυ τὰ καρύδια σὲ σοκολάτα καλῆς ποιότητος τὴν ὁποία ἔχετε λυώσει χωρὶς νερὸ σὲ μπαίν-μαρί. Δηλαδὴ βάζετε τὴν σοκολάτα σὲ ἕνα μικρὸ κατσαρολάκι καὶ τὴν λυώνετε στὸν ἀχνὸ βράζοντος νεροῦ σὲ ἄλλην κατσαρόλα.

Τ' ἀφήνετε νὰ κρυώσουν ἐπάνω σ' ἕνα μάρμαρο τὸ ὁποῖον ἔχετε ἀλείψει μὲ πολὺ λάδι.

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

Γιὰ νὰ καθαρίσετε ἕνα πιάνο ἢ ὁποιοδήποτε ἄλλο ἔπιπλο ἀπὸ ἀκαζού, ἑτοιμάσετε ἕνα μῖγμα ἀπὸ ἴσες δόσεις ἀπὸ essence de térébenthine καὶ huile de lin βρέχετε σ' αὐτὸ ἕνα μάλλινο κουρέλι καὶ τρίβετε δυνατὰ τὸ ἔπιπλο.

Ἐὰν τὸ ἐπαναλάβετε αὐτὸ ἀρκετὲς φορὲς τὸν χρόνο, θὰ ἔχετε πολὺ καλὰ ἀποτελέσματα.

ποκοποῦσαν τὰ διαμάντια, μπῆκε μέσα τό βασιλόπουλο μὲ τὴν Πεντάμορφη - Τσιγγάνα, τὴ Ζάρμα.

Ὁ Γιόσσης διηγήθηκε ἀμέσως στόν πατέρα του καί στοὺς αὐλικοὺς ὅλη τὴν ἱστορία τοῦ Δάσους. Κι' ὁ Βασιλῆάς, ποὺ ἄκουσε μὲ συγκίνησι καὶ δακρυσμένα μάτια τὰ λόγια τοῦ μοναχογιοῦ του, σηκώθηκε ἀπὸ τὸ Θρόνο του, καὶ τὸν παρεχώρησε στόν γυιό του καὶ τὴν Πεντάμορφη Τσιγγάνα. Φίλησε καὶ τοὺς δυό στὸ μέτωπο καί τοὺς εὐχήθηκε νὰ ζήσουν εὐτυχισμένοι.

Ὕστερα ἀπὸ λίγες ἡμέρες γίνηκαν ἐπίσημα πειά, οἱ γάμοι τοῦ Γιόσση καί τῆς Ζάρμας. Κ' ἐβασίλεψαν εὐτυχισμένοι ὡς τὰ βαθειά γεράματά τους. Ἡ ζωή τους ἦταν ἕνα ὤμορφο τραγοῦδι, γλυκύτερο κι' ἀπ' τὸ κελάϊδημα τοῦ Χρυσοῦ Πουλιοῦ τους.

OLGA PIZZ LOTO

ΜΕΤΑΞΩΤΑ "ΧΡΥΣΑΛΙΔΟΣ„
ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ Η. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ Α. Ε.

Ζητήσατε εἰς τὰ καλύτερα Καταστήματα Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Ἐπαρχιῶν Κρὲπ-ντε-Σίν, Φουλάρ, Ζωρζέτ, Κρὲπ-Σατέν, Κρὲπ-Φάϊγ, Σαρμέζ, Ταφτᾶ, Πονζέ, κλπ.

Πρὸς διάκρισιν τῆς γνησιότητός των φέρουν εἰς τὰς παρυφὰς (οὔγιαν) ΜΕΤΑΞΩΤΑ ΧΡΥΣΑΛΙΔΟΣ Α. Ε.

ΔΗΛΩΣΙΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ LIFE SAVERS

Φέρομεν εἰς γνῶσιν τῶν ἀξιοτίμων κ. κ. πελατῶν μας, ὅτι τελευταίως κατεσκευάσθησαν ἐνταῦθα καὶ ἐκυκλοφόρησαν καραμέλαι μὲ ἐξωτερικὴν ἐμφάνισιν (σχῆμα, μέγεθος, χρῶμα, στοιχεῖα λιθογραφημένα) ἀπολύτως ὅμοια πρὸς τὰ LIFE SAVERS καὶ μὲ μόνην τὴν διαφορὰν την μάρκαν, ἥτις ἀναγράφεται εἰς ταῦτα ἀγγλιστὶ ἡ λέξις FLOWER.

Αἱ καραμέλαι αὗται οὐδεμίαν σχέσιν ἔχουσι πρὸς τὰς τῶν ἐργοστασίων ἡμῶν, διότι αὗται κατασκευάζονται ἐκ τελείως διαφορετικῶν πρώτων ὑλῶν, χωρὶς νὰ ἔχουσι τὴν εὐχάριστον γεῦσιν τῶν ἡμετέρων καραμελῶν, αἵτινες παρασκευάζονται ἐκ φυσικῶν χυμῶν.

Ἐφιστῶμεν ὅθεν τὴν προσοχὴν τῶν κ. κ. καταναλωτῶν μέχρις ὅτου ἁρμοδίως προβῶμεν εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς κυκλοφορίας τῶν ὡς ἄνω παραποιημένων.

ΓΕΝΙΚΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ: ΓΡΑΦΕΙΑ Δ. ΒΕΖΥΡΗ ΣΤΑΔΙΟΥ 47

ΑΓΓΛΙΚΑ
ΚΑΣΜΗΡΙΑ ΣΕΒΕΝΤΕΞ

Πρώτην φορὰν εἰσάγονται εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἀγορὰν τὰ παγκοσμίου φήμης Ἀγγλικὰ Κασμήρια ΣΕΒΕΝΤΕΞ, ἀπὸ τὰ ὁποῖα καταναλίσκονται ἐτησίως ἐν Ἀγγλίᾳ

25.000.000 ΓΥΑΡΔΕΣ

ΚΑΣΜΗΡΙΑ ΥΠΕΡΟΧΑ εἰς ἀφήν, ποιότητα, εἰς χρωματισμὸν καὶ ΑΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΑ ΕΙΣ ΤΙΜΑΣ

Ἀποκλειστικὸς εἰσαγωγεὺς δι' ὅλην τὴν Ἑλλάδα:

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ Θ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ
ΠΩΛΗΣΕΙΣ ΧΟΝΔΡΙΚΗ & ΛΙΑΝΙΚΗ
Ὁδός Βύσσης (ἔναντι Χρυσοσπηλαιωτίσσης)

'Ο μόνος τρόπος γιὰ νὰ περάσετε εὐχάριστα τὸ καλοκαῖρι σας εἶνε νὰ προμηθευθῆτε τα βιβλία τῆς «Βιβλιοθήκης τοῦ Μπουκέτου». Ὅπου κι' ἂν βρίσκεσθε, στὴν ἐξοχή, σὲ ταξείδια, στὶς λουτροπόλεις, εἴτε ἂν παραμείνετε εἰς τὰς πόλεις σας ἡ «**ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ**» θὰ εἶνε ὁ πιὸ καλός, ὁ πιὸ εὐχάριστος, ὁ πιὸ διασκεδαστικὸς σύντροφός σας.

Εἰς τὴν «**ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΝ ΤΟΥ ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ**» συμπεριλαμβάνονται ἔργα τῆς Παγκοσμίου Λογοτεχνίας, ἀριστουργηματικά, τὰ ὁποῖα ἔχουν μεταφρασθεῖ εἰς ὅλας τὰς γλώσσας τοῦ κόσμου καὶ ἔχουν κυκλοφορήσει εἰς ἑκατομμύρια ἀντιτύπων καὶ ποὺ μόνον τὸ ὄνομα τῶν συγγραφέων των ἀποτελεῖ ἐγγύησιν περὶ τῆς ἀξίας των.

'Ιδοὺ ὁ λεπτομερὴς κατάλογος τῆς «Βιβλιοθήκης τοῦ Μπουκέτου»:

Ο ΚΑΠΕΤΑΝ ΦΑΝΤΑΣΜΑ

Τοῦ **ΠΩΛ ΦΕΒΑΛ**

(Σελίδες μεγ. σχημ. 640. Τιμὴ ἐσωτ. δρ. 60 ἐξωτ. δρ. 80).

'Ο «Καπετὰν Φάντασμα» ἔργον μυστηριῶδες, αἰσθηματικώτατον, περιπαθέστατον, πλῆρες δραματικῶν καὶ τραγικῶν ἐπεισοδίων, ἐξελίσσεται εἰς τὴν 'Ισπανίαν κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Μ. Ναπολέοντος, περὶ τὸν πῦργον ἑνὸς εὐγενοῦς ἐπὶ τοῦ ὁποίου βαρύνει ἡ σκληροτέρα μοῖρα.

Ο ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑΣ

Τοῦ **ΜΠΡΑΜ ΣΤΟΟΥΚΕΡ**

Σελίδες 424. Τιμὴ ἐσωτ. δρ. 30 ἐξωτ. δρ. 40.

Διὰ τὸν «Καπετὰν Βρυκόλακα» δὲν χρειάζεται ἄλλη σύστασις εἰς ὅσους δὲν τὸν ἔχουν διαβάσει παρὰ νὰ ἐρωτήσουν ἕναν ποὺ νὰ τὸν ἐδιάβασεν ὅταν ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ «Μπουκέτο». Διὰ τὸν «Καπετὰν Βρυκόλακα» μποροῦμε νὰ ποῦμε ὅτι ἐσημείωσε τὴν μεγαλειτέραν ἐπιτυχίαν ἐξ ὅσων μυθιστορημάτων ἐδημοσιεύθησαν ὡς τώρα εἰς τὴν 'Ελλάδα.

ΑΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΤΟΥ ΑΡΘΟΥΡΟΥ ΓΟΡΔΩΝΟΣ ΠΥΜ

Τοῦ **ΕΝΤΓΚΑΡ ΠΟΒ**

(Δύο τόμοι. Ἕκαστος τόμος ἐσωτ. δρ 15 ἐξωτ. δρ. 20)

Ἕνα ἀπὸ τ' ἀθάνατα ἔργα τῆς φιλολογίας εἶνε καὶ αἱ «Περιπέτειαι τοῦ Πύμ, αἱ ὁποῖαι ἔχουν μεταφρασθεῖ εἰς ὅλας τὰς γλώσσας τοῦ κόσμου. Ἕνα τραγικὸ ταξεῖδι στον Νότιον Πόλον, πρὸ τῶν τραγικῶν μυστηρίων τοῦ ὁποίου παλαίουν σκληρὸν ἀγῶνα οἱ ἥρωες τοῦ ρωμάντζου, γραμμένο ἀπὸ ἕναν τῶν μεγαλειτέρων ποιητῶν τοῦ κόσμου.

Η ΠΛΗΓΩΜΕΝΗ ΚΑΡΔΙΑ

Τοῦ **ΟΝΟΡΕ ΜΠΑΛΖΑΚ**

ελίδες 250. Τιμὴ ἐσωτ. δρ. 20 ἐξωτ. ρ. 30).

Μέσα στὶς σελίδες τῆς «Πληγωμένης Καρδιᾶς» περιγράφεται ἕνα τρυφερώτατον εἰδύλλιον μεταξὺ μιᾶς κόρης καὶ τοῦ ἐξαδέλφου της, μὲ βασανιστὴν τῶν δυὸ αὐτῶν ἁγνῶν ἐραστῶν, τὸν σκληρὸν καὶ ἀφαντάστως φιλάργυρον πατέρα τῆς κόρης.

Η ΣΦΙΓΞ ΤΩΝ ΠΑΓΩΝ

Τοῦ **ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ**

(Σελίδες 250. Τιμὴ ἐσωτ. δρ. 20 ἐξωτ. δρ. 30).

'Η «Σφίγξ τῶν Πάγων» εἶνε τὸ ἀριστούργημα τοῦ μυθιστοριογράφου τῶν παραδόξων ταξειδίων 'Ιουλίου Βέρν. Μυστηριῶδες, τρομακτικόν, πολύπλοκον, κρατεῖ ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους ἀδιάπτωτον τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ ἀναγνώστου.

Η ΣΟΝΙΑ

Τῆς **ΕΡΡ. ΓΚΡΕΒΙΛ**

(Σελίδες 150. Τιμὴ ἐσωτ. δρ. 15, ἐξωτ. 20)

Αἰσθηματικώτατον μυθιστόρημα, γραμμένο ἀπὸ τὴν τρυφερὰν Γκρεβίλ, ἐκτυλίσσεται μέσα στοὺς κύκλους τῶν εὐγενῶν τῆς Ρωσσίας τῶν ὁποίων μ' ἐξαιρετικὴ λεπτότητι περιγράφει τὴν ζωὴν καὶ τὰ ἔθιμα.

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΜΕ ΤΗ ΔΙΠΛΗ ΖΩΗ

Τοῦ **ΣΤΗΒΕΝΣΟΝ**

(Σελίδες 120. Τιμὴ ἐσωτ. δρ. 15 ἐξωτ. δρ. 20).

Περιεργότατον καὶ τρομακτικώτατον μυθιστόρημα τὸ ὁποῖον κρατεῖ ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους εἰς συνεχῆ ἀγωνίαν τὸν ἀναγνώστην μὲ την δραματικὴν πλοκήν του καὶ τὸ μυστήριόν του, τὸ ὁποῖον μόνον εἰς τὸ τέλος διαφωτίζεται.

Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΛΤΟΥ

Τῆς **ΣΕΛΜΑΣ ΛΑΓΚΕΡΛΕΦ**

(Σελίδες 100. Τιμὴ ἐσωτ. δρ. 15 ἐξωτ. δρ. 20).

'Η Λάγκερλεφ εἶνε η μεγαλειτέρα συγγραφεὺς τοῦ αἰῶνος μας καὶ ἔχει τιμηθεῖ μὲ τὸ Παγκόσμιον βραβεῖον Νόμπελ. Αὐτὸ μόνον δύναται νὰ ἐγγυηθῇ διὰ τὴν «Κόρην τοῦ Μεγάλου Βάλτου» ἡ ὁποία εἶνε ἀληθὲς ἀριστούργημα.

Η ΜΟΝΜΑΡΤΡΗ

Τοῦ **ΜΥΡΖΕ**

(Σελίδες 183. Τιμὴ ἐσωτ. δρ. 15. ἐξωτ 20)

'Η «Μονμάρτρη» εἶνε τὸ ἀριστούργημα τῆς ρωμαντικῆς τέχνης γραμμένο ἀπὸ τὸν ἀθάνατο συγγραφέα τῶν «Μποέμ». 'Η ζωὴ τῶν φοιτητῶν στὸ Παρίσι, οἱ ἔρωτές των, οἱ φτώχειες των περιγράφονται μὲ δραματικότητα εἰς τὰς σελίδας τῆς «Μονμάρτρης»

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω βιβλίων τῆς βιβλιοθήκης ὑπάρχουν καὶ πωλοῦνται εἰς τὰ Γραφεῖα μας οἱ προηγούμενοι τόμοι τοῦ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ» οἱ ὁποῖοι πωλοῦνται ὁ μὲν πρωτος προς δρχ. 375, οἱ δὲ λοιποὶ πρὸς δρχ. **250** διὰ τὸ ἐσωτερικὸν καὶ δρχ. **375** διὰ τὸ ἐξωτερικον.

Ἕκαστος τομος τοῦ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ» εἶνε ὁλόκληρος βιβλιοθήκη, ἡ ἐκλεκτικότης τῆς ὁποίας εἶνε ἐξαιρετική. Εἰς ἕκαστον τόμον περιέχονται ὑπερπεντακόσια διηγήματα καὶ ἑκατοντάδες ποιημάτων, ἀνεκδότων, κωμωδιῶν, ποικίλων, περιέργων, καὶ ὑπερχίλιαι εἰκόνες χρωματισταὶ καὶ μή.

Εἰς τὸν πρῶτον τόμον τοῦ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ» ὑπάρχουν τὰ μυθιστορήματα «Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥ ΑΛΛΟΥ», «Η ΔΙΑΒΟΛΟΓΥΝΑΙΚΑ» «ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΤΗΣ ΕΥΑΣ», «ΔΥΟ ΚΑΡΔΙΕΣ ΠΟΥ ΑΓΑΠΗΘΗΚΑΝ», καὶ τὸ δρᾶμα τοῦ Μαίτερλιγκ «Η ΠΡΙΓΚΗΠΙΣΣΑ ΜΑΛΑΙΝ».

Εἰς τὸν δεύτερον τόμον «Ο ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑΣ», «Η ΔΟΛΟΦΟΝΗΜΕΝΗ», «Η ΑΓΑΠΗ ΚΑΙ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ», ἡ ἀρχὴ τοῦ «ΕΞΑΔΕΛΦΟΥ ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ» καὶ τῆς «ΜΟΥΜΙΑΣ ΠΟΥ ΖΩΝΤΑΝΕΨΕ.

Εἰς τὸν τρίτον ἡ συνέχεια τοῦ «ΕΞΑΔΕΛΦΟΥ ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ» καὶ τῆς «ΜΟΥΜΙΑΣ ΠΟΥ ΖΩΝΤΑΝΕΨΕ», ἡ «ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΑ ΑΓΑΠΗ ΚΑΙ ΠΑΛΗΑ», «ΤΑ ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗ» τὰ «ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΕΞΕΧΟΝΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ» καὶ το μυθιστόρημα τοῦ κ. Ξενοπούλου «ΠΙΣΤΗ ΣΤΟΝ ΕΡΩΤΑ», κ. τ. λ.

Εἰς τὸν τέταρτον τομον τοῦ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ» ὁ «ΜΠΑΛΛΟΟ», «Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΤΟΥ ΙΑΚΩΒΟΥ ΟΡΤΙΣ», «ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΑ ΒΑΘΗ ΤΗΣ ΝΥΧΤΑΣ», «ΤΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΝΙΡΒΑΝΑ».

'Επισης πωλοῦνται εις τα Γραφεῖα μας τα περίφημα 'Ημερολόγια τοῦ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ» τῶν ἐτῶν **1926, 1927** καὶ **1928** πρὸς δρχ. **25** ἕκαστον ἐλεύθερα ταχυδρομικῶν τελῶν.